

KOLMAPÄEV, 8. SEPTEMBER 2010

ISTUNGI JUHATAJA: Isabelle DURANT

asepresident

1. Osaistungjärgu avamine

2. Parlamendi komisjonide koosseis (vt protokoll)

3. Majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu 7. septembri erakorralise kohtumise järeldused (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on nõukogu ja komisjoni avaldused majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu 7. septembri erakorralise kohtumise järelduste kohta.

Didier Reynders, *nõukogu eesistuja.* – (FR) Austatud juhataja! Äsja Brüsselis toimunud majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu kohtumine aitas meil kahes küsimuses edasi minna, võttes eelarve konsolideerimise raamistikus vastu otsuse Euroopa semestri ja uute eelarve järelevalve menetluste kohta, kuid ka kinnitades komisjoni, Euroopa Parlamendi ja loomulikult nõukogu kolmepoolsetel kõnelustel saavutatud kokkuleppe kõigi finantsjärelevalvet käsitlevate tekstide kohta.

Oleme paralleelselt saanud kaks arutelu, millega jätkame selle kuu lõpus toimival mitteametlikul majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu kohtumisel, kus loodame järgneva kuue kuu jooksul edusamme teha: esiteks pangakriiside lahendamise fondide ehk pangamaksuga ja teiseks finantstehingute maksuga.

Ma tahaksin mõlema küsimuse kohta paar sõna öelda. Euroopa semester on esimene samm, mis võimaldab meil alates järgmise aasta 1. jaanuarist võtta komisjonis kasutusele uue eelarve menetluse. Me pöördume liikmesriikide poole, et nad esitaksid kevadel teatud eelarveandmed ehk parameetrid, mida nad oma eelarve koostamisel kasutavad, üldised suunised – ilma üksikasjadeta iga rubriigi kohta –, enne kui me selle protsessiga edasi läheme. Me loodame ka, et saame lisada muu hulgas uusi norme ja siinkohal räägin ma sanktsioone käsitlevatest normidest. Eesistujariik toetab igal juhul komisjoni algatatud sanktsioonide rakendamise protsessi ning võimaluse korral antakse selles eriline roll majandus- ja rahaasjade volinikule.

Mis puudutab järelevalvet, tahan ma veel kord tänada raportööre ja kõiki liikmeid, kes andsid oma osa, et saavutada eri tekstide suhtes konsensus, ja ka komisjoni, Michel Barnier'd ja tema meeskondi ning samuti järjestikuseid eesistujariike. Siinkohal viitan ma eesistujariikidele Hispaania ja Rootsi, mis olid meie eelkäijad. Meil on nüüd olemas tekstid, mille abil saame alates järgmise aasta 1. jaanuarist luua uued kontrolli- ja järelevalvestruktuurid ning Süsteemsete Riskide Nõukogu. See protsess võimaldab meil õigel ajal tingimustel edasi liikuda, nii et meil oleks finantssüsteemi ja -järelevalve uus ülesehitus.

Ma tahaksin lihtsalt osutada sellele, et ehkki tegemist on tõepoolest pika protsessiga, ei ole meie töö veel tehtud. Pigem on see Euroopas uue korralduse ja väga tõenäoliselt pikkade arutelude algus, mille tulemusena võetakse vastu eri tekstid, mida volinik Barnier'l on teile saabuvatel nädalatel võimalik tutvustada. Me üritame selles küsimuses rangest ajakavast kinni pidada.

Ma olen nüüd puudutanud kahte küsimust, mis olid majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu formaalsete otsuste teemaks. Nagu ütlesin, on lisaks toimunud arutelud veel kahe küsimuse üle: esiteks pangakriiside lahendamise fondid ehk pangamaks ja teiseks – neid arutelusid tuleb hoida lahus – finantstehingute maks.

Ma usun, et pangamaksu ja pangakriiside lahendamise fondide suhtes sündisid majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu kohtumise tulemusel mitmed suunised, mis on komisjonile abiks üksikasjalikumate ja konkreetsemate ettepanekute tegemisel. Ma olen veendunud, et sarnase ennetava lähenemisviisiga, mida me rakendasime finantsjärelevalve puhul, suudame aruteluga saabuvatel kuudel ühele poole saada ja loome mehhanismid, mis tagavad Euroopas tõelise koordineerimise. Mõned riigid on pangandussektorile juba maksu kehtestanud, kuid on tähtis, et me liiguksime edasi koordineeritult. Ma tunnistan, et on veel lahendamata küsimusi. Me arutame neid rahandusministrite tasemel kuu lõpus toimival mitteametlikul nõukogu kohtumisel.

Finantstehingute maksu käsitlev arutelu on olnud hulga elavam. Meil on konsensuseni jõudmiseks vaja tööd teha, kuid see on normaalne. Praegu toimus esialgne sügavutiminev arutelu, mille käigus oli võimalik esitada küsimusi selle kohta, kas me suudame sellist maksu rakendada, samuti selle kohta, kas me suudame seda rakendada ELis või arutada seda teiste partneritega. Naaseme selle teema juurde kuu lõpus, kui valmistume G20 kohtumisteks, sest enamikule osalejatest on ilmselt tähtis, et me arutaksime seda oma partneritega mitte ainult teisel pool Atlandi ookeani, vaid ka tärkava turumajandusega riikides.

Lõpetuseks ütlen ma lihtsalt, et selle küsimusega on vaja teha palju otsusekindlat tööd ning pärast seda peame tegema oma valikud. Kui sedalaadi maks peaks ühel päeval kasutusele võetama, siis kuidas kasutatakse laekumisi? Mõned suunavad need oma riigi eelarvesse, teised rahastavad kliimamuutuse vastu võitlemiseks vajalikke finantsmeetmeid ja kolmandad – meie Belgias näiteks juba tegime seda – kasutavad maksulaekumisi arengu finantseerimiseks.

Siin me siis oleme, austatud juhataja! Seda tahtsin ma raporteerida äsja Brüsselis toimunud nõukogu kohtumise kohta.

Michel Barnier, komisjoni liige. – (FR) Austatud juhataja! Head parlamendiliikmed! Mina omakorda tahan pärast Didier Reyndersit öelda paar sõna meie lähenemisviisi kohta majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu kohtumisele. Ma teen seda oma kaasvolinike Olli Rehni ja Algirdas Šemeta nimel, kes sellest tööst koos minuga osa võtsid.

Seda kohtumist iseloomustasid neli küsimust, nagu Belgia minister esile tõstis. Kuna parlamendil on selles väga suur osa olnud, siis lubage mul alustada olulise teemaga, mis minu arvates on seotud struktuuridega ja millele ma olen kulutanud alates veebruarist, kui te selle teema meile usaldasite, palju energiat. Ma räägin järelevalvest, sest

järelevalve on see nurgakivi, see raamistik, milles me kivi kivi haaval, nädal nädala järel, toode toote järel, turg turu järel või osaleja osaleja haaval saame kriisist õppida ja intelligentse määruse ja tõhusa järelevalve paika panna, nii et teekonna lõpus – ja sinna ei ole me veel hoopiski jõudnud – ei ole ühegi osaleja, toote, turu ega territooriumi puhul intelligentsest määrusest ja tõhusast järelevalvest pääsu.

Lubage mul sel teemal tänada – ja ma olen veendunud, et parlament omakorda võtab paari nädala jooksul kolmepoolsete kõneluste tulemuste kohta vastu otsuse – teie raportööre José Manuel García-Margallo y Marfilit, Peter Skinnerit, Antolín Sánchez Presedot, Sylvie

Goulard'i, Sven Giegoldi, Ramon Tremosa i Balcellsit ja Burkhard Balzi ning komisjoni esimeest Sharon Bowlesi, kes juhtis neid kolmepoolseid läbirääkimisi suure otsusekindlusega. Ma tahan öelda ka seda, et Belgiast pärit nõukogu eesistuja Didier Reyndersi roll oli isiklik ja ennetav. Ta ei toetunud mitte üksnes oma meeskonna tööle, vaid ka tööle, mida eesistujariigid Hispaania ja Rootsi olid enne teda teinud.

Ma tahaksin, head parlamendiliikmed, juhtida tähelepanu ka sellele, et Euroopa Komisjoni järelevalvet käsitleva ettepaneku esialgne põhjus oli Jacques de Larosière'i väga tark töö kriisi põhjal järelduste tegemisel. Selle tulemusel on meil alates 1. jaanuarist olemas mõned ELi organid. Komisjon teeb kohustuste kohaselt rasket tööd, et valmistada ette nende kolme asutuse ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu reaalsuseks saamine. Ma rääkisin Euroopa radariekraanidest ja kontrolltornidest. Neid on kindlasti vaja, sest nagu teame, on pooltes teie esindatavates riikides pooled pangad asutatud teistes riikides. Meil on seega üldiselt tegemist finantsasutustega, mis on olemuselt riikidevahelised, ning järelikult on neil süsteemsed mõõtmed ja riskid.

Ma tahaksin kasutada võimalust ja tänada eesistujariiki ning avaldada oma siiraimat tänu parlamendile ja selle raportööridele olulise töö eest, et muuta see esimene etapp, nagu Didier Reynders ütles, edukaks! Nüüd algab ehitustöö.

Te olete tunnistajaks, kuidas see raamistik igal nädalal täieneb. Järgmisel nädalal esitan tuletisinstrumentide määruse ja määruse väärtpaberite katteta müügi kohta ning peagi ka krediidireitinguagentuuride määruse.

Arutleda tuleb veel kahe küsimuse üle, mis on samuti finantssektoriga seotud, nimelt ideed sissemaksete ja maksustamise kohta. Üks on keerulisem kui teine ja ma nõustun Belgia eesistujaga, et me ei tohiks neid kahte teemat segada, kuna tegemist on eri küsimustega, kuigi mõlemad on seotud finantssektori rahastamisega.

Esiteks pangakriiside lahendamise fondidega seotud idee. Sellekohane arutelu on nõukogus juba algatatud. Ma pean lugupeetud parlamendiliikmetele ütleva, et nõukogus toimunud arutelud on väga kasulikud, nagu ma ise eile veendusin, sest järjestikku sõna võtmine aitab asju pisut selgemini näha. Ma algatasin selle arutelu Hispaania eesistumise ajal Madridis mitteametlikul nõukogu kohtumisel, kui esitasin oma lihtsa kahest ideest koosneva ettepaneku meetmete kohta, mis aitaksid pangandus- ja finantssektoris kriise ennetada. Esiteks on ennetamine alati odavam kui tagajärgede kõrvaldamine – see kehtib nii keskkonna- kui ka finantskriiside suhtes – ja teine lihtne mõte on selles, et maksumaksjad ei tohiks enam tule alla jääda, sest pankade eest peavad maksma teised pangad.

Nendest mõtetest innustatuna esitasime meetmed, mille hulgas olid ka pangakriiside lahendamise fondid. Sel puhul tahaksin rõhutada täpselt sama tähtsat tööd, mida teie heaks on teinud Elisa Ferreira. Oktoobris esitame parlamendi ja Elisa Ferreira mõtetel ning ministrite nõukogu reaktsioonil põhineva teatise. Miks oktoobris? Sellepärast et oleme selleks ajaks edasi liikunud olulise Baseli protsessiga, kohustusega meie endi fonde kvalitatiivselt ja kvantitatiivselt kapitaliseerida.

Te kõik teate, et kui me räägime pankade sissemaksetest või pankadega seotud ennetusest, siis peavad terviku kõik osad kokku sobima ning peame pöörama tähelepanu sellele, mida ma nimetan meetmetele n-ö suuruse andmiseks, et tagada nende tõhusus ja see, et keegi ei saaks neid vältida. Tegemist ei ole tavapärase äritegevuse jätkumisega, kuid samal ajal ei tohi me riike karistada, kui me ei tea meetmete kumulatiivset mõju.

Seepärast esitame oktoobris teatise kriiside tulevikus ennetamise ja pankade vastutuse ning kriiside lahendamise fondide kohta, mille kohta tekib mõtteid aina juurde nüüd, kui Saksamaa just selle idee ellu viis. Rootsi oli seda juba varem teinud. Üritame luua koordineeritud süsteemi, millel on üks keskpunkt, millega väldime halba koordineerimist ja isegi konkurentsi ning pangandusasutuste topeltmaksustamist.

Nagu Didier Reynders ütles: arutelu on alles alanud. Küsimus finantstehingute ülemaailmsest maksustamisest on aga märksa keerukam. Arutelu sai alguse G20s. Mõned ei olnud sellest vaimustuses. Paljud meist leiavad, et tegemist on õiglase ideega ning finantstehingud peaksid tagasihoidlikult, kuid tõhusalt kaasa aitama suurte ülemaailmsete probleemide rahastamisele, et maailm muutuks õiglasemaks ja seega ka stabiilsemaks ja turvalisemaks kohaks. Maailm, kus me elame, saab turvalisemaks muutuda üksnes siis, kui see on õiglasem. Nii see kahjuks praegu ei ole.

Me oleme teadlikud probleemidest – näiteks keskkond, kliimamuutus ja toiduained – ning kriisidest, mis tabavad kõige vaesemaid riike kõige rängemalt. Paljud meist leiavad, et tegemist on õiglase mõttega, kuid tagasihoidlikult öeldes oleme ministrite nõukogus konsensuse saavutamises kaugel. Me peame selle küsimusega edasi töötama. Minu kaasvolinik Algirdas Šemeta on koostanud esialgse teabekirja ja me valmistame ministrite nõukogus tehtava töö põhjal ette uue teatise konkreetselt finantssektori maksustamise kohta. Teatis on kavandatud oktoobriks.

Ma ei korda seda, mida Didier Reynders rääkis stabiilsus- ja lähenemiskava, komisjoni jõupingutuste ja töökonna tehtud töö kohta. Ma mainin vaid Euroopa semestri ideed – mida ma pean kasulikuks –, millega pannakse paika eelarveanalüüs ilma meie riikide suveräänsust rikkumata ning saadakse ülevaade – veel üks ELi radariekraan – riikide üldistest majanduspoliitilistest suunistest. Nõukogu lähtub oma töös ka komisjoni selleteemalistest dokumentidest ja raportitest.

Lõuna ajal tõstatas Didier Reynders arutamiseks kaks küsimust, mida ma siinkohal lühidalt kirjeldan. Üks neist teeb muret mulle ja meile kõigile siin: see on IASBi (Rahvusvaheline Raamatupidamisstandardite Nõukogu) tegevus. Me soovime, et selle juhtimist reformitaks ja et see asutus oleks läbipaistvam. Ma olen ühtlasi eesistujariigile teatanud, et olen septembris toimuval mitteametlikul kohtumisel valmis esitama parlamendile raporti Atlandi-ülese reguleerimise kohta.

Me ei ole G20s üksi ega ole seda isegi mitte ameeriklaste ja eurooplaste seas, kuid meie jaoks on ülimalt tähtis tagada, et president Obama juhtimisel USA Kongressis ja Euroopas võetavad järelevalve- ja regulatsioonimeetmed toimuksid paralleelselt.

Ma olen hakanud paralleelsuse huvides pidama n-ö punkttabelit, milles võrdlen seda, mida Ameerika Ühendriigid praegu teevad, Euroopas toimuvaga. Küsimus on selles, kuidas saavutada samad eesmärgid, ehkki kasutatavad meetodid või meetmed ei tarvitse kokku langeda. Ma usun, et sellest tabelist on abi nii ministritele kui ka parlamendiliikmetele.

Corien Wortmann-Kool, *fraktsiooni PPE nimel*. – (NL) Austatud juhataja! Ma tahaksin Euroopa Rahvapartei nimel öelda, et meil on Euroopa panganduse järelevalvesüsteemi kohta saavutatud kokkuleppe üle väga hea meel. See on tähtis verstapost. Alguses ajasid nii mitmedki liikmesriigid n-ö sõrad vastu, kuid meie raportöörid püsisid vankumatuna ning selle tulemuse saavutasime tänu veenvale volinikule ja eesistujariik Belgia kindlale joonele. Teine hea tulemus on Euroopa semestri kasutuselevõtt. Mõlemad on olulised sammud Euroopas majandusjuhtimise tugevdamise teel.

Majandus- ja rahandusküsimuste nõukogus olete arutanud ka erinevaid pangamaksude vorme, sest ka pangad peavad kaasa aitama kriisi mõjude kõrvaldamisele. Te olete õigustatult üritanud seda saavutada G20 tasandil, ehkki vähese eduga. Seetõttu nõustub fraktsioon EPP järeltulejaga, et kui me ei suuda seda rahvusvahelisel tasandil saavutada, siis saame Euroopas haarata juhtrolli – õigemini peame seda tegema – ja võtma kasutusele pangamaksud. Me peame seda siiski tegema koordineeritult, sest liikmesriigid on juba ise selliseid makse kehtestama hakanud ja see seab ohtu meie siseturu.

Volinik Barnier, innustan seega kindlasti teid kasutama oma algatusõigust, et kehtestada üleeuroopaline koordineeritud pangamaks, mis võetaks igas riigis kasutusele ühesuguste kriteeriumide alusel. Täiskogu koondub selles ja ka Euroopa järelevalve küsimuses teie selja taha.

Finantstehingute maksu kujul on meil suurepärane küsimus, mille peate G20 tegevuskavas märksa nähtavamale kohale viima. Tahaksin teid aga hoiatada selle eest, et jälgiksite, et Euroopa ei hakkaks isepäi tegutsema. Ma tean, et mu kaasparlamendiliige Martin Schulz tahaks Euroopas sellise tehingumaksu jõustada, kuid selle plussid jäävad miinustele alla, sest tegemist on ülemaailmse süsteemiga. Säärase maksu puhul juhitaks tehingud Euroopast mööda. Me peaksime seega suunama on jõupingutused sellele, et võtta Euroopas edukalt kasutusele pangamaks, ja jätkama tööd G20 tasandil.

Udo Bullmann, *fraktsiooni S&D nimel.* – (DE) Austatud juhataja, Didier Reynders! Lugupeetud volinik! Tunnustan teid järelevalve eest! Parlament on selle küsimusega kõva tööd teinud ja ka teie olete oma osa andnud ning sellepärast ongi tulemus nii hea.

Me peame pidevalt silmas pidama uusi ülesandeid ja kahjuks pean osutama sellele, et teistes valdkondades on veel pikk tee heade tulemusteni. Lubage mul vaid mainida, et riskifondide juhtide määrusega ei ole me isegi mitte läbimurde lähedal. Praegu paluksin ma mõlemal asjaosalisel, nõukogul ja komisjonil käised üles käärida. Lõppude lõpuks ei ole ilma teie pingutusteta neist õigusnormidest suurt midagi kasu. Kõigil peavad olema võrdsed võimalused. Väljaspool Euroopa Liitu tegutsevate juhtide suhtes peab alati kohaldama samu tingimusi, mis nende Euroopa kolleegide suhtes. Vastasel juhul seame Euroopa ebasoodsamasse olukorda.

Meie eesmärk ei ole kogu sektor trellide taha saata. Kui me ei saavuta aga märkimisväärset edasiminekut, mis hoiaks ära selle, et nn mustad lambad röövivad paljaks toimivad ettevõtted, siis ei saa meil olema head regulatsiooni. Ma tahan teid hoiatada: ei maksa ette kujutada, et saate täiskogu liikmeid üksteise vastu ässitades lihtsa võidu. Kui te ei suuda kehtestada tõhusaid määruseid, siis teab kogu Euroopa, kes olid need, kes lõmitasid lobistide ees, ning see teadmine muudab arutelude iseloomu.

Ütlen ka mõne sõna finantstehingute maksu kohta. Minu seisukoht on risti vastupidine Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni omaga. Euroopa ootab vastuseid. Teie peate need vastused andma. Ärge tulge G20 tippkohtumiselt tagasi sõnumiga: „Kahjuks ei saavutanud me midagi, nii et nüüd ei ole enam midagi teha.” Vastupidi, me peame Euroopas tegutsema ja sellepärast peame koos eurooplastega kavandama ja rakendama otsustavaid meetmeid. Pidage G20 tippkohtumise läbirääkimistel meeles üht: meil on vaja teie vastust, sest vastasel juhul ei saa me ELi vastust.

Sylvie Goulard, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (FR) Austatud juhataja! Ma tänan komisjoni ja eesistujariiki Belgia, kes on meil aidanud ELi finantsjärelevalve rööpasse saada.

Ma tean, et me jagame nüüd vastastikku tänusõnu, kuid ma tahan sellegipoolest rõhutada, et õnneks juhtis parlament möödunud aasta detsembris tähelepanu sellele, et ehkki liikmesriigid tahtsid väidetavalt kriisile Euroopa lahendusi leida, siis samal ajal kasutasid nad agaralt kõikvõimalikke turvavõrke ja kaitseabinõusid, et takistada Euroopa ametiasutuste tegutsemist, kui selleks ei olnud sõlmitud valitsustevahelist kokkulepet. Ma arvan, et me oleme kõik koos head tööd teinud, kuid ärgem jagagem kiidusõnu teenimatult!

Süsteemsete Riskide Nõukogu raportöörina tahaksin ma esile tõsta erakordselt head asjaolu. Michel Barnier viitab sageli radaritele ja kontrolltornidele, kuid igal lennukil peab olema ka piloot. See piloot on Euroopa Keskpank ja parlament tahab kindlasti, et ta selles rollis jätkaks.

Lubage mul siiski väljendada väikest rahulolematust üleeuroopaliste üksuste otsejärelevalve üle ning eeskätt paluda teil selle nimel võitlust jätkata. Valdkondlike tekstide puhul peame – ja parlamendi neli suurimat fraktsiooni on ühiselt selle kohustuse võtnud – jätkuvalt andma ELi Väärtpaberiturujärelevalve Asutusele (ESMA) ja Euroopa Pangandusjärelevalve Asutusele (EBA) volitused selliste üksuste üle, reitinguagentuuride üle. Teoreetiliselt see juba toimub ja me ootame, et komisjon jätkaks oma tööd ja laiendaks seda arvelduskodadele ja lõpuks piirulestele kontsernidele. Selles valdkonnas oli ülesanne lihtne: meil kas on ELi regulatsioonile ja järelevalvele alluv siseturg või me lepime lõdva koordineerimisega, mis tähendab rahvusriikidevahelist puiklemist – ehk, nagu me eesistujariik Belgia järgi ütleme, *chipotage*'i.

Sven Giegold, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (DE) Austatud juhataja! Kõigepealt ütlen, et tegemist on tõepoolest Euroopa jaoks olulise hetkega, sest paistab, et oleme suutnud jõuda järelevalves kokkuleppele. Me oleme selle küsimusega töötades palju saavutanud. Ma tahaksin avaldada tänu eesistujariik Belgiale, komisjonile, Michel Barnier'le ja oma kaasparlamendiliikmetele eri fraktsioonidest. Me oleme teinud tõesti tohutu hüppe edasi ja tõestanud, et neil, kes väitsid, et Euroopa ei arene enam, ei olnud õigus. Vastupidi – me peame kehtestama rangemad siseturu õigusnormid. Me oleme nüüd õigel teel.

Teiseks: majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu on juba langetanud tähtsaid otsuseid liikmesriikide eelarvete järelevalve kohta. Ma tahan komisjoni tehtud edusammude eest tänada. Te olete esitanud mitu ettepanekut. Nüüd ootame uusi ettepanekuid makromajandusliku koordineerimise kohta. Kriisi arvestades on neid hädasti vaja.

Nüüd tahaksin aga arutleda finantstehingute maksu üle. Komisjonilt ei ole siiani kostunud muud kui vastuoluliste teadete kakofooniat. Ühelt poolt on tänuväärne, et Michel Barnier ja José Manuel Barroso toetavad finantstehingute maksu ideed, samal ajal on Algirdas Šemeta aga ettepaneku tagasi lükanud. Ma pöördun teie poole, et te selle küsimuse kollegiaalselt lahendaksite. Te peate rääkima ühel häälel! Ei kõlba kuhugi, kui Algirdas Šemeta esitab raporti, mis sisaldab tulemusi, mille akadeemilised ringkonnad on ammu ümber lükanud –

asjakohast teavet leidis näiteks Euroopa Parlamendi tellitud Bruegeli Instituudi uurimuses. Uurimuses lükati Algirdas Šemeta tõstatatud asjakohased argumendid ümber. Mind paneb ka imestama, et teda ennast kohal ei ole. Täiskogul on teda mitu korda sellel teemal kritiseeritud. Vähemalt täna ei tohiks ta sellest arutelust kõrvale hoiduda. Huvitav, kas ta peab nüüd n-ö peale tunde jääma – on ju otsustatud, et tema osalus tuleb uuesti läbi vaadata. Kas selle tulemuseks on tõepoolest komisjoni esitatav ettepanek – idee, mille nad kavatsevad esitada, või on meil tegu järjekordse uuriva dokumendiga? Sellest tõepoolest ei piisa! Hea

ei ole siiski ka lükata nõukogu otsust edasi, kuni Prantsusmaast saab G20 eesistujariik. See ei ole vastuvõetav!

Ka kesksed riigid, kes selle ettepaneku tagasi lükkasid – Ühendkuningriik, Rootsi ja Hispaania – peavad küsimustele vastama. Oli ju teada, et Ühendkuningriik ja Rootsi ei nõustu, ent Hispaania on eurogrupi liige. Selles riigis on võimul sotsiaaldemokraadid. Võib-olla peaksid nad siin täiskogul võetud head seisukohta üritama rohkem siduda Hispaania valitsuse nõukogus esitatud seisukohtadega.

Lõpetuseks on kõik see, mis ma öelda võin, et ma tahaksin suuremat selgust Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni seisukoha kohta siin täiskogul. Äsja tegite ülimalt kriitilisi märkuseid finantstehingute maksu kohta, ehkki suur osa teie fraktsioonist on selle poolt. Ma ei usu, et te tegelikult oma fraktsiooni enamuse nimel sõna võtsite. Meil on praeguses olukorras vaja tegutseda ühiselt või vastasel juhul muutuvad meie kodanikud küüniliseks, kui me ühest küljest hoiame kulusid kokku, kuid teisest küljest ei ole meil Euroopas laekumisi kapitalitulu maksustamisest.

Kay Swinburne, *fraktsiooni ECR nimel*. – Austatud juhataja! Tahaksin kõigepealt kiita eesistujariik Belgia tema läbirääkimisuskuste eest ning volinik Barnier'd ja tema meeskonda, kes leidsid lahenduse järelevalveküsimusele! Tahaksin aga pöörduda eilses majandus- ja rahandusküsimuste nõukogus finantstehingute lahendamata jäänud küsimuste juurde.

Mulle tundub, et kulutan parlamendis väga palju aega sellele, et palun teostada uurimusi, koostada mõjuhinnanguid ning teha uuringuid. Sellenädalasel majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu kohtumisel talitati just nii. Selle asemel et heita kiiruga pilk poliitilistele kontseptsioonidele ja õigusaktidele, rajanes nõukogu kohtumine ja volinik Šemeta raport faktidel ja arvudel. See on hea näide parematest õigusloome põhimõtetest praktikas. Kui sõltumatus hinnangus aga sedastatakse, et üks liikmesriik koguks üle 70% finantstehingute maksu laekumistest, siis on naeruväärne väita, et selline maks tuleks ELi tasandil kehtestada, kui sellist maksu üldse vaja on.

Finantstehingute maks ei ole vaba raha, nagu ajakirjandus meid uskuma püüab panna. Tehingumaksu ei maksa mitte pangad ja finantsvahendajad. Seda maksavad pensionärid, kes sõltuvad turu tootlikkusest, ja ettevõtted, kes reaalmajanduses maksavad kinni kõik riskimaandamistehingud. On aeg tunnistada lihtsustatud finantstehingu maksu piiratust ja kui me tõeliselt tahame muuta ilma majandust hävitamata pankade käitumist, siis peame hoopis vaatama IMFi soovitatud komplekssemate finantstegevuse maksude või pangamaksude suunas.

Selle asemel et halvata protsessi, nõudes saavutamatu ja soovimatuid üleeuroopalisi makse, mille vastu on paljud liikmesriigid, mitte ainult minu kodumaa, peame sellesse suhtuma kui võimalusesse tugevdada meie liikmesriikide nõrka riiklikku lahendust ning lubama neil oma raha kasutada, nagu nad sobivaks peavad, et täita uuesti riigi rahatasku, mille pankade väljaaitamine ja kriisi ohjamine tilgatumaks oli pigistanud.

Miguel Portas, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (PT) Majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu on otsustanud käivitada Euroopa semestri, mille eesmärk on tagada ELi majanduspoliitika ja liikmesriikide eelarvepoliitika järjepidevus. Minu küsimus on selline: on nad mõelnud ka demokraatiale? Ma olen igati koordineerimise poolt. Ma olen nõus puudujäägi eesmärkidega ning mulle isegi meeldiks, kui sellised eesmärgid kehtestatakse ka töökohtade loomisele. Ma olen nõus riiklike eelarvete muutmisega, ehkki eelistaksin,

et sanktsioonid ei oleks rumalad ning et nendega ei tehtaks probleemi hullemaks, kuid ma olen sellele mõttele avatud.

Ma ei nõustu aga üldse sellega, et Brüssel otsustab, kuidas liikmesriigid peavad oma kohustusi täitma, sest sellega võetakse riikide parlamentidelt ära nende põhiõigused. Majandus- ja rahandusküsimuste nõukogul saab olema rohkem õigusi kui eelneva nõusoleku andmine. See kehtestab suunised, millest tuleb iga riigi eelarve puhul lähtuda. Ma kuulsin, kuidas Didier Reynders ütles: „Olgu, kuid me ei lasku sellel teemal üksikasjadesse.” Täna teid suuremeelsuse eest, kuid probleem on peamiselt selles, et põhisuuniseid kohaldatakse 27 valitsuse suhtes. Neist 27 valitsusest jääb Saksamaa alati Kreekale korraldusi jagama, kuid mitte kunagi vastupidi.

Head parlamendiliikmed! Liikmesriikide parlamentide liikmed ei ole valged lehed, mis tuleb täis kirjutada. Liikmesriikide parlamentide liikmetelt ei saa lihtsalt võtta valikuvabadust otsustada oma eelarve üle, mille kujul on tegemist kriitilise tähtsusega poliitilise otsusega.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik! Teen kõigepealt teile komplimendi! On ilmne, et te olete valmis. Küsimus on lihtsalt selles, kas teil lastakse valmis olla? Ma pöördun teie poole, et te selgitaksite viivitamata meie kodanikele protsessi, mille poole te sellise tohutu pühendumusega püüdate; kirjeldaksite, miks hoolimata heast tahtest on see nurjunud, ning valgustaksite, miks oleme selle teema keskmes oleva nelja nurgakiviga vaid vähesel määral edasi liikunud.

On ilmne, et meil on vaja selgust selles, miks võrreldes teie kehtestava süsteemiga on USAs finantsturgude järelevalve rangem ja põhivaldkondades otsustavam. Meil on vaja ka selgeid vastuseid selle kohta, kuidas te tegelikult kavatsete lahendada varipankade probleemi ja kui suurt edu me võime seal oodata. Vajame samuti selgitusi kapitali kohta. Mida kavatseb komisjon? Valdakond on detailiderohke, kuid kuidas kavatsete tagada, et majanduse uut kokkukukkumist ei tule?

Ma tahaksin väikese liikmesriigi esindajana esitada ka selle küsimuse: mida saaksime teha, et vähendada probleemi pankadega, mis on n-ö liiga suured, et pöruda? Meil on Austrias juhtum ühe pangaga – Hypo Group Alpe Adria –, kus laenude sissenõudmisel muutuks Austria riigivõlg nii suureks, et me leiaksime end samas olukorras nagu Kreeka. Kas komisjon annab sellekohaseid hoiatusi? Mida ta teeb? Kuidas kavatseb ta ära hoida selle, et Austriast saab Euroopa Liidu jaoks veel üks Kreeka?

Jean-Paul Gauzès (PPE). – (FR) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik! Kõigepealt tahan loomulikult lisada oma tunnustusavalduse järelevalve valdkonnas saavutatud heale tulemusele.

Nagu Sylvie Goulard meile meelde tuletas, ei ole parlamendi pingutused olnud asjatud, ja detsembris juhtus midagi uut ja enneolematut, kui põhifraktsioonide neli koordinaatorit teatasid, et Euroopa peab järelevalves suuremat rolli etendama. Tänu teie energiale, Didier Reynders, on leitud hea lahendus. Komisjon on ilmselgelt teinud ära suure töö ja mul on hea meel volinik Barnier' väljakuulutatud finantsteenuste kava üle.

Pidades silmas ELi finantsusaldusväärst, seda finantsusaldusväärst meie kaaskodanike silmis, kes on kriisi algusest saadik küsinud, mida Euroopa ette võtab, on meil vedanud, et sellele kokkuleppele jõuti. Lõppkokkuvõttes on kaalul küsimus: „Milliseid konkreetseid tulemusi olete saavutanud?” Me saame kodanikele kinnitada, et oleme küsimust analüüsinud ja sellega tööd teinud, et peame kolmepoolseid kõnelusi ja koosolekuid, kuid see, mida nemad tahavad, on tulemused.

Kaalul on ka ELi usaldusväärsus meie rahvusvaheliste partnerite, eeskätt USA silmis. Hiljuti suhtlesin USA finantssektori esindajatega ning neid häirib ELi puhul lõppkokkuvõttes see mulje õiguskindlusetusest: muudame õigusnorme, võtame kasutusele läbivaatamis- ja aegumisklausleid, me ei loo midagi kindlat. Ma arvan, et õigusaktid peavad olema lõplikud, ehkki neid peab saama muuta. Eelkõige ei tohi me jätta muljet, et me muudame oma dokumente paari-kolme aasta järel.

Austatud juhataja! Didier Reynders! Ma tahaksin teilt enda nimel paluda: täna pärastlõunal leiavad aset väga tähtsad kolmepoolsed kõnelused volinik Barnier' ja minu kolleegide vahel riskifondide reguleerimise küsimuses. On hädavajalik, et me peatselt lahenduse leiaksime. Ma olen teadlik eesistujariik Belgia ja teie isiklikust pühendumusest. Me peame saabuvatel nädalatel kokkuleppele jõudma, nii et kui järgmine kord annate aru majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu töö kohta, võite öelda, et riskifondide reguleerimise kohta on saavutatud kokkulepe. Me loodame sellele ja ma tean, et seda teete ka teie. Nüüd peame astuma otsustava sammu, et leida õige lahendus.

Anni Podimata (S&D). – (EL) Austatud juhataja! Komisjon! Majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu eilsed otsused koos kokkuleppega uue tõhusa finantsjärelevalve kohta on hädavajalikud sammud uue majandusjuhtimise suunas, mida me oma mõttes ette oleme näinud. Meie ees seisab praegu siiski suur katsumus. Mitte keegi ei saa ega tohiks peatada rangema eelarvedistsipliini ja karmima järelevalve kehtestamist.

Katsumus seisneb uue majandusmudeli väljatöötamises, mis vastab Euroopa kodanike nõudmistele, et tööhõive oleks täielik ja majanduskasv õiglane. Me peame seega saavutama tasakaalu eelarvedistsipliini ja säästlikuks kasvuks ning täielikuks tööhõiveks vajalike avaliku sektori ja erasektori investeeringutest pärinevate ressursside tagamise vahel.

Peame seega lahendama makromajandusliku tasakaalu ja liikmesriikidevahelise konkurentsilõhe küsimused, mis viivad vältimatult majandusliku ja sotsiaalse ebavõrdsuseni. Eelkõige on meil vaja mudelit, kuidas jaotada õiglasemalt majanduse taastamise ja fiskaalõigluse kulud, ning finantstehingute maksustamine võib siin olla katalüsaatoriks.

Euroopa saab ja peab võtma selles küsimuses ohjad enda kätte. Kliimamuutustevastases võitluses tegi Euroopa seda ühepoolsete kohustuste võtmisega. Euroopa saab ja peab suunama jõupingutusi, et edendada sarnaste õigusnormide vastuvõtmist rahvusvahelisel tasandil.

Jens Rohde (ALDE). – Austatud juhataja! Ma tahan komisjoni ja nõukogu tänada nende töö eest finantssektoripoolse piisava rahastamise tagamisel ning ma toetan neid selles töös.

Mõned probleemid siiski jäävad. Me toetame koordineeritud stabiilsust ja fonde, kuid finantstehingute maksu puhul on tegemist täiesti erineva ja märksa keerukama küsimusega.

Maksudest kõrvalehoidmise vältimiseks peaks see maks olema vähemalt ülemaailmne. Lisaks ei tarvitse olla maksu kehtestamine kõikidele tehingutele tehniliselt teostatav ja võib põhjustada turgudel kõikumisi ning likviidsuse vähenemist.

Mul on maksude kohta paar küsimust. Kui eesmärk on globaalseid eesmärke silmas pidades tekitada juurde rahalisi vahendeid, siis kelle kukrusse laekumised lähevad ja kes vastutab raha jagamise eest? Kas me selle eriotstarbelise maksu puhul isegi teame, millal küllalt saab? Lõpetuseks on põhiküsimus selles, kes maksu kogumisega tegelema hakkab – liikmesriigid või EL? Kui EL, mis asub nii kaugel oma kodanikest, siis kuidas vältida maksude pidevat

tõstmist? Kui jutt on poliitikute pidevast rahanäljast, siis reaalses maailmas ei tundu ialgi küllalt olevat.

Derk Jan Eppink (ECR). – (NL) Austatud juhataja! Lubage mul tervitada Didier Reyndersit! Ma loodan, et teil on kõik hästi! Mul ei ole põhimõtteliselt midagi pangamaksu vastu. Ma lihtsalt ei tea, kuidas see peaks praktikas toimima. Mulle meenutab see bussi: kõik tahavad peale saada, kuid igaüks tahab eri suunda sõita. Ma arvan, et finantstehingute maks on hea näide halvast ideest. Põhimõtteliselt on see Euroopa Tobini maks, kuigi me seda nõnda enam ei nimeta, sest täna oleks isegi James Tobin ise selle maksu vastu. See maks peletab kapitali eemale ning Rootsi on selle väga hea näide. See tekitab ka küsimuse, mida me laekumistega teeme? Kas panustame need ELi omavahenditesse? Selle küsimusega kaasnevad paratamatult suured lahkarvamused, nii et ma annan teile, Didier Reynders, järgmist nõu: võimalik, et teie plaan on tehtud väga heade kavatsustega, kuid palun loobuge sellest. Külmutage see kava või, mis paremgi veel, laske sellel alajahtumise kätte surra. Me ei saa kindlasti üksi tegutseda. Ma kommenteerin nüüd Martin Schulzi öeldut, ehkki paistab, et hetkel ta mind ei kuula. Eile ütles ta, et tahab Euroopa Komisjoni finantstehingute maksu suhtes tegutsema sundida. Ta tahab rahva tänavatele tuua. Ma annaksin nõu seda teed mööda mitte minna. Me võitleme selle maksu vastu Euroopa kodanike eestvedamisel, sest seda maksu peaksid hakkama tasuma lihtinimesed meie tänavatelt.

Othmar Karas (PPE). – (DE) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik! Didier Reynders! Mul on viis märkust. Kõigepealt pean ütleva, et on kahetsusväärne, et nii oluline kohtumine nagu eilne majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu oma toimus samal ajal, kui komisjoni president võttis sõna liidu olukorra kohta. Ma oleksin oodanud paremat koordineerimist. Kui me kõik tahame ühes suunas liikuda, siis peame teadma Euroopa Liitu puudutavaid teemasid ja tulipunkte; peame oma pingutusi koordineerima, teineteist ära kuulama ja teineteisega rääkima. Paralleelseid kavasid ei ole vaja ja neist ei ole kasu kummalegi sündmusele.

Teine märkus puudutab järelevalvet. Ma tahan tänada nõukogu presidentuuri, volinikku ja parlamenti. Ilma parlamendi juulikuise otsuseta ei oleks suvel toimunud edasiminekut ja meil ei oleks praegu reaalselt järelevalvet. Ilma parlamendi juulikuise otsuseta ei kiirustaks Euroopa Keskpanka president makrojärelevalveasutuse loomisega. Neid küsimusi aitas läbi suruda parlamendi ja eesistujariik Belgia koostöö, mida toetas komisjon. Ma tahan teid selle eest soojalt tänada!

Minu kolmas märkus on seotud eelarve koostamise euroopastumisega. Me peame teadma, et rahaliidu teine samm toimib ainult juhul, kui me töötame majandus- ja sotsiaalse liidu suunas ning esimese sammuna euroopastame eelarve- ja maksupoliitika, selle asemel et seda lihtsalt koordineerida.

Minu neljas märkus on, et ehkki me vajame pangamaksu, ei tohiks sellest saada põhjatu auk. Maksul peab alati olema Euroopaga seotud eesmärk ning see peab olema loodud Euroopa Liidu jaoks, samuti tuleb asutada Euroopa Valuutafond.

Minu viies punkt puudutab finantstehingute maksu. Praegu on maksu pooldajatel ja vastastel kindlasti tekkinud tunne, et nad on asjatult ringiratast käinud. Didier Reynders, mainisite just, et see on esimene tõsine arutelu sellel teemal. Me oleme sellest aga juba aasta otsa rääkinud. Me oleme esitanud küsimusi. Me oleme vastu võtnud resolutsioone. Paistab, et kõigepealt lükkasite vastutuse G20-le, seejärel komisjonile ja lõpuks liikmesriikidele. Me tahame nendele viiele küsimusele vastuseid. Mis on hinnangu aluseks? Missugustest protsendimääradest me räägime? Kes maksu kehtestab? Kes hakkab raha saama ja mille

eest? Esitage meile kava ja siis saame teemat edasi arendada ning lõpuks midagi reaalset ära teha.

Elisa Ferreira (S&D). – (PT) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik! Eile majandus- ja rahandusküsimuste nõukogus arutatud jõupingutuste koordineerimine Euroopa semestriks on iseenesest hea samm, kuid see on ainult osa tervikust. Majanduskasv ja tööhõive, sealhulgas stabiilsuse ja kasvu pakti täitmine, tuleb seada esikohale. Euroopa Valuutafondi loomine on kriitilise tähtsusega. Riigivõlga tuleb käsitada paralleelselt muude rahaalas osalemise kohustustega. On elutähtis, et selle projekti arendamisel ei mindaks ohtlikku sanktsioonide teed mööda ja ma loodan volinik Barnier'le ja tema kogemustele, et ta selles komisjoni suunaks.

Teiseks tahaksin teda siiralt kiita töö eest, mida ta finantsjärelevalvega teinud on. Ma usun, et eriti volinik Barnier suutis koos parlamendi ja eesistujariik Belgiaga saavutada hea kokkuleppe: kokkuleppe, milles meid austatakse ja milles kaitstakse Euroopa üldsuse huvisid. Ma loodan, et puuduoleva tegevuskavaga järgitakse sama metoodikat ja et meid saadab samasugune edu.

Kolmandaks tahaksin öelda, et ma tõepoolest loodan, et panganduskriisi, eriti süsteemsete ja piiriüleste pankade kriisi puhul aitab igasugune edasimineku Euroopa seisukohta kinnistada.

Viimaseks, lugupeetud volinik, on hädavajalik vaadata läbi meie G20 tegevuskava, eriti kui me ei taha loobuda võitlusest pettuste, maksudest hoidumise ja maksuparadiiside vastu ja kui me tahame, et pangad ja finantsteenistused annaksid tõhusama ja otsustavama toetuse...

(Istungi juhataja katkestas sõnavõtja)

Vicky Ford (ECR). – Austatud juhataja! Mul on hea meel järelevalve ülesehituse kokkuleppe üle. Ma tean, et mu kolleegidel ei olnud selleni kerge jõuda. See oli habras balansseerimine turu piiriüleste riskide eest kaitsmise ja samal ajal liikmesriikide valitsuste kohustuste säilitamise vahel.

Volinik kirjeldas meile seda täiesti õigustatult kui alles esimest kivi müüris. Ma ootan koostööd komisjoniga, et tagada, et lisatavad kivid ei põhjusta selle hapra tasakaalu kokkuvarisemist.

Põhimõtteliselt ei ole liikmesriikidel sellest mingit kasu, kui rahvusvaheliselt lepitakse normides kokku, kuid ei suudeta neid kodus rakendada. Ma loodan, et see tagab, et me peame kinni oma rahvusvahelistest eeskirjadest.

Arutelu ajal mainisid mitmed kolleegid, et on oluline, et ESRBi juhiks oleks EKP juht. Me lubasime, et kuulame teda, kui ta meid ohtude eest hoiatas. Eile hoiatas ta nõukogu finantstehingute maksu ohust ja ütles meile, et see võib Euroopa jaoks olla katastroof. Pidagem siis poliitikutena oma lubadusest kinni ja kuulakem ka tegelikult inimest, keda oleme lubanud kuulata.

Sophie Auconie (PPE). – (FR) Austatud juhataja! Minister! Lugupeetud Volinik! Head parlamendiliikmed! Nagu kaasparlamendiliikmed on öelnud – äsja tegi seda Jean-Paul Gauzès ja seda öeldi eile liidu olukorra arutelu ajal –, on meile vaja rohkem Euroopat.

Rohkem Euroopat, et luua majanduskasv ja tööhõive, reguleerida turgusid ja vähendada ebavõrdsust. Seda, Joseph Daul, väidab meie fraktsiooni esimees ja ma toetan teda täielikult.

Ma usun, et liikmesriigid on lõpuks aru saanud, et me peame majandus- ja eelarveküsimustes julgemad olema. Julgemad ja just eeskätt vastutustundlikud: riikide proteksionistlik vastus on katastroofi retsept.

Euroopa tasandil on vaja suuremat finantsjärelevalvet; selles mõttes on kokkulepe nõukoguga finantsjärelevalvepaketi kohta, mille üle hääletame järgmisel istungjärgul, suurepärase uudis.

Lisaks süsteemi järelevalvele peame siiski ka kehtestama oma eelarve- ja majanduspoliitika reaalse koordineerimise. Peame looma nii eelarve- kui ka majandusföderalismi. Ühine rahapoliitika, kuid sõltumatu eelarvepoliitika mõjub meile halvavalt. Minu arvates on föderalism alanud selle uue Euroopa semestriga, mille kohaselt liikmesriigid on kohustatud oma eelarvestraategia esitama igal aastal enne suve nõukogule arvamuse saamiseks.

Nagu ELi tasandilgi, määrab selle, mis juhtuma hakkab, pigem praktika kui tekstides kirjapandu. Omalt poolt tahan, et see koordineerimine oleks enam kui formaalne tegevus ja et selle tulemus oleks tõeline ühine strateegia meie majandus-, tööstus- ja sotsiaalpoliitika jaoks. Mul on kahju, et liikmesriikide valitsused ja Euroopa Parlament ei ole veel täielikult sellesse koordineerimisprotsessi kaasatud.

Minister, pöördun eeskätt teie kui nõukogu esindaja poole: parlamendid kui eelarveasutused peavad Euroopa majanduspoliitika arengus mängima peamist rolli ja see on ainus viis, kuidas tagada selle tõhusus ja legitiimsus.

Antolín Sánchez Presedo (S&D). – (ES) Austatud juhataja! Ma tahaksin tunnustada eesistujariiki selle puhul, et nõukogu võttis parlamendi ja komisjoniga saavutatud järelevalvepaketi kompromissi ühehäälselt vastu!

Me oleme töötanud koos eesistujariikidega Hispaania ja Belgia ning suutsime oma ülesande täita eesmärgikindla kompromissiga, millega rajatakse finantsreformile kindel vundament ning mis on verstapostiks liidu integreerimises.

Järgmisest aastast Euroopa semestri kasutuselevõtt on samuti väga hea samm, kuigi see hõlmab rohkem kui vaid lihtsalt tegevuskava: see nõuab olulist sisu ja parlamentaarset mõõdet.

Majandusjuhtimist on vaja veelgi enam reformida. Vaja on mobiliseerida alakasutatud majanduskasvu potentsiaali ning ehitada üles sotsiaal- ja majandusliit, mida me vajame.

Meil on vaja ka järjepidevat tugevat ja usaldusväärset Euroopa kriiside ennetamise, juhtimise ja lahendamise süsteemi. See peab olema koosõlas majanduse taastamisega, selles on vaja ette näha moraalseid ohte, arvestada muid finantsreformi kulusid ning vältida siseturu moonutamist. Selle küsimuse G20 ette toomiseks vajame sisemist koordineerimist.

Ma kohe lõpetan. Mis puudutab finantstehingute maksu, ootame komisjoni teatist, milles võidaks ette näha ka finantstehingute maksustamist. Kaalul on võitlus turukõikumiste vastu, finantskoormuse õiglase jagunemine, kriisi mõjude leevendamine riikide rahandusele, uute ressursside leidmine Euroopa Liidule ja aastatuhande eesmärkidesse panustamine. Kui tahame kogu maailmas mõju omada, siis ei tohi me tegutseda isolatsioonis.

Peter Skinner (S&D). – Austatud juhataja! Ma tahan tänada Didier Reyndersit ja volinik Barnier'd nende toetuse eest järelevalvepaketi, ehkki mõnikord tundus, et üritasime otsekui keedetud muna läbi sõela suruda, kuid lõpuks saime siiski hakkama. Ma loodan,

et töö projektiga Solvency II ja selle rakendusmeetmetega on tulemusrikkam ja kiirem. Ma usun, et nii läheb.

Sellega on seotud palju häid – ja ka halbu – külgi, millest siin on juba räägitud, kuid tahaksin väljendada oma nõustumist juba saavutatud edusammude ja sellega, mille poole peaksime püüdlema. Euroopas – ja peab ütlema, et mitte ainult eurotsoonis – on vaja tulemuslikkust tõstvaid õigusnorme ja kaitsemeetmeid.

Mulle tundub, et riigid on hakanud end tundma väljatõugatusena ja sellele tuleb teha lõpp. See hävitaks kogu Euroopa Liidu. Lahendus on rahvusvaheline tegevuskava. Euroopa Liit peab mängima üleilmsete normide loomises olulist ja otsustavat rolli.

Probleem on selles, et kui me usume, et piisab vaid Euroopa-siseste normide kehtestamisest, siis eksime rängalt. Seepärast tunnen heameelt volinik Barnier' peetava Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide õigusloome saavutusi võrdleva punktitableti üle. Minu büroos on selline tabel juba kasutusel. Lugupeetud volinik, jagan selle sisu teiega meelsasti. Loodan, et sellest tõuseb kasu.

Lõpetuseks: kas võin küsida, kaugele oleme jõudnud kõrgetasemelise õigusdialoogiga Atlandi-üleses majandusnõukogus? Kuhu me loodame jõuda? Meil on probleeme, mida me ise ei suuda lahendada.

Liem Hoang Ngoc (S&D). – (FR) Austatud juhataja! Head parlamendiliikmed! Eile kiideti majandus- ja rahandusküsimuste nõukogus heaks Euroopa semestri põhimõte. Föderalistina saan seda edusammu vaid õigeks pidada. Eelarvepoliitika koordineerimine on üks asi, selle sisu määratlemine aga hoopis midagi muud. Seepärast on stabiilsuse ja kasvu pakti mõju tugevdamine tõsine viga.

Kogu Euroopa suhtes dogmaatiliselt kohaldatav kasinuspoliitika esimesi tulemusi võib juba tunda. Hispaania ja Iirimaa on aina suuremates raskustes ning augusti lõpus avaldatud Markiti ülevaatest nähtub, et see poliitika on süüdi ka Euroopa majanduskasvu seiskumises ning üsna pea ka Saksamaa majanduskasvu seiskumises.

Veelgi hullemad on majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu järgmise mitteametliku kohtumise päevakavas olevad repressiivsed meetmed. Eelarveprobleemidega vaevlevatele riikidele automaatsete finantssanktsioonide rakendamine on vastutustundetud. See toob vältimatult liikmesriikides kaasa kriitikalaine ELi eelarvesse panustamise üle.

Eile väljendas Prantsusmaa tänavatel kaks ja pool miljonit kodanikku oma esmast vastuseisu kasinuspaketile. Taastumiseks vajalike sotsiaalsete turvavõrgustike säilitamise ja ELis sotsiaalse harmoonia loomise asemel on nõukogu ja komisjon asunud neid hävitama. Kas nad mõõdavad selliste otsuste mõju ainult kodanike kasvava euroskeptismiga?

Euroopa integratsiooni ja Euroopa kodanike huvides, keda silmas pidades seda tehakse, tuleb tunnistada, head parlamendiliikmed, et stabiilsuse ja kasvu pakti tugevdamine on majanduslikus mõttes viga. Tegemist on ka tõsise poliitilise veaga.

Slawomir Witold Nitras (PPE). – (PL) Mul on väga hea meel saavutatud finantsjärelevalvesüsteemi kompromissi üle. Euroopa turud tõepoolest vajavad selliseid mehhanisme. Mis mulle eriti heameelt teeb, on Euroopa Keskpanga rolli rõhutamine. Ma arvan, et uus süsteem kaitseb meid paremini. Euroopa Keskpanga kogemus lubab meil optimistlikult tulevikku vaadata ning Euroopa järelevalveasutuste süsteemi loomisesse tuleks suhtuda kui sammu õiges suunas. Me oleme tõsiselt alustanud kulupoliitika koordineerimisega ja meid ei huvita üksnes Euroopas maksude kogumine.

Aruandlussüsteem saab olema väga tähtis. Ärgem unustagem, et riigi valitsus, kes võtab vastu otsuseid ja kohustub eelarvepuudujäägi eeskirjadest kinni pidama, ei ole oma riigis ainus asutus, kellel on voli raha kulutada!

George Sabin Cutaj (S&D). – (RO) Reformida ei ole vaja mitte ainult stabiilsuse ja kasvu pakti, vaid kogu majandus- ja sotsiaalmudelit tervikuna.

Euroopa Liidule iseloomulik majandus- ja sotsiaalmudel ei toimi hetkel. Algselt peeti seda majanduskasvu ja sotsiaalse kaitse liikumapanevaks jõuks, kuid see ei ole suutnud meie ootusi täita. Kümme protsenti eurooplastest on töötud, samal ajal kui mitmed liikmesriigid on ikka veel sügavas majanduslanguses.

Teisest küljest ei suuda me kontrollida ELi majandusvoogusid ja majanduskriis on selle puudujäägi teravalt esile toonud. Seetõttu on Euroopa majanduse makromajanduslik järelevalve vajalik eriti seetõttu, et kogu liidu majandus on ühisturu ja -raha tõttu tihedalt seotud.

Olen sel põhjusel rõõmuga vastu võtnud majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu järeldused, mille alusel kehtestatakse Euroopa Liidus makrofinantsjärelevalve alused, milleks asutatakse Süsteemsete Riskide Nõukogu ja pangandus-, kindlustus- ja väärtpaberisektori järelevalveasutused, rääkimata liikmesriikide eelarvete seirest Euroopa semestri raamistikus.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Austatud juhataja! Majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu eilsed otsused on vastuvõetamatud. Samal ajal kui spekulandid määravad endiselt endale skandaalselt suuri palkasid ning finantstehingute tõhus maksustamine on jäänud püüdmatuks, samal ajal kui maksuparadiisid õilmitsevad, on nõukogus haaratud kinni kriisi pakutud võimalusest alustada seninägematut rünnakut demokraatia vastu. Liikmesriikide parlamentide liikmetest üritatakse teha euroliidu marionette, et teha kohustuslikuks riikide eelarvete eelnev läbivaatamine Euroopa juhtide poolt, otsekui stabiilsuse ja kasvu pakti selgelt tingimuslikust olemusest ja selle mõistusevastastest kriteeriumidest ei oleks küllalt.

Aluslepingutes sätestatud nõndanimetatud majandusliku koordineerimisega ei saa õigustada liikmesriikide suveräänsuse mahasurumist ei Euroopa Liidu ega liikmesriikide tasandil ajal, mis nende majandus- ja sotsiaalarengus on nii raske. Majandus- ja finantsrühmituste huvide kaitsmisega on mindud liiga kaugemale ja sellel on tõsised tagajärjed Euroopa Liidus neile, kes vaevlevad vaesuses. Seepärast protesteerime ja oleme kindlad, et Euroopa Liidus saab töötajate ja rahva võitlus hoogu juurde.

Liisa Jaakonsaari (S&D). – (FI) Austatud juhataja! Täna teid selle sõnavõtu eest! Vaid mõned aastad tagasi valitses Euroopas äärmusliku liberalismi doktriin, mille kohaselt poliitika vaid takistab turgude toimimist ja turud peaksid kõik otsused ise tegema.

Nüüd oleme olukorras, kus poliitika on muutunud tähtsaks. Poliitika abil lahendatakse probleemid ja on väga tähtis, et oleme suutnud finantsjärelevalvega edasi liikuda. Väga tähtis on, et eelarvestatistikas esinenud moonutused on nüüd läbipaistvaks muutumas. Kõik on läbipaistev ja ma arvan, et läbipaistvus on reformi võtmesõna.

See, mida Schuman kunagi ütles, on tõeks saamas: Euroopa areneb kriiside toel. Euroopa Liidu usaldusväarsuse alus on reaalsed tulemused, ei midagi muud. Praegu astume neid väga reaalseid samme.

Michel Barnier, komisjoni liige. – (FR) Austatud juhataja! Ma tahan teid kõiki tänada selle eest, mida olete öelnud järelevalve valdkonnas saavutatud kollektiivse tulemuse kohta.

Tahaksin pöörduda tagasi Elisa Ferreira äsjaöeldu juurde: meie kodanikud on vapustatud, neile on avaldanud mõju kõik need finants-, majandus- ja sotsiaalkriisid ning ärgem unustagem toidu- ja keskkonnakriise. Ma usun, et peame kindlasti oma kodanikele tõestama, et oleme kriisist õppetunni saanud, sest nemad on meid valinud ja peame neile aru andma. Just seda me järelevalveküsimuses tegimegi. Me peame lihtsalt sellest teada andma ja seda selgitama ning oleme selle tööga algust teinud. Ma olen mõelnud Arlene McCarthy raportile kapitalinõuete direktiivi kolmanda läbivaatamise ja tasude kohta. Ma usun, et mis puutub kõigisse nendesse probleemidesse, mis on meie kodanikke ja valitud esindajaid šokeerinud, vapustanud ja mõjutanud, peame meie – parlament, nõukogu ja komisjon – tõestama, et reageerime ELi tasandil, et reageerime konkreetselt.

Volinik Šemeta on finantstehingute maksu suhtes täitnud väga tähtsa ja kasutoova ülesande, nimelt analüüsinud sellise maksu ainult piirkondlikul tasandil kehtestamise eri võimalusi ja tagajärgi. Minu arvates on see tähtis ülesanne. Ma ütlen Sven Giegoldile, et komisjoni president esines G20 Toronto kohtumisel meie nimel kindla seisukohaga, milles pooldas finantsteenuste õiglast ja sisulist maksustamist. Me kinnitame tema seisukohta oktoobris. Othmar Karas, te ei pea seega kuigi kaua ootama. Ma tahaksin Ilda Figueiredole öelda, et see arutelu jätkub. Omapäi jäämine ei tule meile kasuks. Me peame eurooplasi veenma ja – Didier Reynders suudab seda minust paremini selgitada – meil on EL 27 tasandil veel pikk tee käia, hirmus pikk tee. Ja veenda tuleb ka maailma teisi piirkondi.

Nagu Corien Wortman-Kool, Kay Swinburne ja Vicky Ford, usun ka mina, et selleks, et kõnealune maks oleks tõeliselt tõhus, tuleb see kehtestada võimalikult laial alusel. Seepärast peame veenma maailma muid piirkondi.

Maailmast rääkides tahaksin öelda paar sõna ülemaailmse juhtimise kohta. Ma võin Peter Skinnerile kinnitada, et me koostame võrdleva tabeli. Ma arvan, et kui USA ja ELi kohta selline tabel on tehtud, siis oleks seda vaja laiendada ka muudele maailma piirkondadele, mida ma just mainisin: Hiina, India, Brasiilia ja ka Aafrika, kes peab andma oma panuse ja keda see olukord väga puudutab. Ma kasutan seetõttu kindlasti ära kogu teabe, millele Peter Skinner viitas. Anni Podimata ja ka Hans-Peter Martini mainitud juhtimise kohta puuduvad meil senini ühesugused meetodid ja õigusaktid, sest majandus on riikides väga erinev. Hans-Peter Martin tsiteeris Volckeri kuulsat liiga-suur-et-põruda-strateegiat. Meil siin Euroopas on tehtud teistsugune analüüs: sõltumata selle suurusest ja tegevusvaldkondadest, peab iga panga suhtes kehtima hea väline ja sisemine järelevalve ning hea juhtimine ja panga tegevust ei ole ilmtingimata vaja piirata.

Mis puudutab järelevalvet, mängib parlament kindlasti olulist rolli. Sylvie Goulard mainis teie korraldusel agentuuride usaldusväarsuse tõstmiseks tehtud tööd. Sławomir Witold Nitras osutas kui oluline roll on Euroopa Keskpangal, mille presidendist saab Süsteemsete Riskide Nõukogu esimene juhataja, kelle ülesanne on tagada selle asutuse usaldusväarsus. Othmar Karas mainis ka, et tänu teile ja teie juulis võetud julgele ja erakorralisele otsusele lükata esimese lugemise hääletamine sügisesse, on meil olnud aega veenda nõukogu ja seal edu saavutada. Ma ei ole seda unustanud ja tahan teid veel kord tänada.

Ma tahaksin lõpetuseks meenutada teile, nagu ütles Sophie Auconie, et me vajame rohkem Euroopat. Head parlamendiliikmed! Olen veendunud, et me peame reguleerima! Me peame teostama järelevalvet ja me peame kriisist õppima. Peame parandama riikide rahandust,

sest praegustest võlgadest saavad tulevaste põlvkondade maksud. Meil peab olema olema juhtimine. Ma lõpetan paari sõnaga sellel teemal.

Ainult juhtimisest ei piisa. Me peame ka toetama majandusprojekti. Seda tahtis teile president Barroso eile jõuliselt kinnitada ja see on see, mille suunas me püüdleme. See on ka taust, mille najal peate tõlgendama meie sügisel ühise turu algatuse raames esitatavaid ettepanekuid, millega parandada siseturu toimimist ja tagada 1–2% majanduskasv, mis on siseturu parema juhtimise korral Euroopas võimalik.

Ma lõpetan majanduse koordineerimise teemal, mida mitmed teist mainisid. Tahaksin teile meenutada, et selle kuu lõpus esitavad volinik Rehn ja president Barroso vägagi tõsised ettepanekud meetmete kohta juhtimise valdkonnas. Mis puutub Miguel Portase, Sven Giegoldi, Othmar Karasi, Antolín Sánchez Presedo, George Sabin Cutaxe ja Sophie Auconie' mainitud Euroopa semestrisse, siis on teil ilmselgelt olemas poliitiline tahe toetada uut koordineerimismeetodit, radariekraane, reaalajas ülevaateid, valitsustele suunatud ennetavaid meetmeid, kuid, austatud juhataja, te teete seda austades liikmesriikide parlamentide õigusi ja suveräänsust.

Ma usun, et see on väga tähtis. Ma olin 20 aastat Prantsuse parlamendi liige ja senaator. Ma oleksin olnud väga õnnelik, kui oma riigi eelarve üle hääletades oleks mulle antud sõltumatu ja objektiivne ülevaade teistes riikides toimuvast, sellest, kuidas nemad – mõnikord üksi ja teistsuguseid meetodeid kasutades – suutsid saavutada samasuguseid ühiselt kokkulepituid eesmärke.

Ma tahaksin seega, et te teaksite, et komisjonil on poliitiline tahe lahendada kõik need koordineerimise ja juhtimisega seotud küsimused ning et volinik Rehni uks on alati avatud.

Didier Reynders, nõukogu eesistuja. – (FR) Austatud juhataja! Head parlamendiliikmed! Ma tahaksin kõigepealt tänada teid ja kõiki sõnavõtjaid, kes on väljendanud oma poolehoidu finantsjärelevalve kokkuleppele. Nagu paljud on öelnud, on tegemist parlamendi – eeskätt selle raportööride –, komisjoni ja nõukogu ühiste pingutustega.

Nagu ma natuke aega tagasi ütlesin, oleme protsessi alguses, ja selleks et tõestada, et järelevalve tõepoolest lisab väärtust ja et see on finantskriisi esimene õppetund, peame kõigepealt tagama, et järelevalve eest vastutama hakkavad isikud valitaks võimalikult objektiivselt – ja ma usun, et kinnitatud menetlus järgib seda joont –, ja seejärel, kui me seda tahame (ja seda on paljud siin istungisaalis palunud), peame selleks, et saavutada oma ulatuselt euroopalikum järelevalve, tõestama selle tõhusust eri valdkondades. Edasiliikumiseks piisab vaid Euroopa tasandi järelevalve tõhususe tõestamisest. Ma kordan siiski: järelevalve uus ülesehitus on tõenäoliselt finantskriisi esimene ja kõige tähtsam õppetund. Nüüd on meie kord panna see uus süsteem võimalikult hästi toimima ning, ma kordan, tugevdada sammhaaval selle tõeliselt euroopalikku olemust.

Teisena tahaksin märkida – Jean-Paul Gauzès vihjas sellele hetk tagasi – seda, et täna pärastlõunal töötame jälle kolmepoolselt. Arutame investeerimisfonde. Ma usun, et kõigil on vaja tegutseda ja kõik peaksid nõustuma protsessiga, mille äsja edukalt finantsjärelevalve küsimuses lõpetasime. Tõsi, nõukogus tuleb ikka veel ette takistusi, nagu ka siin istungisaalis toimuvatel aruteludel investeerimisfondide muutmise kohta, kuid see on küsimus, millega peab edu saavutama.

Ma usun, et tahame koos volinik Barnier'ga seada uute dokumentide jõustumisele lühikese tähtaja. Mis puudutab investeerimisfonde – üritame selle küsimusega pärastlõunal edasi minna –, peame rakendama sama tegevusviisi ja üritama panna paika raamistiku, mis oleks

Euroopa raamistik, milles ka tegelikult kaitstakse kodanikke ja tarbijaid Euroopas väljatöötatud teatavate toodete ja tegevuste suhtes.

Ma tahan öelda vaid seda, et reguleerimise ja järelevalve valdkonnas tehtava töö hindamiseks teatas volinik Barnier kavatsusest võrrelda majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu mitteametlikul kohtumisel seda, mis toimub Atlandi ookeani mõlema kaldal. Ma kinnitan teile, et kavatsen paluda majandus- ja rahanduskomisjoni esimehel seda küsimust majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu mitteametlikul kohtumisel käsitada ning arutada selles vallas mitte ainult nõukogu ja komisjoni, vaid ka parlamendi tehtud edusammude üle. Selle kuu lõpus on meil seega võimalik arutada seda küsimust ka parlamendiga. Tähtis on ka tunnustada siinpool Atlandi ookeani elluviidavaid muudatusi.

Kolmas asi, mille üle ma sooviksin arutleda, on finantstehingute maksustamine, kuna ma ei taha uuesti käsitleda pangakriiside lahendamise fonde; nagu volinik Barnier teatas, esitab ta lähinädalatel konkreetsed ettepanekud. Mis puutub finantstehingute maksustamisse, siis peaaegu kümme aastat tagasi üritasin ma Belgia eelmise eesistumise ajal seda küsimust lihtsalt arutlusele panna. Me ei saanud seda küsimust arutada. Belglased olid selles suhtes pea kõik ühel meelel. See oli ainus küsimus, mille suhtes oldi ühel meelel. Seekord on arutelu tõesti käivitunud. Ma tean, et on esitatud jõulisi taotlusi, et esitataks konkreetsed ettepanekud maksu määrade ja aluste ning laekumiste kasutamise kohta. Võib-olla peaksime laskma ideedel mõnes liikmesriigis kuju võtta enne, kui hakkame praktilist korraldamist arutama.

Mida me ei kavatse teha, on G20 kohtumiseks ette valmistades otsustada saata see küsimus tagasi G20-le arutamiseks. Selle asemel proovime leida partnereid – ja sellised partnerid on olemas –, kellega liigume ühes suunas. Tahan siiski toonitada, et selle aruteluga tegeletakse aktiivselt. Majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu sellel kohtumisel seda küsimust juba arutati. Kuu lõpus jätkame arutelu majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu mitteametlikul kohtumisel ja ma tahan väga, et me edu saavutaksime, sealhulgas ressurside jaotamise küsimuses.

Üks olgu selge: eesmärk ei ole selle maksu abil kriisi lahendada. Võimalik, et eesmärk on võidelda spekulatsioonidega, nagu paljud on siin öelnud. Üks eesmärk on ka vabastada vahendeid, mida me praegu kasutame juba kolme- või neljakordselt: esiteks kliimamuutuste vastu võitlemiseks, teiseks arenguabiks ja kolmandaks selleks, et lappida eelarveauke. Arutelu ei saa lihtne olema ja ma tunnistan, et selles küsimuses oleme kokkuleppest veel kaugel.

Austatud juhataja! Ma tahaksin lõpetada eelarve konsolideerimise küsimusega. Üks olgu selge: Euroopa semester on vaid üks etapp. Neid etappe saab veel olema ja me hakkame arutama sanktsioonide küsimust. Äsja vastu võetud meetmed sisaldavad võib-olla arutelu mehhanismide üle, mida euroalasse kuuluvad liikmesriigid saavad hakatuseks kasutada, seejärel selle üle, kuidas neid mehhanisme kooskõlas aluslepingute kehtivate sätetega laiendada liikmesriikidele, mis euroalasse ei kuulu.

Loomulikult on idee makromajandusliku käsitlusviisi ja eelarve konsolideerimise suunas liikuda, kuid ma tahan teile meelde tuletada, et eelarveküsimustes on meile siduv stabiilsuse ja kasvu pakt, ning seda, et tähelepanuta ei jää ka Euroopa kasvu-, tööhõive-, sotsiaal- ja keskkonnapoliitika.

Eelarvearutelu ei ole pelgalt arutelu selle üle, kuidas eri liikmesriikides tasakaal taastada. Arutelu käib selle üle, missugused eelarvetahud aitavad meil saavutada mitte lihtsalt

tasakaalu, vaid ka kasvu, uute töökohtade loomist, sotsiaalpoliitika arengut ning aktiivset osalust – rõhutan sõna „aktiivset” – kliimamuutustevastases võitluses.

Me proovime kõike seda saavutada. Eesistujariik Belgia on ilmselgelt valmis nende mitmete küsimustega edasi liikuma ning, nagu ma just ütlesin, me tuleme nende küsimuste juurde tagasi pärastlõunal, kui arutleme investeerimisfondide üle.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

António Fernando Correia De Campos (S&D), kirjalikult. – (PT) Majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu tegi eile kaks õiget otsust, mis on kooskõlas parlamendi enamuse seas juba mitu kuud valitsenud seisukohtadega. Esimeses otsuses käsitleti Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu (ESRB) finantsüsteemi makrotasandi usaldatavusjärelevalvet ning pankade, kindlustusandjate ja pensionifondide mikrotasandi usaldatavusjärelevalvet ning kinnisvara väärtuse kontrollimist. Teine otsus puudutas nn Euroopa semestrit kui Euroopa majanduspoliitika koordineerimise protsessi. Ei liikmesriikide võrdleva eelarvearengu eelnevat analüüsi ega Euroopa semestrit tohiks pidada liikmesriikide eelarvesõltumatusesse sekkumiseks, vaid laiema majandusliku arutelu viisiks. Arutelus ei lähtuta ainult finantsilisest seisukohast, vaid eelkõige just tööhõive- ja sotsiaalse kaasatuse poliitikast. Me jagame seda laiemat visiooni ning soovime, et majandusjuhtimise järgmistes etappides seda edasi arendataks.

Richard Seeber (PPE), kirjalikult. – (DE) Siseturu uus finantsregulatsioon on rõõmustav, sest see tähendab investorile edasiminekut ja suuremat turvalisust. Finantsturud on aastakümneid toiminud piiriülevalt ja seetõttu peavad lõpuks ka finantsasutused hakkama tegutsema piiriülevalt. Nende otsuste elluviimiseks on siiski vajalik, et liikmesriikide ametiasutused loobuvad tegelikult osaliselt oma pädevustest ühenduse institutsioonide kasuks. See on täielikult toimiva siseturu üks peamistest eeltingimustest.

Georgios Toussas (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Arutelu komisjoni presidendi ja nõukogu majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu otsuseid käsitlevate avalduste üle on tõestanud, et kapitali poliitiline olemus kajastub monopolide strateegilises valikus lükata kapitalistliku kriisi koorem tööliste ja rohujuure tasandi kanda. Kunstlikule optimismi süstimisele vastanduvad komisjoni enda näitajad, mille kohaselt on kapitalistlik taastumine olnud jõuetu, muutlik ja ebakindel. Seepärast kiirendatakse rohujuurevastast rünnakut lisameetmete ja -mehhanismidega: nõndanimetatud parem majandusjuhtimine, Euroopa semester – et liikmesriigid peaksid rangemalt kinni stabiilsuspaktist –, rohujuurevastase ELi 2020. aasta strateegia usinam ja tõhusam propageerimine, ELi eelarve muutmine ja hoolikas järelevalve liikmesriikide eelarvete üle, et tagada sotsiaalkulude järsk ja ühetaoline kärpimine. Euroopas ametiasutuste loomine, mis väidetavalt hakkavad kontrollima laenuandmist, maksustama pankasid ja börsitehinguid, on mõttetus, millega eksitatakse rohujuureliikumist ja suurendatakse vastupanu rohujuure tasandil. Nende kavadege tõestatakse veel kord, et Kreekas PASOKi valitsuse ja Euroopa Liidu ja teiste vallaapäästetud töölistevastane sõda ei ole ainult Kreeka omapära; tegemist on teadliku kapitalistliku valikuga terve ELi vastu.

4. Teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitse (arutelu)

President . – Järgmine (06106/1/2010 – C7-0147/2010 – 2008/0211(COD)) (raportöör: Elisabeth Jeggle) (A7-0230/2010).

Elisabeth Jeggle, *raportöör.* – (DE) Austatud juhataja! John Dalli! Head parlamendiliikmed! Peaaegu kaks aastat kestnud intensiivsete arutelude tulemusel oleme jõudnud nõukogu ja komisjoniga kokkuleppele direktiivis, mis käsitleb teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitset. Me oleme saavutanud märkimisväärse tasakaalu loomade heaolu ja teaduse huvide vahel.

Seepärast tahan väljendada oma tänu kõigile osalenutele nende suurepärase koostöö eest selles valdkonnas. Tahaksin tänada ka endist kolleegi Neil Parishit, kellel õnnestus parlamendis esimesel lugemisel eelmise aasta mais panna alus heale lähtepositsioonile. Austatud juhataja, ma sooviksin tänada kõiki variraportööre ja komisjoni ning eesistujariikide Rootsi ja Hispaania esindajaid! Sugugi väiksem ei ole minu tänu fraktsioonidele ja komisjoni sekretariaadile. Me oleme selle kompromissi saavutamiseks teinud kõik, mis meie võimuses.

Kehtiva 1986. aastast pärit direktiiviga võrreldes on uue loomkatsete direktiivi kujul tegemist tohtu hüppega loomade heaolus. Loomi kasutavad meditsiiniuuringud on alternatiivide puudumisel endiselt võimalikud, kuid neile kehtestatakse väga ranged õigusnormid. Uue direktiivi põhimõtete kohaselt tuleb loomkatsed asendada ja neid vähendada ning tõsta loomade heaolu. Direktiivis sätestatakse terviklikud kaitse õigusnormid ja kontrollikriteeriumid eesmärgiga parandada heaolu. Kohustus teha eetilise hindamine, sealhulgas kahjude ja kasude analüüs, ja taotleda projektidele luba ning loomadega töötavate inimeste pädevuste standardimine ja tagamine näitab, et oleme paika pannud uued ja olulised nurgakivid.

Ilma eelneva loata ei tohi loomkatseid teha. See hõlmab projekti hindamist eetiliste kaalutluste vaatenurgast. Tuleb teostada üksikasjalik hindamine, et teha kindlaks, kas konkreetne loomkatse on vajalik, kas seda on võimalik asendada alternatiivse katsega ja kas arvesse on võetud kõiki loomade heaolu käsitlevaid katse raskusastme nõudeid. Teadlased peavad võimaluse korral alati vältima loomadele stressi, kannatuste ja valu tekitamist.

Lisaks suutsime tänu parlamendi delegatsiooni pealekäimisele saavutada väga range kontrolli- ja inspeksioonisüsteemi. Pädevad asutused reguleerivad kontrollide, mis hõlmavad etteteatamata kohapealseid kontrollid, sagedust vastavalt riski eeldatavale tasemele. Ma olen kindel, et oleme suutnud leida tasakaalu loomade heaolu kõrge taseme ja Euroopas uuringute jätkamise võimaluse vahel. Selles tasakaalus arvestatakse uuringute nõudeid inimväärikuse ja tervise suhtes, ei eirata haigete inimeste õigustatud huvisid ning see esindab loomade heaolu nimel võrreldes 1986. aastal kehtestatud standardiga tohtut hüpset edasi.

Kolmepoolsetel läbirääkimistel jõudsime kompromissile, millega nõustuti 3. juunil 2010. Head parlamendiliikmed! Ma palun teil seda kompromissi toetada ja lükata tagasi kõik esitatud muudatusettepanekud.

John Dalli, *komisjoni liige.* – Austatud juhataja! Kõigepealt ütlen edasi volinik Potočniku sõnad, et ta on pettunud, et tal ei ole võimalik täna siin kohal olla. Ta viibib hetkel Ghentis, kus võtab osa ministrite mitteametlikust kohtumisest, kus arutatakse ELi seisukohti bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osalisriikide konverentsi 10. kohtumiseks, mis toimub Nagoyas selle aasta oktoobris.

Ma soovin tänada parlamenti ja eelkõige selle raportööre Elisabeth Jeggle't ja endist parlamendiliiget Neil Parishit, variraportööre ja neid, kes tegid selle väga tähtsa õigusakti

ettevalmistamisel sama tähtsat tööd. Mul on tõsiselt hea meel öelda, et parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel oli suurepärase koostöö.

Institutsioonidevahelised läbirääkimised ja enne kaasotsustusmenetlust ning selle ajal toimunud konsultatsioonid olid keerulised, kuna arvesse tuli võtta liikmesriikide, teadlaste ja loomade heaolu eest võitlejate erinevaid ja sageli teravalt lahknevaid vaateid ja vajadusi ning neid dokumendis võimalikult suures osas kajastada. Ma usun, et tulemuseks on õiglane ja teostatav õigusakt, milles on edukalt suudetud saavutada tasakaal Euroopa teadusuuringute ja konkurentsivõime edendamise vahel ning ühtlasi tagatakse, et loomade heaolu võetakse maksimaalselt arvesse.

Direktiiv oli vaja kindlasti läbi vaadata, kuna katseloomade tingimuste oluline parandamine, juriidiliste kohustuste selgitamine ja ELis võrdsete võimaluste tagamine olid elutähtsad. Kui uut akti hakatakse rakendada, siis võib Euroopa Liit väita, et meil on kõrgeimad katseloomade heaolu normid kogu maailmas, et ELi kõigis 27 liikmesriigis on latti tõstetud viisil, mis ei kahjusta, vaid aitab kaasa meie teaduse ja tööstuse konkurentsivõime suurenemisele.

Meie arvates on täna hääletamisele tulevas tekstis säilitatud komisjoni kõigi algsete ettepanekute põhimõtted. Ma usun seega, et hea hääletustulemuse korral on komisjoni saavutatud oma kaugeleulatuvad dokumendi läbivaatamisega seotud eesmärgid.

Herbert Dorfmann, *fraktsiooni PPE nimel.* – (DE) Austatud juhataja! Head parlamendiliikmed! Meie kaitset vajavad kõik loomad sõltumata sellest, kas neid kasutatakse loomkatsetes või põllumajanduses, peetakse lemmikloomadena või elavad nad looduses.

Minu väärtussüsteemis on loomad siiski loomad ja inimesed on inimesed. Eksisteerib selge väärtuste hierarhia. Oleme möödunud päevadel arutlenud näiteks asjaolu üle, et nüüd on ilmselt võimalik teostada loomadega katseid ilma neid kõigepealt tuimestamata. Tõele vastab väide, et loomalt võib võtta vereproovi ilma talle rahustit andmata. Sama kehtib aga ka inimeste kohta. Ma usun, et mitte kellelegi meist ei ole enne vereproovi andmist rahustit manustatud. Meditsiini valdkonnas tehtud edusammud on inimkonnale suureks hüvanguks ja seega on loomkatset kahjuks vajalikud. Paljude haiguste puhul, millest mõned esinevad väga harva, ootame me meditsiini, teaduse ja uuringute valdkondades edusamme. Nendes valdkondades vajatakse jätkuvalt loomkatseid.

Ma pooldan seda, et samaväärsete meetodite olemasolul loomkatseid ei tehtaks. Meie ees olev ettepanek tagab selle ühe erandiga, nimelt et alternatiivmeetodites ei tohi kasutada inimesi ega inimese sugurakke.

Me oleme saavutanud hea kompromissi, millega kaitstakse teadust, Euroopat kui uuringute asukohta ning eeskätt loomi. Me peaksime täna selle kompromissi poolt hääletama, et tagada Euroopas loomade ja väärtuslike uuringute parem kaitse.

Daciana Octavia Sârbu (S&D). – (RO) Ma tahaksin hakatuseks tänada nii Elisabeth Jeggle't kui ka meie kaasp Parlamendiliikmeid ja variraportööri hea koostöö eest nõukoguga kompromissi saavutamiseks peetud läbirääkimistel.

Euroopa Liidus kasutatakse igal aastal loomkatseteks umbes 12 miljonit looma. Üldsus on viimasel ajal tõstatanud küsimuse vajadusest tagada neile parem kaitse.

Me kõik sooviksime loomkatsetele lõpu teha, kui see oleks võimalik. Me peame siiski loomi kasutama, et kaitsta inimeste ja loomade tervist ning keskkonda.

Direktiivi uute sätete seas on kohustus teostada varasemaga võrreldes sagedamaid kontrole, millest väga paljudel juhtudel ei pea ette teatama. Loomi, eeskätt ahvilisi kasutatavate katsete jaoks tuleb eelnevalt hankida luba.

Tegelikult on seatud piir kannatustele, mida võib teaduslikes katsetes loomale tekitada, ning on tehtud ettepanek ahviliste kasutamise piiramiseks. See tähendab, et neid võib nüüdsest kasutada ainult katsetes, mille eesmärk on hoida ära, ennetada, diagnoosida ja ravida haigusi, mis võivad lõppeda inimese surmaga.

Mul on hea meel, et lõppteksti jäi sisse kohustus vaadata direktiiv korrapäraselt läbi, võttes arvesse teaduse edusamme. Ma tahan rõhutada loomkatsete alternatiivide edendamise tähtsust, nagu on sätestatud direktiivi eelnõus.

Me kõik teame, et praegusest õigusloomega seotud ettepanekust on räägitud väga kaua. Ma usun, et jõudsimme Rootsi ja Hispaania eesistumiste ajal nõukogu peetud läbirääkimiste tulemusel tasakaalustatud seisukohale, mis rahuldab nii teaduskatsetes kasutatavate loomade kaitsmise kui ka teadusringkondade vajadusi.

Marit Paulsen, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (SV) Austatud juhataja! Üritan teile anda lühikese ülevaate ajaloost. Esiteks tahaksin tänada Elisabeth Jeggle't tema erakordse juhirolli eest selles väga keerulises küsimuses.

Me võtsime üle töö küsimuses, kus – lühidalt öeldes – komisjoni ettepanekut võiks kirjeldada väga loomasõbralikuna ning parlamendi esimest lugemist võiks samas vaimus kirjeldada väga tööstusesõbralikuna. Viimastel aastatel on meie fraktsioonid ja põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni ametnikud eesistujariikide Rootsi ja Hispaania suurepärasel toetusel ning Elisabeth Jeggle', Euroopa Komisjoni ja nõukogu juhtimisel töötanud tükkhaaval, sõna sõna järel läbi selle, millest nüüdseks on saanud mõistlikult tasakaalus olev direktiiv.

Kui me tahame esmajoones kaitsta loomi, siis mina isiklikult tahaksin juhtida tähelepanu struktuuridele, mida loome praegu loomadele, keda me toiduks tarvitame. Peame sellega tegema tohtu suure hulga tööd. Praegu kaitstakse selliseid loomi vähem kui loomi, keda kasutatakse katsetes. Mõelgem sellele, kui pikalt Euroopas loomi tapale veetakse! Kas te ei näe neid meie teedel?

Ma olen varemgi olnud seotud raskete raportite ja keeruliste läbirääkimistega, kuid ma ei ole kunagi tegelikult näinud, kuidas parlament muudab oma arvamusi ja otsuseid vastavalt konkreetsete kohalviibivate lobirühmade seisukohtadele. Ma ei oleks seda parlamendist uskunud.

Jill Evans, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – Austatud juhataja! Ka mina sooviksin Elisabeth Jeggle't raportiga tehtud suure töö eest tänada! Kompromisstekst on oluliselt parem, eriti selle kontrole, uut katseloa andmise protsessi ja nõuetekohast liigitamissüsteemi käsitlevad osad, mille üle me heameelt tunneme. Me oleme aga selle seaduse ajakohastamist oodanud mitu aastat ning minu fraktsioonile teevad muret kolm olulist valdkonda, mistõttu esitasime oma muudatusettepanekud.

Me usume, et liikmesriikidele peaks jääma õigus kehtestada kehtivate loomakaitse-eeskirjadega võrreldes karmimad reeglid, nagu me esimesel lugemisel kokku leppisime. Me usume, et võimaluse korral peab alati kasutama alternatiive loomadele. Praeguse sõnastusega piiratakse kohustusliku alternatiivi nõuet vaid vähestele katsetele,

mis muudab olemasolevad seadused lahjemaks ning mis jällegi ei ole see, mille poolt me esimesel lugemisel hääletasime.

Mis puudutab ahvilisi, siis usume me, et sõna „oluline” väljajätmisel määratlusest „invaliidistav seisund” võib seda tõlgendada kui mis tahes haigust ja mitte kui inimese tervise olulist vähenemist, mis oli siin eesmärk.

Me teame oma õigusloome kogemustest selles valdkonnas, et tõhusate õigusaktide jaoks on esmatähtis nende rakendamine ja jõustamine, ning nimetatud küsimused on eluliselt tähtsad. Minu fraktsioon teeb ettepaneku saata eelnõu tagasi komisjoni, et saavutada edasiste aruteludega suurem selgus.

Janusz Wojciechowski, *fraktsiooni ECR nimel.* – (PL) Austatud juhataja! Mul on hea meel, et see direktiiv on reaalsuseks saanud. Ma tahaksin kiita Elisabeth Jeggle't, sest selle kompromissi saavutamiseks tehtud töö oli väga keeruline. On hea, et Euroopa Liit reguleerib veel ühte olulist loomade kohtlemist puudutavat valdkonda ja et me võtame vastu lahendusi, mille eesmärk on vältida looma julma kohtlemist. Varasemas hädavajalike loomkatsete süsteemis oli palju julmust. Julmust on võimalik vähendada ja direktiiv on samm selles suunas. Loomadevastane julmus teeb neile kahju ja põhjustab neile kannatusi, kuid esmajoonel haavab see inimest. See solvab inimväärikust. Loomadega julmalt käituvad inimesed tegutsevad iseenda inimlikkuse ja väärikuse vastu. On hea, et täna parlamendis vastuvõetav direktiiv on samm selles suunas. Direktiivis on küll üks säte, mille suhtes mul on kahtlusi, kuid ma räägin sellest oma hääletusejärgses avalduses.

Marisa Matias, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (PT) Austatud juhataja! Euroopa on kohustatud edendama loomade kaitset, kuid tänane siinne arutletu läheb sellest kaugemale ning siin tekivad mõned rasked küsimused. Ühtegi uskumust ei tohiks vaadelda absoluutse väärtusena iseeneses. Me leiame aga end keset valikuid ja vastuolusid, mida saab lahendada vaid tasakaalustatud õigusaktide abil.

Kas loomade heaolu peaks väärtuste skaalal asuma inimese tervisest allpool või mitte? Missugune on tegelikult Euroopa teadusstrateegia, kui kaalul on näiteks inimese tervis ja baasuuringud? Kuidas saame ära hoida Euroopa meditsiiniuuringute kadumist, kuna see võib lõpuks viia nende hävimiseni?

Kui suudame need küsimused lahendada, siis võime päästa küll Euroopa südametunnistuse, kuid meditsiiniuuringud võivad näiteks siirduda teistesse riikidesse, kus loomade heaolu üle järelevalvet ei toimu. Me peame suutma arendada ja edendada alternatiivseid meetodeid loomade teaduslikeks eesmärkideks kasutamiseks, kuid arutada on veel paljude küsimuste üle ning ma väga loodan, et seda küsimust uuritakse põhjalikumalt.

Giancarlo Scottà, *fraktsiooni EFD nimel.* – (IT) Austatud juhataja! Head parlamendiliikmed! Teadusuuringute edendamise ja loomade heaolu kaitsmise vahel tasakaalu saavutamine on nii oluline kui ka vajalik.

Praegu on teaduslikes katsetes kasutatavate loomade kaitse ebapiisav. Uued teadusandmed tähendavad seda, et loomade kasutamist saab asendada või vähendada alternatiividega. Tuleb kasutada meetodeid või protseduure, millega tekitatakse võimalikult vähe valu ja kannatusi, ilma et takistataks haiguste vastu võitlemiseks vajalikke teadusuuringuid.

Seepärast on õige vaadata Euroopas läbi loomakaitse õigusaktid, et oleks võimalik saavutada rahuldavaid tulemusi, mis vastavad teaduse vajadustele, võttes arvesse inimese tervise

huvides tehtava uurimustöö vajadusi ja samal ajal tagades teaduslikeks eesmärkides ikka veel vajatavate loomade heaolu.

ISTUNGI JUHATAJA: Stavros LAMBRINIDIS

asepresident

Mike Natrass (NI). – Austatud juhataja! Komisjon tegi selle direktiivi kohta ettepaneku 2008. aastal ning on väljendatud muret, et teadusuuringutega tegelevat tööstust võidakse ülemäära koormata. Ettepanek hajutab osa kitsendusi ja ma tahan märkida, et loomuuuringute andmete jagamise nõue on nüüd välja jäetud.

ELis kasutatakse igal aastal katsetes umbes 12 miljonit looma ja see ettepanek võib nende kannatusi suurendada. Me peame vähendama loomkatsete vajadust.

Tsiviliseeritud inimesed peavad üritama saavutada tasakaalu teadusuuringute vajaduse ja selle planeedil elavate teiste olendite elu austamise kohustuse vahel. Sellisteks otsusteks on vaja Saalomoni tarkust. Ma pean ütleva, et kahjuks pean esitama küsimuse: kas Euroopa Liidu parlament on nii tark?

Martin Kastler (PPE). – (DE) Austatud juhataja! Head parlamendiliikmed! Me astume uue ja tähtsa sammu edasi loomade heaolu valdkonnas, tagades teadusuuringutes kasutatavatele loomadele suurema kaitse.

Me oleme loomade heaolust palju kuulnud. Oleme kuulnud ka seda, et Euroopa on tööstusuuringute ja uuenduste toimumise oluline asukoht. On siiski üks küsimus, millest me ei ole piisavalt rääkinud. See puudutab Euroopa Liidu keskset väärtust, nimelt inimväärikust ning seda, kuidas me seda käsitleme. Ma usun, et me ei tohi ühest küljest suurendada loomade heaolu, kuid teisest küljest seada end ohtu valdkonnas, mis vähemalt osaliselt on vastuolus Euroopa väärtustega.

Miks ma sellest räägin? Euroopa Komisjon on oma dokumentides viidanud alternatiivsetele meetoditele. Nende seas on viis meetodit, mis käsitlevad embrüo tüvirakkude, eeskätt inimembrüo tüvirakkude uurimist ja kasutamist. Minu arvates on see moraalivastane. Me ei saa seda ignoreerida, kui hääletame täna parlamendi, nõukogu ja komisjoni esitatud kompromissi üle. Seetõttu tahan pöörduda teie ja eeskätt nõukogu, liikmesriikide ja komisjoni poole nõndanimetatud regulatiivkomitee vormis, et te läheneksite sellele küsimusele suure tundlikkusega. Kui tunneme muret inimväärikuse pärast, ei tähenda see, et me oleme loomade heaolu vastu. Vastupidi, me tahame mõlemat. Me tahame teha koostööd, et kaitsta elusolendite, olgu need siis loomad või inimesed, väärikust viisil, mis vastab euroopalikule väärikuse ideele, et me saaksime teha koostööd selle kaitsmiseks ja toetamiseks.

Üks Euroopa tunnusjoontest on meie valmisolek võidelda inimeste vabaduse ja väärikuse eest. Seepärast ei saa ma tänasest hääletusest osa võtta, sest minu jaoks ei ole moraalselt võimalik teha ühte asja ja ignoreerida teist. Täna selle teema üle arutamine oli õige, kuid inimväärikuse kolmanda mõõtmega on lugu halb.

Paolo De Castro (S&D). – (IT) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik! Head parlamendiliikmed! Pärast poolteist aastat kestnud keerulisi läbirääkimisi parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel oleme lõpuks jõudnud loomkatsete tundlikus valdkonnas kompromisstekstini. See on olnud raske töö ja ma tahaksin tänada meie raportöör Elisabeth Jeggle't ja meie variraportööre, kes pidasid nii intensiivseid läbirääkimisi.

Tekst võeti põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonis – mida mul on au juhatada – vastu ilma ühegi vastuhääleta ja vaid neli isikut jäi erapooletuks. Selles on saavutatud hea tasakaal katsetes kasutatavate loomade heaolu parandamise vajaduse ja meditsiiniuuringutes edasimineku võimaldamise vahel. Ettepaneku eesmärk on vaadata läbi ja parandada 1986. aasta direktiivi, mis on oma aja ära elanud, ning ühtlustada Euroopas sellealaseid õigusnorme.

Loomkatsete kujul on tegemist eriti tundliku teemaga nii meie kui ka üldsuse jaoks, kuid ma saan veendunult väita, head parlamendiliikmed, et hääletusele tulev tekst on mõistlik ning see on tõsise ja hoolika töö tulemus. Kindlasti aitab see parandada kehtivaid loomakaitse õigusakte, kuid samal ajal ei ole tähelepanuta jäänud ka meie moraalne kohustus saavutada meditsiiniuuringutes edusamme.

George Lyon (ALDE). – Austatud juhataja! Ilmselgelt on selles vaidluses mõlemal poolel kindlad arvamused. On üsna selge, mille üle vaidlus käib. See on vaidlus nende vahel, kes usuvad, et loomade õigused tuleb esikohale seada ja nende vahel meie seast, kes usuvad ühiskonna õigusesse olla tunnistajaks meditsiini edusammudele, põdurate ja haigete ning kannatajate jaoks mõeldud ravile ja ravimitele. Me peame leidma õige tasakaalu. Jah, loomi peab kaitsma, kuid peame tagama, et meie teadlastel oleksid vahendid uute ravimite väljatöötamiseks, mille abil tulevikus ravida kõige raskemaid haiguseid, millega meie ühiskond silmitsi seisab.

Ma arvan, et selles vaidluses on meie ees olevas tekstis suudetud leida nende kahe vaatenurga vahel õige tasakaal. Ma usun, et loomakaitset ja ühiskonna õiguseid on korrektselt käsitletud ning meie ees olevas tekstis on saavutatud õige tasakaal. Ma tahan teatud töö eest avaldada tunnustust Elisabeth Jeggle'le ja kõigile variraportööridele!

Ma tahaksin sellel hilisel tunnil paluda rohelistel mitu korda järele mõelda enda esitatud muudatusettepanekute üle. Seda teemat on arutusel juba käsitletud. Me oleme pidanud läbirääkimisi. Ma usun, et dokumendis on nende muresid arvesse võetud ja neid käsitletud. See teema on poliitilisteks mängudeks liiga oluline ja ma palun sellel hilisel tunnil, et nad kaaluksid oma ettepanekutest enne hääletust loobumist.

Carl Schlyter (Verts/ALE). – (SV) Austatud juhataja! Võitlus loomade eest käib käsikäes võitlusega parema teaduse eest. Need, kes kaitsevad loomkatseid, nõrgestavad teadust. Traditsiooniliselt valitseb valeusk loomkatsete tõhususse. Aina rohkemate ravimitega kaasnevad inimesele omased reaktsioonid ning selles suhtes on loomkatsed täiesti väärtusetud. Alternatiivid on aga tõhusad ning ühtlasi ka kiiremad ja odavamad. Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni esitatud muudatusettepanekute eesmärk on aidata loomi ja teadusuuringuid, nii et ma soovitan, et te hoopis nende poolt hääletaksite.

Pealegi on seaduses auk, mis lubab kasutada ahve. Me peaksime roheliste esitatud muudatusettepanekute abil selle augu sulgema. Ahvide kasutamisega võib nõustuda ainult kõige mustemate stsenaariumide puhul, kui on olemas tõsised inimesel esineva haiguse sümptomid – siin väljapääsuteed ei ole.

Viimaseks peab riikidel olema võimalus olla teerajajaks loomakaitse ja uute meetodite katsetamise küsimustes. Ainult nii saab Euroopast maailmas loomakaitse ja meditsiiniuuringute juht.

John Stuart Agnew (EFD). – Austatud juhataja! Põllumajandusettevõtjana olen ma alati tahtnud, et loomi koheldakse nõuetekohaselt ning ma usun, et Ühendkuningriigis see nii ongi, vähemalt toimivad nii meie teadusringkonnad.

Ma olen oma valimisringkonnas külastanud bioteaduste ettevõtet Huntingdon Life Sciences ja ma tean, et selle pühendunud inimesed teevad vaid seda, mis on vajalik teaduse arenguks. Selles ettevõttes tehakse hädavajalikke katseid ravimitega, mis mõne aasta pärast võivad päästa kellegi elu siit istungisaalist. Kõik töötajad peavad viivitamata teatama, kui neil on teavet loomade väärkohtlemise kohta.

Me ei saa ja me ei tohi kehtestada kontrollmeetmeid, millega piiratakse suvaliselt teatavaid lähenemisviise. Need kolm muudatusettepanekut ei tõsta loomade heaolu, kuid nende rakendamine takistab teadusuuringuid. Muu hulgas on nende kujul tegemist kindla õiguskonflikti retseptiga, mis ei aita sugugi kaasa meditsiini arengule, kuid võib hakata täitma juristide kukruid.

Otsekoheselt öeldes tuleks Euroopa Liidus rakendada rohkem filosoofiat „kui pole katki, siis ära paranda”. Meil Ühendkuningriigis on olemas mõistlik kord, vastutustundlikud teadusringkonnad – sealhulgas minu enda valimisringkonnas globaalse teadusliku arengu mõjukeskus Cambridge'i Ülikool – ja tasakaalustatud seadused, milles käsitletakse arukalt nii teaduse kui ka loomakaitse vajadusi. See hoolikas tasakaal tuleb säilitada. Minu sõnum Euroopa Liidule on sirgjooneline: jätke kordki rahule see, mis on hästi!

Miroslav Mikolášik (PPE). – Austatud juhataja! Arutluse all oleva direktiivi eesmärk on piirata loomkatseid ja parandada uuringutes kasutatavate loomade tingimusi.

Euroopas on juba kõrgeimad loomade heaolu normid kogu maailmas ning selle direktiiviga paranevad need veelgi. See on väga kiiduväärt! Me ei tohi sellegipoolest unustada, et loomade heaolust on tähtsamad inimesed ja nende heaolu ning loomade ja inimeste väarikus on põhimõtteliselt erinev.

Ma kiidan heaks tasakaalu rangemate loomade heaolu ja loomade kasutamise eeskirjade ning nõudlikel tingimustel lubatavate teadusuuringute vahel. Ma toetan nõndanimetatud kolme r-i printsiipi: võimaluse korral tuleb alati asendada (*replace*) loomkatseid muude meetoditega, vähendada (*reduce*) kasutatavate loomade arv miinimumini ning täiustada (*refine*) loomade aretamise, pidamise ja hooldamise norme.

Loomkatseid võib lubada ainult juhul, kui alternatiivseid meetodeid ei ole võimalik kasutada. Samal ajal on siiski võimalik teostada meditsiiniuuringuid. See loob tasakaalu loomkatsete arvu vähendamise eetilise vajaduse ja nüüdisaegsete meditsiiniuuringute vahel.

Ma tahan siinkohal avaldada otsustavat vastuseisu loomkatsete alternatiivsetele meetoditele, mis võivad sisaldada inimembrüo tüvirakkude kasutamisel põhinevaid katseid. Mulle teevad muret liikmesriigid, mille seadustes ei ole kohustuslikke alternatiivsete katsete seast sõnaselgelt välistatud meetodeid, millega kaasneb inimembrüote kasutamine. Selle direktiivi jõustumisel võib juhtuda, et liikmesriigid peavad tagama, et selliseid alternatiivseid meetodeid rakendatakse sõltumata sellest, kas need põhinevad või ei põhine inimembrüo tüvirakkudel.

Seetõttu jään lõplikul hääletamisel erapooletuks ja pöördun liikmesriikide poole, et nad leiaksid muid alternatiive, millega ei kaasneks inimeste hävitamine.

Luis Manuel Capoulas Santos (S&D). – (PT) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik! Head parlamendiliikmed! Ka mina tahaksin alustuseks tunnustada Elisabeth Jeggle't suurepärase töö eest, mida ta on parlamendi ning põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni nimel teinud suhetes Euroopa Komisjoni ja nõukoguga. Pärast poolteist aastat kestnud edukaid läbirääkimisi Rootsi, Hispaania ja Belgia eesistumiste ajal suudeti jõuda

tasakaalustatud kompromissile teadusringkondade vajaduste ja selle, mida me praeguses olukorras võiksime nimetada loomade heaoluks, vahel.

Selleks tulemuseks vajalik enamus saadi kokku väga emotsionaalse ja intensiivse arutelu käigus, kusjuures kõik pooled tegid järeleandmisi. Arutelusse oli laialdaselt kaasatud ka üldsus, mis on nii tundlike teemade puhul ootuspärane. Poliitikud peavad aga vastu võtma otsuseid ja ehkki me ei tohi olla tundetud loomade kannatuste suhtes, peame tegema valikuid ja järjestama väärtuseid. Elisabeth Jeggle' täna esindatav seisukoht keskendub väärtuste järjestamisele, milles tundub valitsevat tasakaal inimtervisele tõusetuva kasu ja loomade kannatuste vahel. Seega hääletab Sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsioon Euroopa Parlamendis raporti poolt ja lükkab tagasi kõik muudatusettepanekud.

Jorgo Chatzimarkakis (ALDE). – (DE) Austatud juhataja! Kõigepealt tahaksin tänada raportiga aastaid tööd teinud Elisabeth Jeggle't ja avaldada talle austust. Elisabeth Jeggle, ma pean siiski ütlema ühte. Eurooplastena ei saa me selle raporti üle uhkust tunda. See on liiga ähmane ja selles on lubatud liiga palju asju, mida riik või mander, mis mängib kogu maailmas loomade heaolus juhtivat rolli, ei tohiks lubada.

Ma näen olukorra halvenemist, eeskätt katseloomade uuesti kasutamise seisukohalt. Varem oli see keerulisem, kuid mulle tundub, et nüüd on õigusnorme nõrgendatud. Te raputate pead, aga see on tõsi, et kui hoolega vaadata, siis väikeses kirjas tekst ja sõnastuse nüansid on need, mis asja muudavad. Katsete raskusaste on samuti valdkond, milles paljudes liikmesriikides olukord tõenäoliselt halveneb. Osa liikmesriike, nagu Saksamaa, Ühendkuningriik ja Rootsi, on läinud kaugemale. Nad on võtnud kasutusele valuläve ning nõukogu on erandite lubamisega seda meetet nüüd nõrgendanud. Lisaks on vähendatud komisjoni volitusi kontrollide tegemisel.

Elisabeth Jeggle, ma hääletan sellegipoolest raporti poolt, sest võrreldes 1986. aasta direktiiviga, mis on nüüdseks 24 aastat vana, on tegemist edasiminekinga. Paika on pandud loa andmise mehhanismid. Kolmeks katsefaasiks on vaja eelnevalt hankida luba ja see on hea. Korda on lihtsustatud ja ka see on hea samm. Isiklikult tunnen uhkust asjaolu üle, et suutsime päästa eelmisest parlamendi ametiajast pärit alternatiivsete katsemeetodite teema. Meil on selleks siiski vaja leida rohkem rahalisi vahendeid.

Direktiiv tuleb järgmise seitsme aasta jooksul läbi vaadata. Selle kujul on tegemist üsna hea alusdokumendiga, kuid peame seda täiustama, kui tahame säilitada maine, et Euroopas on kõrgeim loomade heaolu tase.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE). – (PT) Austatud juhataja! Täna siin istungisaalis esitatud raporti koostas meie kaasparlamendiliige Elisabeth Jeggle. Selle eesmärk on lõpetada protsess, mis on olnud sama pikk kui keeruline, ja see on saanud võimalikuks ainult tänu raskele tööle ja osavale dialoogile, nii et me täname teda selle eest.

Alati kui arutluse all on teema, mis hõlmab mitte ainult eri huvisid, vaid ka moraalseid väärtuseid, esitatakse mitte ainult tugevaid ratsionaalseid argumente, vaid vallanduvad ka emotsioonid. See ei aita saavutada konsensust, mida me siin loodame saavutada, mis oleks Euroopa üldsuse hüvanguks, kuid milles võetakse arvesse ka eri fraktsioonide ja liikmesriikide huvisid. See võimaldaks meil ühiste normide väljatöötamise ja esitamise abil aidata kaasa lõimumisele Euroopas. Täpselt see loodetud kriteeriumide standardimine ongi raporti keskmes, kasutades käsitusviisi, millega eeldatavasti loomade elu paremini kaitstakse.

See on tähendanud, et kahe aasta jooksul pärast otsust vaadata läbi nõukogu direktiiv 86/609/EMÜ (teaduslikeks eesmärkideks kasutatavate loomade kaitse kohta) ja

liikmesriikidevaheliste erinevuste tunnistamist selles valdkonnas, on tehtud katse kehtestada selles küsimuses üksikasjalikumad reeglid eesmärgiga vähendada protseduurilisi erinevusi. Seejuures oli tähtis saavutada suurem tasakaal teaduslikeks eesmärkideks kasutatavate loomade suurema kaitse ja vajaduse vahel kaitsta biomeditsiinilisteks uuringuteks vajalikke tingimusi, mis võimaldaksid neid Euroopa Liidus edasi arendada. See tasakaal on saavutatud tekstis, mille üle me kohe hääletame.

See toob kasu meie kaitse all olevatele loomadele ning sellega täidame meie kui inimeste kohustused loomade ees, ilma et seaksime ohtu meile igapäevaselt abiks olevate biomeditsiiniliste uuringute headust ja edusamme.

Ulrike Rodust (S&D). – (DE) Austatud juhataja! Head parlamendiliikmed! Me peaksime hääletama loomkatsete direktiivi käsitleva raporti poolt. Parlament saavutas komisjoni ja nõukoguga peetud läbirääkimistes palju: nimelt asendamise, vähendamise ja täiustamise põhimõtted.

Tõsi on see, et loomade heaolu vaatevinklist teeme ikkagi liiga vähe. Nõukogu ei olnud aga enamaks valmis ning on selgelt väljendanud, et kui me neid tulemusi ei aktsepteeri, siis uut direktiivi ei tule. See ei tähenda, et me ei saa selles valdkonnas jätkuvalt edusamme teha. Loomade heaolu ja teadusuuringud tuleb meie poliitikas esikohale seada. Ma oleksin väga õnnelik, kui suudaksime juba täna loomkatset üldse lõpetada. Kahjuks oleme selle eesmärgi saavutamisest veel kaugel ning peame tagama loomadele võimalikult parima kaitse.

Läbirääkimistel saavutatud kompromiss pakub selleks palju parema aluse. Tähtis on ainult see, et kõik liikmesriigid uut direktiivi kindlasti järjepidevalt rakendaksid. Ma tahaksin soojalt tänada raportööri ja kõiki variraportööre nende raske töö eest!

Cristiana Muscardini (PPE). – (IT) Austatud juhataja! Head parlamendiliikmed! Raportöör ja need, kes temaga koos töötasid, on kahtlemata teinud ära raske töö ja me täname neid selle eest!

Mina isiklikult ei saa kahjuks varjata asjaolu, et minus ja mitmetes minu toetatava Itaalia valitsuse liikmetes tekitab segadust üks asjaolu, milles paistab, et isegi 24 aastat hiljem ei ole selgust sellisel määral, nagu tahaksime.

Mõned parlamendiliikmed on osutanud sellele, et looma tundlikkus on erinev inimese omast. Tõepoolest ei teeks ükski loom seda, mida praegu tehakse, mida on juba tehtud ja edaspidi tehakse Iraanis. Loomad üldjuhul ei piina, ei pillu kividega surnuks ega räägi valesid, mis on meie poliitilisele maailmale nii iseloomulikud.

Meil on õigus nõuda, et need loomad oleksid meile kasulikud teadusuuringute edasiarendamisel ja inimeste tervise parandamisel, kuid meil ei ole õigust nõuda, et nendega tehakse jätkuvalt kasutuid korduvaid kaitseid, mille ainus eesmärk on täita mõne nõndanimetatud teadlase kukrut.

Me teame väga hästi, et *in vitro* eksperimentide või inimese ainevahetuse arvutisimulatsioonide abil on võimalik täna saada täpsemaid tulemusi kui loomkatsetega, sest katse tulemusi ei ole sageli võimalik ekstrapoleerida ühelt liigile teisele või siis loomade vahel või loomadelt inimestele.

Seepärast loodame, et direktiiv vaadatakse läbi ja viiakse kooskõlla praeguste trendide ja vastastikuse austamise põhimõttega.

Elisabetta Gardini (PPE). – (IT) Austatud juhataja! Head parlamendiliikmed! Ka mina tänan raportööri ja variraportööri nende saavutatud tulemuse eest. Ma usun, et oleme jõudnud parimale võimalikule kompromissile teadusuuringute vajaduste ja teaduslikeks eesmärkideks kasutatavate loomade heaolu tagamise vahel.

Kahjuks on loomade põhinevad uuringud ikka veel hädavajalikud, kuna alternatiive ei ole olemas. Arvutisimulatsioonidest ja rakukultuuridest ei piisa ning seda ei väida mitte poliitikud, vaid teadlased. Ma tahaksin täiskogule meelde tuletada, et just tänu elusloomadega tehtud katsetele on leitud ravi väga rasketele haigustele. 98% nendest loomadest on närilised, mis tähendab, et suuremaid liike kasutatakse vaid tühisel määral. Ma pean osutama ka sellele, et tänu sellistele katsetele on meil praegu olemas ravi leukeemiale, diabeedile ja mõnele kasvaja liigile. Viimaseks juhiks tähelepanu sellele, et teadlased on esimesed, kes tahavad vältida mittevajalikke kannatusi, ning ma arvan, et selle mõistmiseks piisab, kui vaadata neid töötamas.

On tõsi, et mõned valdkonnad teevad ikka veel muret. Ma tahaksin rääkida ühest sellisest valdkonnast, mida ei ole veel mainitud: artiklist 49 on kadunud viide eetikakomisjonile, mille asemele on ilmunud üldisemat laadi riiklikud loomakaitsekomiteed. See on pannud häirekellad helisema mõnede seas meist, kes me selles valdkonnas töötame, sest paljudes laborites on eetikakomisjonid juba olemas või ollakse neid asutamas. Seetõttu kardetakse, et komisjonide rolli võidakse vähendada ja võib-olla isegi asendada üldisemate komisjonidega, mis ei ole eetilisel ja teaduslikul selleks rolliks nii hästi ette valmistatud.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE). – (RO) Ma tahaksin kõigepealt tänada raportöör Elisabeth Jeggle't tehtud hea töö eest! Ma toetan ka oma kaasparlamendiliikmeid, kes on täna võtnud sõna ühise seisukoha kohta esitatud kolme muudatusettepaneku vastu.

Kompromiss ei ole täiuslik, kuid tegemist on hetkel parima sõnastusega.

Eelnõu sisu on valminud pärast konsultatsioone väljapaistvate teadlastega, kes teavad, mida nad uuringute jätkamiseks vajavad.

Igasugused kompromissi muudatusettepanekud viivad tavakorra uuesti kasutusele võtmiseni, mis minu arvates ei ole mitte kellegi huvides. Seepärast pöördun kõigi oma kaasparlamendiliikmete poole, kes tänasest hääletusest osa võtavad, et nad lükkaksid kolm muudatusettepanekut tagasi ning võimaldaksid Euroopa teadlastel anda endast parim.

Anna Záborská (PPE). – (FR) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik! Ma pöördun nõukogu ja komisjoni poole, et nad tagaksid inimeselt pärit embrüorakkude või täiskasvanud rakkude kasutamise keelustamise loomade kaitsel.

Praeguses olukorras on tegelikult lubatud inimmaterjali kasutamine selleks, et vajalikes katsetes loomi kaitsta. Me räägime pidevalt kompromissidest ning kompromisside kultuuri tulemus on see, et me enam ei tea, mis on eetilisel vastuvõetav ja mis mitte. On aga eetilisi küsimusi, mille puhul kompromiss ei ole võimalik. Kui komisjon ja nõukogu ei saa keeldu tagada, siis on meil faktilised tõendid selle kohta, kuidas EL kohtleb inimolendeid.

Mul on kahju, kuid ilma sellise tagatiseta ei saa ma ettepanud direktiivi teksti toetada.

Karin Kadenbach (S&D). – (DE) Austatud juhataja! Lugupeetud John Dalli! Me oleme täiesti ühel meelel, et peame Euroopa kodanikele tagama parima tervishoiu. See hõlmab usaldusväärseid ja võimalikult väheste kõrvaltoimetega ravimeid ning värskemaid ravimeetodeid. Kahjuks ei ole teaduse edusammude praeguses seisukorras meil seda ilma loomkatseteta võimalik saavutada.

Seepärast suhtun raportisse kui ülimalt edukasse üritusse saavutada loomade heaolu ja inimtervishoiu tasakaal. Kolm r-i (*replacement* e asendamine, *reduction* e vähendamine ja *refinement* e täiustamine) on selle reaalseks saavutamiseks vajalikud põhinõuded, kui arvestada, et oleme täna nii palju rääkinud inimväarikusest, mis minu jaoks hõlmab ka austust loomade vastu.

Vaja on eelnevat loa andmise süsteemi, rangeid kontrolle ja tõhusat ülevaatuste süsteemi. Pelgalt õigusaktidest ei piisa. Peame jääma valvsaks ning tagama, et raporti sisu ka tegelikult ellu viiakse.

Frédérique Ries (ALDE). – (FR) Austatud juhataja! Ma arvan, et me kõik oleme selles küsimuses ühel nõul: ideaalses maailmas puuduks vajadus loomuuuringute järele. Reaalsuses elame siiski kannatusi täis maailmas; maailmas, kus haiged mehed, naised ja lapsed ootavad ravi ning seega ka selliste uuringute tulemusi, mis on nii elulise kui ka kriitilise tähtsusega. Seepärast peame toetama põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni liikme Elisabeth Jeggle' ja nõukogu saavutatud suurepärase kompromissi.

Nagu öeldud, vähendatakse kokkuleppes loomade kannatused miinimumini ilma uuringutele tõkkeid seadmata, mis on elutähtis miljonitele patsientidele Euroopas ja kogu maailmas. Kas te teadsite, et 70% Nobeli auhindadest on saadud loomkatseid hõlmava töö eest?

Dokumendis ei paluta teil valida hiirte ja inimeste vahel; direktiivis kaitstakse nii patsiente kui ka loomi. Direktiivis kaitstakse meie tulevikku.

Martin Häusling (Verts/ALE). – (DE) Austatud juhataja! Head parlamendiliikmed! Need õigusnormid on varasematega võrreldes paremad. Ma arvan, et me kõik nõustume sellega. Ma arvan siiski, et teist, Elisabeth Jeggle, on järelemõtlematu väita, et kompromissile ei ole alternatiivi. Ma usun, et oleksime pidanud olukorrast rohkem välja võitlema.

Loomulikult on tõsi, et teadlaste lobi avaldas suurt survet. Me kõik teame seda. Kas me saavutasime aga oma põhieesmärgi, milleks on loomkatsete arvu vähendamine? Selle kohal on endiselt suur küsimärk. Teine probleem on loomulikult see, et ahviliste kasutamist ei ole tegelikult vähendatud.

Meid Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioonis häirib – ja me usume, et sellega rikutakse tõsiselt ka Euroopa põhimõtteid –, et liikmesriikidel ei lubata kehtestada eeskirju, mis on võrreldes kehtivate õigusnormidega karmimad. Olukord peab muutuma! See tuleb uuesti üle vaadata! See oli esimene punkt roheliste esitatud muudatusettepanekutes, mistõttu ei võta me neid tagasi. Nõuame, et ettepanek saadetakse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni tagasi.

João Ferreira (GUE/NGL). – (PT) Austatud juhataja! Teadusuuringutes ja nendega stimuleeritavas eksperimentaal- ja tehnoloogilises arendustöös tuleks oluliseks pidada võtete ja meetodite väljatöötamist, mille puhul loomkatsed ei ole vajalikud, ja kui on, siis loomadele tekitatud kannatused viiakse miinimumini. Peale sellise arengu tuleks arvesse võtta vajadust nendest võtetest ja meetoditest teavitada, need uurimis- ja arendusasutustes ning riiklikes teadus- ja tehnoloogia-süsteemides eri tasemel kasutusele võtta.

Euroopa Liit peab võtma selles valdkonnas enda kanda tähtsa rolli, edendama koostööd teadus- ja tehnoloogiaasutuste ja -süsteemide vahel eri riikides, sealhulgas kolmandates riikides. Me usume, et – nii selles kui ka iseendastmõistetavalt muudes valdkondades –

minimaalse ühise kaitsetaseme kehtestamine ei tohiks välistada seda, et üksikud liikmesriigid võivad kehtestada kõrgema kaitsetaseme.

Anna Rosbach (EFD). – (DA) Austatud juhataja! Teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitset käsitleva direktiivi täiustamist saan ma ainult toetada. Näiliselt tundub see siiski natuke absurdne, sest tegelikult olen ma loomkatsete vastu. Alternatiivsed katsemeetodid on olemas ning õnneks on läbivaadatud direktiivis seda valdkonda käsitletud. Ma olen selle eest väga tänulik! Ma loodan, et alternatiivsete katsemeetodite väljatöötamine saab hoogu juurde. Praegu peab EL aga kehtestama humaansed ja turvalised eeskirjad loomade katsetes kasutamise kohta. Lõpuks on hakatud tunnustama, et loomad on haistmisvõimelised olevused ning nõnda siis oleme kehtestanud piirangud valule. Miks ometi ei kehtesta me keeldu samade loomade aina uuesti kasutamisele? Miks ei keela me ahvide kasutamist aju-uuringutes? Mulle teeb viha, et me võtame oluliselt rohkem arvesse asjahuviliste organisatsioonide huvisid kui loomade heaolu. Masendav on ka see, et siin täiskogul saame kehtestada seaduseid ainult ELi jaoks, sest mis toimub loomkatsetega väljaspool ELi?

Laima Liucija Andrikiene (PPE). – Austatud juhataja! Ma tunnustan komisjoni algatust! Minu arvates on suur saavutus, et suutsime kokku leppida ELis loomkatsete valdkonna tavade ühtlustamises.

Direktiiv on oluline samm teel tagamaks, et teaduslikel eesmärkidel elusloomadega tehtavad katsed asendatakse nii pea, kui see on teaduslikult teostatav. Direktiiviga kohustatakse liikmesriike kõigepealt edendama alternatiivsete meetodite edasiarendamist. Ma panen liikmesriikidele tungivalt südamele, et nad toetaksid piisavate rahaliste vahenditega teaduslikult rahuldavate meetodite või loomkatseid mittekasutatavate strateegiade valdkonnas koolitust, teadusuuringuid, arengut ja rakendamist.

Paul Rübiger (PPE). – (DE) Austatud juhataja! Tööstuse, teadusuuringute ja energeetika komisjoni liikmena ma tunnustan arusaadavalt siin saavutatud õigusnorme ja kokkuleppeid. Ma tean, et kompromissile on sageli raske jõuda, kuid meil on vaja sobilikke eetilisi norme nii loomi kui ka inimesi hõlmavates katsete jaoks ning me saame rakendada ainult kõige kõrgemaid praegu olemasolevaid standardeid.

Muidugi on ka tähtis, et töötaksime välja alternatiive. Teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse kaheksandas raamprogrammis tuleb tõsiselt keskenduda alternatiivsetele katsemeetoditele. Lisaks on vaja ka lihtsamat menetlust ning see on ka õigusnormides sätestatud. Seitsme aasta pärast teostatavast hinnangust on tööstusele suur kasu, sest protsesside ohutus ja selged, standarditud Euroopa õigusnormid annavad tööstusele ühtlasi õiguskindluse.

Elisabeth Köstinger (PPE). – (DE) Austatud juhataja! Ma tahan selgesti ütelda, et Euroopas on maailma kõige kõrgemad loomade heaolu normid. See raport kujutab endast järjekordset olulist sammu loomade heaolu edasiseks parandamiseks. Meie ühine eesmärk on piirata loomkatseid ning parandada teaduslikeks eesmärkideks kasutatavate loomade elutingimusi. Mul on väga hea meel asjaolu üle, et võimaluse korral asendatakse loomkatsetes alati muude meetoditega ning et selliste loomade aretuse, pidamise ja hooldamise norme parandatakse. Lubage mul siiski heita pilk tagasi põllumajandussektoris kogetule ning kritiseerida raporti mõnda punkti.

Ei tohi arvata, et bürokraatia suurendamisega teadusuuringute valdkonnas aitame kaasa loomade heaolu suurenemisele. Euroopa teadusuuringuid ja hiljem neid kasutavaid

majandussektoreid ei tohiks rahvusvahelises plaanis ja teiste tööstussektoritega võrreldes ebasoodsamasse positsiooni seada. Vastab tõele, et nii selles küsimuses kui ka põllumajandussektoris peame arvestama imporditud kaubale kehtivate normidega, kui ühiskond nõuab loomade heaolu normide tõstmist. Euroopa kvaliteeti ja loomade heaolu kõrgeid standardeid peab õiglaselt konkurentsivõrrele piisavalt tunnustama. Raportöör Jeggle on teinud selle ülimalt tundliku raportiga suurepäraselt tööd ja väärivad meie toetust.

John Dalli, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Tahaksin kõigepealt teid tänada nii teie märkuste eest kui ka üldise toetuse eest, mida olete direktiivi sätete suhtes üles näidanud.

Meie ees on põhjanev direktiiv, mille vastuvõtmisel paraneb loomade heaolu ELis märkimisväärselt. Olen nõus Daciana Octavia Sârbuga, et direktiivi potentsiaali ära kasutamiseks on oluline seda täies ulatuses ja täpselt rakendada. See katsumus on alles alanud. Täna võime olla rahul, et raskes ent tähtsas küsimuses on jõutud heale kompromissile ning et ikka veel teaduskatsetes vajalike loomade elutingimustes parandamises on võimalik astuda suur samm edasi.

Ma vastan nüüd täna hommikul tehtud märkustele. Mis puutub Jill Evansi märkustesse, siis peame aru saama, et direktiiviga antakse suurem õiguslik selgus tänasele olukorrale. Pealegi on artikkel 4 alus- ja rakenduslike uuringute poolest – mille kohta ELi meetodeid ei ole ette kirjutatud – täiesti selge, nõudes võimalusel alati alternatiivsete meetodite kasutamist. Seetõttu ei ole alternatiivsete meetodite kasutamise nõuet leevendatud; vastupidi, seda on rangemaks muudetud.

Mis puudutab Martin Kastleri ja Miroslav Mikolášiku märkusi inimembrüo tüvirakkude kohta, siis see teema ei jäänud aruteludest puutumata. Läbirääkimistel arutati seda põhjalikult ning leitud lahendustes peegeldub tõsiasi, et ELis puudub konsensus selle kohta, kas inimembrüo tüvirakke tohib kasutada. Komisjon usub, et seega saab seda kõige paremini reguleerida riigisisel tasandil.

Kokkulepitud tekstis on sellele probleemile vastatud selliselt, et iga liikmesriik otsustab ise, kas lubab selliste rakkude kasutamist. Peab lisama, et liikmesriikides, kus puuduvad embrüo tüvirakkude kasutamist sõnaselgelt keelustavad õigusaktid, oleks selle katsemeetodi kasutamine läbivaadatud direktiivi järgi kohustuslik ainult juhul, kui ELi õigusaktides seda meetodit tunnustatakse. ELi tasandil selliseid õigusakte ei ole ning nende vastuvõtmiseks on vajalik liikmesriikide nõusolek.

Mis puutub Elisabetta Gardini mainitud eetilist hinnangusse, siis eetilise hinnangu ja seda teostava komisjoni idee on artiklis 38 endiselt kindlalt paigas. Nõukogu arutelude käigus tuli siiski sõna „eetiline“ välja jätta. Nõue kehtib täies ulatuses.

Ma loodan, et oma häälega näitate kindlalt, et Euroopa Parlament toetab tulemust, mille üle peeti Elisabeth Jeggle' ja eesistujariik Rootsi asjatundlikul juhtimisel institutsioonidega läbirääkimisi. Täna on ELil võimalik loomade heaolu kõrget taset ja kvaliteetset teadust kombineerides võtta endale siin juhtroll. Jäägem truuks oma motole: „EL hoolib loomadest ja püüdleb parema teaduse poole“.

Elisabeth Jeggle, raportöör. – (DE) Austatud juhataja! Lugupeetud John Dalli! Head parlamendiliikmed! Ma tahaksin siiralt tänada teid, John Dalli, teie märkuste eest, mis aitasid mitmesse küsimusse selgust tuua ja mida mul ei ole vaja korrata. Ma tahan ka südamest tänada kõiki kaasparlamendiliikmeid tehtud kommentaaride eest.

Ilmselgelt on tegemist ülimalt tundliku teemaga, millega on seotud eri huvid, mida pidime omavahel lepitama. Ma pöördun kõigi poole, et te hääletaksite meie ees oleva raporti poolt, ja ma tunnistan, et selle kujul on tegemist tasakaaluharjutusega.

Martin Häusling, kui me raporti praegu tagasi lükkame, siis jääb 1986. aasta direktiivi kauaks ajaks kehtima, mis ei tee laboriloomade olukorda paremaks. Me ei saa lähitulevikus vastu võtta uusi õigusakte. Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon lükkas teie uuesti esitatud muudatusettepanekud tagasi. Teie muudatusettepanekud ei leidnud toetust. Nüüd olete need teist korda esitanud. See on teie õigus ja ma austan seda.

Mis kasu on maailma kõige kõrgemast loomade heaolu standardist, kui me ei suuda seda standardit kogu maailmas rakendada? Meie jaoks on praegu tähtis tagada, et liikmesriigid hakkavad lähiaastatel rakendama akti, mille me loodetavasti hiljem täna vastu võtame. See on meile proovikivi. Kõigepealt peame tagama, et kõik liikmesriigid saavutaksid selles valdkonnas sama kõrge standardi. See on meie esimene ülesanne ja me ei peaks praegu nõudma, et üksikud liikmesriigid rakendaksid kõrgemat standardit.

Kui riigi standard on juba kõrgem – ja sakslasena räägin siinkohal Saksamaast –, siis see standard jääb jõusse. Me ei palu riikidel astuda sammu tagasi. Vastupidi, me austame liikmesriikide suveräänsust, nagu austame seda ka embrüo tüvirakkude teadusuuringutes kasutamise küsimuses. Nii on õige toimida ja see on oluline punkt.

Kui te tõepoolest tahate loomade heaolu kõrgemat standardit, siis palun teil hääletada raporti poolt ja lükata kõik muudatusettepanekud tagasi.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub kolmapäeval, 8. septembril 2010.

Pavel Poc (S&D), kirjalikult. – (CS) Ma pean õigeks ja toetan Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitse kohta, mille kohta esitas arvamuse raportöör Jeggle, sest saavutatud kompromiss on võrreldes praeguse olukorraga edasiminekuks. Samal ajal ei ole ma siiski rahul asjaoluga, et direktiivi lõplikus versioonis ei olnud selle reguleerimisalasse võimalik lisada kõiki selgrootuid. Euroopa Parlament soovis, et direktiivi reguleerimisalasse kuuluksid vähemalt need selgrootute liigid, kelle puhul on teaduslikult tõestatud, et nad võivad tunda valu, stressi, hirmu ja kannatada püsivat kahju. Eelnõus ei ole seda soovi isegi mitte mainitud. Ehkki ma tunnistan, et loomade kasutamine teaduslikel eesmärkidel on vajalik, olen ma veendunud, et direktiiviga oleks pidanud minema kaugemale ja lisama selle reguleerimisalasse ilma erandita kõik olevused. Me ei tohiks unustada, et meie teadmised olevustest, kelle kohta ametlikud teadusasutused on kinnitanud, et nad suudavad tunda valu, stressi ja hirmu ning võivad kannatada püsivat kahju, ikka alles täienevad. Saame seega järeldada, et võime tunda hirmu, stressi ja valu on omane kogu loomariigile. Selle tõsiasi tunnistamine on pigem moraalne kui teaduslik küsimus. Kahjuks oleme me vastu võetud kompromissi kujul demonstreerinud, et Euroopa kultuuris ei ole veel lahti saadud kartesiaanlikust ideest, et loom on asi, ja et meil on selles suhtes veel pikk tee käia.

Konrad Szymański (ECR), kirjalikult. – (PL) Teise lugemise menetluses ei ole parlamendiliikmetel olnud võimalust avaldada oma arvamust teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitset käsitleva direktiivi lõpliku kuju kohta (Jeggle' raport). Ma tahaksin kasutada võimalust, et esitada oma põhimõtteline vastuseis direktiivis väljendatud loale kasutada teaduslikel eesmärkidel embrüo tüvirakke alternatiivina loomkatsetele. See on väärantropoloogia, millega lubatakse hävitada inimelu selle arengu varaseimas

staadiumis, selleks et parandada loomade heaolu. Euroopa Parlamendis esimesel lugemisel esitatud tagatised olid selles mõttes märksa selgesõnalisemad. Direktiivi mitmemõttelised sätted on tõsiseks ohuks sellistes riikides nagu Saksamaa kehtivatele seadustele, mille kohaselt on embrüod teatud ulatuses kaitstud. Asjaolu, et selliseid uurimismeetodeid ei ole välistatud, tähendab seda, et need on seaduslikud sellistes riikides nagu Poola, Iirimaa ja Malta.

5. Käimasolevad läbirääkimised võltsimisvastast võitlust käsitleva kaubanduslepingu (ACTA) üle (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on komisjoni avaldus võltsimisvastast võitlust käsitleva kaubanduslepingu (ACTA) üle toimuvate läbirääkimiste kohta.

Head kolleegid! Palun hetkeks teie tähelepanu! Vastu võetud päevakorras ei ole selles arutelus ette nähtud eelneva registreerimiseta sõnavõtte. Kui te selle vastu ei ole, siis teen ettepaneku, et kui sõnavõtuaegadest kinni peetakse ja lõpupoole aega jääb, siis luban mõned eelneva registreerimiseta sõnavõtted. Kas on vastuväiteid? Väga hea!

Karel De Gucht, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Tänan teid, et andsite mulle võimaluse veel kord koos teiega arutada ACTA läbirääkimiste küsimust!

Lubage mul teile selles suhtes meelde tuletada läbirääkimiste tausta: ACTA on leping, mis on oluline selleks, et kaitsta ELi konkurentsivõimet ja töökohti maailmaturul.

Tõepoolest, kui me tahame jääda konkurentsivõimeliseks majanduseks, peame tuginema uuendustegevusele, loomingulisusele ja kaubamärkide ainuõigustele. Need on mõned meie võrreldavatest eelistest maailmaturul. Nõnda siis on meil vaja vahendeid, et tagada, et need eelised oleks meie peamistel eksporditurgudel piisavalt kaitstud.

Ja jutt on ELi kodanikele murettekitavatest küsimustest: mitte ainult töökohtadest, vaid ka tarbijate ohutusest, julgeolekust ja tervisest.

Meie eesmärk on lihtsalt kehtestada rahvusvaheline standard intellektuaalomandi õiguste jõustamiseks, mis oleks mõistlik, tasakaalustatud ja tõhus ning seega kaugeleulatavam kui WTO kehtivad eeskirjad intellektuaalomandi õiguste kohta: TRIPS-leping. See on lõppeesmärk, milles – ma olen kindel – oleme kõik ühel meelel.

Eelmise aasta märtsis tulin siia, et anda ülevaade põhimõtetest, millest komisjon läbirääkimistes lähtus, ja võtsin kohustuse teha need läbirääkimised parlamendi jaoks läbipaistvamaks. Nagu näete alates märtsist peetud läbirääkimiste tulemusel sündinud tekstide eelnõust, mida teiega oleme jaganud, on komisjon sõna pidanud ning neid põhimõtteid järjekindlalt järginud. Lubage neid põhimõtteid teile meenutada!

Esiteks on ACTA eesmärk lahendada kaubandust märkimisväärselt mõjutava intellektuaalomandi õiguste ulatusliku rikkumise küsimus ning see ei tähenda reisijate (süle)arvutite sisu kontrollimist. See ei vii kodanikuvabaduste piiramise ega tarbijate kiusamiseni. Kui mõned teist selles kahtlevad, siis kuulan hea meelega ära teie vastuväited.

Teiseks puudutab ACTA üksnes olemasolevate intellektuaalomandi õiguste jõustamist. See ei sisalda sätteid, mis muudaksid intellektuaalomandi õigust sisuliselt. Lepingus tuleks kehtestada miinimumeeskirjad selle kohta, kuidas uuendajad saaksid oma õigusi kaitsta kohtus, piiril või Internetis. Näiteks tagatakse ACTAs, et Euroopa moeloojate, kunstnike

või autotehaste õigused oleksid piisavalt kaitstud juhtudel, kui nende loodut on väljaspool Euroopat järele tehtud.

Kolmandaks peab ACTA olema kooskõlas ELi õigustikuga, sealhulgas intellektuaalomandi õiguste jõustamise ühtlustamise praeguse tasemega, e-äri direktiiviga, telekommunikatsioonide regulatiivraamistikuga ning – viimasena, kuid mitte kõige tähtsusetumana – andmekaitset ja eraelu puutumatuset käsitlevate kohaldatavate ELi õigusaktidega. ACTAga ei muudeta tagauste kaudu ELi õigusakte. Te võite mult nüüd küsida, mis väärtust see lisab? Vastus on, et meie õigusaktid on ühed kõige tõhusamad ja kui teised riigid need vastu võtavad, siis on see abiks meie uuendajatele.

Neljandaks tagame, et ACTAga ei takistata geneeriliste ravimite kättesaadavust. Teksti eelnõu on nüüd sõnastatud selliselt, et kindlalt on tagatud, et ACTA alusel ei ole võimalik sekkuda geneeriliste ravimite ärisse.

Lisaks on ACTA kooskõlas 2001. aasta TRIPS-lepingut ja tervisekaitset käsitleva deklaratsiooniga, kusjuures patentide suhtes ei kohaldata piirikontrolle, mis on ravimite kättesaadavuse suhtes kõige tundlikum küsimus.

Mis puudutab läbipaistvust, oleme pidanud sõna ja andnud Euroopa Parlamendile läbirääkimiste iga vooru järel eriiistungil ülevaate ning me jätkame seda tava. Ja iseenesestki mõista oleme tekstide eelnõusid Euroopa Parlamendiga jaganud kooskõlas meie raamlepingus sätestatud kohustustega.

Kasutan ühtlasi võimalust, et teatada Washingtonis 16.–20. augustil 2010 toimunud ACTA läbirääkimiste 10. vooru tulemustest.

Pooled saavutasid mõningast edu tsiviilõigus-, tolli- ja karistusküsimuste peatükkidega, kuid ei näidanud üles piisavalt paindlikkust delikaatsemate küsimustega tegelemiseks. Põhjalikult töötati ka üld- ja horisontaalpeatükkidega (preambul, üldsätted, määratlused, jõustamistavad, rahvusvaheline koostöö ja institutsioonilised sätted), mis on peaaegu valmis.

Kahjuks on kahes viimases voorus aina enam selgeks saanud, et ACTA kõigi poolte vahel on konsensus võimalik ainult kõige madalama ühisnimetaja alusel, arvestades eri ACTA osaliste vaadete ja tavade suurt erinevust. See toimub lepingu kaugeleulatuvamate sihtide ja tõhususe arvelt.

Digitaalkeskonna (Internet) suhtes, mis on üks kõige tundlikumaid, kuid ka kõige uuenduslikumaid ACTA peatükke, toimus viimases voorus oluline tagasimineku, sest pooled ei suutnud kokku leppida Interneti-teenuste pakkujate vastusest vabastamise ühises režiimis.

Sarnane on lugu ka väga tähtsa tollimeetmete peatükiga, kus mitmed pooled on vastu õigusi rikkuva kauba ekspordi ja transiidi kontrollidele, millega jätavad andma vastulöögi võltsitud kaupade ulatuslikele rahvusvahelisele kaubandusele.

Veel üks valdkond, milles on arutelud ELi huvisid arvestades pettumust valmistanud, puudutab seda, millised intellektuaalomandi õigused lepingusse lisatakse. ELis on laialdane ja mitmekesine õiguste omajate baas. Põllumajandusettevõtjad, kes toodavad geograafilise tähistusega tooteid, või disainilahendusi loovad tekstiilifirmad langevad samuti võltsijate ohvriks ning vajavad kaitseks paremaid jõustamiseeskirju. Probleem seisneb selles, et mitmed meie partnerid väidavad, et ainult autori- ja kaubamärgiõigused on ACTA väärilised. Me oleme kindlalt selle vastu ning avaldame edaspidi tugevat survet, et saavutada ELi aktiivsete huvide austamine.

Järgmine voor toimub kuu lõpus Tokyos (23. septembrist kuni 1. oktoobrini 2010). Mängu lõpp tundub lähedal olevat ja pooled on otsustanud järelejäanud sisulised küsimused Tokyo voorus lahendada.

Ma olen endiselt veendunud Euroopa intellektuaalomandi süstemaatiliste ja ulatuslike ülemaailmsete rikkumiste küsimusele lahenduse leidmise tähtsuses ning selles, et ACTA võib selle eesmärgi saavutamisele väga oluliselt kaasa aidata. Seetõttu olen endiselt pühendunud läbirääkimistes edu saavutamisele.

Juhul kui protsessi lõpus on ELi ees aga leping, millel puudub konkreetne lisaväärtus meie õiguste omajatele, või leping, milles üritatakse kehtestada I ja II kategooria intellektuaalomandi õigusi, siis peame olema valmis oma osalust ümber otsustama.

Daniel Caspary, Ernst Strasser, *fraktsiooni PPE nimel.* – (DE) Austatud juhataja! Head parlamendiliikmed! 2008. aastal konfiskeerisid ELi tolliametnikud 178 miljonit eset. 20 miljonit neist olid ohtlikud. 54% võltsitud toodetest oli Hiina päritolu ja ravimite puhul oli peasüüdlane India.

Võltsitud kaup kahjustab oluliselt Euroopa majandust, kuid tagajärjed on rasked ka inimestele, kes võltsinguid ostavad. Ma pean silmas näiteks ravimeid. Minu ja kõigi vanemate jaoks oleks kohutav, kui haige laps ravimi võtmise tagajärjel peaks surema lihtsalt seetõttu, et me ei suuda takistada võltsitud toodete ja ravimite turule sisenemist. Me peame selle probleemi lahendama.

Piraattooted on Euroopa Liidu jaoks keskne küsimus. Me peame kaitsma kogu maailma tööstuseid ja tarbijaid toodete eest, mis võivad olla tervist kahjustavad või tuua ettevõtetele kaasa finantskahju. Seetõttu rõõmustavad mind läbirääkimised võltsimisvastast võitlust käsitleva kaubanduslepingu (ACTA) üle kui esimene samm õiges suunas piraattoodetevastases võitluses. Me teame, et leping ei ole ainus lahendus piraatlusele, kuid tegemist on esimese rahvusvahelise lepinguga selles valdkonnas, millega kaasneb see, et osa riike hakkab piraattoodete vastu võitlema. Ma soovin, et selle võitlusega ühineks võimalikult palju riike.

Meie fraktsioon tunneb heameelt komisjoni ja parlamendi vahel pärast meie kevadel vastu võetud resolutsiooni aset leidnud kasuliku koostöö üle. Meil on kahju, et olime sunnitud nii kaugele minema ja pidime resolutsiooni vastu võtma. Oleme viimastel kuudel tänu komisjoni korrapärasele aruannetele saanud läbirääkimiste kulust ülevaate. Ma tänan läbirääkijaid viimase aja edusammude eest! Isegi ACTA kritiseerijatel on aina raskem lepingust negatiivset leida. Lahenduse leidis küsimus piirikontrollimeetmetest patendirikkumiste korral – seega lahenesid ka geneeriliste ravimitega kauplemisega seotud mured. Nn kolme rikkumise menetlus ja eraisikute pagasi läbiotsimine jäeti välja. Välja jäeti ka Interneti-teenuste pakkujate kohustuslik vastutus ning leping tundub vastavat ühenduse õigustikule. Ma usun, et oleme õigel teel.

Ma tahaksin siiski pöörduda komisjoni poole, et ta ei loobuks oma kindlatest seisukohtadest Euroopa Liidu huvide esindamisel. Ma toetan ettepanekut lisada lepingu tsiviilõigust käsitlevasse osasse patendiõigused, geograafilise päritolu tähistused ja patendirikkumised. Ma olen veendunud, et Parma sink, Tirooli *Almkäse* ja šampanja väärivad samasugust kaitset nagu Coca-Cola või Kelloggi maisihelbed. Ma pöördun seega USA poole, et nad lõpetaks dokumentide avaldamise blokeerimise! Dokumentide avaldamine Uus-Meremaa vooru järgselt tõestas läbipaistvuse tähtsust ning aitas oluliselt vaigistada lepingu vastu suunatud kriitikat.

Ma palun komisjoni, et ta toetaks jätkuvalt seda, et hiljemalt enne lepingu allkirjastamist oleksid läbirääkimisdokumendid avaldatud. Ma soovin komisjonile edu Jaapanis toimivas järgmises voorus ning ootan läbirääkimiste kulu kohta õigeaegseid ja üksikasjalikke aruandeid. Pärast läbirääkimiste lõppu istub meie fraktsioon rahus ja vaikuses maha, et lõppteksti põhjal tulemusi hinnata ning otsustada, missuguse seisukoha võtame ratifitseerimise kohta. Soovin läbirääkijatele edu!

Kader Arif, *fraktsiooni S&D nimel.* – (FR) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik! Head parlamendiliikmed! Teie äsjaõeldu hajutas mõneti kartusi, kuid ma ei arva ikkagi, et paljude parlamendiliikmete mured võltsimisvastast võitlust käsitleva kaubanduslepingu (ACTA) pärast on nüüd täielikult kadunud.

Tegin märtsis resolutsiooni ettepaneku, mille poolt oli selle istungisaali enamus ja tänu millele oli võimalik avaldada läbirääkimiste tekst. Debatil käigus nõudsimise ühenduse õigustikku – millele viitasite –, et tagataks geneeriliste ravimite ohutus ja nendega varustatus ja et austataks meie kaaskodanike põhiõigusi. Me viitasime ka geograafilistele tähistele ja tegime seda selleks, et te teaksite meie prioriteete, mida ma teile ühe uuesti kordan, et teie seisukoht, mida te mõne nädala pärast Jaapanis kaitsete, põhineks meil algatada õnnestunud parlamendi debatil.

Eilses liidu olukorra arutelus juhtisid mitmed sõnavõtjad õigustatult tähelepanu sellele, et Euroopa Parlamendi liikmed on meie kaaskodanike ühiste huvide esindajad ja ilma sellise sidemeta ähvardab komisjoni oht, et see satub parlamendiga mõttetusse vastuseisu. Ma palun seega teil, lugupeetud volinik, mõelda esmajoones sellele, et teie ees olevad Euroopa Parlamendi liikmed on kõigepealt teie partnerid ja nad ei ole siin selleks, et teile lihtsalt vastu vaielda.

Partnerlus, mida me tahame, ei ole mässitud saladustesse, nagu mõnikord teie talitused paistavad soovivat. Teie talitused vastasid äsja meie küsimustele suletud uste taga. Meile esitatakse ACTA värskem redaktsioon, kuid kohtumiste või lepingu lugemise järel ei tohi me saata sõnumeid, kusjuures meie roll seisnebki tähelepanu juhtimises, selgitamises ja asjadest arusaamise tagamises. Minu teine palve on seetõttu teile, et te suhtuksite arutelude läbipaistvusse kui millessegi, mis rikastab teie arutlusi, ja mitte kui millessegi, mis võib murda usalduse.

Lisaks nendele kahele põhiküsimusele tahan teile rääkida oma muredest, kuna ma olen hakanud sedalaadi esinemistega ära harjuma. Esiteks ravimite kättesaadavus, mida juba mainiti. Te väidate, et kättesaadavuse kaitsmine on esikohal, et te teete kõik, mis teie võimuses, et tagada, et mitte miski selles lepingus ei takistaks ravimite tootmist ega vaba liikumist. Siinkohal esitan aga teile küsimuse patentide kohta. Miks tahate need lepingusse lisada? Soov tõhustada õigustatud võitlust võltsingute vastu ei tohiks saada ettekäändeks kasutada ACTA kui vahendit, millega anda patendiomanikele TRIPS-lepinguga võrreldes kaugelt suuremad õigused. Palun ärge ajage geneerilisi ravimeid segamini võltsitud ravimitega!

Veel üks oluline punkt on kaitseabinõud. Ükski tekst ei saa olla liiga jõuline, et tagada õiguste kasutajate ja õiguste omanike tõeline tasakaal. Ma viitan TRIPS-lepingus kasutatud eri sõnastustele.

Mulle on meeltnud teie märkused Interneti kohta ja ma olen täiesti veendunud, et ACTA ei nõrgesta ELi seisukohti, mida on selgelt väljendatud e-äri direktiivis.

Lugupeetud Volinik, ma peaksin täna hommikul kindlasti tõstatama muidki küsimusi, kuid ma olen endale esimeseks ülesandeks seadnud tagada, et tänu sellele arutelule oleks meil võimalik meie kaaskodanikele anda võimalikult palju teavet selle lepingu kohta, ning teatada teile, et kodanike õiguste ja põhivabaduste kaitse on minu jaoks esmatähtis. Seepärast eeldan ma, et võtate arvesse parlamendiliikmete tehtud märkusi ja kaitsete neid läbirääkimistes. Ma pöördun teie poole ka, et peaksite kinni oma võetud kohustusest avaldada tekst niipea, kui läbirääkimised on lõppenud, toimugu see siis Jaapani vooru järel või hiljem.

Avalik arutelu peab toimuma, näiteks kasvõi selles istungisaalis. Ma palun seega võtta vastu resolutsioon ja me eeldame, et enne ACTA lepingu allakirjutamist arvestate meie seisukohtadega, isegi kui see tähendab läbirääkimislaua taha naasmist.

Niccolò Rinaldi, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (IT) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik! Head parlamendiliikmed! Nagu Vana-Rooma näitlejad etenduse lõppedes tavatsesid öelda: „Acta est fabula, plaudite!” (ee „Etendus on lõppenud, plaksutage!”). Etendus on läbi ja võib-olla oleme sellele punkti panemas, kuid aplodeerimiseks ei pruugi veel õige aeg olla.

Karel De Gucht jagas meile debati ajal olulisi kinnitusi, kuid me teame, et 64% võltsitud kaupadest on pärit Hiinast, mis ei ole võltsimisvastast võitlust käsitleva kaubanduslepingu (ACTA) osalisriik. Me peame seega hindama, kas mäng väärib küünlaid; teiste sõnadega, kas me peaksime lepingule alla kirjutama, kui sellest reaalselt tulu ei tõuse, mida järelmaks ka volinik. Muretsemiseks ei ole palju põhjuseid, kuid need, mis on jäänud, on olulised. Väga palju on räägitud Internetist ja me tunnustame komisjoni pingutusi, kuid oleme endiselt valvsad.

Mis puudutab ravimite kättesaadavust, kordan juba teiste parlamendiliikmete nõutut: ei saa ühelt poolt panna kokku võltsitud ravimeid ja teiselt poolt geneerilisi ravimeid. Elutähtis on, et ravimid oleksid kättesaadavad konkurentsivõimeliste hindadega, mis on arenguriikide patsientide jaoks ülimalt oluline. Küsimus, mille ma tahaksin esitada, on: kas vähemalt ACTA preambulisse lisatakse Doha avaldus TRIPS-lepingu (intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide leping) ja rahvatervise kohta?

Lõpuks võime sellega, mis puudutab geograafilisi tähistusi, sattuda mõneti mõistusevastasesse olukorda, sest registreeritud kaubamärk, millega rikutakse geograafilist tähistust, võib olla paremini kaitstud kui geograafiline tähistus ise. Ka selles küsimuses on TRIPSi regulatsioon paljuski mõistlikum ning seega kutsume üles säilitama valvsust ja kindlat seisukohta!

Jan Philipp Albrecht, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (DE) Austatud juhataja! Esiteks on mul hea meel, et eile sai kirjalik avaldus nr 12 võltsimisvastast võitlust käsitleva kaubanduslepingu (ACTA) kohta parlamendis vajaliku häälteenamuse. See näitab, et Euroopa Parlament toetab jätkuvalt selget seisukohta, mida ta väljendas oma märtsis vastu võetud resolutsioonis.

Lisaks tõstetakse kirjalikus avalduses esile veel üks oluline punkt. Me ei taha, et intellektuaalomandi õiguste teostamine kantaks üle eraettevõtjatele. Õigusriigi ja demokraatia põhimõtete kohaselt võib mis tahes põhiõiguste riive, sealhulgas Internetis, lähtuda üksnes riigi seaduslikult esindajalt ning meie põhiseaduse, inimõiguste konventsiooni ja Lissaboni lepingu kõrged standardid on jätkuvalt kohaldatavat.

Ei tohi lubada jõustada lepingut, milles julgustatakse õiguste omajate eraõiguslikke kartelle korraldama asju, nii et need sobituvad nende oma ärihuvidega, nagu seda praeguses ACTA

redaktsioonis tehakse. ELi voliniku käitumine ACTA läbirääkimiste ajal on olnud piiri peal meie aluslepingute rikkumisega. Selle asemel et jätta lepingu eelnõust välja parlamendi kriitika osaks saanud meetmed, on selle sõnastust lihtsalt veelgi enam ähmaseks muudetud. Koosõla ühenduse õigusaktidega tundub üha vähem tõenäoline.

Õnneks on parlamendi pidevad protestid hakanud mõju avaldama. Selleks on vaja aga veel palju ära teha, et ACTA leping siin täiskogul hääleteenamuse saaks. Hiljemalt eile oleks see pidanud teile selgeks saama.

Syed Kamall, *fraktsiooni ECR nimel*. – Austatud juhataja! Ma tahaksin alustuseks avaldada oma poolehoidu alguses tehtud kolmele märkusele: esiteks see, et uusi intellektuaalomandiõigusi ei tule; teiseks see, et tagatrepi kaudu õigusakte muutma ei hakata; ja kolmandaks suurem läbipaistvus, mida komisjon üles näidanud, eeskätt võrreldes mõne teise lepingupartneriga.

Peame ka aru saama erinevusest digitaal- ja aatomite maailma vahel. Nagu ütles kunagi ajakirja Wired toimetaja Chris Anderson: kasvava ülekandekiirusega, odavneva salvestamise ja odavama töötlusvõimega maailmas kipuvad digitaaltooted aja jooksul peaaegu mitte midagi maksma. See tähendab seda, et paljud tööstused, kes kaevlevad digitaalmaailma üle, peavad mõistma, et nad peavad otsima uusi ärimudeleid. Eeskätt just fonogrammitööstus ning sarnased tööstused ei saa enam tugineda vanadele ärimudelitele.

Aatomite ehk toodete valmistamise maailmas on lugu minu arust teistsugune. Me peame tagama, et isegi kui EL ei ole oma töjõukulude poolest konkurentsivõimeline, on ELi riigid ja ettevõtted teaduses ja disainilahendustes konkurentsivõimelised. Uutesse toodetesse ja disainilahendustesse miljoneid, mõnikord miljardeid investeerivaid ettevõtteid kindlasti ärritab, kui nendesamade toodete hinda löövad alla mujal müüdavad võltsitud tooted. Me oleme maailmas esirinnas oma väärtuslike autode ja selliste toodetega nagu nutitelefonid ning peame kandma hoolt, et pärast seda, kui oleme neisse investeerinud miljoneid ja miljardeid, ei pakutaks neid müüa odavama hinnaga.

Ma kiidan komisjoni avaldust, kuid peame aru saama aatomite maailma ja digitaalse maailma erinevusest.

Helmut Scholz, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (DE) Austatud juhataja! Lugupeetud Karel De Gucht! Head parlamendiliikmed! Leiutajate ja ettevõtete kaitsmine selle eest, et nende ideid ei varastataks, on tähtis küsimus, eeskätt väikese ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks. Ma tahaksin siiski uuesti küsida, kas tõesti suudab lepingule allakirjutanud riikidest koosnev väike klubi piirata piraattoodete valmistamist, eriti kui need riigid on tuntud pigem leiutajate kui võltsijatena. Minu arvates peaksid sellelaadsed läbirääkimised toimuma rahvusvahelises kontekstis, näiteks Maailma Intellektuaalomandi Organisatsiooni (WIPO) vahendusel.

Üldiselt käib jutt uuest raamistikust ja uutest kohustustest. Karel De Gucht, teie kokkuvõtvad märkused osutasid selles suunas. Ma tean, et komisjoni ja nõukogu esindavad läbirääkijad on sellest dilemmast teadlikud. Nende pakutud lahendus on tagada ettevõtetele ulatuslikud õigused anda võimalikud võltsijad nende müügiturul kohtusse. Nad tahavad õigust vahistada importijaid ja eelnõu järgi isegi lõpptarbijaid piiril, välja arvatud juhul, kui lepingule allakirjutaja on lubanud erandeid. Tekstis öeldakse:

„Liikmed võivad piirimeetmete seast välistada mittekaubanduslikku laadi toodete väikesed kogused reisijate isiklikus pagasis”.

(DE) Nad tahavad Euroopas kehtestada õigusakti, milles lubatakse ettevõtetel taotleda, et võltsimisvastast võitlust käsitlevale kaubanduslepingule (ACTA) allakirjutanud riigist sisseveetud kaup või tarkvara kas arestitakse või isegi hävitatakse kohtu korraldusel. See võib vajaduse korral juhtuda ilma teist poolt ära kuulamata. Koormatäie võltsitud kettsaagide puhul võib menetlus tunduda lihtne. Lepinguga tahetakse aga laiendada seda menetlust ka sellistele valdkondadele nagu tarkvarakomponendid.

Kas Microsofti-sugustel tarkvaragigantidel avaneb võimalus õiguslikke meetmeid kasutades jälitada ja hävitada oma väiksemaid konkurente? Samamoodi on meelelahutustööstuse gigantidel õnnestunud oma probleemid ACTA lepingu läbirääkimistesse lisada. Õiguslikke meetmeid ei võeta mitte ainult allalaadimise ja koopiategemise, vaid ka sellise tehnoloogia tootmise ja levitamise vastu, mis muu hulgas võimaldab vältida kopeerimiskindlust.

Väitsite, et olete edu saavutanud, ja on tõsi, et USA on loobunud Interneti-teenuste osutajate (ISP) vastutuselevõtmise nõudest. Lepingus kriminaalõigust käsitlevas osas on endiselt siiski lõik kuriteole kaasaaitamise ja kuriteo katse kohta. Lisaks on ISPd kohustatud üle andma autoriõiguste rikkumises kahtlustatavate klientide isikuandmed, kui ettevõtte on esitanud vastava õigustatud taotluse. Me avastasime siin täiskogul SWIFTi üle peetud läbirääkimiste käigus, et näiteks Ameerika Ühendriikides puudub andmekaitse õiguslik regulatsioon, nagu me seda Euroopa Liidus mõistame. Missugune on olukord teistes lepingu osalisriikides? Ei tohi lubada, et leping oleks vastuolus ühenduse õigustikuga. Me peame väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid kaitsma tarkvaragigantide patendikampaaniate vastu ja tagama Interneti-kasutajate isikuandmete turvalisuse.

Francesco Enrico Speroni, *fraktsiooni EFD nimel*. – (IT) Austatud juhataja! Head parlamendiliikmed! Ma tänan volinikku ja nõukogu selle arutelu eest, ehkki pean kahjuks ütleva, et on raske millestki ilma õigete dokumentideta rääkida.

Ma ei leidnud Internetist midagi ja parlamendi talitused, kellega ma ühendust võtsin, jätsid vastamata, sest komisjon ei tee kõiki tekste kättesaadavaks. Niisiis ei jää muud üle, kui rääkida üldiselt. Selle küsimuse käsitlemine on siiski vajalik, sest see on osa Euroopa kavast kaitsta meie tooteid ja seega ka meie ettevõtteid ja meie töötajaid. Ikkagi on olemas teatud vastuseis: näiteks kaubamärkide ja toodete regulatsioonis.

Meie kohustus on kaitsta meie töötajaid, mille jaoks peame kontrollima, kas on olemas ebaausat konkurentsi või töötajate kurnamisel põhinevat konkurentsi ja praegusel juhul ka seda, kas konkurentsi aluseks võib olla võltsimine või järeletegemine. Me peame seega võitlema sedalaadi vastuvõetamatu konkurentsi vastu just selleks, et kaitsta Euroopa tootjaid ja töötajaid, kes teenivad elatist oma pingutuste, mõttetevõime ja osalusega ning kes seega aitavad kaasa meie mandri arengule.

Angelika Werthmann (NI). – (DE) Austatud juhataja! Head parlamendiliikmed! Kavandatava mitmepoolse võltsimisvastast võitlust käsitlev kaubanduslepingu (ACTA) eesmärk on tõhustada võitlust piraatoodete valmistamise ja autoriõiguste rikkumiste vastu, kasutades selleks rahvusvahelist koostööd, koordineerides õigusaktide jõustamist ja uusi intellektuaalomandi kaitse seadusi. On ütlematagi selge, et meil on jätkuvalt vaja läbipaistvust. Aktsepteerida ei tohi meetmeid, mille tõttu ELi andmekaitse direktiiv muutub nõrgemaks või mis võivad isegi avaldada negatiivset mõju sõnavabadusele, kuna selliste meetmete puhul oleks tegemist piraatoodetevastase võitlemise probleemile ülereageerimisega.

Euroopa Parlament pöördus komisjoni poole palvega hinnata lepingu võimalikke mõjusid. Hinnangut ei ole kahjuks veel antud. Minu arvates on intellektuaalomandi kaitse ülimalt tähtis, kuid täpselt sama tähtsad on ka andme- ja eraelu puutumatusse kaitse. Euroopa andmekaitseinspektor on sellel teemal öelnud, ma tsiteerin:

„Kuigi intellektuaalomand on ühiskonna jaoks oluline ja seda peab kaitsma, ei tohi seda seada kõrgemale inimese põhiõigustest eraelu puutumatusse ja andmekaitsele ning muudest õigustest”. Tsitaadi lõpp. Tehkem koos lepinguga tööd, võttes arvesse kehtivaid õigusakte!

Elisabeth Köstinger (PPE). – (DE) Austatud juhataja! Head parlamendiliikmed! Piraatoodete valmistamise vastast võitlust ja intellektuaalomandi õiguste tugevdamist käsitlevate kehtivate õigusnormide ja seaduste tõhus jõustamine on kahtlemata väga kiiduväärt. Kahjuks on selles valdkonnas üldsuse seas levinud teadmiste puudumine ja kindlusetus. Ma saan pidevalt murelikelt kodanikelt e-kirju, milles nad kaebavad läbipaistvuse puudumise üle võltsimisvastast võitlust käsitleva kaubanduslepingu (ACTA) läbirääkimistes ja suhtuvad ACTAse kui millessegi, mis rikub nende õigusi ja vabadusi. Selle küsimuse kohta tuleb anda rohkem teavet ning rõhutada tõsiasja, et probleeme ei põhjusta mitte ACTA, vaid osaliselt ka ühenduse õigus.

Euroopa Kohtu 19. veebruari 2009. aasta eelotsuses on selgelt sedastatud, et Interneti-teenuste pakkuja võib vastutusele võtta tema klientide toime pandud autoriõiguste rikkumiste eest. Seega on kehtivates aluslepingutes lubatud blokkida ELi kodanike juurdepääs Internetile. Probleem ei ole mitte ACTAs, vaid Euroopa Liidu õigusnormides, mille alusel on võimalik piirata ELi kodanike vabadusi ja õigusi.

Monika Flašíková Beňová (S&D). – (SK) Võlts- ja piraatoodete kasvav kogus rahvusvahelises kaubanduses suurendab võimalikku ohtu globaalmajanduse jätkusuutlikule arengule, mis toob kaasa mitte ainult finantskahju seaduslikele tootjatele, vaid sellega rikutakse ka intellektuaalomandi omajate ning tootmises osalevate üksuste õigusi ning seatakse Euroopas ohtu nii tarbijad kui ka töökohad.

Mitmepoolne leping piraatluse ja võltsingute vastu võitlemiseks võib olla tõhus viis sellise tegevuse lõpetamiseks, kuid ma nõustun ka nende liikmetega, kes on esile tõstnud vajadust läbirääkimiste ja kokkulepete suurema läbipaistvuse ja usaldatavuse järele. Ühtlasi pean oluliseks saavutada tasakaal õiguste vahel, mida me kaitsta tahame, ja õiguste vahel, mis on ühiskonnas esmatähtsad. Ühe rühmituse õiguste teostamise või kaitsmisega ei tohi riivata teiste rühmituste õigusi ja õigustatud huvisid.

Carl Schlyter (Verts/ALE). – (SV) Austatud juhataja! Ma ei ole päris kindel geneeriliste ravimite erandi lubamises. Kui me seda lubame, peame lubama ka transiidi erandeid, sest vastasel juhul tekivad meil probleemid, mida meil viimastel aastatel ei ole olnud. Te väidate, et see kehtib ainult suuremahuliste kaubandusajade jaoks. Siis võib aga öelda, et üksikisikute suhtes erand *kehtib*, mitte et nende suhtes *võidakse* erandit kohaldada, kas pole nii?

Ma tunnen muret ka digitaalkeskonna pärast, kui jutt on tehnoloogilistest töketest. Sel puhul väidetakse, et tehnilistest kaitsemeetmetest kõrvalehiilimiseks kasutatavaid meetodeid peaks pidama ebaseaduslikeks, kui nende kaubanduslik kasutamine on piiratud.

Võib juhtuda, et neid levitatakse ilma igasuguste finantshuvideta, et levitajal puuduvad finantshuvid, kuid ta lihtsalt tahab toetada sellise tehnoloogia kasutamist, mida on muu hulgas on võimalik kasutada ka autoriõigustest kõrvalehiilimiseks (*circumvention technologies*). Mida te sellest arvate?

Ka ei rõõmusta mind sugugi tõsiasi, et olete võtnud IPREDist üle vastuolulisi sätteid, ega ka andmesäilitusega seonduv. Kui me tahame siin pärast hinnangu saamist midagi muuta, siis on rumal see praegu kirjalikult fikseerida.

Françoise Castex (S&D). – (FR) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik! Ma tahaksin hoogustada ACTA-teemalist arutelu ning koos 12. avalduse allkirjastajatega on mul au teile teatada, et see avaldus sai parlamendis enamik hääli ning me ületasime allkirjutajate miinimumarvu.

Mul on hea meel, et see avaldus esitatakse teile enne ACTA läbirääkimiste viimast vooru ja ma usun, et te võite seda käsitada kui Euroopa Parlamendilt teile antud läbirääkimismandaati.

Ma tahaksin teile meenutada selle sisu: loomulikult mitte ainult seda, et parlament palub läbipaistvust ja võimalust läbirääkimiste ajal ja enne ratifitseerimist näha tekste; parlament palub ka seda, et intellektuaalomandi õigusi selle rahvusvahelise lepinguga ei ühtlustataks ning et kodanike vabadused, eraelu puutumatus kaitse ja Interneti neutraalsus säilitataks ja tagataks.

Andrew Henry William Brons (NI). – Austatud juhataja! Me peame esitama küsimuse, millises ulatuses võltsimisvastaste kaubanduskokkulepetega kaitstakse vaid suurettevõtteid ja millises ulatuses tegelikult tavainimesi. Mis puudutab meditsiinitooteid, siis parimal juhul võivad võltsitud ravimid olla ebatõhusad ning jätta inimese ilma ravita; halvimal juhul võivad nad tekitada kahju ja jätta inimese ilma tervisest või isegi elust.

Võltsitud kaup valmib peaaegu alati madala palgatasemega riikides ning nende tõttu alaneb meie riikides toodetud ehtsa kauba hind ja seda meie liikmesriikide kodanike töökohtade hinnaga. Riike, kes sellist praktikat lubavad, tuleb karistada.

Mulle tegi heameelt komisjoni kinnitus, et sihikule võetakse suureulatuslikud rikkumised ja mitte tarbijad. Mõned tegijaid toetavad lobistid tahavad aga tõepoolest, et Interneti kasutamine keelataks inimestele, keda kahtlustatakse korduvas loata allalaadimises, ning samad inimesed tahavad allutada Interneti-paketid põhjalikule kontrollile, kontrollida tarbijate ühendusi. Kas saame olla kindlad, et selliseid sätteid meie vastuväidetest hoolimata hiljem ei lisata?

Sidonia Elżbieta Jędrzejewska (PPE). – (PL) Mind rõõmustab tänane arutelu võltsimisvastast võitlust käsitleva kaubanduslepingu üle. Minu arvates on see samm selles suunas, et tugevdada Euroopa Parlamendi kui Euroopa Liidu kodanikke esindava asutuse positsiooni. Tahaksin rõhutada, et Euroopa Parlamendil on õigus saada komisjonilt teavet ja teda konsulteerida komisjoni läbiräägitavate teenuste kauplemist ja intellektuaalomandi kaubandusaspekte käsitlevate lepingute küsimuses. Täna arutelus on sellele õigusele antud sisu ning ma loodan, et sellest saab ka tulevikus komisjoni tava. Ma tahaksin juhtida tähelepanu tõsiasjale, et komisjoni võltsimisvastast võitlust käsitleva kaubanduslepingu üle peetavate läbirääkimiste konfidentsiaalsus põhjustas Interneti-kasutajate seas laialdast kriitikat. Neid tundeid oleks saanud vältida, kui komisjon oleks algusest peale olnud valmis meid oma jõupingutustest põhjalikumalt teavitama.

Komisjonile esitatud kirjalikus küsimuses tõstatasin ma küsimuse sellest, missugune on võltsimisvastast võitlust käsitleva kaubanduslepingu ja Euroopa Liidu infoühiskonna poliitika ja selle paralegaalsete tagajärgede suhe.

Eva Lichtenberger (Verts/ALE). – (DE) Austatud juhataja! Lugupeetud Karel De Gucht! Te kinnitate meile, et võltsimisvastast võitlust käsitlev kaubandusleping (ACTA) ei muuda praegu mitte midagi. Meile ei anta aga võimalust kujundada ise oma arvamust, ise asjas selguses jõuda, rakendada oma juriidilisi teadmisi selleks, et teha kindlaks, kas selle lepinguga Euroopa kodanike õigustele tekitatav kahju ei ole mitte oluliselt suurem, kui te väidate. Me peame usaldama teie öeldut. Kui nii, siis miks puudub läbipaistvus? Ma tean, et selles on süüdi USA pool, kuid kas Euroopa Komisjon tõepoolest saab lihtsalt järele anda? Ma arvan, et sellele küsimusele on vastus eitav.

Minu teine märkus puudutab geograafilisi päritolutähistusi. Mina oleksin läbirääkimislaua taga selgeks teinud, et päritolutähised on Euroopas samaväärsed kaubamärgiga. Minu arust tuleks see küsimus läbirääkimistel uuesti tõstatada.

Martin Ehrenhauser (NI). – (DE) Austatud juhataja! Ma sooviksin teha kolm lühikest märkust. Esiteks tahaksin loomulikult avaldada kiitust võltsimisvastast võitlust käsitlev kaubanduslepingu (ACTA) kohta avalduse algatajaid. Avaldus on nüüd vastu võetud.

Minu teine märkus on seotud läbipaistvusega ja ma tahaksin Karel De Guchtile esitada ühe küsimuse. Kuidas saate meile kui Euroopa Liidu parlamendi liikmetele öelda, et me peame tekstist ärakirja saamiseks lootma Ameerika kodanikuvabaduste organisatsioonile? See tekst on mul siin täiesti olemas. Ma annan selle teile hiljem ja palun teil kindlaks teha, kas tegemist on originaaliga.

Minu kolmas märkus puudutab Interneti-teenuste osutajate (ISP) vastutust. Kas saate tagada, et Interneti-teenuste osutajate vastutuse küsimust tagatrepi kaudu uuesti sisse ei nihverdata?

Christian Engström (Verts/ALE). – Austatud juhataja! Me kõik oleme ühel meelel, et võltsimine on paha ja võltsitud kauba vastu võitlemine hea. See on hea Euroopa tarbijatele ja kodanikele ja see on ka tähtis Euroopa ettevõtjatele, millele siin on tähelepanu juhitud. On hea, et me kaitseme kaubamärke, sealhulgas geograafilisi tähistusi, ja ühenduse kaubamärgialast õigustikku.

Senimaani on kõik tore. Nagu aga Syed Kamall ütles, on aatomite ja bittide maailmad erinevad. Internetti käsitlev peatükk on õigustatult teinud murelikuks Interneti-teenuste osutajad ja muud selles valdkonnas tegutsevad ettevõtjad. Kardetakse, et leping võib tegelikult kahjustada Euroopa ettevõtteid ning viisi, kuidas me seda uut tehnoloogiat ära kasutame.

Ma palun seega komisjoni tungivalt, et ta läheks võltsimisvastaste küsimustega kindlasti edasi, kuid heidaks Interneti-peatüki kõrvale. See oleks kõigi jaoks parim lahendus.

Karel De Gucht, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Kõigepealt tahaksin tänada kõiki parlamendiliikmeid, kes on sõna võtnud. Paar nädalat enne Tokyos tõenäoliselt toimuvat nn lõppmängu on see meie jaoks olnud väga väärtuslik teave ja me kindlasti arvestame sellega.

Enne konfidentsiaalsusest rääkimist, vastan ma mõnele tehnilisele küsimusele. Üks neist puudutas rahvatervist käsitlevat TRIPS-lepingut ja seda, kas läbiräägitavas lepingus seda sõnaselgelt mainitakse. Sellele on sõnaselgelt viidatud järgmiselt: „tunnustades Doha WTO ja WTO ministrite neljanda konverentsi 14. novembril 2001. aastal Dohas, Qataris vastu võetud avalduses rahvatervist käsitleva TRIPS-lepingu kohta sätestatud põhimõtteid”.

Mõned küsimused esitati eraelu puutumatuses kohta. Kui vaatate jällegi teksti, mille üle praegu läbi räägitakse, siis on seal kirjas „käesoleva lepinguga ei kohustata ühtegi poolt

avaldama teavet (...), mis on vastuolus selle seaduste või rahvusvaheliste lepingutega, sealhulgas eraelu puutumatusse õigust kaitsvate seadustega". Arutluse all oleva teksti eelnõus mainitakse digitaalkeskkonnas jõustamise kohta, et jõustamismenetlus peab toimuma viisil, mis on „kooskõlas iga poole seadustega, säilitades sõnavabaduse, õiglase menetluse ja eraelu puutumatusse põhimõtted". Nii et kõike seda on kokkulepetes sõnaselgelt mainitud.

Lubage mul öelda paar sõna ravimite teemal! Minu arvates on ravimitega probleeme – mitte ainult ACTAga, vaid seetõttu, et peame praegu selleteemalisi arutelusid Indiaga. India on esitanud WTO-le taotluse ravimite kohta. Me arutame seda küsimust nendega ja ma usun, et peagi jõuame tulemusele, mille Euroopa Parlament usutavasti heaks kiidab.

Ma lisaksin ka, et ACTA tolliküsimusi käsitlevas peatükis sedalaadi patente ei reguleerita. Sõnaselgelt viidatakse kohustuslikule litsentsimisele, mis on selles küsimuses väga tähtis.

Viimaseks konfidentsiaalsus – meile ei valmista raskusi arutlusaluste tekstide avalikustamine, kuid me ei ole üksi. Tegemist on mõnepoolsete läbirääkimistega, mis tähendab, et ka teised läbirääkimislaua taga olijad peavad olema nõus sellega, mida tehakse või ei tehta avalikuks. Esitasite konkreetset küsimuse, kas teil on võimalik lõpliku lepingu üle enne selle allkirjutamist arutleda.

Praegu ei ole veel selge, kas me kokkuleppele jõuame, kuid kui jõuame, siis oleme taganud, et saame seda enne allkirjutamist arutada, sest komisjon suutis selle läbirääkimiste käigus saavutada. Nagu näete, on Washingtoni vooru järel avaldatud pressiteates sõnaselgelt öeldud, et „pooled kohustuvad teksti enne selle allkirjastamise üle otsustamist avaldama". Ma arvan, et enam selgemalt ei ole võimalik öelda.

Suur tänu tähelepanu eest!

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Järgmine päevakorrapunkt on hääletused.

(Istung katkestati mõneks minutiks)

ISTUNGI JUHATAJA: Edward McMILLAN-SCOTT

asepresident

6. Hääletused

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on hääletused.

Enne hääletamist selgitan teile, et elektrooniline hääletussüsteem võib alt vedada. Sel juhul näete ekraanil ainult kahte *camembert*'i juustu, mitte tulemusi, kuid neid võib teie ekraanidelt näha. Me kohe kontrollime süsteemi, nii et varuge palun kannatust!

(Hääletuste tulemused ja muud üksikasjad: vt protokoll)

6.1. Teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitse (A7-0230/2010, Elisabeth Jeggle) (hääletus)

– *Enne hääletust*

Sonia Alfano (ALDE). – *(IT)* Austatud juhataja! Head parlamendiliikmed! Ma nõuan vastavalt parlamendi kodukorra artiklile 175 dokumendi komisjoni tagasi saatmist.

Me oleme seda direktiivi aastaid oodanud, kuid nagu mitmetes sõnavõttudes toonitati, on seal mõned sätted, mis tuleb põhjalikult ümber töötada, et tagada loomadele piisav kaitse. Selle õigusakti vastuvõtmisel on lubatud teostada katseid õppe-eesmärgil ning sama looma mitu korda kasutada, isegi kui katse tekitab loomale kannatusi. Selles ei julgustata kuidagi teaduslikult põhjendatud alternatiivmeetodite kasutamist.

Asi ei ole äärmuslikule seisukohale asumises, vaid pigem Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 13 järgimises, mille kohaselt peame täielikult arvestama loomade heaoluga, sest loomad on seltsivad olendid. Me ei taha tagasi hoida teadusarengut, vaid pigem julgustada teadust arendama eetilisel jätkusuutlikku teed mööda.

Vastuvõetamatud on väited, et võime selle direktiivi praegu vastu võtta ja siis seda tulevikus muuta. Peaksime võtma vastutuse ja vajalikud parandused kohe tegema. Tegemist ei ole ei poliitilise ega ideoloogilise seisukohaga; tegemist on talupojatarkusega, millel puudub poliitiline varjund.

Juhataja. – Sonia Alfano, tänan teid ettepaneku eest! Kas meil on 40 kolleegi, kes selle ettepaneku toetuseks püsti tõusevad? Palun toetajatel püsti tõusta! Paistab, et meil on 40 kolleegi ja ma luban ühe sõnavõtu ettepaneku poolt.

Jill Evans (Verts/ALE). – Austatud juhataja! Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioon toetab tagasisaatmist, sest praegune tekst tekitab meis mitmeid muresid. Hetkel võivad liikmesriigid soovi korral vastu võtta rangemaid loomakaitse-eeskirju. Uue seadusega oleks see tulevikus võimatu. Sellega ei soodustata olukorra paranemist ning see on vastuolus sellega, millega parlament esimesel lugemisel nõustus.

Peaksime ka väga selgelt sedastama, et võimaluse korral peab alati kasutama alternatiive, kuid teksti sõnastusega nõrgendatakse kehtivaid seadusi. Samamoodi on meil vaja väga selgelt määratleda ahviliste kasutamise tingimused. Taas kord pole seda selles dokumendis tehtud.

Paljud meie praegustest probleemidest on tekkinud erinevast tõlgendamisest eri liikmesriikides. Meil on vaja selles ja teistes küsimustes laialdasemat arutelu, et tagada absoluutne selgus ja see, et see õigusakt oleks tõhus.

Paolo De Castro, põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni esimees. – (IT) Austatud juhataja! Head parlamendiliikmed! Selle teema eest vastutava põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni esimehena seisan ma vastu Jeggle' raporti tagasisaatmisele. Pärast rohkem kui poolteist aastat kestnud pingelisi arutelusid on meie komisjon üsna selgelt väljendanud nõusolekut kompromissiga, millele ühise seisukohana jõuti, ilma et keegi oleks selle vastu hääletanud. Olid vaid mõned erapooletud.

Ma ei näe seega ühtegi põhjust teksti uuesti läbivaatamiseks: meil on juba olemas kõik, mida me täna hääletamiseks vajame.

Elisabeth Jeggle, raportöör. – (DE) Austatud juhataja! Head parlamendiliikmed! See ettepanek tuleb mulle üllatusena. Kaasparlamendiliige ei olnud hommikusel istungjärgul arutelu ajal kohal.

See ettepanek tuleb mulle üllatusena. Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni variraportöör Jill Evans viibis kohal kõigil kolmepoolsetel läbirääkimistel ning toetas 7. aprilli kolmepoolse kohtumise tulemusi. Rohelised esitasid põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonis muudatusettepanekud, mille nad täna uuesti esitasid. See kõik on

õiguspärane ja neid muudatusi on nüüd arutatud. Nagu komisjoni esimees hetk tagasi selgitas, lükkasid kõik fraktsioonid peale roheliste muudatusettepanekud tagasi.

Head parlamendiliikmed, ma palun teil hääletada kompromissi poolt! Ma ei ole sellega täiesti rahul ja olen kindel, et mitte keegi siinolijatest ei saa sellega igas punktis rahul olla juba seetõttu, et tegemist on kompromissiga. Võtkem see siiski vastu ja lükakem tagasi kõik praegu tehtavad üleskutsed, sest vastasel juhul peame elama edasi 1986. aastast pärit vana direktiivi ja loomkatsetega. Astugem loomade heaolu parandamisel samm edasi!

(Aplaus)

Rebecca Harms, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (DE) Austatud juhataja! Tahaksin oma fraktsiooni seisukoha selgitamiseks siinkohal jälle kord öelda, et kolmepoolsete läbirääkimiste puhul on kogu fraktsioonil sageli väga keeruline läbirääkimiste kulgu jälgida. Kui teile jõuab kohale, et raportöör keeldub nõustumast sellega, et loomkatsete arv direktiiviga kasvab,

(Vastuhüüded)

et ahvilisi kasutatavate katsete arv kasvab ja et liikmesriikidel ei lubata edaspidi võtta kasutusele direktiivis sätestatud rangemaid eeskirju, siis on teil õigus teha ettepanek saata direktiiv tagasi komisjoni. Kui see ei ole võimalik, siis ei toimi parlament nõuetekohaselt. Täna teid tähelepanu eest!

(Aplaus fraktsioonilt Verts/ALE)

(Komisjoni tagasisaatmise ettepanek lükkati tagasi)

– Pärast hääletust

Mário David (PPE). – Austatud juhataja! Viimasel kahel päeval olen saanud sel teemal üle 400 e-kirja. Kas talitused ei saaks midagi ette võtta, et me ei peaks oma aega raiskama nende kustutamise peale?

Juhataja. – Rakenduses Outlook on automaatse kustutamise võimalus, kuid see küsimus on teie ja teie valijate vaheline.

Nicole Sinclaire (NI). – Teiega ühenduse võtmine peab teie valijate jaoks küll kohutav olema! Te olete põlastusväärne! Teie valijatel peaks olema võimalus teiega ühendust võtta! Kui te palute võimalust, et teie valijad ei saaks teiega ühendust võtta, siis kes te olete?

(Aplaus)

Juhataja. – Nicole Sinclaire, täna teid minu seisukoha võimendamise eest!

6.2. Liikmesriikide tööhõivepoliitika suunised (A7-0235/2010, Csaba Óry) (hääletus)

– Pärast hääletust

Olle Ludvigsson (S&D). – (SV) Austatud juhataja! Muudatusettepanekusse nr 48 on miinimumsissetuleku kohta üks viga sisse lipsanud. Rootsi keelde on see tõlgitud kui *minimilön*, mis tähendab miinimumpalka, mis on vale. Tõlkeüksusele on veast teatatud ja pärast istungit see parandatakse.

Jutta Steinruck (S&D). – (DE) Austatud juhataja! Ma paluksin nõukogu esindajal meie hääletust tähele panna ja esineda lühikese avaldusega.

Juhataja . – Tegelikult oli nõukogu esindaja arutelul kohal, sest ma ise juhatasin osa sellest. Kahtlemata talitavad nad nii, nagu eile täiskogule kinnitasid, ja jälgivad tähelepanelikult, mida parlamendil öelda on.

6.3. Inimõigused Iraanis, eelkõige Sakineh Mohammadi-Ashtiani ja Zahra Bahrami juhtumid (B7-0494/2010) (hääletus)

– Enne hääletust

Mario Mauro (PPE). – (IT) Austatud juhataja! Kuna ma ei näe oma hääletuslehel taotlust nimeliseks hääletamiseks, tahaksin teema tähtsust ning fraktsioonidevahelist kokkulepet arvestades teha ettepaneku, et hääletus lõppresolutsiooni üle oleks nimeline.

Richard Howitt (S&D). – Austatud juhataja! Ma nõustun teie otsusega, kuid mind teavitati, et sellekohane kokkulepe jäi hiljaks. Kas on võimalik paluda nimelist hääletust mõlema muudatusettepaneku üle? See on teie otsustada, kuid ma siiski palun seda.

(Mario Mauro palve rahuldati)

7. Selgitused hääletuse kohta

Suulised selgitused hääletuse kohta

Soovitus teisele lugemisele: Elisabeth Jeggle (A7-0230/2010)

Jarosław Kalinowski (PPE). – (PL) Teaduse edusammud on majandusarengu eeltingimus ning seega on uuenduslikud teadusuuringud uute ja paremate meetodite alus, millest tõuseb kasu nii majandusele üldiselt kui ka konkreetsetel inimestele. Selle hinda ei tohi aga suhtuda kergemeelselt. Elusolendite heaolu peaks olema majanduses kõige olulisem. Kui inimesed ei austa loodusseadusi, kui nad liiga palju neisse sekkuvad, siis võib loodus anda vastulöögi. Seepärast on täna vastu võetud soovitusel nii tähtsad. Ma hääletasin nende vastuvõtmise poolt, sest tegemist on hea kompromissiga. Ühest küljest võimaldatakse direktiiviga teostada hädavajalikke teadusuuringuid, kuid teisalt vähendatakse sellega uuringutes kasutatavate loomade kannatusi nii palju, kui see on võimalik.

Romana Jordan Cizelj (PPE). – (SL) 1986. aasta Euroopa loomkatsete direktiiv vajab hädasti ajakohastamist. Mind ei rõõmusta asjaolu, et uues õigusloomega seotud ettepanekus lubatakse ikka loomkatseid ja loomade kannatusi, kuid ma hääletasin sellegipoolest direktiivi poolt. Miks?

Suurelt osalt kolmel põhjusel. Esimene põhjus on see, et ettepanekus lubatakse loomkatseid ainult olukorras, kus inimeste heaolu kaalub üles loomade heaolu. Jutt on inimväärikusest ja inimese õigusest tervisele ning arstiabile, inimese õigusest saada parimat võimalikku ravi. Teine põhjus on see, et uue direktiivi kohaselt kasutatakse katsetes praegusega võrreldes märksa vähem loomi. Kolmas põhjus on see, et loomad, kelle peal katseid siiski sooritatakse, saavad olema paremad elutingimused ning nende eest kantakse paremini hoolt.

Loomulikult tahaksin ma, et lähitulevikus kaoks täielikult vajadus loomkatsete järele.

Peter Jahr (PPE). – (DE) Austatud juhataja! Loomade heaolu on teema, mille suhtes valitsevad eurooplaste seas väga tugevad tunded. Mulle teeb seega suurt heameelt, et meie

raportöör Elisabeth Jeggle' l õnnestus pikkade läbirääkimiste käigus saavutada katseloomade heaolu märkimisväärne parandamine.

Uue direktiivi eesmärk on tagada, et loomkatsed asendatakse ja et neid vähendatakse absoluutse vajamineva miinimumini. Katsed on lubatud ainult tingimusel, et neile ei ole alternatiive, ja nende suhtes kehtivad väga ranged õigusnormid. Ettepaneku kujul on tegemist hea kompromissiga loomade heaolu ja teadustegevuse vabaduse vahel. Esimest korda saab kogu Euroopas olema kõrgetasemeline loomade heaolu. Tegemist on otsustava edasiminekinguga. Nüüd peame tagama, et kõik liikmesriigid asuvad uut direktiivi viivitamata rakendama.

Alfredo Antoniozzi (PPE). – (IT) Austatud juhataja! Ma usun, et sellel tundlikul teemal, milleks on loomade kasutamine teaduslikel eesmärkidel, on meil õnnestunud leida hea kompromiss loomi kasutavate teadlaste nõudmiste ja teaduslikeks eesmärkideks mõeldud või kasutatavate loomade heaolu normide vahel.

Seetõttu hääletasin Elisabeth Jeggle' raporti poolt. Samal ajal toetan ma liikmesriikide kohustust hoiduda loomade kasutamisest, kui Euroopa Liidu õigusaktides tunnistatakse sama tulemuse saavutamiseks muid katsemeetodeid või -strateegiaid.

Mairead McGuinness (PPE) . – Austatud juhataja! Ma tänan Elisabeth Jeggle't töö eest, mida ta on teinud loomkatsete ja loomade kasutamise küsimuse nimel.

Ma andsin oma poolthääle, sest usun, et tegemist on kõige pragmaatilisema lahendusega probleemile, mis meil 1986. aasta akti kaasajastamisega tekkinud on.

Kas ma tohin öelda, et see ei ole mitte ainult tähtis loomade heaolu jaoks, vaid ka teadusuuringute jätkamiseks Euroopa Liidus? Me riskime sellega, et meie teadlased ja meditsiiniuuringud suunduvad mujale, kus eeskirjad on leebemad. Ja ehkki me peame parandama eeskirju ja tõepoolest ka uurimisinstituutides ning ülikoolides katsetes kasutatavate loomade heaolu, peame samal ajal ka tagama, et teadusuuringud saaksid jätkuda.

Me räägime pidevalt sellest, et noori tuleks suunata teadusega tegelemise poole, ja sellest, et teadusuuringutele ja uuendustegevusele tuleks rohkem kulutada –, kuid sellega kaasneb loomade kasutamine. Tagagem neile parim aga võimalik kaitse! Seda me selle õigusaktiga teemegi.

Jens Rohde (ALDE). – (DA) Austatud juhataja! Taani Liberaalpartei hääletas loomkatsete raporti poolt. Ei ole saladus, et mõlemad pooled esitasid selles küsimuses väga veenvaid argumente. On neid, kes usuvad, et loomade õigused peaksid olema esikohal. Teisest küljest usume meie, et ka ühiskonnal on õigus sellele, et ravimite ja haiguste ravimine edasi areneks. Meie ülesanne on mõistagi tagada õige tasakaal. Loomi peab kohtlema nõuetekohaselt, kuid meie teadlastel peavad olema vahendid, mida nad vajavad uute ravivormide väljatöötamiseks ja rasketele haigustele ravi leidmiseks. Elisabeth Jeggle' raportis on see tasakaal saavutatud ja seetõttu arvame, et see on väärt meie poolthäält. Me usume põhimõtteliselt ka seda, et on hea, et saame lõpuks edasi minna õigusaktiga, mis pärineb juba 1986. aastast.

Mario Pirillo (S&D). – Austatud juhataja! (...) jõuda teisel lugemisel kokkuleppele selles vastuolulises teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitset käsitlevas raportis. Ma hääletasin kokkuleppe poolt, sest paistab, et tegemist on tasakaalustatud tekstiga, milles kaitstakse loomi ilma teadusuuringuid ohtu seadmata.

Kokkuleppes rõhutatakse asjaolu, et loomi kasutavad teadusuuringud peaksid olema lubatud, kui ilma teaduse vajadusi rahuldava eksperimenterimiseta ei ole edasimineku võimalik. Õigusakt on selge: selles kehtestatakse teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kohtlemise kriteeriumid ja kohustatakse liikmesriike tagama, et projektides kasutatavate loomade arvu vähendatakse miinimumini.

Ilma selle raportita ei oleks mõtet korrutada, et Euroopa vajab aina enam teadusuuringuid.

Marian Harkin (ALDE). – Austatud juhataja! Ma sooviksin tänada Elisabeth Jeggle't ja kõiki teisi asjaosalisi tasakaalustatud kompromissile jõudmise eest teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitse küsimuses!

Euroopa loomade heaolu eest võitlev liikumine avaldab kiitust kokkulepitud kompromissi kiire vastuvõtmise eest. Ma usun, et vastu võetud tekst toob loomade heaolusse kaasa otsustava ja käegakatsutavat kasu, võimaldades samal ajal hädavajalike meditsiinuuringute jätkamist Euroopas, mille tulemusel sünnivad loodetavasti uued uuenduslikud ja tõhusad raviviisid.

Täna saavutatud kompromiss on ühtlasi oluline samm Euroopa loomkatsete õigusnormide ühtlustamise suunas ja ma arvan, et ainuüksi see on ülimalt tähtis.

Lõpetuseks, tänu humaansusele on kehtestatud valule ülempiir ning see paneb komisjonile kohustuse põhjendatud kahtluse korral kontrollida loomkatsetega tegelevaid asutusi.

Hannu Takkula (ALDE). – (FI) Austatud juhataja! Ka mina hääletasin Elisabeth Jeggle' loomakaitsedirektiivi poolt ja ma usun, et on väga tähtis, et ka meie siin Euroopa Parlamendis toetaksime otsustavalt loomade kaitset.

Sel puhul väärub siiski meenutamist, et ettepaneku puhul on tegemist hea kompromissiga, milles ühendatakse loomakaitses teadusuuringutega. Loomkatseteid on teataval määral siiski vaja, sest neile ei ole leitud alternatiive. Ülimalt tähtis on aga tagada, et katsed tehakse õigetest tingimustest ja et nendega tekitatakse võimalikult vähe kahju, valu ja kannatusi.

Astunud on suur samm edasi, sest nagu teame, pärines eelmine direktiiv 1986. aastast. Ma loodan, et direktiivi rakendatakse kõigis ELi liikmesriikides ning et meil kujuneb ühtlustatud tava, mis edendab loomakaitses, võimaldades ühtlasi saavutada edusamme teadusuuringutes.

Anna Záborská (PPE). – (SK) Ma tunnustan Elisabeth Jeggle' tööd, kuid ma ei saa toetada direktiivi teksti, sest ei nõukogu ega komisjon garanteeri, et inimembrüo rakkude kasutamine loomade päästmiseks keelustatakse. Direktiiv annab tunnistust asjaolust, et inimestena tunneme, et vastutame teiste elusolendite eest planeedil Maa, kuid ka kurvast tõsiasjast, et me ei väärtusta inimelu kõrgelt. Me oleme valmis piirama ahvide kasutamist teadusuuringutes juhtumitega, kui kaalul on liigi säilitamine või oht inimestele. Isegi siis on teadusuuringud lubatud vaid juhul, kui suudetakse tõestada, et ükski teine meetod ei sobi. Me ei suuda aga tagada sama ranget kaitset inimembrüotele, sündimata lastele ega isegi mitte geneetilisele teabele. Kahjuks tekitab see raport minus tunde, et elame ahvide planeedil.

Bogusław Liberadzki (S&D). – (PL) Ma toetan teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitseks välja pakutud meetmeid. Minu arvates on tegemist mõistlike ja tasakaalus meetmetega, mis vastavad ajastu nõuetele ja meie tsivilisatsiooni püüdlustele. Pean siiski tunnistama, et tegin hääletamisel vea. Eksikombel hääletasin esimese muudatusettepaneku poolt, ehkki pooldan kõigi muudatusettepanekute tagasilükkamist, sestap siis minu avaldus.

Sirpa Pietikäinen (PPE). – (FI) Austatud juhataja! Ma ei hääletanud loomkatseid käsitleva akti komisjoni tagasisaatmise poolt, sest ma ei usu, et tulemus parem saaks. Ma hääletasin aga kolme muudatusettepaneku poolt.

Minu arvates on murettekitav, et me astume Euroopas tegelikult katsetes kasutatavate loomade kaitsmise küsimuses sammu tagasi. Praegu kasutatakse mitmes liikmesriigis paremaid meetodeid, et saada teadusuuringutes tulemusi ilma loomkatseid kasutamata. Uue praktikaga tegelikult alternatiivide väljatöötamine aeglustub.

Samamoodi on uuringud näidanud, et ahviliste kasutamine – ka äärmise vajaduse korral – ei taga selliseid tulemusi inimtervise hüvanguks nagu ettepanekus väidetakse.

Raport: Csaba Óry (A7-0235/2010)

Clemente Mastella (PPE). – (IT) Austatud juhataja! Arutelu Euroopa 2020. aasta strateegia uute tööhõivepoliitika suuniste üle toimub keset majanduskriisi, millel on kahtlemata mitme aasta jooksul väga suur mõju tööturule.

Kriisi käigus on selgunud, et meil puuduvad tõhusad mehhanismid kohe kriisi esimeste märkide ilmnemisel reageerimiseks. Sellest nähtub seega, kui vajalik on Euroopa Liidu majanduspoliitika koordineerimine, tingimusel et selle tulemusel see tugevneb ja tõhustub. Kriis on välja toonud ka selle, kui palju sõltub üksteisest liikmesriikide majandus turgude ja tööhõive seisukohalt. Ma väidan seega, et selleks, et Euroopa Liidu ja liikmesriikide jõupingutused Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärkide saavutamiseks kannaksid vilja, on vaja suuremat pühendumust tagamaks, et investeringutega jätkusuutlikkuse majanduskasvu oleks võimalik luua ka jätkusuutlikke töökohti.

Strateegiaga peaks struktuuri- ja ühtekuuluvuspoliitika parema koordineerimise abil olema võimalik välistada edasisi majandus- ja sotsiaalkriise. Tõepoolest, kui tahame olla kindlad, et uued tööhõivepoliitika suunised oleksid tõhusad, siis tuleb kaaluda seda, kuidas tagada, et liikmesriikidevahelised sotsiaalmajanduslikud erinevused suudetakse ületada. Selles mängivad otsustavat rolli ELi struktuuri- ja ühtekuuluvusfondid jooksval perioodil ja ELi rahastusvahendid tulevastel perioodidel.

Erminia Mazzoni (PPE). – (IT) Austatud juhataja! Head parlamendiliikmed! Ma andsin oma poolthääle, sest olen veendunud, et tegemist on üldjoontes õige otsusega. Ma ei ole siiski täiesti rahul, sest kindlasti oleksime võinud olla sihiteadlikumad, eeskätt noorte ja naiste töökohtadele juurdepääsu küsimuses ning paindlikkuse ja turvalisuse (ingl *flexicurity*) kui Euroopa tööturgu vaevava ebakindluse vastu võitlemise vahendi kasutuselevõtu küsimuses. Ma imetlen raportööri tehtud tööd, arvestades kui vähe aega tal selleks oli.

Lihtsustamise püüded on kahtlemata hea asjaolu selles mõttes, et on tehtud ettepanek kasutada tööhõivesuunisteks – mida praegu on kokku neli – uut ja lihtsamat formaati, milles määratletakse selgelt Euroopa 2020. aasta strateegias seatud eesmärgid. Sama kiiduväärt on minu arvates ka püüded võtta arvesse minevikus tehtud vigu, mille tõttu jäid osaliselt saavutamata Euroopa 2010. aasta strateegias seatud eesmärgid.

Dokumendi plusspoollel on ka see, et selles on esitatud huvitavad ettepanekud arendada edasi ideed, et töö on inimkonna õigus progressile ja mitte pelgalt vahend ellujäämiseks.

Alajos Mészáros (PPE). – (HU) Täna teid, austatud juhataja, kuid mul läks mu nimi tõlkes kaduma! Finantskriisijärgselt jääb mitmete Euroopa Liidu liikmesriikide majandus endiselt haavatavaks. Seepärast on vaja teha kõik, et tagada jätkusuutlik majanduskasv

ning tõhustada Euroopa riikides uute töökohtade loomise potentsiaali. Lisaks peame arvestama demograafiliste muutuste, üleilmastumise ja uute tehnoloogiate kasutuselevõttuga. Minu arvates on väga tähtis, et järgmises tööhõivestrategias oleksid tasakaalus kriisi tõttu viivitamatut lahendamist vajavad küsimused ning pikaajalised eesmärgid. Euroopa tööhõivel on meie ees seisvate raskuste ületamisel põhiroll. Ma nõustun raportööriiga ka selles, et töötuse probleemi lahendamiseks võib olla strateegiline tähtsus kvaliteetsel haridusel ja elukestval õppel. Ma saan seda ettepanekut ainult toetada ning avaldada Csaba Öryle suurepärase raporti eest tänu.

Juhataja. – Alajos Mészáros [meh-tsó-rosh], meil on teie nime häälde kirjas just niimoodi. Kui see on vale, siis öelge, kuidas tahate, et seda hääldatakse.

Alajos Mészáros (PPE). – Mészáros [meh-sah-rosh], Alajos Mészáros. Pole just kerge. Täna teid väga!

Sergej Kozlík (ALDE). – (SK) Ma toetan täielikult Euroopa Parlamendi vastu võetud liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniseid. Mis tahes eduka majanduspoliitika peamiseks tulemuseks peavad olema töökohad ja -hõive. Majanduskasvu ja töökohtade sidumisel rohelise majanduse arenguga pannakse samal ajal paika ka eeltingimused kliima- ja keskkonnaprobleemide vältimiseks. Pikema aja jooksul aset leidnud loodusõnnetused, eeskätt Euroopa eri osades toimunud üleujutused näitavad, et uusi jätkusuutlikke töökohti saab luua ka üleujutustevastaste tõkete ehitamise valdkonnas. Vooluveekogude säilitamisele, riiklike kuivendussüsteemide ja -kanalite ning tõkkestruktuuride hooldusele ja ehitamisele kulub kindlasti oluliselt vähem raha kui üleujutuste tagajärgede likvideerimisele.

Giommaria Uggias (ALDE). – (IT) Austatud juhataja! Finantskriisist väljumine ja majanduse taastumise algus – ehkki eri kiirusel –, mis iseloomustab Euroopa Liitu, toimub kahjuks töökohtade ja töötajate arvel.

See trend on teravas kontrastis täiskogu vastu võetud komisjoni kavaga ning lahendustega konkreetses Euroopa 2020. aasta strateegias, milles nähakse ette, et majanduskasvuga peavad kaasnema sotsiaalse kaasatuse ilmingud. Täna vastu võetud koondsuunised on hea samm selles suunas, sealhulgas seitsmes suunis, mille kohaselt liidu liikmesriigid peavad konkreetsete meetmete abil vähendama struktuurset tööpuudust.

Me ei tohi unustada, et töö on iga põhiseaduse keskmes, sealhulgas on see nii Itaalias, kus artiklis 1 on sätestatud, et Itaalia on demokraatlik vabariik, mille aluseks on töö ning et ka inimvääriskuse aluseks on töö.

Tunne Kelam (PPE). – Austatud juhataja! Ma toetan koondsuuniseid, milles käsitletakse tööpuudusega seotud probleeme liikmesriikides.

Lahendustega peab alati kaasnema kvaliteedi mõõde. Nagu president Barroso eile ütles, on Euroopas neli miljonit täitmata töökohta. Enamasti otsitakse kvalifitseeritud tööjõudu. Ma palun seega tungival komisjoni viivitamata kasutusele võtta Euroopa vabade töökohtade seire süsteem, mis peaks ühtlasi hõlmama ka Euroopa oskuste passi.

Üleeuroopaline eesmärk peaks olema tagada, et meie mandril on olemas kvalifitseeritud tööjõud. Lisaks vajame julgust, et otsustavalt vähendada väikese ja keskmise suurusega ettevõtete ees seisvaid haldus- ja mittetariifseid tõkkeid.

Alfredo Antonozzi (PPE). – (IT) Austatud juhataja! Head parlamendiliikmed! Ma hääletasin raporti poolt, sest ma nõustun raportööri käsitusega. Ühest küljest toetab

raportöör komisjoni soovitud koondsuuniste arvu vähendamist, teisest küljest täpsustab ta, et suuniste ja Euroopa ühiste eesmärkide arvu vähendamine ei saa ega tohi suunata liikmesriikide poliitikat nende selguse ja kasutamisihtsuse tõttu.

Lisaks nõustun ma selle osaga, milles raportöör väidab, et Euroopa 2020. aasta strateegia ja tööhõivesuuniste tõhususeks on vaja hoolikalt läbi mõelda, kuidas kõrvaldada Euroopas liikmesriikide ja piirkondade vahelised sotsiaalmajanduslikud erinevused, kasutades selleks näiteks struktuuri- ja ühtekuuluvusfonde.

Marian Harkin (ALDE). – Austatud juhataja! Öry suurepärase tööhõivesuuniseid käsitleva raporti puhul on kõige olulisem see, kas nõukogu neid soovitusi arvestab või mitte.

Eile õhtul kuulasin rõõmuga Belgia presidentuuri lubadust arvestada parlamendi soovitusi. Ma tahaksin nõukogule öelda, et on äärmiselt tähtis, et Öry raportis sisalduvad tõesti suurepärased soovitusel võetakse, minu arvates eeskätt just soovitusel majandusjuhtimise parandamiseks. Kõik on nõus, et avatud koordineerimismeetod ei osutunud Lissaboni tegevuskava täitmisel edukaks. Peame tagama, et eesmärged ja alleesmärged seirataks ja hinnataks võrdluses ELi 2020. aasta strateegia eesmärkidega.

Mul on hea meel, et muudatusettepanek nr 62 võeti vastu, sest minu arvates aitab see tagada piirkondadevaheliste erinevuste vähenemist. Lõpetuseks ütlen, et toetan täielikult ideed, et tööhõivet suurendava majanduskasvu aluseks peab olema ILO edendatav inimväärne töö.

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (PL) Euroopa Komisjoni esitatud ettepanek Euroopa 2020. aasta koondsuuniste kohta, mille me täna parlamendis vastu võtsime, valmistab heameelt. Praeguse ülemaailmse majandusolukorra valguses on tegemist hea algatusega, mis näitab ELi institutsioonide pühendumust ja vastutuse võtmist majanduse ja tööhõive küsimustes. Rõõmustab ka see, et suuniste koostamisel ei unustatud vajadust säilitada ühtekuuluvus ja läbipaistvus. Sellised meetmed nagu tööturul osalemise suurendamine, struktuurilise tööpuuduse vähendamine, kvalifitseeritud tööjõu arendamine, töökohtade kvaliteedi ja elukestva õppe edendamine, kõrgharitud inimeste arvu suurendamine ning võitlus vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu tuleb viivitamata ellu rakendada, sest need tagavad majanduse jätkusuutlikkuse ja tõhustavad töökohtade loomise potentsiaali. Raport on õigel teel, väites, et jätkusuutlikku majanduskasvu investeerimisel on vaja stimuleerida jätkusuutlike töökohtade loomist ning et ühtlasi peab tagama, et ületatakse liikmesriikide ja piirkondade vahelised sotsiaalmajanduslikud erinevused. Kokkuvõttes tahan väljendada oma suurt lootust, et Euroopa 2020. aasta strateegial saavad olema oodatud tulemused, eeskätte tööhõivepoliitika valdkonnas.

Daniel Hannan (ECR). – Austatud juhataja! Kolmkümmend aastat tagasi, enne laienemist endise COMECONi riikidesse, langes ELi 15 liikmesriigi – nimetagem neid n-ö vanaks Euroopaks – arvele 36% maailma SKTst. Täna on see näitaja 25% ja kümne aasta pärast on see kavandatud 15%-le.

Mis siis nüüd toimub? Me ei saa kõike panna Aasia tõusu arvele. Samal perioodil on Kanada ja USA osakaal maailma SKTs olnud stabiilselt sama.

Tõde on selles, et oleme end koormanud kõrgemate maksude, kitsendavamate õigusnormide, rohkem sekkuvate seadusandjate, litsentside, inspektorite, bürokraatide ja ametnikega. Võib-olla oleks sel olnud mõtet, kui põhikonkurent oleks lähtunud meie endi kontinendilt. Maailmas, kus konkureerime Hiina ja Indiaga, on see mõttetu.

Seda rohkem on nii minu kui ka teie valijatel põhjust tõsta pilgud kaugematele horisontidele, hüljata see piiratud ja kahanev piirkondlike tavadega liit ning avastada enda jaoks uuesti see globaalne kutsumus, mida meie isad pidasid iseendastmõistetavaks.

Syed Kamall (ECR). – Austatud juhataja! Vaadake kõigepealt raporti plusspoolt! Arvan, et on väga tähtis, et me kõik toetame elukestva õppe ideed. Liiga kaua ja liiga paljude aastate jooksul oli võimalik eksamit sooritada ainult üks kord ja see otsustas – eriti teatud vanuses, näiteks 11. või 18. eluaastal – sinu tuleviku.

Pidevas muutumises majanduse ajastul, kus üleöö võib mõni sektor kaduda, tuleb tõesti kasuks, kui meie kodanikel on võimalus elukestvaks õppeks. Me peame vaatama samal ajal ka tervikut.

Me oleme siin istungisaalis sageli rääkinud sotsiaalse Euroopa ideest. Sõnapaar „sotsiaalne Euroopa” on aga sageli kattevarjuks meetmetele, mis tegelikult takistavad töökohtade loomist, millega pannakse suuremaid koormaid Euroopa kasvu mootoritele – väikese ja keskmise suurusega ettevõtetele – ja mille tõttu muutub töökohtade loomine aina keerulisemaks.

Kõrvaldame valitsused väikeettevõtete jalust! Laseme väikeettevõtetel luua meie kõigi hüvanguks töökohti, rikkusi ja heaolu.

Resolutsiooni ettepanek RC-B7-0494/2010

Erminia Mazzoni (PPE). – (IT) Austatud juhataja! Ma palusin selle resolutsiooni ettepaneku üle hääletamise ettepoole tuua. Ma olen üks selle autoritest ja hääletasin selle poolt. Pean siiski tunnistama, et ma eeldasin ja ootasin parlamendilt midagi enam.

Olen nõus, et tegemist oli pakilise otsusega, kuid tegemist oli ka väga tähtsa otsusega. See oli pakiline, et päästa Sakineh Mohammadi-Ashtiani elu, ja see oli parlamendi jaoks tähtis, sest me ei saa jätkata põlu alla panemise, hukka mõistmise, taunimise ja häbimärgistamisega, kuid ikkagi käituda ja suhtuda sellistesse riikidesse nagu Iraan endistviisi. Mulle tundub, et seekord on Iraan rahvusvahelise üldsuse, liikmesriikide ja Euroopa asutuste suhtes üles näidanud suuremat ülbust. Riik suhtub kaebustesse ja üleskutsetesse ükskõikselt.

Täna on olukord muutunud tõsisemaks, sest viimasel aastal on Iraani käitumine olnud oluliselt hullem ning on toimunud sündmusi, mis on vastuolus Iraani valitsuse rahvusvahelisel tasandil võetud kohustustega.

Ma leian, et nii üksikud liikmesriigid kui ka Euroopa institutsioonid peaksid mõlemad rakendama selle riigi vastu karmimaid meetmeid ja sanktsioone. Meil ei saa olla diplomaatilisi suhteid riigiga, mis ei aktsepteeri ega isegi kuula ära Euroopa Liidu üleskutseid.

Juhataja . – Oma pikkade aastate jooksul Euroopa Parlamendis ei ole ma kunagi näinud nii suurt toetust sedalaadi resolutsioonile, mille vastu oli üks hääl, erapooletuks jäi 22 ja rohkem kui 600 liiget oli poolt. Ma arvan, et saavutasite selle sõnumi, mida soovisite saata. Täna teid ikkagi!

Tunne Kelam (PPE). – Austatud juhataja! Muidugi toetasin ma resolutsiooni. Teen lihtsalt veel ühe avalduse Sakineh Ashtiani elu päästmise toetuseks.

Kahjuks ei ole tegemist üksikjuhtumiga. Alates ajast, mil praegune vaimulik terrorirežiim 31 aastat tagasi võimule sai, on kividega surnuks loobitud kuni 300 naist. Endiselt toimuvad avalikud, sealhulgas alaealiste poomised. Me peame tegema kõik, et päästa Sakineh Ashtiani

elu, kuid isegi kui meid saadab edu, ei muuda see tõenäoliselt selle režiimi olemust. Seega peame tingimusteta toetama neid julgeid Iraani inimesi – ja neid on alates eelmisest suvest miljoneid –, kes üritavad praegust režiimi asendada avatud mittesõjalise ja demokraatliku valitsusega. Me ei tohiks karta seda toetada.

Mairead McGuinness (PPE). – Austatud juhataja! Ma kordan teie sõnu ja tunnustan Erminia Mazzonit tema töö eest selle resolutsiooniga, mida ma toetan täielikult.

Selle nädala saginas peeti Strasbourgis üks koosolek, kõige olulisem koosolek, millel osalemiseks mul minu kurvastuseks aega ei olnud. Seal olid Iraani naised, kes on tulnud siia, et leida toetust oma kolleegidele ja sellele resolutsioonile.

Mul oli suur rõõm nendega kokku saada ja ma andsin neile lubaduse neid toetada. On vapustav – või hoopis märkimist väärt –, et saime loomade heaolu kohta palju rohkem e-kirju kui selle, inimelusid puudutava küsimuse kohta. Teen selle kohta lihtsalt märkuse.

Ma arvan, et peaksime ütlema –, sest meil paluti kasutada konkreetselt seda sõna, et paljud naistest, kes on mõistetud surma kividega surnuksloopimise teel või kes on muul viisil süüdi mõistetud *mohareb'i* kuriteo eest, mis sõna-sõnalt tähendab kedagi, kes on sõjajalal Jumalaga. Tegelikult aga ei ole need naised teinud muud kui protestinud diktatuuri vastu nende riigis, soovides muutusi, mis parandaksid nende olukorda ja taastaksid nende õigused selles konkreetses riigis.

Nii et ma toetan siin neid naisi. Ma ise ei saa eriti midagi ära teha, kuid ma arvan, et ülekaalukas häälteenamus siin parlamendis täna räägib enda eest ning ma loodan, et see aitab midagi muuta.

Cristiana Muscardini (PPE). – (IT) Austatud juhataja! Resolutsioon on esimene tähtis õppetund parlamendile, et igal istungjärgul tuleb kasutada iga võimalust, et jätkata seda võitlust, milleks täna on Sakineh Mohammadi-Ashtiani elu päästmine, kuid mis eeskätt tähendab võitlust rõhuva ja üdini ebainimliku režiimi vastu.

Ma arvan siiski, et komisjon ja nõukogu peaksid edaspidi tegutsema ennetavamalt ja suurema otsustavusega ning iga siin istungisaalis lausunud sõna peaks olema otsekui kivi, mis asetatakse nende jalge ette, kes inimesi kividega surnuks loobivad, et ehitada nende ümber häbimüür ja eemaldada nad inimühiskonnast. Sakineh tuleb päästa ja koos temaga ka naised ja mehed kogu maailmas, kes ikka veel langevad barbaarsete julmuste ohvriteks; julmuste, mille sarnaseid ei leia isegi kõige metsikumate ja primitiivsemate loomade seast.

See on see elajas, see tähendab saatan, kes täna liigutab vääritude juhtide ja võltspühakute käsi ja suud, kuid kelle kõigevägevam on ilma armuandmisvõimaluseta juba ära neednud. Nad peaksid aru saama, et kui nad nüüd ei peatu, siis on nende aeg igaveseks märgitud, ja seda on ka meie aeg, kui me ei ulata alati abikätt barbaarsete ühiskondade ohvritele.

Hannu Takkula (ALDE). – (FI) Austatud juhataja! Ma hääletasin raporti poolt ja tõepoolest loodan, et see aitab päästa Sakineh Mohammadi-Ashtiani elu. Ma olen veidi skeptiline, nagu paljud teisedki siin, sest kahjuks teame, et Iraani-sugused totalitaarsed riigid lihtsalt ei võta meie üleskutseid kuulda.

Korrates ühe eelkõneleja sõnu, ka mulle teeb suurt muret see, et inimeste õigustest ei ole siin praktiliselt sõnagi räägitud, küll aga loomade õigustest. Loomulikult on see samuti tähtis, kuid need küsimusi tuleks vaadelda õiges perspektiivis. Inimõiguste ja põhivabaduste kaitsmine on Euroopa Liidu jaoks esmatähtis ülesanne.

Ma loodan siiralt, et see raport aitab kaasa sellele, et edendada meie pühendumust tõstatada inimõiguste küsimusi ja rõhutada nende tähtsust ka sellistes totalitaarsetes riikides nagu Iraan ja seeläbi teha igaveseks lõpp sedalaadi julmadele surmaotsustele.

Seán Kelly (PPE). – Austatud juhataja! Te osutasite õigustatult sellele, et täna praktiliselt ühehääle tulemus on väga märkimisväärne. Mul on hea meel, et ma olin üks nendest, kes selle resolutsiooni poolt hääletas.

Lubage mul kõigepealt öelda, et ma ei ole protesteerija tüüpi! Ma ei ole kunagi sellist T-särki kandnud, kuid väidetava süüteoga võrreldes ebaproportsionaalselt ränk karistus surmanuhtluse kujul on niivõrd põlastusväärne, nii barbaarne, nii ebaproportsionaalne ning nii tülgastav, et ma tundsin, et pean midagi tegema. Loodetavasti jõuab Iraani võimudele sõnum kohale, et selline talitusviis on oma aja ära elanud ja peab lõppema.

Poliitiliste surveavalduste ja üldsuse protestidega on paljudes riikides kaotatud surmanuhtlus. Loodetavasti teeb meie protestiavaldus sellele kohutavale olukorrale lõpu. Nagu Tunne Kelam ütles, on kividega surnuks loobitud juba 300 inimest, mis on kohutav! See peab lõppema ja me peame tegema selle jaoks kõikvõimaliku.

Syed Kamall (ECR). – Austatud juhataja, ütlen mõned sõnad ettepanekust Iraani kohta. Me kõik ühiselt jagame sama muret ja nagu teie, austatud juhataja, äsja ütlesite, näitab hääletuse tulemus siin istungisaalis kogu poliitilise spektri seas ülekaalukalt valitsevat meeleolu.

Meile teeb muret tõsiasi, et neile kahele naisele on keelatud õiglase kohtumenetlus. Ja mitte ainult see, vaid ka see, et kui nad on proovinud endale esindajaid leida, siis on nemad omakorda tagakiusamise alla langenud ja riigist põgenema sunnitud.

Me näeme valitsust, kes absoluutselt ei hooli demokraatiast; valitsust, kes eirab valimiste tulemusi ja kes laseb läbi peksta ja tappa meelevaldajad, kes nõuavad suuremat demokraatiat.

Me oleme tunnistajaks teistsuguse usutunnistusega – kristlaste või Baha'i usku – inimeste tagakiusamisele.

Ma tahan teie tähelepanu aga kiiresti juhtida veel ühele inimesele, kelle peale peaksime mõtlema, nimelt Ibrahim Hamidile, keda on süüdistatud homoseksuaalsuses. Asjaolu, et inimest võib tema seksuaalse sättumuse eest taga kiusata, on sellele riigile häbiplekk.

Loodame, et varsti ühel päeval see režiim kukutatakse.

Juhataja. – Ma tahan teid kõiki tänada! Inimõiguste ja demokraatia eest vastutava asepresidendina toetan ma täielikult kõiki tehtud märkusi. Olles paar aastat tagasi isiklikult nõndanimetatud Iraani õigluse tunnistajaks olnud, võin vaid väljendada oma õudust Iraani praeguse olukorra suhtes ning nagu kõik teiegi, loodan ma, et see peatselt lõpeb. Ma loodan ka, et resolutsiooni vastu antud ainus hääl oli eksitus ning et tegelikult olime ühel meel.

Daniel Hannan (ECR). – Austatud juhataja! Iraani 1979. aasta revolutsiooni suhtutakse kunagi kui pöördelisse sündmusesse, mis on samal pulgal 1789. aasta Prantsuse ja 1917. aasta Vene revolutsiooniga. Sarnaselt Venemaa ja Prantsusmaaga valgus Iraani revolutsioon oma riigi piiridest välja, üritades end kogu maailmas korrata. Nagu Venemaal ja Prantsusmaalgi, ei tunnistatud Iraanis territoriaalset jurisdiktsiooni.

Ajatollade n-ö allkirjaks oli Ameerika Ühendriikide saatkonna sissepiiramine. Diplomaatiliste esinduste pühadust austati isegi Teises maailmasõjas, kus vastandlikud ideoloogiad võitlesid teineteise hävitamise nimel. Ajatollade teguviis andis märku sellest, et vanad reeglid nende suhtes enam ei kehtinud ja et nemad allusid teistsugusele võimule. Nad jätkasid, nagu olid alustanudki, ignoreerides territoriaalse jurisdiktsiooni printsiipi, andes raha oma korraldajate rühmitustele ja oma terroristlikele organisatsioonidele. Nad on rünnanud tsiviilobjekte Pärsia lahest Liibanonini, Siiditee khaaniriikideni, Balkani poolsaareni kuni Londoni ja Buenos Aireseni välja.

Ma tunnen paratamatult, et oleksime nende hukkamõistmisel palju paremas positsioonis, kui me ise rohkem austaksime territoriaalse jurisdiktsiooni põhimõtet või isegi demokraatiat. Ma loodan, et parlamendiliikmed, kes on nii siiralt ja liigutavalt rääkinud Iraanis esindusliku valitsuse puudumisest, järgivad samu kõrgeid nõudmisi järgmisel korral, kui peame Euroopa Liidus referendumit.

Kirjalikud selgitused hääletuse kohta

Soovitus teisele lugemisele: Elisabeth Jeggle (A7-0230/2010)

Luís Paulo Alves (S&D), *kirjalikult.* – (PT) Ma hääletasin raporti poolt, sest usun, et sellega ajakohastatakse kehtivat 1986. aastat pärinevat direktiivi, ja ka seetõttu, et selle eesmärk on parandada tasakaalu teadussektori huvide ja teaduslikeks eesmärkideks kasutatavate suurema kaitsmise vahel. Seda silmas pidades usun ma, et eluliselt tähtis on jõuda kompromissile, millega edendada alternatiivsete loomade kasutamise meetodite väljatöötamist ning tagada nende suurem heaolu, ilma sektoris tehtavaid edusamme ohtu seadmata.

Kõige olulisemad punktid, milles raportis on kokku lepitud, puudutavad loomade heaolu neid tahkusi, mille puhul elusloomade kasutamise asemel tahetakse edasi arendada alternatiivseid meetodeid. Eesmärk on ka hakata valuläve alusel klassifitseerima loomad kasutatavaid meetodeid, kehtestada valu ülempiirid ning kohaldada direktiivi tõhusama kontrollide süsteemi kaudu. Järelevalve puudumine on mõnikord tähendanud seda, et loomadega on tehtud katseid, millele oleks olnud alternatiive, kuid kasutati ikkagi loomi, eeskätt aluskatsetes, mille eesmärk ei olnud tõestada ühtegi teaduslikku hüpoteesi.

Sophie Auconie (PPE), *kirjalikult.* – (FR) Arvestades sellega, et liikmesriikide õigusaktid on väga mitmekesised ja mõnedes liikmesriikides on loomade kaitsmise tase väga nõrk, vajavad teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitsmist puudutavad eeskirjad rohkem ühtlustamist. Nagu raportöör Elisabeth Jeggle mainis, saavutati nõukoguga tasakaalustatud kompromiss. Paralleelselt loomade kaitsmisega on väga tähtis tagada, et teadusuuringud mängiksid jätkuvalt tähtsat rolli võitluses haigustega. Seetõttu hääletasin raporti poolt ning lükkasin tagasi Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni muudatusettepanekud, nagu tegid ka mu kolleegid Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioonis.

Zigmantas Balčytis (S&D), *kirjalikult.* – (LT) Toetasin kõne all olevat tähtsat kokkulepet. Teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitsmine on väga keeruline teema, sest arvestada tuleb mitme erineva sidusrühma huvidega, kellel on tihti vastandlikud seisukohad ja vajadused. Minu arvates saavutati kokkuleppega piisav tasakaal. Kõige enam tähelepanu pöörati kokkuleppes loomkatsete alternatiivide edendamisele ja loomade hoidmise ja kasutamise tingimuste parandamisele. Samuti jäid dokumenti alles Euroopa Parlamendi esimesel lugemisel tehtud tähelepanekud halduskoormuse vähendamise kohta ning seni

veel loomkatsetest sõltuva Euroopa teadustegevuse ja tööstuse jätkuvuse ja elujõulisuse kohta. Loomkatsete alternatiive on vaja kindlasti edendada. Vastuseks sellele küsimusele on nähtud ette ELi kontroll-laboratoorium alternatiivsete meetodite hindamiseks, mida toetavad liikmesriigid täiendavate erilaboratooriumide loomisega. Minu arvates on selle resolutsiooniga loodud õige tasakaal ühest küljest tööstuse ja teadusliku kogukonna vajaduste ning teisest küljest teaduslikel eesmärkidel kasutatavate või kasvatatavate loomade heaolustandardite uuendamise ja ühtlustamise vahel.

Sebastian Valentin Bodu (PPE), *kirjalikult. – (RO)* Ma avaldan kiitust Euroopa Liidule, kes tunneb muret loomade heaolu pärast üldiselt ja konkreetselt teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade heaolu pärast. Euroopa Liidu tohutu laienemise ja toimunud tehnilise progressi valguses oli aga vaja vastu võtta uus direktiiv, et üritada standardida loomade kohtlemise praktikat. Loomakaitse ja loomade nõuetekohase kohtlemise tagamine on ühenduse väärtused, millele on ühendatud ühehäälselt heaks kiidetud protokoll. EÜ 1985. aasta direktiiviga üritati kõrvaldada erinevused liikmesriikide katseteks ja muudel teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitset käsitlevate seaduste ja haldusaktide sätetes. Liikmesriikidevahelised erinevused on vastava direktiivi vastuvõtmisest saadik ikkagi suurenenud, eeskätt seetõttu, et vahepeal on EL vastu võtnud uusi liikmesriike.

Parlamendi vastu võetud resolutsioon vähendab erinevusi liikmesriikides teaduslikel eesmärkidel kasutatavatele loomadele tagatud kaitse ajal, mil me kõik oleme teadlikud, et seda on vaja nii inimeste kui ka loomade tervise ja keskkonna kaitsmise huvides. Resolutsioon on samm selles suunas, et saavutada ühine eesmärk, milleks on lõpetada täies ulatuses teaduslikel otstarvetel elusloomadega tehtavad katsed niipea, kui see tänu uutele avastustele võimalikuks osutub.

Maria Da Graça Carvalho (PPE), *kirjalikult. – (PT)* Loomade kasutamine teadusuuringutes on aidanud kaasa suure sotsiaalse mõjuga avastustele, pikaajalisusele ja inimeste heaolule. Praeguse teaduse taseme juures on täielik loomkatsetest loobumine võimatu. Seetõttu on väga tähtis garanteerida kasutatavatele loomadele maksimaalne võimalik kaitse ja heaolu, arvestades katse eesmärkidega.

Minu arvates nõuab õigusaktide läbivaatamine ka paremaid loomade kaitsmise tugevdamiseks ette nähtud standardeid. Selle direktiiviga parandab Euroopa Liit teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade heaolu puudutavaid standardeid, kuna sellega vähendatakse märkimisväärselt katsetes kasutatavate loomade arvu ning võimalusel alternatiivsete meetodite kasutamist, kui see on võimalik. Sealjuures on siiski tagatud ausad konkurentsitingimused ELi tööstussektorile ning toetatakse ka ELis toimuvate uuringute kvaliteeti. Tänapäevase hääletuse tulemus näitas üldiselt üksmeelt selles, et teaduslikel eesmärkidel ja ohutuskatsetes kasutatavate loomade tingimuste parandamine on vajalik ning samal ajal on vaja säilitada ka teadusuuringute kõrgeid standardeid ja tugevdada pingutusi loomkatsete alternatiivide leidmise alal.

Carlos Coelho (PPE), *kirjalikult. – (PT)* Igasugune tsiviliseeritud ühiskond tunnistab, et loomad on elusolendid, kes jagavad meie eksistentsi, ning et võimaluse korral tuleks alati vältida neile valu ja kannatuste põhjustamist. Ma siiski tunnistan vajadust kasutada loomi teaduseksperimentides, et katsetada uusi ravimeid või raviviise või selleks, et teadusuuringutest saaksid avastused, mille abil on võimalik ravida haigusi või vähendada inimeste kannatusi ja suurendada nende eeldatavat eluiga.

Õigusaktide mitmekesisus ja piisava kaitse puudumine teatavates liikmesriikides on tekitanud vajaduse võtta vastu direktiiv, milles sätestatakse miinimumstandardid, ilma et

see mõjutaks liikmesriike, mis on asjaomastele loomadele taganud suurema kaitse. Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahelised läbirääkimised ei olnud lihtsad, kuid tänu nendele valmis tekst, mis on minu arvates tasakaalus ning väärrib meie toetust. Tegemist on kiiduväärt sammuga edasi, ehkki mõnes küsimuses oleks tulemus võinud olla parem.

Anne Delvaux (PPE), *kirjalikult.* – (FR) Mul on hea meel, et raport heaks kiideti, kuna edaspidi on rangelt keelatud teha katseid inimahvidega, nagu šimpansid ja orangutanid. Dokumendis sätestatakse ühtlasi, et loomkatsetes tuleb võimaluse korral asendada teaduslikult rahuldavate alternatiivsete meetoditega. Viimaseks nõutakse tekstis, et loomadele põhjustatud valu ja kannatused tuleb viia miinimumini. Edaspidi võib loomi kasutada ainult katsetes, mille eesmärk on edendada inimeste, loomade ja haiguste (vähk, polüsklerosis, Alzheimeri ja Parkinsoni tõved) uurimist. Raporti vastuvõtmine on veel üks samm edasi teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitse ja heaolu tagamise suunas.

Edite Estrela (S&D), *kirjalikult.* – (PT) Ma hääletasin teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitset käsitleva raporti poolt, sest usun, et nõukoguga saavutatud kompromiss kujutab endast parimat võimalikku tasakaalu inimtervist kaitsvate teadusuuringute vajaduste ning loomade heaolu ja õiguste vahel.

Diogo Feio (PPE), *kirjalikult.* – (PT) Nagu asjaosalised on juba maininud, on täna vastuvõetava dokumendi puhul tegemist rahuldava kompromissiga eri mängus olevate huvide vahel, millele jõuti pärast pikki läbirääkimisi asjaomaste institutsioonide, parlamendi, komisjoni ja nõukogu vahel. Ma usun, et tsiviliseeritud ühiskonnas ei teki küsimust, et teaduslikel eesmärkidel loomade kasutamine peab olema piisavalt reguleeritud, nagu seda on tehtud Euroopas. Me oleme siin, et arutada nende kasutamise piisavat reguleerimist, mis on ülioluline teadusliku progressi ja uute menetluste, raviviiside ja ravimite avastamiseks, mis oleksid suur väärtus meie tsivilisatsioonile ja millest tõuseb tulevikus kasu kõigile.

Paistab, et regulatsioon ei tohiks loomade kaitse teemal olla ülemäärane. Vastasel juhul kahjustaks see teadusuuringuid. Valiku tegemisel eelistasin inimesi, kes tulevikus võivad praegu lubatavate loomi kasutatavate uuringute tulemustest. Kui tänu täna heaks kiidetavale ettepanekule toimub edasimineku neuroloogiliste haiguste, autoimmuunhaiguste ja vähi uurimises, siis usun ma, et oleme kõik võitnud.

José Manuel Fernandes (PPE), *kirjalikult.* – (PT) Igal aastal kasutatakse 27 liikmesriigis teaduslikel eesmärkidel peaaegu 12 miljonit looma. On väga tähtis teha kõik selleks, et vähendada nendes katsetes kasutatavate loomade arv vähima võimaliku miinimumini. Kõige pragmaatilisem lahendus selle saavutamiseks on alternatiivsete meetodite kasutamine, sest teaduse praeguse taseme juures ei ole täielik loomkatsetest loobumine võimalik.

Direktiiv 86/609/EMÜ katseteks ja muudel teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitse kohta võeti vastu, et ühtlustada loomkatsete tegemist puudutavaid tavasid ELis. Mõned liikmesriigid on seadnud endale kaugeleulatuvad eesmärgid, kuid teised on piirdunud vaid minimaalsete eeskirjade rakendamisega. Seepärast on resolutsiooni eesmärk selle ebavõrdsuse kõrvaldamine. ELi tööstuse ja teadusliku kogukonna jaoks on vaja tagada ausad tingimused, tugevdades samal ajal Euroopa Liidu asutamislepingule loomade kaitse ja heaolu kohta lisatud protokolliga kohaselt ikka veel teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitset. Loomkatsete valdkonnas on vaja edendada paremini alternatiivsete meetodite väljatöötamist, kinnitamist, tunnustamist ja rakendamist. Samuti tuleb edendada loomkatsete kolme aluspõhimõtte asendamise, vähendamise ja täiustamise rakendamist.

João Ferreira (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Me usume, et – nii selles kui ka muudes valdkondades – minimaalse ühise kaitsetaseme kehtestamine ei tohiks välistada seda, et liikmesriigid võivad kehtestada eesrindlikumad ja rangemad kaitsemeetmed. Seetõttu hääletasime selles küsimuses välja pakutud muudatuste poolt. Me usume, et on oluline töötada välja võtted ja meetodid, mis võimaldavad loomkatseid edaspidi vältida – nagu me ka arutelus väitsime –, kuid siiski on vaja teha rohkem.

Tähtis on ka uusi võtteid levitada ja võimaldada nende kasutuselevõttu enamikus uurimis- ja arendusasutustes, sealhulgas riiklikes teadus- ja tehnoloogiasüsteemides, mille areng on võrreldavalt madalamal tasemel. Selle valdkonna õigusraamistikus tuleb seda nõuet arvestada, kuid me ei usu, et ettepanekus tehtud muudatustega on seda võimalik täies ulatuses tagada. Euroopa Liit peab võtma selles valdkonnas enda kanda tähtsa rolli, edendama koostööd teadus- ja tehnoloogiaasutuste ning -süsteemide vahel eri riikides, sealhulgas kolmandates riikides.

Robert Goebbels (S&D), kirjalikult. – (FR) Ma hääletasin parlamendi ja nõukogu vahelise teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitset tõhustava kompromissi poolt. Inimeste tervise huvides tuleb mõnikord ohverdada loomi. Loomade kasutamine peab olema rangelt reguleeritud. Silmakirjalik oleks siiski nõuda loomade tapmisel tekitada „minimaalset valu, kannatusi ja stressi”. Need on loomadele ülekantud inimkontseptsioonid, sest looduslikus keskkonnas tapavad loomi teised loomad või tapetakse neid inimesele toiduks tapamajades. Meie maailm ei ole paradiis – surm varitseb kõikjal.

Françoise Grossetête (PPE), kirjalikult. – (FR) Ma toetasin selle kokkuleppe teisele lugemisele saatmist, sest peame reageerima biomeditsiiniliste uuringute ja patsientide vajaduse reaalsusele ning samal ajal parandama loomade heaolu.

Õnneks on viimastel aastatel loomkatsete arv oluliselt vähenenud, sest Euroopas liigutakse teadusuuringutes selles suunas, et leida alternatiivseid lahendusi. Kahjuks teame, et teatud juhtumitel ei tarvitse selliseid lahendusi käepärast olla, ja nii oleme sunnitud kasutama katsetes loomi, eeskätt ahvilisi. Nii on see näiteks kõigi neurodegeneratiivsete haigustega, nagu Parkinsoni ja Alzheimeri tõved.

Ainus viis tagada loomade heaolu kaitse kõrge tase on teha sellised uuringud Euroopas. Mure loomade katsetes kannatatava valu pärast tagab, et me saavutame häid tulemusi. Seepärast peame takistama loomkatsete siirdumist Euroopast mujale.

Nadja Hirsch (ALDE), kirjalikult. – (DE) Ma ei saa loomakaitse direktiivi selle praegusel kujul toetada. Tõsi, võrreldes 1986. aasta vana direktiiviga on see versioon eesrindlikum. Viimase 24 aasta jooksul tehtud tohutute teaduslike ja tehniliste edusammude valguses tunduvad aga loomkatsete asendamiseks ettenähtud meetmed väga jõuetud. Liiga palju on erandeid. Lisaks on sõnastus nõrk ja jätab tõlgendamisel ning rakendamisel liiga palju ruumi. Absurdne on ka see, et liikmesriigid ei saa kehtestada loomade heaolu meetmeid, mis on ELi nõutavatest karmimad. Seda õigustatakse turu moonutamise probleemiga.

Sellega saadetakse Euroopa kodanikele, teadusringkondadele ja tööstusele vale sõnum. Teisest küljest peab riik arvestama kodanike eetilistes tõekspidamistes toimunud muutusi. Teisest küljest tuleb avaldada suuremat survet teadussektorile ja tööstusele. Mitte keegi ei taha ohtu seada Saksamaa või Euroopa kui teaduskeskuste staatust, kuid arengu ja laboriloomadeta meetodite kasutuselevõtu edasilükkamist ei saa põhjendada investeerimiskuludega.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), kirjalikult. – (FI) Ma hääletasin loomkatsete direktiivi poolt, sest tulemus oleks loomade heaolu seisukohast võinud olla märksa halvem. Täna vastu võetud direktiiv on loomade heaolus samm edasi.

Direktiiv tuleb nüüd riigisisestesse õigusaktidesse üle võtta ning seda tuleb hakata liikmesriikides võimalikult järjekindlalt rakendama. Eelmine direktiiv pärines 1986. aastast, nii et oli viimane aeg ajakohastada kogu Euroopas katsetes kasutatavate loomade heaolu norme.

Tulevikus on tähtis suurendada investeeringuid loomkatsete alternatiivide väljatöötamiseks. Täna teid!

Giovanni La Via (PPE), kirjalikult. – (IT) Austatud juhataja! Head parlamendiliikmed! Ma hääletasin Jeggle' raporti poolt, sest selle kujul on tegemist intensiivse ja pikaajalise töö tulemusega, mille koostamisel suutis raportöör saavutada olulise kompromissi niivõrd keerulisel teemal nagu seda on loomade kasutamine katsetes.

Ma ei pooldanud raporti tagasisaatmist pädevasse alalisse komisjoni, sest nimelt see komisjon, mille liige ma olen, hindas kõrgelt minu kolleegi Jeggle' tööd ja nõustus sellega. Teadusuuringud peavad jätkuma! Need on olulised meditsiini arenguks ja tervise huvides ning paljude haiguste ennetamiseks.

David Martin (S&D), kirjalikult. – Ma olen raporti lõpptekstis pettunud. Eeskätt olen pettunud selles, et loomade heaolu käsitlevate sätete tõhustamiseks esitatud muudatusettepanekuid ei võetud vastu. On aeg kehtestada selged õigusnormid, et hakata piirama ahviliste kasutamist, keelata kinnipüütud metsloomade kasutamine, kehtestada selgesõnaline kohustus kasutada loomi mittekasutavaid alternatiivmeetodeid, kui need on teaduses olemas, ja keelata katsed, millega kaasnevad rängad ja kestvad kannatused. Liikmesriikidel peaks olema vähemalt võimalus minna ELi miinimumnõuetest kaugemale ja rakendada karmimaid loomade heaolu seadusi. Ehkki tänu raportile olemasolevad õigusaktid paranevad, ei mindud selles piisavalt kaugemale ning seetõttu jäin ma lõpphääletusel erapooletuks.

Véronique Mathieu (PPE), kirjalikult. – (FR) Ma hääletasin kompromissi poolt, sest sellega tagatakse hea tasakaal katsetes kasutatavate loomade parema kaitse ja teadusuuringute teostamise vahel. Loomkatsetest on abi võitluses mitmete raskete haiguste vastu. Küsimus vajab siiski reguleerimist, et vältida tarbetuid kannatusi loomadele. Kehtiv direktiiv on pärit 1986. aastast ja seega oli seda vaja oluliselt täiustada.

Uus dokument sisaldab nüüd nõuet, et enne loomkatsete tegemist tuleb hankida luba, milleks on vaja teostada projekti hinnang ning kasude-kahjude analüüs, kus kehtestatakse range ülevaatuste ja kontrollide süsteem. Täna hääletus saab teoks raportööride, minu kolleegi Elisabeth Jeggle' ja endise kolleegi Neil Parish'i jõupingutuste tulemusel, kes eelmise koosseisu ametiajal töötasid selle tekstiga. Lõppteksti kvaliteet juba kajastus põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni hääletuse tulemusel.

Nuno Melo (PPE), kirjalikult. – (PT) Asjaomaste osapoolte vahel toimunud keeruliste läbirääkimiste järel vastu võetud raport kujutab endast tasakaalustatud kompromissi, milles on ühelt poolt tagatud teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitse ja teiselt poolt nende kasutamise vajadus, et oleks võimalik teha tulevikus tähtsaid avastusi ning töötada välja uusi tehnoloogiaid ja ravimeetmeid paljude meie tsivilisatsiooni vaevavate haiguste ravimiseks. Seepärast hääletasin ma nii, nagu hääletasin.

Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė (PPE), kirjalikult. – (LT) Teaduse ja looduse koostoime arengu hüvanguks põhjustab alati laialdast arutelu. Täna võttis Euroopa Parlament vastu tähtsa dokumendi, milles reguleeritakse loomkatseid kasutavaid teadusuuringuid. Dokumendiga antakse loomakaitse ja teadusuuringute hea tasakaal ning ka mitmed olulised aspektid, mis kindlustavad, et teaduslikel eesmärkide kasutatavad loomad on kaitstud. Skeptikud väidavad, et direktiiv on vastuolus loomakaitse põhimõtetega ning et loomade teaduslikel eesmärkidel kasutamise suhtes on väga palju kahtlusi. Viimases direktiivis on siiski sätestatud kohustus hinnata enne katse tegemist vajadust loomade kasutamiseks ning võimalikke alternatiive. Iga liikmesriik on ühtlasi kohustatud asutama riiklikud komiteed, kes vastutavad loomade heaolu ja eetika seotud küsimuste eest. Ma hääletasin dokumendi poolt, sest usun, et loomkatseid tuleks rangemalt kontrollida, kuid me ei tohiks ka ära unustada vältimatut teaduse progressi eri valdkondades ning teadusuuringute järjepidevust.

Tiziano Motti (PPE), kirjalikult. – (IT) Hääletasin loomkatseid puudutava direktiivi puhul oma fraktsiooni juhtnööride vastu. Olgugi et ma toetan väga teadusuuringuid, ei ole direktiiv loomade suhtes soosiv. Direktiiviga suurendatakse katsetel lubatava valu läve madalalt keskmisele tasemele; sellega on lubatud katsete tegemine hulkuvatel koertel ja kassidel ning otsus loomkatsetel tuimestuse või valuvaigistite kasutamise üle jääb teadlaste oma teha. Direktiiviga on lubatud ühe looma kasutamine mitmel korral, isegi valu tekitavate protseduuride puhul. Direktiiviga on lubatud sotsiaalsete loomade, nagu koerad ja ahvid, hoidmine isolatsioonis. Samuti on direktiiviga lubatud loomade rinnakorvi lahtilõikamine ilma valuvaigisteid kasutamata ning elus loomad katsete tegemise õpetamise eesmärgil. Olen inimesena piisavalt tundlik, mistõttu on ülearune julmus minu jaoks vastuvõetamatu. Samas on mul aga piisavalt poliitilist tundlikkust, et mõista, et kui Euroopa ei oleks direktiivi heaks kiitnud, oleks osa teadusuuringutest vältimatult mujale üle viidud. Kõne all olev Euroopa direktiiv on tõsine samm tagasi ja liikmesriigid peavad oma riiklikud määrused sellele vastavalt kohandama. Minu arvates oleks olnud end tsiviliseerituks pidava ühiskonna jaoks tõeliseks lahenduseks muudetud versioon, mis oleks olnud loomade suhtes soosivam ning mida oleks täiendanud paremad stiimulid teadustöö tegemiseks Euroopas.

Cristiana Muscardini (PPE), kirjalikult. – (IT) Loomakaitse direktiiv tagab võrdsed tingimused ettevõtetele ja teadlastele, sest sellega ühtlustatakse menetlused eri riikide vahel, kuid direktiivis ei üritata tagada loomadele tõelist kaitset. Tegelikult on vähendatud neid väheseidki reegleid, mille kohaselt tuleb kasutada asendusmeetmeid.

Dokumendis on mitmeid lünki ning see oleks pidanud julgustama kasutama loomkatsete asemel eesrindlikumaid katsemeetodeid: *in vitro* meetodeid, inimese ainevahetuse arvutisimulatsioone jne. Direktiiv peaks ühtlasi tunnistama ka tõsiasja, et sageli ei ole võimalik tulemusi ühelt liigilt teisele ekstrapoleerida – seda on kinnitanud väljapaistvad teadlased.

Ilmsetel põhjustel ei saa teha ettepanekut eluslahkamisest täielikuks loobumiseks, kuid ma kutsun üles teksti muutma, lisama sellesse mitte-invasiivsed meetodid ning keelama loomade kasutamise meditsiinilis-juriidilistes uuringutes ning õppe-eesmärgil, vältides samal ajal erandeid humaansetele tapmisviisidele ning keelustades ohustatud loomade või metsloomade kasutamise, milleks tuleks luua Euroopa tagatiskomitee.

Euroopa peaks mõttetutele katsetele ütlema ei. Liigagi sageli tehakse vaid uute toetuste saamiseks ettepanek teostada juba teostatud ja rahastatud eksperimente. Meil on kinnitatud teavet katsete kohta, mida on tehtud loomadega, kelle häälepaelad on välja lõigatud. Teadus

dikteerib meile, et suurt osa loomadega teostatud katseid ei tohi inimeste raviks uuesti soovitada.

James Nicholson (ECR), *kirjalikult.* – Ma hääletasin raporti poolt, ehkki ma mõistan, et paljude jaoks ei ole uues direktiivis piisavalt kaugele mindud. Ma usun siiski, et parlamendi ja nõukogu saavutatud kompromiss kujutab endast parimat võimalikku tasakaalu ühelt poolt loomade kaitsmise ja teiselt poolt teadusuuringute jätkumise võimaldamise vahel. Raporti vastu hääletamine oleks tähendanud, et me oleksime pidanud naasma eelmise, 1986. aasta direktiivi juurde, milles loomadele ei ole kindlasti tagatud samaväärset kaitset. Ühendkuningriigis kehtivad loomade heaolu õigusaktid on ühed rangemad kogu maailmas ning ehkki Ühendkuningriik ei tohi seda valdkonda edaspidi reguleerida, võivad meie normid jääda erakordselt kõrgele tasemele ja me ei pea neid alandama.

Rovana Plumb (S&D), *kirjalikult.* – (RO) Tänu uutele teadmistele laboriloomade pidamise etoloogiliste aspektide ja loomade kasutamise uute rakenduste kohta, eeskätt geenitehnika valdkonnas, on direktiivi 86/609/EMÜ läbivaatamisest saanud prioriteet, ehkki omal ajal oli nimetatud direktiivi vastuvõtmine ajalooline saavutus. Möödunud aja jooksul on toimunud märkimisväärne edasimineku, eelkõige on selleks kolme r-i põhimõtte kasutuselevõtt (*replace* e asendamine, *reduce* e vähendamine ja *refine* täiustamine).

Mind rõõmustab direktiivi rakendusala laiendamine järgmistes valdkondades: vastuvõtlike loomade lootevormide ja selgrootute liikide lisamine ning fundamentaalsed bioloogilised uuringud; humaansete tapameetodite kasutuselevõtt ning riiklike kontrollide sätestamine direktiivi osana; loomi kasutatavate projektide hindamine, sealhulgas nende tagantjõrgi hindamine, ja sellistele projektidele loa taotlemine; läbipaistvuse tagamine projektide kohta mittetehnilise teabe avaldamise kaudu, standardite ja suuniste riigisisel tasandil rakendamise ning samuti rakendus- ja statistiliste aruannete abil. Ma hääletasin selle raporti poolt, sest see sisaldab ettepanekut tagada kogu ELis võrdsed tingimused nii tööstus- kui ka teadusringkondadele, tõhustades samal ajal seni veel teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitset.

Teresa Riera Madurell (S&D), *kirjalikult.* – (ES) Oma fraktsiooni – Sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsioon Euroopa Parlamendis – ning tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni koordinaatorina tahaksin väljendada rahuolu selle üle, et parlament võttis vastu nõukogu Hispaania eesistumise ajal saavutatud kokkuleppe ajakohastada seda tähtsat direktiivi, milles reguleeritakse loomade kohtlemist, kelle kasutamine teaduslikel eesmärkidel on vajalik, et edendada eri teadmiste valdkondades teadust.

Tegemist on tasakaalus kokkuleppega, mis on saavutatud tänu ulatuslikele läbirääkimistele teadusmaailmas teadmiste edendamiseks vältimatute vajaduste üle, eeskätt sellistes valdkondades nagu terviseteadused (mida meie komisjon peab eriti tundlikuks teemaks), ja loomakaitse vajaduste üle. Ma pean ütleva, et tänu vastu võetud reformile tugevnevad mõlemad nimetatud küljed. Tähtis on osutada sellele, et saavutatud kokkulepe hõlmab ka kohustust töötada muude uurimissuundade ja alternatiivsete meetodite leidmise ja edendamise nimel, tänu millele on tulevikus võimalik leida elusloomade kasutamisele laborites asendusvõimalused, mis ei kahjusta teaduses vajalikku edasiminekut.

Zuzana Roithová (PPE), *kirjalikult.* – (CS) Ma toetan meedet, millega piiratakse või leevendatakse teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kannatusi. Uute ravimite toimete kontrollimiseks ja teadusuuringuteks tuleks loomkatsetele eelistada muid meetodeid. See ei tähenda siiski, et peaksime loomade kaitsmise huvides lubama inimembrüote kasutamist alternatiivse meetodina. Mul on kahju, et nõukogu jättis just

sellise alternatiivseid meetodeid piirava klausli välja Euroopa Parlamendi esimesel lugemisel vastu võetud eelnõust. Selles eetiliselt tundlikus küsimuses on otsuste langetamine liikmesriikide pädevuses ning riigisisene regulatsioon erineb riigiti tohutult.

Tšehhi Vabariigis on embrüo tüvirakkude teaduslikeks eesmärkideks kasutamine seadusega alates 2006. aastast lubatud, ehkki tänu edukatele biomeditsiinilistele uuringutele on saanud võimalikuks teostada uuringuid lootekoe ja mitte embrüo tüvirakke kasutades. Asjaolu, et me täna Strasbourgis teisel lugemisel ei hääletanud nõukogu direktiivi eelnõu üle ega võtnud vastu ühtegi resolutsiooni tähendab, et nõukogu eelnõu jõustub pärast selle Euroopa Liidu Teatajas avaldamist sõltumata Euroopa Parlamendi liikmete enamuse seisukohast.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE), *kirjalikult*. – Ehkki läbivaadatud aktiga mõnevõrra parandatakse ELi kehtivaid loomkatsete eeskirju, ei ole selles siiski piisavalt kaugele mindud ja kohati on isegi kehtivat seadust nõrgemaks tehtud. Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni pidevalt toonitatud tõsisel murekohti on eiratud ning meil on kahju, et Euroopa Parlamendi liikmed ei toetanud täna meid meie püüdlustes neid murekohti uuesti käsitleda. Mis äärmiselt oluline, uute seadustega ei tagata, et võimaluse korral kasutatakse alati loomkatsete alternatiivseid meetodeid.

See tähendab, et loomadele saavad teaduseksperimentides tarbetult osaks kannatused, ehkki alternatiivid on olemas. Muret tekitab, et uue seadusega ei lubata liikmesriikidel riigisisel tasandil vastu võtta kaugeleulatuvamaid loomkatsete eeskirju. Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioon võitles selle eest, et see õigus liikmesriikide valitsustele jääks. Me kahetseme sügavalt, et ei võetud vastu rangemaid eeskirju ahviliste kasutamise kohta.

Oreste Rossi (EFD), *kirjalikult*. – (IT) Loomkatsete vastu olla on lihtne, sest mitte kellelegi ei meeldi, kui loomad peavad kannatama või kui toimub elusa looma lõikus teaduslikel otstarvetel, kuid me oleme seadusandjad ning ei tohi hetkeemotsioonidele järele anda. Kui me piirame liigselt loomade kasutamist teaduslikes katsetes, siis peaksime mõistma, et järelikult tuleks selliseid katseid teha inimestega.

Me ei suuda ette kujutada, et uut põhimõtet, ravimit või kemoteraapiat ei katsetataks kõigepealt loomadel, sest – nagu ma juba ütlesin – alternatiiv oleks kasutada katsejärestena patsiente. Me ei tohiks ka unustada, et ravimifirmad ei ole katsete suure maksumuse tõttu huvitatud katseloomade, eeskätt ahviliste kasutamisest, väljaarvatud juhul, kui selleks on äärmine vajadus.

Debora Serracchiani (S&D), *kirjalikult*. – (IT) Ma hääletasin parlamendi teisel lugemisel loomade teaduskatsetes kasutamise direktiivi eelnõu kohta nõukoguga saavutatud kokkuleppe vastu.

Ma ei ütle ei teaduse arengule, kuid ma kutsun üles vähendama loomade kannatusi, sest läbivaadatud direktiivis tehakse ettepanekuid meetodite kohta, mis on selle eesmärgiga vastuolus, näiteks lubatakse selles sama loomaga korduvkatseid teha. Lisaks usun ma, et edasi tuleb arendada muid teaduslikult rahuldavaid meetodeid, mille puhul loomade kasutamine ei ole vajalik.

Catherine Soullie (PPE), *kirjalikult*. – (FR) Ma kiidan heaks teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kasutamist käsitleva dokumendi üle hääletamisel saavutatud tulemuse. See ei pruugi olla täiuslik, kuid mulle tundub, et Jeggles' raportis vähemalt pakutakse head kompromissi; kompromissi, mida liiatigi toetab loomaheaolu eurogrupp.

Sõnastus võimaldab meil tõhusalt piirata loomadele valu põhjustavate katsete arvu, samal ajal välditakse seda, et teadusuuringud – ja ka uuendustegevus – suundub liidust välja, mille tagajärjel kaoksid paljud töökohad. Loomade heaolu tugigrupi Intergroup on the Welfare and Conservation of Animals asepresidendina olen ma pealegi veendunud, et palju rohkem on kasu loomkatsete jätmisest meie territooriumile, kus see on rangelt reguleeritud, selle asemel et neid tehakse kolmandates riikides, kus sanitaartingimused ja austus loomade elu vastu jätab sageli soovida.

Bart Staes (Verts/ALE), kirjalikult. – (NL) Mul on kahju, et enamik parlamendiliikmeid lükkas tagasi roheliste esitatud kolm ettepanekut direktiivi muutmiseks ja rangemate riigisest eeskirjade kehtestamiseks, stiimulite loomiseks alternatiivsete katsemetodite leidmiseks ja ahviliste kasutamise edasiseks vähendamiseks. Uues loomkatseid käsitlevas aktis on tõsiseid puudusi. Liikmesriikidel ei ole enam võimalik võtta vastu karmimaid loomkatsete eeskirju. Liikmesriikide otsustusõiguse selline piiramine on alusetu. Loomadest saavad siseturu dogmaatilise nõuetele allumise ohvrid. Sellegipoolest on tähtis, et liikmesriigid julgeksid teed rajada. Ilma selliste teerajajateta liikmesriikides ei oleks paljusid Euroopa loomade heaolu reegleid, näiteks loomkatsete keeldu kosmeetikatööstuses.

Uues direktiivis nähakse ette parem kontroll ettevõtete ja asutuste üle, kes aretavad, turustavad või kasutavad laboriloomi. Alternatiivsete katsemetoditekasutamise nõue nende olemasolul on sõnastatud eelmise direktiiviga võrreldes aga vähem jõuliselt. Sellega on lastud käest võimalus vähendada loomade kannatusi ja parandada teadusuuringute kvaliteeti. Uutes eeskirjades ei tunnustata edusamme, mida on tehtud loomkatsete alternatiivide väljatöötamisel, ehkki sageli on need usaldusväärsemadki kui loomkatsed.

Derek Vaughan (S&D), kirjalikult. – Ma olen pettunud, et loomkatsete eeskirjade tõhustamise meetmetega ei mindud kaugemale. Akti ei lisatud peamisi meetmeid, mis oleks kohustanud Euroopas loomade katsetes kasutamist vähendama ja asendama. See on käestlastud võimalus ja loomade kaitseks oleks saanud palju rohkem ära teha, sealhulgas lubada liikmesriikidel võtta vastu teiste riikidega võrreldes kõrgemad heaolunormid. Ma kardan, et direktiiv saab Ühendkuningriigile edasiste kõrgemate normide vastuvõtmisel takistuseks. Pealegi jäid lisamata menetlused teaduslikes katsetes loomade kasutamise korrapäraseks läbivaatamiseks. Mul on siiski hea meel, et elutähtsad uuringud uute ravimite ja raviviiside leidmiseks saavad jätkuda.

Janusz Wojciechowski (ECR), kirjalikult. – (PL) Mul on kahju, et nõukogu direktiiv võeti selle lõplikul kujul vastu, ilma et sellesse oleks lisatud 2009. aasta mais Euroopa Parlamendis vastu võetud nõue, et tüvirakke ja inimembrüoid kasutavad eksperimendid ei ole lubatud loomkatsete alternatiivina. Direktiivi sõnastusest rääkimata tundub mulle, et sellist lähenemisviisi ei tohiks kasutada. Ma pean silmas loomkatsete asendamist inimorganisme kasutavate katsetega.

Raport: Csaba Óry (A7-0235/2010)

Luís Paulo Alves (S&D), kirjalikult. – (PT) Ma hääletasin liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste poolt tingimusega, et nendes rõhutatakse, kui tähtis on hea tööhõive- ja sissetulekute taseme saavutamiseks kõrge kvalifikatsioonitase, seda eelkõige noores majanduses, kus keskendutakse peamiselt uutele sektoritele ja uutele oskustele.

Tööhõive kõrge tase peaks olema võimalik nii kõrge kvalifikatsiooniga inimestele, kes võivad olla väga olulised teadusuuringutes ja arengus, kuid ka inimestele, kelle haridustase

jääb ELi keskmisest allapoole. Liikmesriigid mängivad seega olulist rolli ümberõppe, hariduse edendamise ja elukestvaks õppeks uute võimaluste leidmise seisukohalt.

Väärrib märkimist, et heatasemeliseks tööhõiveks ja täielikuks edasiminekuks ELi tasandil tuleb tagada, et neil, kes soovivad oma kvalifikatsiooni tõsta, oleksid reaalsed väljavaated töökoha leidmiseks ja et vajaduse korral lubatakse neil ümber õppida. Kõrge tööhõive määra taastumiseks võib olla kasu keskendumisest karjäärinõustamisele, arvestades hetke- ja tulevikuvajadusi.

Elena Oana Antonescu (PPE), *kirjalikult.* – (RO) Kuigi enamikus liikmesriikides on majanduskliima endiselt habras, on olemas julgustavaid märke majanduskasvu taastumisest. Seepärast tuleb jõupingutused koondada, et kindlustada töökohtade loomise potentsiaali ning toetada inimesi töö leidmisel ja töökohtade loomisel. 2010. aasta aprillis tegi Euroopa Komisjon ettepaneku liikmesriikide tööhõivepoliitika uute suuniste kohta. Koos üldiste majanduspoliitiliste suunistega antakse neis koondsuunised ELi 2020. aasta majandusstrateegia rakendamiseks, mille eesmärk on arukas ja jätkusuutlik kasv, mis omakorda aitab kaasa sotsiaalsele kaasatusele.

Need neli tööhõive suunist on: tööturul osalemise suurendamine ja struktuurse tööpuuduse vähendamine, sotsiaalse kaasatuse edendamine ning vaesuse vastu võitlemine, kõigi tasemete haridussüsteemide tulemuste parandamine ning kvalifitseeritud tööjõu arendamine. Öry raport toetab komisjoni pakutud lahendust, kuid sisaldab ka selgitusi ja lisateavet. Seepärast hääletasin selle poolt.

Sophie Auconie (PPE), *kirjalikult.* – (FR) 2010. aasta aprillis esitas Euroopa Komisjon Euroopa 2020. aasta strateegia elluviimise raames ettepaneku liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta. Oma raportis toetab Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni liige Csaba Öry komisjoni ettepanekuid ning lisab sellele üksikasju, mis on minu arvates vajalikud. Sellega tuleb komisjoni tähelepanuta jäetud ühtekuuluvuspoliitika täielikult tööhõivepoliitikasse integreerida. Olgugi et Euroopa pädevused tööhõiveküsimustes on ikka veel piiratud, ei tohi EL leppida vaid passiivse rolliga ning peab kasutama võimalikult hästi ära kõiki ELi käsutuses olevaid vahendeid, nagu ühtekuuluvuspoliitika, Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond ja avatud koordineerimismeetod. Seetõttu toetan täielikult raportis olevaid suuniseid.

Zigmantas Balčytis (S&D), *kirjalikult.* – (LT) Ma hääletasin resolutsiooni poolt. Seistes silmitsi ühiskonna kiire vananemise nähtusega, peame võtma meetmeid nii liikmesriikide kui ka ELi tasandil, et võidelda vanemaealiste sotsiaalse tõrjutuse ja vanusel põhineva diskrimineerimise vastu. Me peame tagama, et liikmesriigid toetaksid vanemaid inimesi igakülgselt, eeskätt kõrgetasemelise tervishoiu- ja sotsiaalhoolekandesüsteemi kujundamiseks vajalike tingimuste loomise teel. Me peame ka tagama, et liikmesriigid toetavad pikaajalisi hooldeteenuseid ning viiksid ellu vanematele inimestele suunatud info- ja ennetusmeetmeid, pöörates erilist tähelepanu toidule. Kavandatud eesmärkide edukaks rakendamiseks on hädavajalik luua jätkusuutlik ja pikaajaline hooldeteenuste rahastamise süsteem. Euroopa Komisjon peaks omakorda tegema jõupingutusi, et tagada vastuvõetavad tervishoiustandardid kõigile Euroopa kodanikele nende materiaalsest olukorrast sõltumata.

Jean-Luc Bennahmias (ALDE), *kirjalikult.* – (FR) 2010. aasta märtsis Euroopa Komisjoni esitatud Euroopa 2020. aasta strateegia on mõeldud suunama ELi kurssi järgmisel kümnel aastal.

Kuigi me saame ainult kahju tunda tõsiasja üle, et Euroopa Parlamenti strateegia koostamisse ei kaasatud – selle töö tegi ära president Barroso üksi –, on siiski üks valdkond, kus Euroopa Parlament saab oma sõna öelda: tööhõive koondsuunised. Need kümme suunist käsitlevad rohkemate ja paremate töökohtade loomist, inimväärilise töö tugevdamist ning haridus- ja koolitussüsteemide parandamist.

Seetõttu hääletasin koos enamiku kaasparlamendiliikmetega täna, kolmapäeval, 8. septembril 2010. aastal raporti poolt, milles on määratletud need eesmärgid, mille abil saame eeskätt nõuda Euroopa Sotsiaalfondi paremat kasutamist ning käia tungivalt peale, et pöörataks suuremat tähelepanu madalalt tasustatud töötajatele ning et võideldaks sotsiaalse tõrjutuse vastu ja tagataks juurdepääs kvaliteetsetele ja taskukohastele avalikele teenustele. Lõpetuseks, kui me tahame, et see strateegia oleks tõeliselt kaasav, siis peame tagama, et need suunised ja ühitektuuluvuspoliitika oleksid kooskõlas.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), *kirjalikult.* – (LT) Ma hääletasin raporti poolt, sest liikmesriikide tööhõivepoliitika uutel 2020. aasta suunistel on saabuvatel aastatel tööturule väga oluline mõju. Mul on väga hea meel, et tänu Euroopa Parlamendi esitatud muudatusettepanekutele oli võimalik komisjoni ettepannud tööhõivesuunistes kehtestada selged eesmärgid ja konkreetsed meetmed. Loomulikult jäävad liikmesriikide tööhõivepoliitikas esikohale tööpuuduse vähendamine ning võitlus vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu. Ma nõustun ka sellega, et üks põhieesmärkidest on saavutada võrdse tasu maksmine võrdse töö eest ning tagada võrdsed töötingimused kõigile töötajatele.

Ma nõustun parlamendi ettepanekutega, et peame algatama tööhõivemeetmed, mis oleksid suunatud kõige haavatavamatele rühmadele, sest vaesus mõjutab esmajoones just neid ja kõige hullemini. Ma pöördun samuti komisjoni ja liikmesriikide poole, et nad pööraksid suuremat tähelepanu noorte ja vanemaealiste töötajate tööhõivesuunistele, keda ähvardab tööturul diskrimineerimine.

Sebastian Valentin Bodu (PPE), *kirjalikult.* – (RO) Praegusel majanduskriisil on lähiaastatel kahtlemata sügav mõju tööturule. Näeme esimesi märke majanduse taastumisest ja majanduskasvu elavnemisest. Arvatakse siiski, et majanduskriisi mõju tööhõivele ei ole veel haripunkti saavutanud. Seetõttu tunnustan jõupingutusi, mis on nüüd tehtud jätkusuutliku taastumise ja Euroopas töökohtade loomise potentsiaali tugevnemise tagamiseks ning inimestel töökohtade leidmisele kaasa aitamiseks. Euroopa riigid seisavad silmitsi ka oluliste demograafiliste muutuste põhjustatud probleemidega, mida globaliseerumine veelgi teravdab, samal ajal kui stabiilselt vähenev riigieelarvetesse panustavate maksumaksjate arv ei ole just paljulubav väljavaade.

Nüüd kui on olemas 2020. aasta tegevuskava, mille eesmärkideks on uute tehnoloogiate kasutuselevõtt CO₂-heidete vähendamiseks, on vaja koostada tööhõivestrategie mitte ainult lühikeseks perioodiks, vaid ka keskmiseks ja pikaks perioodiks. Strateegiaga paralleelselt tuleb töötada välja meetmed alla 25aastaste noorte tööhõive hoogustamiseks, sest just selles vanusegrupis on tööpuudus enneolematul tasemel.

Vito Bonsignore (PPE), *kirjalikult.* – (IT) Ma soovin selgitada, miks ma raporti üle nii hääletasin, sest ma usun, et selle raporti teema on Euroopa tööturu tuleviku jaoks elulise tähtsusega.

Ettepanek sisaldab üldisi majanduspoliitilisi suuniseid tööhõive kohta, mida tuleb Euroopa Liidus rakendada. Majanduskriis ei ole läbi ja venib tööhõivekriisi varjus edasi.

On küll tõsi, et on julgustandvaid märke taastumisest, kuid tööturg on jäänud sisuliselt suletuks ning töötuse määr on ikka veel väga kõrge. Olukord on aga üle Euroopa siiski erinev: Hispaanias ja Kreekas on näiteks töötute arv murettekitav ja tööpuudus on eriti suur noorte seas. Minu kodumaal seevastu on olnud õnne – ning ka tänu Itaalia valitsuse võetud headele meetmetele – ja töötute arv ei ole nii järsult suurenenud. Tuleb tunnustada Itaalia valitsust, kes on olnud tööturu paindlikkuse ja dünaamilisuse edendamise esirinnas, ja tundub, et nende retsept on toimiv.

Mõned valitsused, kes on kaldunud töötajate õigusi ülemääraselt kaitsma, on lubanud oma töötajatel töökohast ilma jääda. Suurem paindlikkus ja valmisolek uueks konkurentsitihedaks tööturuks aitab hoopis töökohti päästa ja sellega luuakse majandustingimused, mis stimuleerivad uute töökohtade loomist.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Ma hääletasin Öry raporti vastu, kuigi see muudab komisjoni teksti paremaks ning sisaldab mitmeid vasakpoolsete esitatud olulisi muudatusettepanekuid, nagu vajadus kaitsta meeste ja naiste võrdsust. Ma hääletasin raporti vastu, sest selles lähtutakse paindliku turu filosoofiast ja isegi kutsutakse üles suuremale paindlikkusele ning tööturul paindlikkuse ja turvalisuse (ingl *flexicurity*) kasutuselevõtmisele, mis – nagu me teame – töötab otseselt töötajate vastu.

Raportis kaalutakse ka finantskriisist väljumiseks ja kasvupoliitika rakendamiseks ümberstruktureerimisi, kasutades selleks täielikult ära siseturu ning eemaldades nn õiguslikud takistused. Ähmase sõnastuse varjus on võimalik, et töötajate tööõigused ei ole kaitstud.

Carlos Coelho (PPE), kirjalikult. – (PT) Ma toetan Öry raportit ja tunne heameelt selle pakutavate võimaluste üle! 2020. aasta tegevuskava raamides oli vaja kiiresti kehtestada üldised majanduspoliitilised suunised (Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 121) ning samuti tööhõive suunised (artikkel 148). Praeguses majanduskriisis teravnevad sotsiaalprobleemid ning aina tungivamalt on vaja panna alus tõhusale ja jätkusuutlikule majanduspoliitikale. Ma nõustun raportööri ettepanekutega rakendada tõhusamaid meetmeid, et suurendada meeste ja naiste tööhõivet Euroopas.

Raport on aidanud tugevdada teemasid, mida varem ei olnud piisavalt rõhutatud: 1. tööpuuduse vähendamine kõige haavatavamate rühmade, sealhulgas noorte seas haridustaseme tõstmise, üliõpilaste väljalangemiste vähendamise ja inimeste vaesusest väljaaitamise teel; 2. võrdse kohtlemise ja töötasu tagamine võrdse töö eest samas töökohas; 3. piirkondlike ja kohalike ametiasutuste, parlamentide ja sotsiaalpartnerite kaasamine selliste kavade kujundamisesse, rakendamisesse, järelevalvesse ja hindamisse, eelkõige sihtide ja näitajate seadmisel.

Lara Comi (PPE), kirjalikult. – (IT) Lissaboni strateegias on sedastatud, et Euroopa Liit peab tööjõu kaudu suurendama oma tootlikkust ja konkurentsivõimet.

Seda eesmärki ei ole veel täielikult saavutatud, sest tööpuuduse määr on endiselt kõrge. Tähtis on analüüsida probleeme, mis ikka veel aeglustavad täieliku tööhõive saavutamist. Sool, rassil, etnilisel päritolul ja usutunnistusel põhineva diskrimineerimise likvideerimine oleks tähelepanuväärne samm edasi, mis võimaldaks iseäranis just noortel ja naistel tööturul konkurentsivõimelisemaks saada. Naistel on ka probleemiks emaduse ja töö ühitamine: ettevõtetes asuvate lastesõimede paremaks muutmine, taotlusel osalise tööaja lubamine ning naistel töökoha kaotuse hirmuta haige lapse eest hoolitsemise võimaldamine oleksid meetmed, mis oleksid naistele nende kaksikrolli täitmisel abiks.

Teine kaitset vajav rühm on noored, kellel puudub töökohakindlus tõenäoliselt veel mitmeid aastaid: nad on võimekad ja neil on piisavalt teoreetilisi teadmisi, kuid neil ei ole praktilist kogemust. Õppeasutused peaksid hoolikamalt uurima, mida ettevõtted tahavad, ning valmistama õpilasi tööeluks paremini ette. Ettevõtted omakorda peavad investeerima uude põlvkonda, andes neile võimaluse oma karjääri kujundada.

Anna Maria Corazza Bildt, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark, Anna Ibrisagic ja Alf Svensson (PPE), kirjalikult. – (SV) Täna, 8. septembril 2010 hääletasime raporti (A7-0235/2010) poolt, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta: Euroopa 2020. aasta strateegia koondsuuniste II osa (2010/0115(NLE)). Tahaksime siiski rõhutada, et me ei nõustu mõnede kohtadega raportis: näiteks ettepanekud liikmesriikide tööturupoliitika üksikasjaliku reguleerimise kohta, liikmesriikide kaubanduse ja tööstuse riigiülene kontrollimine ning miinimumpalkade reguleerimine ELi tasandil. Sellega tahame toetada subsidiaarsuspõhimõtet. Me tahaksime siiski rõhutada, et suur osa raportist on hea. Toetame näiteks ilmselgelt meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtteid ning võrdset tasu võrdse töö eest.

Marielle De Sarnez (ALDE), kirjalikult. – (FR) Parlament ütles oma arvamuse tööhõivet puudutavate integreeritud suuniste kohta. Kõne all oleva kümne suunise eesmärk on rohkemate ja paremate töökohtade loomine, inimväärse töö tugevdamine ning haridus- ja väljaõppesüsteemide parandamine. Parlament sekkus, et tagada Euroopa Sotsiaalfondi tõhusam kasutamine, et pöörata rohkem tähelepanu vaestele töötajatele ja sotsiaalse tõrjutuse vastasele võitlusele ning et garanteerida juurdepääs taskukohastele ja kvaliteetsetele avaliku sektori teenustele.

Anne Delvaux (PPE), kirjalikult. – (FR) Tööturul valitsev olukord tekitab kahtlemata meie kodanike seas kõige suuremat muret. Tööturg on jätkuvalt langemas ning täna on jõudnud tööpuuduse määr oma tippu: 9,8%.

Tööhõivesuunistes on struktuurireformide stimuleerimiseks hädavajalikud, võimaldades samal ajal hinnata ka tehtavate reformide mõju – seda kõike nii 2020. aasta strateegia raamistikus kui ka hetkel kasutusele võetava uue majanduspoliitika koordineerimise valguses. Seepärast on ülimalt oluline need küsimused kontrolli alla saada, kuid sama oluline on ka see, et reformid oleksid võimalikult asjakohased.

Üks asi on suuniste olemasolu, kuid hoopis teine asi on nende nõuetekohane rakendamine liikmesriikides. Selle tõttu tundub mulle eriti tähtis kinnitada uuesti töö-, sotsiaalpoliitika, tervishoiu ja tarbijakaitse nõukogu (EPSCO) rolli 2020. aasta strateegias ja majandusjuhtimises ning tagada EPSCO täielik kaasamine tehtavatesse reformidesse, et tagada meie sotsiaalmudeli elujõulisus ja ELi jaoks parim majandusjuhtimise mudel. Ma olen veendunud, et otsuste langetamisel Euroopa Liidus tuleb kindlasti uuesti leida tööhõive- ja sotsiaalsamba tasakaal.

Edite Estrela (S&D), kirjalikult. – (PT) Ma hääletasin raporti poolt, sest selles toetatakse meetmeid, millega edendatakse aktiivset vananemist, sugudevahelist võrdsust, meeste ja naiste võrset palka ning kaitse ja ühiskondlike ja ametisoodustuste kättesaadavust naistele. Arvestades üha suuremaid raskusi naiste suuremal tööturule integreerimisel, on tekkinud vajadus rakendada meetmeid, millega edendatakse ühtlasi töö- ja pereelu ühitamist.

Göran Färm, Anna Hedh, Olle Ludvigsson ja Marita Ulvskog (S&D), kirjalikult. – (SV) Me hääletasime täna tööhõivesuuniste raporti poolt, kuid tahaksime juhtida tähelepanu olulistele lahkevustele eri keeleversioonides. Me hääletasime selle poolt, et liikmesriigid

tagaksid piisava miinimumsissetuleku, nagu on kirjas muudatusettepaneku ingliskeelses versioonis. Kahjuks on see rootsikeelses versioonis tõlgitud kui *minimilön*, mis tähendab miinimumpalka.

Palgatasemed ei ole ELi pädevuses, mistõttu lähtusime sellest, et rootsikeelne versioon on vale. Otsustasime ka hääletada raporti poolt, ehkki selles on viidatud kõrgetele maksudele kui kasvu takistajatele ilma terminile „kõrged maksud” määratlust andmata. Ka maksud ei ole ELi pädevuses ja me usume, et võib tuua palju näiteid maksudega rahastatud ettevõtmistest, mis on oluliselt kaasa aidanud majanduskasvule.

Diogo Feio (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Nagu ma ütlesin kolleegi Gruny raporti kohta, mille üle me eelmise aasta juulis hääletasime, on ühiskond edasi arenenud ja maailm on muutunud ning seega peavad muutuma ka töösuhted. Ma usun sellesse kindlalt ja seega on mul hea meel, et parlament toetab tööpuuduse vastu võitlemiseks paindlikumat töökorraldust. Olles valitsuses vastutanud haridusküsimuste eest, on mul ka hea meel näha, et raportis on erilisel rõhutatud töötajate haridust ja kvalifikatsiooni. Tegelikult peab sellesse kohustusse ELi 2020. aasta strateegia taustal väga tõsiselt suhtuma. Igasugune kriisist väljatulemise strateegia peab sisaldama töökohtade taastamist, kui arvestame, et kriisi tõttu on Euroopas töötute arv suurenenud 16 miljonilt 2008. aastal 23 miljonile 2010. aastal. See on võimalik ainult juhul, kui keskendutakse uuendustegevusele, paindlikule töökorraldusele ja uutele töömudelitele ning suurema arvu noorte koolitamisele aina konkurentsitihedama turu jaoks.

José Manuel Fernandes (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Uued tööhõivepoliitika suunised 2020. aasta strateegia jaoks võetakse vastu majanduskriisi taustal, mis jääb veel paljudeks aastateks tööturule negatiivset mõju avaldama. Meil on töötusega otsesed probleemid, kuid samal ajal on meil ka pikaajalised probleemid, nagu demograafilised muutused, globaliseerumine ja uute vähem süsinikdioksiidiheidet tekitavate tehnoloogiate kasutuselevõtt. Seepärast on väga tähtis, et oleks olemas Euroopa tööhõivestrateegia, mis lahendab kõige pakilisemad kriisist tulenevad probleemid ning samuti keskpikas ja pikemas perspektiivis esile tõusvad probleemid.

Turvalise paindlikkuse, kvaliteetse hariduse, elukestva õppe ja struktuurse tööpuuduse vastase võitluse põhimõtete rakendamine on ühiste majanduskasvu ja sotsiaalset heaolu puudutavate eesmärkide saavutamise asendamatud eeltingimused. Seepärast peab Euroopa 2020. aasta strateegia rakendamisega nüüd alustama. Seda strateegiat peaks hakkama järgima juba ELi struktuurifondide ja Ühtekuuluvusfondi praeguse programmiperioodi vältel. Samuti on tähtis panna strateegias rõhku põllumajanduse ja maaelu valdkondadele. Tuleb järgida ühtekuuluvuspoliitika eesmarke ja luua sünergiaid ühtekuuluvuspoliitika ja muude sektorite poliitika vahel.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *kirjalikult*. – (PT) Me hääletasime resolutsiooni vastu, sest selles eiratakse töötuse, tööturu ebakindluse ja vaesuse peamisi põhjuseid, ja sellepärast, et meie ettepanekud, mille me siin istungisaalis uuesti esitasime, lükati tagasi. Ettepanekud olid:

– komisjon peaks tunnistama, et praegust makromajanduslikku poliitikat tuleb muuta, milleks tuleks peatada stabiilsuse ja kasvu pakti täitmine ning lõpetada privatiseerimise ja liberaliseerimise protsessid ning selle asemel seada esikohale kvaliteetsete töökohtade loomine – millega kaasnevad õigused kõigile töötajatele ja paremad palgad –, vähendada vaesuse taset ja suurendada sotsiaalset kaasatust ja progressi;

- deklareerimata töö küsimus tuleb lahendada tööinspektorite karmimate kontrollide abil paralleelselt maksumeetmete kehtestamisega madala sissetulekuga inimeste suhtes;
- nõukogu peaks ELi tasandil nõustuma kompromissiga, et 2015. aastaks teha lõpp kodutusele, ning koostama poliitilised koondmeetmed, millega tagatakse kõigile taskukohane ja kvaliteetne eluase ning piisav energiavarustus.

Tagasi lükati ka meie ettepanek lisada uude direktiivi sugudevahelist võrdsust käsitlev punkt. Selle kohaselt oleksid liikmesriigid pidanud suurendama naiste tööhõivet, samal ajal täielikult austades naiste õigusi ja kõrvaldades igasuguse ebavõrdsuse, kehtestades selleks konkreetseid sugudevahelise võrdsuse eesmärgid ning viies ellu naiste ja meeste võrdsusele suunatud integreerimist ja konkreetseid poliitilisi meetmeid.

Nathalie Griesbeck (ALDE), *kirjalikult.* – (FR) Ajal, mil töötuse tase Euroopas on tõusmas 9,8%-ni, mil olukord tööturul muutub üha halvemaks ja mil kogu majanduskriisi mõju ei ole veel ilmsiks tulnud, peab Euroopa Liit võtma kasutusele põhjaliku Euroopa tööhõivestrategie. Seetõttu võttis Euroopa Parlament ELi 2020. aasta strateegia raames vastu liikmesriikide tööhõivepoliitika suunised. Need kümme suunist hõlmavad töökohtade loomist, töö kvaliteeti, noorte tööhõivet ja haavatavatesse rühmadesse kuuluvate inimeste tööhõivet. Samuti hõlmavad need sotsiaalse tõrjutuse vastast võitlust ja Euroopa Sotsiaalfondi paremat kasutust. Need võivad olla küll kaugeleulatuvad eesmärgid, aga ennekõike on need suunised, mida liikmesriigid nüüd ja edaspidi rakendama peavad. Samuti annavad need liikmesriikidele jõulise sõnumi Euroopa Parlamendilt, ajal mil töötus meie kodanikele kõige rohkem muret valmistab ja kartusi tekitab.

Sylvie Guillaume (S&D), *kirjalikult.* – (FR) Hääletasin Csaba Óry raporti poolt, mis käsitleb liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniseid Euroopa 2020. aasta strateegia kontekstis. See tekst paneb suurt rõhku vajadusele anda majandus- ja sotsiaalkriisi taustal prioriteet töötusevastasele võitlusele. Tekst keskendub mitmele punktile: järgmise kümne aasta jooksul tuleb suurendada tööhõivemäära Euroopa Liidus 75%-ni ning erilist tähelepanu tuleb pöörata tööturul kõige haavatavamatele rühmadele – noortele, eakatele, kvalifitseerimata naistele, puuetega inimestele ja sisserännanud inimestele, kuna nemad kannatavad kõige enam diskrimineerimise all nii tööd otsides kui ka töö juures. Samuti tuletab tekst meelde inimväärse töö ning vaesusevastase võitluse aluspõhimõtteid.

Małgorzata Handzlik (PPE), *kirjalikult.* – (PL) Järgmise kümne aasta tööhõivepoliitika suunistest nähtub, et enamik töökohti luuakse teenuste sektoris. Töökohtade loomiseks peavad olema ettevõttel soodsad tingimused pakkuda teenuseid, sealhulgas piiriüleseid teenuseid. Seepärast tahaksin rõhutada, et tööhõivepoliitikat saab toetada teenuste direktiivi kaudu, kui ainult liikmesriigid selle paremini üle võtta suudaksid.

Direktiiviga luuakse ettevõtjate jaoks uusi võimalusi, kuid kui seda rakendatakse hästi, siis on sellel kasulik mõju ka tööturgudele. Ma toetan seega raportiga vastu võetud ettepanekuid! Teenuste sektoris on vaja liikuvaid töötajaid, kellel on sobiv ettevalmistus ja kvalifikatsioon, ning selleks peame muutma haridus- ja koolitussüsteeme ning tööhõivepoliitikat.

Elie Hoarau (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (FR) Ma hääletasin raporti poolt. Ülemerepiirkonna valitud esindajana olen väga hästi kursis tööhõivet soodustava ja vaesuse vastu võitleva poliitikaga, sest Prantsuse ülemere departemangudes on kõige madalamad tööhõivenäitajad kogu Prantsusmaal (näiteks 43,9% Réunionis võrreldes 62,3%ga kõigis liikmesriikides).

Ma olen alati võidelnud selle eest, et suurendada näitaja, mis on 2014. aastal 10%, 2020. aastaks 75%ni, eskätt seetõttu, et see oleks suunatud põhiliselt raskustes noorte,

naiste ja puuetega inimeste hüvanguks. Ettepanekus vaadeldakse ka vaesust ning üks eesmärk on vähendada allpool vaesuspiiri elavate inimeste arvu 25%. Need eesmärgid peaksid mobiliseerima kõik ühiskondlikud ja poliitilised jõud Prantsusmaal ning Euroopas, et riik saaks rakendada vajalikke ressursse ja saavutada need eesmärgid ajakava kohaselt.

Alan Kelly (S&D), *kirjalikult*. – Toetasin konsultatsiooni, sest minu arvates on tähtis, et ELi liikmesriigid tagaksid piisava minimaalse sissetuleku, mis oleks suurem vaesuspiirist. Samuti on tähtis tugevdada igal võimalusel võrdse kohtlemise ja võrdse tasu maksmise põhimõtet.

Nuno Melo (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Rääkides uutest tööhõivepoliitika suunistest Euroopa 2020. aasta strateegia raames, on praegune majanduskriis üks tähtsamaid muutujaid, kuna see avaldab tulevaste aastate jooksul tööturule suurt mõju. Kuigi meil on andmeid, mis viitavad mõnede tegevusvaldkondade taastumisele ELis, on enamiku liikmesriikide majanduslik olukord ikka veel väga habras.

Teisest küljest ei ole me seni näinud veel praeguse kriisi täit mõju tööhõivele, mille tõttu veel tuhanded inimesed töö kaotavad. See tähendab, et meie ees on suured katsumused, nagu demograafilised muutused, globaliseerumine ja uute vähem süsinikdioksiidihedid tekitavate tehnoloogiate kasutuselevõtt. Seetõttu ei tohi järgmise aastakümne Euroopa tööhõivestrategie keskenduda vaid kõige pakilisematele kriisist tulenevatele probleemidele vaid ka keskpikas ja pikemas perspektiivis esile tõusvatele probleemidele. Seepärast hääletasin ma nii, nagu hääletasin.

Alexander Mirsky (S&D), *kirjalikult*. – (LV) Toetan täielikult raportöör Öryt ja seega toetasin ka õigusloomega seotud resolutsiooni. Eriti rõõmustas mind nõukogu muudatusettepanek nr 12, milles märgitakse, et on oluline võidelda majanduskasvu aeglustavate sündmuste, sealhulgas bürokraatliku koorma ja kõrgete maksude vastu. Mulle meenub üks varasem kord, kui Euroopa Parlamendis räägiti bürokraatlikust koormast ja kõrgetest maksudest.

On inimesi, kes arvavad, et ebaratsionaalsed ja ebaloogilised maksud muudavad majandussüsteemi ebatõhusaks. Tänapäeval on maksusüsteem sellise riigi nagu Läti viinud kriisini. Läti on bürokraatliku ja ebaõnnestunud maksusüsteemi tõttu kaotanud rohkem kui 10 miljardit eurot. Ma toetasin õigusloomega seotud resolutsiooni lootuses, et sellega pannakse alus maksude optimeerimise laiemale kavale ELi territooriumil.

Andreas Mølzer (NI), *kirjalikult*. – (DE) Tööhõivepoliitika on nii majanduse kui ka sotsiaalse rahu jaoks elutähtis. Seega on iga rahva huvides langetada asjakohaste meetmete kohta ise otsused. Standardne meetmepakett on liikmesriikidevaheliste suurte erinevuste tõttu võimatu. Tööturul osalemine 75% ulatuses on unistus, kui praegu on see näitaja sellistes liikmesriikides nagu Poola, Malta ja Ungari alla 60%. Ka Austria puhul, kus see näitaja on 70% ringis, on vägagi küsitav, kas tööturul osalemise kõrgem tase on kooskõlas valikuvabadusega, mida saab kasutada laste kasvatamisel või kaitsta kohalikke töötajaid odavate välisriikidest pärit töötajate põhjustatud palgadumpingu eest. Nimetatud põhjustel otsustasin raporti vastu hääletada.

Franz Obermayr (NI), *kirjalikult*. – (DE) Idee, et üliliberaalses Euroopa Liidus on võimalik võidelda tõhusalt töötuse vastu, on illusioon. Seepärast hääletasin Csaba Öry raporti vastu.

Alfredo Pallone (PPE), *kirjalikult*. – (IT) Hääletasin Csaba Öry raporti poolt, sest olen selles võetud lähenemisviisi ja selle lõpliku sõnumiga nõus.

Ettepanekus rõhutatakse, kui tähtis on tööturul aktiivselt osalevate inimeste arvu suurendamine struktuurse tööpuuduse vähendamise seisukohalt ja kui oluline on pöörata tähelepanu elukestvatele õppele. Tähtis roll on antud ka haridusele praeguste haridussüsteemide parandamise kujul, julgustades noori kõrgharidust omandama. Eelseisvate aastate jooksul tehakse veel palju selleks, et edendada tõhusamalt sotsiaalset kaasatust ja vaesusevastast võitlust.

Aldo Patriciello (PPE), *kirjalikult*. – (IT) 27. aprillil 2010 esitas komisjon ettepaneku Euroopa 2020. aasta strateegia koondsuuniste kohta, milles kehtestatakse uue strateegia raamistik ja reformid, mida liikmesriigid peavad ellu viima.

Arutelu 2020. aasta uute tööhõivesuuniste üle toimub keset majanduskriisi, millel on saabuvatel aastatel kahtlemata väga suur mõju tööturule. Hoolimata mõnedest julgustustivatest märkidest uue majanduskasvu kohta on majandus enamikus liikmesriikides endiselt habras. Seega ei ole tööpuuduse otsesed mõjud end ikka veel tunda andnud. Järelikult tuleb teha kõik selleks, et tagada jätkusuutlik taastumine ja tõhustada Euroopa majanduse töökohtade loomise potentsiaali ning aidata inimestel tööd leida.

Seetõttu on väga tähtis, et Euroopa järgmise kümne aasta tööhõive strateegias seatakse tasakaalu kriisist tulenevad pakilised ja viivitamatut lahendamist vajavad probleemid ning keskmise ja pikemaajalised probleemid.

Rovana Plumb (S&D), *kirjalikult*. – (RO) Rumeenia on koos teiste liikmesriikidega võtnud Euroopa Liidu 2020. aasta strateegia osana kohustuse saavutada 2020. aastaks 75% tööhõivemäär. Selle üldise eesmärgi tulemusena peab Rumeenia 2020. aastaks saavutama 69–70% tööhõivemäära. Pean mainima, et 2010. aastal on Rumeenia tööhõivemäär 63,6%, kusjuures Euroopa keskmine on 67,4%.

Ma pöördun selle taustal liikmesriikide poole, et nad töötaksid välja reformikavad, millega aidatakse kaasa järgmisele:

- tööjõu tööturul osalemine, milleks tuleb edendada sugudevahelist võrdsust ja võrdset töötasu eesmärgiga saavutada 2020. aastaks sugudevahelise palgavahe vahemikus 0–5%;
- tööhõivemäära suurendamine meetmete abil, millega julgustatakse tööelus osalemist ja mis oleks suunatud eeskätt rahvusvähemustele, sealhulgas romadele;
- rangete meetmete vastuvõtmine, et võidelda deklareerimata tööl põhineva majanduse vastu, mis avaldab Euroopa tööturule eri negatiivseid mõjusid. Seda tuleks teha selle asemel, et edendada meetmeid, mille ainus eesmärk on kaitsta tööjõudu liikmesriikide siseturgudel;
- tööturgude täielik avamine uutest liikmesriikidest pärit töötajatele.

Robert Rochefort (ALDE), *kirjalikult*. – (FR) Ehkki majanduskriisi täielik mõju töötuse määradele ei ole veel avaldunud, on hädavajalik rakendada kaugemaleulatuvat Euroopa tööhõivestrategieid.

Ma kiidan heaks nõukogu seatud eesmärgi suurendada 2020. aastaks tööturul osalemist 75%ni Euroopa elanikkonnast, kuid vaja on teha rohkem. Võiksime näiteks seada eesmärgi tõsta tööhõivemäära kõige haavatavamate gruppide seas, nagu noored vanuses 15–25, vanemaealised töötajad, ilma kvalifikatsioonita aktiivsed naised või puuetega inimesed. Või võiksime vähendada koolist väljalangejate arvu, nii et see oleks vähem kui 10%.

Lisaks leian ma, et konkreetsed meetmed tuleks suunata pikaajaliste töötute tööturule sisenemisel kogetavate raskuste leevendamisele ning ma pöördun nõukogu poole, et see leiaks vahendid, et järgmisel kümnel aastal vähendada selle osakaalu vähemalt 10%. Nagu Öry raportis soovitatud, peaks seepärast vähemalt 25% kõigist pikaajalistest töötutest osalema tööturu aktiivses meetmes täienduskoolituse, hariduse omandamise ja/või tööalase ümberõppe kujul.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE), *kirjalikult*. – Täna vastu võetud raport on ELi tööhõivesuuniste jaoks pöördelise tähtsusega. Euroopa Parlamendi liikmed on hääletanud selle poolt, et esimest korda lisataks suunistesse sotsiaalne element, sealhulgas meetmed vaesuse ja töötavate vaeste probleemi lahendamiseks ja noorte tööpuuduse käsitlemiseks ning marginaalsemate ja haavatavamate gruppide tööturule integreerimiseks. ELi riikide valitsused ja ELi eesistujariik Belgia peavad võtma kuulda täna Euroopa Parlamendi edastatud sõnumit ning muutma oma tööhõivepoliitika rohkem sotsiaalselt kaasavamaks.

Liikmesriikide valitsuste konkreetsed teod peavad järgnema parlamendi nõudmisele, et võetaks meetmeid parandamaks töö ja eraelu tasakaalu ja suurendamaks sugudevahelist võrdsust. On vaja teha väga suuri jõupingutusi, et 2020. aastaks suurendada naiste osakaal tööturul 75%ni.

Licia Ronzulli (PPE), *kirjalikult*. – (IT) Täna vastu võetud raport on tähtis vahend uue, Euroopa 2020. aasta strateegiaga kooskõlas oleva tööhõivepoliitika edendamiseks.

Tähtis on rõhutada, et dokumendis kutsutakse liikmesriike üles võtma otsustavaid meetmeid tööhõivemäära tõstmiseks ja eeskätt noorte liikuvuse soodustamiseks. Lähiaastatel saavutada tulev eesmärk on luua uusi ja paremaid töökohti, vähendada tööpuudust ja suurendada aktiivse elanikkonna osakaalu 75%ni. Euroopa Liidu igasuguse arengupoliitika keskmes peab olema aktiivne elanikkond. Kui tööd ei ole, siis muutub igasugune tulevikuplaan – näiteks reisimine, majaost või lapse saamine – kättesaamatuks unistuseks.

Oreste Rossi (EFD), *kirjalikult*. – (IT) Me ei saa selle raportiga nõustuda, sest selles julgustatakse rakendama meetmeid, mis on mõeldud lihtsustama teatud gruppide jaoks, sealhulgas konkreetselt romad, juurdepääsu töökohtadele.

Me ei saa aktsepteerida seda, et selle asemel, et kaitsta oma kodumaal elavate inimeste õigusi, peaksime muutma asjad lihtsamaks inimeste jaoks, kes enamasti jäävadki vaid külalisteks. Kriisi ajal peaksid riigid lihtsustama omaenda kodanike elu, näiteks projektide abil, mis on suunatud raskustes või ilma tööta jäänud inimestele.

Joanna Senyszyn (S&D), *kirjalikult*. – (PL) Ma toetasin liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste raportit: Euroopa 2020. aasta strateegia koondsuuniste II osa. Arvestades, et ELis on töötuse määr 9,6%, on hädavajalik uute töökohtade loomiseks intensiivistada ja ratsionaliseerida tööhõivepoliitikat. Poolas on tänu ELi toetustele tuhanded inimesed nüüdseks töö leidnud. Selleks eraldatud raha ei kasutata alati targalt. Konkreetsete suuniste puudumine on tähendanud, et projekte viiakse sageli ellu *ad hoc* põhimõttel. Selle tulemusel ei ole koolitused sageli kohandatud reaalsele oludele ning ühed ja samad inimesed võivad samast kursusest mitu korda osa võtta. Seetõttu toetan komisjoni algatust selles valdkonnas. Kõnealused suunised pannakse – sellistena nagu nad kriisi ajal välja töötati – nüüd järgnevatel aastatel proovile. Nendest suunistest sõltub, kas liit väljub kriisist ja kas luuakse uusi töökohti, et rahuldada tööturu vajadusi praegu ja tulevikus.

Tähtis on ka jälgida suuniste tõhusust, kogudes selleks konkreetseid statistilisi andmeid suuniste põhjal võetud meetmete tõhususe kohta. Ainult nii näeme ELi rahaliste vahendite

reaalset mõju liidus tööpuuduse vähendamisele. See omakorda võimaldab teha muutusi, mis võivad selles valdkonnas vajalikud olla. Ühtlasi kutsun üles pöörama erilist tähelepanu naiste, noorte, vanemaealiste ja puuetega inimeste liikuvuse ja tööhõive toetamisele.

Bart Staes (Verts/ALE), *kirjalikult.* – (NL) Hoolimata mõnedest julgustandvatest märkidest, mis viitavad uuele majanduskasvule, on majandusolukord endiselt habras. Seega peab Euroopa tagama jätkusuutliku taastumise, tõhustama Euroopa majandusriikide töökohtade loomise potentsiaali ja aitama inimestel tööd leida. Tööhõivesuunistes antakse selget nõu: rohkem naisi, eakaid ja noori tööle, vähem vaesust ja parem haridus. Seda tahab EL 2020. aastaks saavutada. Nimetatud põhjustel toetan ma raportit. Selles sisalduvad suunised võimaldavad inimestel paremini ühitada tööelu ja hooldekohustusi, näiteks tänu paindlikule tööajale ja kättesaadavale lastehoiule. Tegemist on konkreetse meetmega, mis aitab naistel tööturule siseneda. Parlament tahab ka seda, et ELi riigid täiustaksid oma sotsiaalhoolekandesüsteeme ning tagaksid inimväärilise sissetuleku, et oleks võimalik vähendada vaesust ja et inimesed jõuaksid järeldusele, et töölkäimine tasub ära. Lõpetuseks, järjepidev püüdlemine ühtekuuluvuspoliitika eesmärkide suunas aitab kõrvaldada liikmesriikide ja piirkondade vahelised sotsiaalmajanduslikud erinevused. Kui komisjon nüüd tagab, et liikmesriigid tõepoolest kasutaksid suuniseid oma poliitika alusena, siis ei jää Euroopa 2020. aasta plaanid vaid sõnakõlksuks.

Nuno Teixeira (PPE), *kirjalikult.* – (PT) Arutelu uute, 2020. aasta tööhõivesuuniste üle toimub ajal, mil tuhanded pered üle kogu Euroopa seisavad silmitsi tööpuuduse tragöödiaga, mis on üks osa majanduskriisist. Need suunised – üks osa Euroopa 2020. aasta strateegiast – hõlmavad nii üldisi majanduspoliitilisi suuniseid kui ka tööhõivepoliitika suuniseid.

Raport, mille üle täna hääletasime ja mida ma toetan, on kooskõlas Euroopa Komisjoni ettepanekuga, ehkki raporttöör on kandnud hoolt ja taganud, et suunised on selged ja liikmesriikidele poliitika kehtestamisel kasulikud. Tööhõivet edendatakse automaatselt läbi jätkusuutliku majanduskasvu, ettevõtete ja töötajate uute olukordadega kohanemise, hariduse kõrge taseme saavutamise (eeskätt noorte seas), ettevõtete vajadustele vastava pideva koolitamise ning sotsiaalpartnerite kõigisse protsesside kaasamise.

Seda üritas raporttöör meie eesmärkide seadmisel teha selleks, et suurendada ja parandada tööhõivet, tõsta hariduse taset, ühitada töö- ja pereelu ning vähendada õpilaste väljalangemise arvu, samuti vähendada vaesuses elava elanikkonna osakaalu.

Georgios Toussas (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (EL) Komisjoni tööhõivesuunised ja nendega seotud Euroopa Parlamendi raport moodustavad osa ELi rohujuurevastasest strateegiast – ELi 2020. aasta strateegiast ja selle nn koondsuunistest. Need moodustavad ELi tööjõuvastase poliitika ühtse raamistiku ning seda poliitikat juba viiakse ellu ning edendatakse ELi liikmesriikides veelgi otsustavamal ja koordineeritumal viisil.

Suunistega toetatakse monopoolse kapitali jõupingutusi muuta tööjõud võimalikult odavaks, mis on praeguses kapitalistlikus kriisis kasumi kindlustamise eeltingimus. Nimetatud eesmärgi saavutamise nimel edendavad EL, kodanlikud valitsused ja kapitali esindavad poliitilised jõud liikmesriikides ja Euroopa Parlamendis häbenemata järgmisi tööhõivesuuniseid: tööea pikendamine, pensioniea tõstmine, demograafilise vananemise ja riiklike kindlustussüsteemide elujõulisuse ettekäändena kasutamine, *flexicurity* ja paindlik, ajutine ja osalise tööajaga töökorraldus kui norm, millega pühitakse ära kõik omandatud tööõigused, haridussüsteemide kohandamine töövõimeliste inimeste koolitamiseks nii, et nad vastaksid kapitali vajadustele, odava teadustööjõu / palgaliste intellektuaalide ühendamine äri huvides ja uue võrgustiku loomine viletsuse piirmäärade kohta äärmise

vaesuse juhtudel, et ennetada julma ekspluateerimise tagajärjel tekkida võivaid sotsiaalseid vastuhakke.

Viktor Uspaskich (ALDE), *kirjalikult.* – (LT) Head parlamendiliikmed! Raportis on õigesti täheldatud, et tööhõivetaset tuleb tõsta ja tööturul osalemist suurendada. See on tähtis nii meie majanduse kui ka ühiskonna jaoks. Sama tähtis on mitte ohverdada kvaliteeti kvantiteedile, jättes leidmata lahenduse töötavate vaeste olukorrale nii liikmesriikide kui ka ELi tasandil. On olemas märkimisväärne grupp inimesi, kes küll töötavad, kuid kelle maksudejärgne sissetulekuosa on ebapiisav vaesusest väljarabelemiseks. Majanduslanguses on sellest saanud probleem kogu Euroopas ning eriti keeruline on olukord Leedus.

Neid suundumusi kajastab hästi töötajate teenitav miinimumpalk ning kokkuhoiumeetmena laialt kasutatavad palgakärped. Eriti haavatavad on kõrghariduseta inimesed. ELi statistika kohaselt on kõrghariduseta töötaja vaesusrisk 16%, mis on kaks korda kõrgem Leedu keskmisest vaesusriskist ning rohkem kui kaks korda kõrgem kui sama näitaja ülikooliharidusega inimeste puhul. Kahjuks on see lõhe Leedus suurem kui kusagil mujal Euroopa Liidus. Liikmesriikides, sealhulgas minu enda kodumaal ei ole piisavalt arutatud töötavate inimeste vaesuse teemal. Meil on selle probleemi kohta vaja rohkem uuringuid ja konkreetseid meetmeid, et vähendada vaesust töötavate inimeste seas.

Resolutsiooni ettepanek RC-B7-0494/2010

Luís Paulo Alves (S&D), *kirjalikult.* – (PT) Ma hääletasin Iraani inimõiguste olukorda käsitleva resolutsiooni ühissetpaneku poolt. Ma tegin seda, sest ma usun, et määranud Sakineh Ashtianile surmaotsuse kividega surnuksloopimise teel, rikub Iraan selgelt oma rahvusvahelisi kohustusi. Hoolimata juhtumi faktilistest asjaoludest ei saa sedalaadi karistusviisi mitte kunagi olla õigustatud ega aktsepteeritav. Paljudes riikides on laialt levinud sellised tavad nagu piinamine, ebaseaduslik kinnipidamine, füüsiline ja seksuaalne vägivald ning riigiametnikele puutumatus andmine. See tekitab tõsiseid kahtlusi kohtumenetluse erapooletuse ja läbipaistvuse kohta sellistes kohtades. Aktsepteerida ei saa etniliste ja usuliste vähemuste jätkuvat tagakiusamist ning täiskasvanute vabatahtlike seksuaalsuhete järjekindlat kriminaliseerimist.

Sellises olukorras peame meie kui inimõiguste ja demokraatlike väärtuste, millele on rajatud meie Euroopa institutsioonid, avaldama Iraani ametivõimudele igakülgset survet, et nad muudaksid oma suhtumist kirjeldatud protsessidesse. Surve on juba kandnud vilja, sest Iraani valitsus andis teada, et on edasi lükanud Sakineh Ashtianile määratud surmanuhtluse kividega surnuksloopimise teel. Ma avaldan tunnustust kõigi nende Iraani naiste ja meeste julgusele, kes võitlevad oma põhiõiguste eest.

Charalampos Angourakis (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (EL) Euroopa Parlament on kiirustanud avaldama oma toetust nii imperialistlikele kavadele Lähis-Idas kui ka Iisraelis USA ja NATO varjamatult tehtud sõjalistele ähvardustele Iraani vastu. Kasutades ettekäändena Sakineh Mohammad-Ashtianile määratud barbaarset surmanuhtlust kividega surnuksloopimise teel ja kiusates vastuvõetamatul moel taga rohujuureliikumisi, on kõik Euroopa Parlamendi fraktsioonid, näidates üles harvaesinevat üksmeelt, võtnud vastu resolutsiooni suurendada imperialistlikku vahelekkumist Iraanis. Kreeka Kommunistlik Partei seda resolutsiooni ei toetanud, sest sellel ei ole midagi pistmist solidaarsusega, mida on vaja tööliklassi võitluses reaktsioonilise ja tagurliku režüümi vastu, mida sanktsioonid ja sellised resolutsioonid teevad hoopis tugevamaks. On paljuütlev, et otsus arutelu kohta Euroopa Parlamendis tehti kohe pärast Iisraeli Brüsselis asuva saatkonna avaldust, milles

pöörduki parlamendi poole, et see ei käsitleks inimõiguste rikkumisi Iisraelis, vaid suunaks oma tähelepanu hoopis Iraanile.

Euroopa Parlamendi tundlikkus inimõiguste teemal on viigileht, mis varjab ELi agressiivset välispoliitikat ning selle kuritegusid töötajate, sisserändajate ja rahvaste vastu. Kui rahvas peaks võitma endale õigused ja vabadused ning saaks ise oma saatust määrata, siis on aina suurem vajadus võidelda NATO, ELi ja imperialistlike ühenduste vastu.

Sophie Auconie (PPE), *kirjalikult.* – (FR) 43aastast Iraani naist Sakineh Mohammadi Ashtianit ootab eest kividega surnuks loopimine abielurikkumise ja kaassüü eest oma endise abikaasa mõrvas. Euroopa Parlamendi liikmena ja ühenduse *Femmes au Centre* (naised tähelepanu keskpunktis) esimehena vihastab mind see otsus, mis on kõikide arvates meelevaldne. Selle otsusega ignoreeritakse peamisi inimõigusi: sellega ei austata ei õigust kaitsele ega inimväärikust. Sellele vaatamata rakendatakse veel tänapäeval mõnedes riikides kõrvuti kahte tüüpi õigusemõistmist: naiste üle mõistetakse kohut ja neid piinatakse nende põhiõigusi eirates ning seda teevad mehed, kelle käes on kogu võim. Mul on hea meel, et parlamendi resolutsioon, milles kutsutakse Iraani režiimi üles muutma oma meelt selle kohtuotsuse üle, võeti peaaegu ühehäälselt vastu, sest see annab üleskutsele palju kaalu. Nüüd ootame, et Iraan teeks inimõiguste valdkonnas tõelisi edusamme.

Zigmantas Balčytis (S&D), *kirjalikult.* – (LT) Hääletasin resolutsiooni poolt. Iraanis toimub endiselt kõige suurem arv hukkamisi aastas. Seetõttu toetan tugevalt Euroopa Parlamendi seisukohta, milles mõistetakse surmanuhtlust sügavalt hukka ning milles kutsutakse Iraani ametivõime üles kaotama surmanuhtluse ning kõik piinamise ning muu julma, ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise vormid ja tegema lõpu inimõiguste kaitsjate tagakiusamisele. Toetan Euroopa Liidu eesmärki edendada inimõigusi kogu maailmas ning sellega seotud toetuskavade rakendamist, nagu ELi rahastatud demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahend. Selle rahastamisvaheni eesmärk, mille eelarve 2007.–2013. aastaks on 1,1 miljardit eurot, on edendada austust inimõiguste ja demokraatia vastu üle maailma. Komisjon ja nõukogu koos teiste rahvusvaheliste organisatsioonidega peaksid seega jätkama täiendavate abivahendite loomist, et kaitsta aktiivselt Iraani inimõiguste aktiviste.

Mara Bizzotto (EFD), *kirjalikult.* – (IT) Ma toetan ühisresolutsiooni täielikult – poliitikuna, kuid veelgi rohkem naisena. Täna on Iraanist saanud riik, mis on radikaalse islamismi vägivalda ja fanaatilise naiste ning nende põhiõiguste vastu võitlemise sümbol. Selle resolutsiooniga kutsume täie õigusega islamivabariiki ja selle juhte üles, et nad austaksid rahvusvahelisi inimõiguskonventsioone, mida Iraan on seaduse järgi kohustatud järgima. Sakineh' juhtum ja teised juhtumid, mida on mainitud tekstis, mille üle hääletasime, kinnitavad, et täna ei ole Teheran mitte ainult täielikult vastandunud nüüdisaegsetele poliitilistele ja kultuurilistele väärtustele, vaid on asunud rahvusvaheliste normide suhtes ebaseaduslikkuse teele, jättes täitmata talle siduvad lepingud, mis käsitlevad lapse õiguste konventsiooni ja kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti ratifitseerimist. Resolutsioon on kindlasõnaline, õigustatult kindlasõnaline, ajal kui me peame sundima Iraani tundma talle avaldatavat survet ja jõudu, niivõrd kui see institutsioon selleks võimeline on, et rahvusvaheline liikumine islamivabariigi timuka peatamiseks saavutaks oma eesmärgi. Seetõttu hääletasin kindlalt poolt.

Sebastian Valentin Bodu (PPE), *kirjalikult.* – (RO) Rahvusvaheline kogukond on saanud väikese võidu, mis on väikseks lootuskiireks Iraani naistele, kellele on mõistatud surmanuhtlus barbaarse kividega surnuksloopimise teel. Hetkel on otsuse täideviimine

edasilükatud, kuid lõppkokkuvõttes pole sellel tähendust. Seepärast peavad rahvusvahelise kogukonna kõigi liikmete jõupingutused jätkuma, et surmanuhtlus keelustatakse sellistes riikides nagu Iraan, kus inimeste elu sõltub väärastunud arhailistest seadustest.

Euroopa Liit peab jätkuvalt hukka mõistma riigid, kus puudub austus inimelu vastu ja inimõigused ei tähenda midagi, ning nendele riikidele tuleb survet avaldada. Iraanis on inimesi, kes seavad oma elu ja isikliku turvalisuse iga päev ohtu, võideldes suurema vabaduse ja suuremate demokraatlike õiguste eest. Rahvusvahelised ühendused ja organid on näidanud oma toetust sellistele inimestele. Kui tegemist on aga rõhuva režiimiga, mis on jäänud kinni ajapüünisesse, nagu see, mis valitseb Teheranis, siis saab lahing olema pikk ja raske. Mitte keegi ei peaks maksma oma vabadusega selle eest, et on avalikult väljendanud oma vaateid režiimi või selle juhtide vastu. Euroopa Liit peab aktiivselt sekkuma, arvestades meie rolli vabaduste levitamises ning austust inimeste ja nende õiguste vastu.

Andrew Henry William Brons (NI), *kirjalikult*. – Ma olin selle ettepaneku suhtes erapooletu. Oleksin aga hääletanud (ECR) ettepaneku B7-0499/2010 poolt. Loomulikult nõustun ma arvamusega, et abielurikkumise eest kividega surnuksloopimise (või muu surmanuhtlusega) karistamine on täiesti vastuvõetamatu isegi moslemiriikides, kes võivad soovida sellist käitumist seadusega keelata. Ehkki ma ei poolda kriminaalõiguse kasutamist, et sundida iseenda eest vastutavaid täiskasvanuid moraalselt käituma, austan ma siiski teiste riikide õigust teistsugusele seisukohale seni, kuni nad ei kasuta ebaproportsionaalseid või metsikuid karistamisviise. Mind teeb ärevaks ka kriminaalõiguse kasutamine poliitiliste erimeelsuste korral, toimugu see Iraanis või ELi nendes riikides, mida selles saab süüdistada.

Kohtualustel, kellele on esitatud süüdistus raskes kuriteos, peaks olema õigus advokaadile ning olemas peavad olema kaitseabinõud, mis on suunatud politsei lubamatu käitumise vastu kohtumõistmise-eelsel ajal. Ma arvan, et ELi asi ei ole Iraanile ütelda, et see ei tohiks mitte kunagi ega mingitel asjaoludel rakendada surmanuhtlust. Kui me ei taha, et sellel otsusel oleksid loodetule vastupidised tulemused, siis peab see olema mõõdukas ja suunatud väga konservatiivse ühiskonna reformimeelsetele liikmetele. Otsusega solvatakse isegi reforme pooldavaid iraanlasi.

Maria Da Graça Carvalho (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Sakineh Ashtiani annab näo Iraanis toimuvatele hukkamistele ja ta sümboliseerib selle riigi juriidiliste menetluste ebaõiglust ning sealset põhiõiguste rikkumist. Liitun kõikide rahvusvaheliste solidaarsusliikumiste üleskutsesega, millega nõutakse kohtuotsuse tühistamist ja Sakineh Ashtiani viivitamatut vabastamist. Tema vabastamise nõudmine tähendab ka võitlust naiste võrdsuse õiguste ja sõnavabaduse eest ning võitlust vabas ühiskonnas aktiivse osalemise eest. Toetan tugevalt diskrimineerimisevastaseid eesmärke ja ennekõike Iraani naiste eesmärki ning rõhutan Sakineh Ashtiani tähtsat rolli võitluses demokraatia, võrdsuse ja õiguste eest Iraanis. Iraani naiste vaprus ja otsusekindlus on meile kõigile inspiratsiooniks.

Carlos Coelho (PPE), *kirjalikult*. (PT) Iraani teokraatlik diktatuur külvab viha ja jutlustab sallimatust. Iraani kihutuskõned Iisraeli ja selle tuumaprogrammi hävitamise poolt, mis jätkuvad kontrollimatult ja ilma rahvusvahelise järelevalveta, seavad ohtu rahu maailmas. Islami kohtud rakendavad barbaarseid seadusi – mis ei võimaldagi õigust mõista –, mille kohaselt naised on praktiliselt sunnitud orjusesse.

Sakineh Mohammadi-Ashtiani juhtum ei ole kahjuks ainulaadne ja me peame toetama kõiki naisi, kes on inimvääriskust, naiste õigusi ja inimõigusi eirates surma mõistetud. Ma tahaksin uuesti kinnitada oma vastuseisu surmanuhtlusele ning – toetudes ÜRO resolutsioonidele 62/149 ja 63/138 – ma pöördun Iraani poole, et ta kuulutaks kuni

surmanuhtluse kaotamiseni moratooriumi hukkamistele. Ma mõistan hukka Hollandi kodaniku Zahra Bahrami, kes saabus Iraani külla oma perele, vahistamise ja kinnipidamise Achoura meelevalduste ajal 27. detsembril 2009, keda on sunnitud televisioonis tunnistama end süüdi talle pandud kuritegudes.

Edite Estrela (S&D), kirjalikult. – (PT) Ma hääletasin Iraani inimõigusi käsitleva ühisresolutsiooni poolt ja kirjutan sellele alla, sest ma tunnen, et eetiliselt on hädavajalik avaldada Iraani võimudele survet, et nad loobuksid selle jälelda kuriteo toimepanemisest. Ma olen uhke, et sündisin riigis, mis oli teerajaja surmanuhtluse kaotamiseni viival teel. Sakineh Mohammadi-Ashtiani ei ole toime pannud ühtegi kuritegu, kuid ometigi ta vahistati ja mõisteti surma kividega surnuksloopimise teel ning ta peab pidevalt kannatama alandusi ja piitsahoope. Mulle teevad tõsist muret pidevalt saabuvad teated selle kohta, kuidas Iraani ametiasutused kiusavad taga poliitilisi vastaseid ja inimõiguste kaitsjaid, eeskätt naisi ja noori üliõpilasi. Sellega rikutakse selgelt Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni inimõiguste deklaratsiooni ja kuritarvitatakse kohtuvõimu.

Diogo Feio (PPE), kirjalikult. – (PT) Põhjusetu ja ebaproportsionaalne vägivald ei solva mitte ainult meie kui eurooplaste tundlikkust, vaid see on täielikult vastuolus läänelike väärtuste ja õigustega, millest tänaseks on õnneks saanud kogu maailma pärisosa. Juhtumite hulgast paistab iseäranis silma vägivald, mis on suunatud naiste vastu, kellesse mõnes ühiskonnas suhtutakse sageli kui relvadesse või sõjasaaki, kaunistustesse või olevustesse, kellel ei ole õigusi ega iseseisva otsustamise võimalust; naiste vastu, kes on mõistetud olema hälbiv ja kaitseta vähemus.

Kahjuks leidub ikka veel riike, mis jätkuvalt rakendavad naiste suhtes võikaid tavasid ning määravad neile julmi, jõhkraid ja ilmselgelt ebaproportsionaalseid karistusi. Nendega nõõ toidetakse kultuuri, mis rõhub, madaldab ja alandab naisi pelgalt selle eest, kes nad on. Just seetõttu, et ma usun, et mehed ja naised täiendavad teineteist tänu nende sünnipärastele erinevustele ja võrdsetele õigustele, ei saa ma käituda teisiti, kui mõista kõige karmimalt hukka sellised jälestusväärased tavad.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Me oleme surmanuhtluse vastu kõigis riikides, olgu siis tegemist USA, Iraani või mis tahes muu riigiga maailmas. Oleme samuti igasuguse piinamise vastu ükskõik, kus see ka aset leiaks, sealhulgas Iraanis või CIA kontrolli all olevates vanglates. Me nõuame tungivald, et Iraan säästaks Sakineh Ashtiani elu ning lõpetakse naiste, noorte ja teiste inimeste kividega surnuksloopimise. Seetõttu hääletasime resolutsiooni poolt.

Me tahaksime siiski rõhutada, et rääkides Iraanis toimuvast võitlusest demokraatia nimel, mida tuleb austada, ei tohi me sotsiaalse õigluse, progressi ja demokraatia eest võitlust jätkavate isikute õiguste kaitsmist mitte kunagi kasutada relvana Iraani iseseisvuse, territoriaalse terviklikkuse ja oma tuleviku üle otsustamise õiguse vastu. Veel vähem võib seda kasutada selleks, et õigustada siseasjadesse sekkumist, kus ei austata riigi territoriaalset sõltumatust.

Pat the Cope Gallagher (ALDE), kirjalikult. – (GA) Kividega surnuksloopimist ei tohi kunagi aktsepteerida ega toetada. Ma kutsun Iraani ametivõime üles tühistama Sakineh Mohammadi-Ashtianile määratud karistust ning asja uuesti läbi vaatama.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (S&D), kirjalikult. – (PL) 2010. aasta lõpuni jääb veel kolm kuud, kuid Iraani Islamivabariigi kohtusüsteemis on sellel aastal langetatud juba 2000 surmaotsust. Eeldades optimistlikult, et viimases kvartalis ühtegi sellist otsust ei

lisandu ning eeldades, et teame kõigist sellistest otsustest, siis tähendab see seda, et iga päev teatatakse viiele Iraani kodanikule, et nad kaotavad peagi oma elu. Hommikul võib selleks olla Sakineh Mohammadi-Ashtiani, kes 2006. aastal mõisteti abielurikkumise eest surma kividega surnuksloopimise teel. Südapäeval võib olla järg käes Mohammad Mostafaail, inimõiguste advokaadil, kes põgenes Iraanist, kartes vahistamist ja represseerimist. Pärastlõunal võib Iraani režiimi järgmiseks ohvriks saada Nasrin Sotoudeh, kes võitleb selle eest, et vähendataks alaealistele mõistetud surmanuhtluste arvu. Ja õhtul võib tänavameeleavaldusest osavõtmise eest järgmiseks vahistatuks osutada Hollandi kodanik Zahra Bahrami.

Viimaseks ja viiendana võtavad Iraani võimud ette oma järgmise ohvri – keda me ei tea – öösel salajase reidi käigus.

Seepärast nõuame kategooriliselt surmanuhtluse kaotamist Iraanis, Sakineh Mohammadi-Ashtiani kividega surnuksloomise otsuse tühistamist ja Zahra Bahrami vabastamist kinnipidamise alt. Tahaksime ära märkida, et Iraan on alla kirjutanud kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelisele paktile, mille artiklis 18 on sätestatud: „Igal inimesel on õigus mõtte-, südametunnistuse ja usuvabadusele”.

Sylvie Guillaume (S&D), *kirjalikult*. – (FR) Hääletasin resolutsiooni poolt, mis käsitleb inimõiguste olukorda Iraanis, eriti Sakineh Mohammadi-Ashtiani ja Zahra Bahrami juhtumeid, sest nende kahe naise olukord on väga traagiline. Sakineh Mohammadi Ashtianit, kellele Iraani valitsus surmanuhtluse määras, ähvardab iga päev hukkamine tõeliselt barbaarse kividega surnuks loopimise teel. Milline riik saab kirjutada 21. sajandil must-valgelt oma kriminaalseadustikku, kui suured peavad olema kivid, millega süüdi mõistetud vangi loopida tuleb, et ta tappa? See riik on Iraan. Ainult rahvusvahelise ja poliitilise kogukonna sekkumine on suutnud viimastel aastatel kividega surnuks loopimist ära hoida ja ainult nende sekkumisega on võimalik Iraani valitsust järele andma panna. Poliitikute, kodanike ja inimestena on meil kohus teha lõpp sellele puhtakujulisele tapmisele.

Eija-Riitta Korhola (PPE), *kirjalikult*. – (FI) Ma hääletasin Iraani inimõiguste olukorda käsitleva resolutsiooni ettepaneku RCB70494/2010 poolt, sest ma usun, et Euroopa Liit peab maailmale selgeks tegema, et inimvääriline elu, poliitilised õigused ja õiglane kohtlemine on iga inimese põhiõigused sõltumata selles, mis riigis ta sündima juhtus. Resolutsiooni läbi lugenud, saab iga südametunnistust omav inimene aru, miks see küsimus Euroopas nii tugevaid tundeid on tekitanud, nii et ma arvan, et seda ei ole vaja siinkohal tükkhaaval analüüsima hakata.

Kuigi hetkel on Iraan ilmne näide halvast inimõiguste olukorrast – ja see peaks meile kõigile hoiatusena mõjuma –, ei tohi siiski unustada tõsiasja, et sarnaseid ja isegi tõsisemaid probleeme võib kohata kolmandas maailmas pea igal sammul. Sharia õiguse mõjupiirkondades esineb eriti laiaulatuslikku ja süstemaatilist rõhumist.

Ma olen teadlik, et Euroopa Liidu ja läänemaailma seisukohad inimõiguste kohta on juba ammu teada, ehkki selles küsimuses ei ole märkimisväärseid edusamme tehtud. Seepärast arvan ma, et on tähtis, et Euroopa Liit jätkaks inimõiguste küsimustest surve avaldamist Iraanile ja teistele probleemsetele riikidele.

Nuno Melo (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Inimõiguste olukord Iraanis on täiesti laiduväärne ja EL kui inimõiguste kaitsja kogu maailmas ei saa jääda ükskõikseks ning peab näitama kogu oma tülgestust Iraanis aastate jooksul langetatud eri kohtuotsuste suhtes, kus karistuseks on surmanuhtlus kividega surnuks loopimise teel. EL peab saatma selge sõnumi,

et riik, mis tahab, et temast lugu peetaks, ning mis soovib säilitada tavapäraseid diplomaatilisi suhteid kõikide ELi liikmesriikidega, ei saa niimoodi käituda. Seepärast hääletasin ma nii, nagu hääletasin.

Alexander Mirsky (S&D), *kirjalikult.* – (PT) Ma hääletasin Iraani inimõiguste olukorda käsitleva resolutsiooni ühisetepaneku poolt, sest ma toetan selle sisu kogu südamest. Ahmadinejadi diktatuur on Iraani riikliku süsteemi ja riigivõimu viinud tagasi keskaega. Me peame Iraani režiimile meelde tuletama, et inimõiguste deklaratsioon tähenda vaid kauneid sõnu. Ma hääletasin resolutsiooni poolt, sest islamifanaatikud ei taha aru saada rahvusvahelise õiguse tähendusest. Me peame saavutama surmanuhtluse kaotamise Iraanis ja päästma Sakineh Mohammadi-Ashtiani ja Zahra Bahrami usufanaatikute käest, kes on muutnud õiguse vahendiks, mille abil omaenda inimesi terroriseerida.

Claudio Morganti (EFD), *kirjalikult.* – (IT) Ma hääletasin resolutsiooni poolt lootuses, et selline barbaarsus lõppeb ning et austatakse kõigi Sakineh Mohammadi-Ashtiani olukorraga seotud naiste ja meeste inimõigusi. Ma tahaksin rõhutada, et see, mille tunnistajaks me oleme, lähtub fundamentalistlikust islamiõigusest, mida mõned tahaksid kasutusele võtta ka meie demokraatlikus Euroopas.

Surmanuhtlus kividega surnuksloopimise teel on tegelikult üks piinamise viisidest. Viimastel aastatel on Iraanis abielurikkumise kuriteo eest kividega surnuks loobitud sadu naisi ja veel vähemalt 40 naist viibib sama saatust oodates vanglas, rääkimata tuhandetest naistest, keda on vahistatud poliitilistel põhjustel ja keda sageli piinatakse ja hukatakse.

Cristiana Muscardini (PPE), *kirjalikult.* – (IT) Iga siin istungisaalis lausunud sõna peaks olema otsekui kivi, mis asetatakse nende jalge ette, kes inimesi kividega surnuks loobivad, et ehitada nende ümber häbimüür ja eemaldada nad inimühiskonnast.

Sakineh tuleb päästa ja koos temaga ka naised ja mehed kogu maailmas, kes ikka veel langevad barbaarsete julmuse ohvriteks; julmuse, mille sarnaseid ei leia isegi kõige metsikumate ja primitiivsemate loomade seast. See on see elajas, see tähendab saatat, kes täna liigutab vääritud juhtide ja võltspühakute käsi ja suud, kuid kelle kõigevägevam on ilma armuandmisvõimaluseta juba ära neednud. Nad peaksid aru saama, et kui nad nüüd ei peatu, siis on nende aeg märgitud ja nende jaoks ei ole ei nüüd ega edaspidi kuskil rahu.

Alfredo Pallone (PPE), *kirjalikult.* – (IT) Hääletasin selle resolutsiooni ettepaneku poolt ja mul on hea meel, et ka täiskogu võttis selle peaaegu ühehäälselt vastu. Just sellised sündmused näitavad demokraatia veenvat jõudu.

Asjaolu, et Sakineh Mohammadi Ashtianit toetavad inimesed kogu Euroopast ja eriti Itaaliast, on igati heakskiidetav ning loodan, et olukord Iraanis paraneb. Minu arvates on üks parlamendi põhiülesannetest anda lootust kõikidele inimõiguste rikkumiste ohvritele. Loodan, et Iraani režiim muudab oma poliitikat, hakkab näitama üles suuremat austust naiste vastu ja võtab kasutusele õigussüsteemi, mis on läbipaistvam ja ei ole enam nii keskaegne.

Frédérique Ries (ALDE), *kirjalikult.* – (FR) Seistes silmitsi barbaarsuse, häbiväärse käitumise ning inimõiguste suhtes ülesnäidatava äärmise põlgusega, jääb mõnikord sõnadest puudu. Seistes silmitsi obskurantistide raskete kividega, on nüüd maailma demokraatide kord päästa Sakineh Mohammadi-Ashtiani.

Alates 1979. aastast, kui mullad võtsid uuesti kasutusele kividega surnuks loopimise, on veresaunas – kuidagi teisiti ei saa seda nimetada – elu kaotanud 300 inimest, mis on olnud

näidisprotsesside tulemus. Rääkimata alaealiste, homoseksuaalide ja poliitiliste vastaste poomistest. Nende seas on olnud Baha'i usku inimesed, kelle ainus süü on olnud see, et nad ei jaga sama usutunnistust, mida Teheranis võimul olid.

Täna pärastlõunal lisas Euroopa Parlament oma hääle, oma sõnade kaalu sellesse rahvusvahelisesse võitlusesse. Sakineh kaunist näost on saanud naiste õiguste eest võitlemise sümbol Iraanis ja ka kõigi rõhutute kaitsmise sümbol.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE), kirjalikult. – (ES) Resolutsioonis, mille äsja vastu võtsime, mõistame kindlalt hukka Iraani kodaniku Sakineh Mohammadi-Ashtiani surmamõistmise kividega surnuks loopimise teel. Milles teda ka ei süüdistada, surmanuhtlust kividega surnuksloopimise teel on võimatu kuidagi õigustada. Lisaks paluvad parlamendiliikmed Iraani ametivõimudel otsus tühistada ja asi uuesti läbi vaadata.

Dokumendis, mis võeti vastu 658 poolt-, 1 vastu- ja 22 erapooletu häälega, palutakse ühtlasi Iraani valitsust, et nad vaataksid Zahra Bahrami juhtumi uuesti läbi ning „võimaldaksid talle kohe juurdepääsu advokaadile ja konsulaarabile, vabastaksid ta või tagaksid õiglase kohtumenetluse”. Parlamendiliikmed kutsuvad ka Teherani üles peatama homoseksuaalsuses süüdistatud 18aastase Ebrahim Hamidi hukkamine.

Euroopa Parlament väljendab suurt jahmatust asjaolu üle, et Iraan kuulub koos Afganistani, Somaalia, Saudi Araabia, Sudaani ja Nigeeriaga jätkuvalt nende väga väheste riikide rühma, kus endiselt kasutatakse karistusena kividega surnuks loopimist. Euroopa Parlament kutsub seega Iraani parlamenti üles võtma vastu õigusakti, millega muudetak „julm ja ebainimlik kividega surnuks loopimise tava õigusvastaseks”. Lisaks peaks Iraani valitsus kuulutama kuni surmanuhtluse kaotamiseni moratooriumi hukkamistele.

8. Hääletuse parandused ja hääletuskavatsused (vt protokoll)

Sellega on hääletused lõppenud.

(Istung katkestati kell 13.10 ja jätkus kell 15.00)

ISTUNGI JUHATAJA: Gianni PITTELLA

asepresident

9. Presidentuuri teatis

Juhataja. – Head kolleegid! Istung jätkub. Annan teile suurima heameele ja vaimustusega edasi uudise, mis minuni teatud uudisteagentuuride vahendusel jõudis, et Iraani välisminister peatas Sakineh Mohammadi-Ashtiani surmanuhtluse. Paari tunni eest väljendas täiskogu peaaegu ühehäälselt oma kindlat ühist seisukohta selle teema kohta. See on küll vaimustav uudis, aga lahing ei ole veel lõppenud, sest nüüd on vaja nõuda kohtuasja läbivaatamist. Parlament peab tegema seda, mida on alati teinud: jätkama inimõiguste kaitsmist kõikjal maailmas.

10. Eelmise istungi protokoll kinnitamine (vt protokoll)

11. Relvaeksport (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on suuliselt vastatav küsimus relvaeksporti kohta, mille fraktsiooni PPE nimel esitasid nõukogule Arturs Krišjānis Kariņš, Tunne Kelam,

Vytautas Landsbergis, Gunnar Hökmark, Bendt Bendtsen, Jacek Saryusz-Wolski, Ville Itälä, Sandra Kalniete, Inese Vaidere, Michael Gahler, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra ja Laima Liucija Andrikiene (O-0076/2010 – B7-0320/2010).

Arturs Krišjānis Kariņš, autor. – (LV) Austatud juhataja! Te olete küsimuse kätte saanud. Täna räägin ma küsimuse sisust. 200meetrine helikopterikandja, mis suudab ühel ajal kanda 16 raskehelikopterit, 40 tanki, 900 teenindavasse personali kuuluvat isikut, dessantlaeva ning mis on varustatud sõjaväehospitaliga. Prantsusmaa soovib müüa neli sellist sõjalaeva Venemaale, ilma eelnevalt teiste Euroopa Liidu liikmesriikidega konsulteerimata. Ma tuletan teile meelde, et 18 kuud tagasi ründas Venemaa oma naaberriik Gruusiat ning ei ole siiani täitnud Prantsusmaa presidendi läbiräägitud vaherahu tingimusi. Lisaks tegi Venemaa eelmisel sügisel sõjaväemanöövleid Eesti piiril eesmärgiga okupeerida Balti riigid. Ma tahaksin teile kõigile esitada küsimuse. Mis on Euroopa Liit ja milleks on meil seda vaja? Kui Kreekat tabas kevadel ränk finantskriis, siis oli Euroopal võimalik valida, kas aidata Kreekat või lasta tal põhja minna. Euroopa riigid otsustasid solidaarsuse vaimus Kreekat aidata, sest liikmesriikide seas valitses ühine arusaam, et Kreeka finantsolukorra halvenedes halveneb see ka teistes Euroopa Liidu liikmesriikides. Välisjulgeoleku valdkond ei ole erand. Ka selles valdkonnas oleme endale lepingutega võtnud kohustuse tegutseda solidaarselt. Mitmed Euroopa Liidu liikmesriigid tunnevad tõsist muret, kuhu kavatseb Venemaa need sõjalaevad paigutada ja mis eesmärgil ta kavatseb neid kasutada. Prantsusmaale on töökohad tähtsad, kuid neid ei tohi luua Euroopa Liidu teiste liikmesriikide julgeoleku arvelt. Head parlamendiliikmed! Ma kutsun teid üles mitte lubama mis tahes spetsifikatsiooniga relvastust kolmandatesse riikidesse, kuni seda küsimust ei ole nõukogus arutatud ja kuni ei ole absoluutset kindlust, et selliste tehingutega tugevdatakse ja mitte ei nõrgendata julgeolekuolukorda kogu Euroopa Liidus. Tänan teid tähelepanu eest!

Oliver Chastel, nõukogu eesistuja. – (FR) Austatud juhataja! Lugupeetud parlamendiliikmed! Mul on hea meel, et täna pärastlõunal on meil võimalus keskenduda relvaekspordikontrollile.

Kuna paruness Ashtonil ei olnud võimalik tänasest istungist osa võtta, palus ta presidentuuril ennast selles arutelus asendada ning ma üritangi nüüd vastata mõnede küsimustele, mis me sellel teemal oleme saanud.

Nagu teate on Euroopa Liit juba mõned aastat mänginud relvaekspordikontrolli küsimuses juhtivat rolli, seda nii piirkondlikul kui ka rahvusvahelisel tasandil, ning meie eesmärk on selge: me tahame vältida sellise sõjatehnoloogia ekspordi, mida võib kasutada soovimatutel eesmärkidel, näiteks riigisiseseks represseerimiseks või rahvusvaheliseks agressiooniks.

Enam kui kümme aastat tagasi võttis nõukogu vastu ELi relvaekspordi toimimisyuhendi, milles sätestatakse eri kriteeriumid tavarelvade ekspordimiseks. 2008. aastal asendati juhend ühise seisukohaga, milles lisati mitmed uued elemendid, mille tulemusena on Euroopa Liidul kõige tõhusam relvaekspordikontrolli süsteem kogu maailmas. Ühise seisukoha õiguslikult siduvate sätetega tagatakse, et liikmesriigid teostavad relvaekspordi vastutustundlikult ja läbipaistvalt.

Ühise seisukoha eesmärk on tõhusalt koordineerida relvaekspordikontrolli riiklikku poliitikat, kasutades selleks eelkõige keeldumisest teatamise ja konsultatsioonimehhanismi. Mehhanism tähendab seda, et kui liikmesriik kavatseb anda põhimõtteliselt identsele tehingule ekspordiloa, mille andmisest on teine liikmesriik varem keeldunud, siis peab ta selle liikmesriigiga konsulteerima ja teavitama kõiki liikmesriike oma lõplikust otsusest. Teiste sõnadega, liikmesriik, kes annab loa tehinguks, mille andmisest mõni teine liikmesriik

on keeldunud, peab kõigile liikmesriikidele saatma üksikasjaliku selgituse oma otsuse kohta.

Vastusena küsimusele konsultatsioonide kohta: olukord on selge. Ühises seisukohas nõutakse juhul, kui identsele tehingule loa andmisest on varem keeldutud, ainult järjekindlat konsulteerimist.

Liikmesriikide delegatsioonid nõukogu pädevates struktuurides vahetavad üldjuhul korrapäraselt ja sageli teavet relvakontrolli kohta, eriti kui tegemist on nn tundlike sihtkohtadega. Liikmesriigid küsivad sageli nõukogu teiste liikmete arvamust selle kohta, missugused sihtkohad võivad olla problemaatilised või kahtlased. Korrapärane teabevahetus on Euroopa Liidu relvaekspordikontrolli poliitika keskne samm.

Teile teadmiseks: 2009. aastal uuriti liikmesriikidevaheliste konsultatsioonide käigus 14 kolmanda riigi sihtkohta. Seejärel andsid liikmesriigid teada, mis põhjustel nad otsustasid neisse sihtkohtadesse ekspordiloa anda või keeldusid selle andmisest.

Austatud juhataja! Sellega tahtsin anda teile aimu, kuidas toimime liikmesriikidevahelise teavitamise, kontrolli ja koostoimega.

Vastan hea meelega muudele küsimustele, mida tänases arutelus võidakse esitada.

Roberto Gualtieri, *fraktsiooni S&D nimel.* – (IT) Austatud juhataja! Head parlamendiliikmed! Euroopa kaitsesüsteemi tööstusliku ja tehnoloogilise baasi tugevdamine on ühise kaitsesüsteemi arendamise vältimatu osa.

Puudu on siiski ühised eeskirjad ja koordineeritud käsitlusviis, millega töhustada Euroopa kaitsetööstuse arengut ja konkurentsivõimet, tagades samal ajal, et areng toimub kooskõlas Euroopa põhimõtete ja rahvusvaheliste kohustustega. Sel eesmärgil on 2008. aasta detsembri ühine seisukoht, milles määratleti kolmandatesse riikidesse toimuva relvaekspordi menetlused ja kriteeriumid koos kaitsetööstuse siseturu direktiiviga, tähtis samm edasi.

Nagu teame, ei hõlma need menetlused üldist konsultatsioonimehhanismi. Ühises seisukohas viidatakse siiski ajaliselt vajadusele parandada koostööd ning ühtsust selles valdkonnas ühise välis- ja julgeolekupoliitika raamistikus. Artiklis 7 viidatud koostöö ja ühtsus ei peaks jääma vaid paberile ning iga-aastased sõjalise ekspordi aruanded tuleks parlamendile kättesaadavaks teha seni, kui sellel rindel ei ole saavutatud soovitud edasiminekut senikaua, kui ühise kaitsesüsteemi loomise järel on võimalik võtta vastu veelgi siduvad mehhanismid.

Tundub – ehkki sõnaselgelt seda väljendatud ei ole –, et Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni esitatud küsimus ei piirdu ainult üldiste asjadega. Ehkki oleks olnud parem, kui kohe algusest peale oleksite asju nende õige nimega nimetanud, siis tundub, et Prantsuse laevade Venemaale müümisega ei olda vastuolus 2008. aasta ühise seisukohaga. Vastupidi, sedalaadi eksport võib tugevdada Euroopa ja Venemaa suhteid ja koostööd julgeoleku valdkonnas ning seega muuta need rohkem siduvamaks. Need suhted ei tohiks aga jääda kahepoolseteks, vaid nendega tuleks tegeleda ning neid tuleks arutada ja juhtida Euroopa tasandilt.

Elmar Brok, *fraktsiooni PPE nimel.* – (DE) Austatud juhataja! Ma tahaksin teha mõned märkused. Siin on tegemist jälle selle vana küsimusega Euroopa pädevusest. Põhiseadus- ja valitsuskonverentsidel ei ole me suutnud lisada relvakaubandust Euroopa pädevuse üldsfääri. Ma usun, et oleks mõistlik neid püüdlusi jätkata, et muuta toimimisjuhend ja

nõukogu 2008. aastal vastu võetud õigusnormid siduvamateks. Euroopa Parlament peaks selles suunas tööd tegema.

Teiseks on minu arvates selge, et selles kontekstis ei tohiks liikmesriigid omavahel nii vähe suhelda, et üksikutel liikmesriikidel võiks tekkida tunne, et relvaeksport kolmandatesse riikidesse toimub nende arvelt ja ohustab nende julgeolekut. Pole oluline, kas nii tunda on õige või vale. Seepärast arvan ma, et peame Euroopas tõhusama lahenduse leidma.

Kolmandaks on minu arvates vaja paremat koostööd muu hulgas ka tööstuspoliitikaga seotud põhjustel – ja seda saaks näiteks teha Euroopa Kaitseagentuuri kaudu – sellistes valdkondades nagu eksport, teadusuuringud, planeerimine, tootmine ja hanked, sest kui riigil on oma relvatööstus, siis on see seotud tema sõltumatusega. Kui riigil oma relvatööstust ei ole ja kogu sõjavarustus tuleb osta kolmandatest riikidest, siis sõltub riigi julgeolek kolmandatest riikidest. See on seotud meie vabadusega, mitte pelgalt majanduslike teguritega, ehkki ma ei eita, et ka need mängivad rolli.

Me peame kõike vaatlema kontekstis ja siis on võimalik saavutada selles valdkonnas suuremat ühtsustunnet ning liikmesriikide vahel ei tekiks selliseid mittemõistmisi, nagu hiljuti mõistetavatel põhjustel Balti riikidega juhtus.

Johannes Cornelis van Baalen, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Austatud juhataja! Ma tahan, et see oleks selge: ennast kaitsta on lubatud; teised riigid suudavad end kaitsta; niisiis ei ole relvaeksport lubamatu. See on fraktsiooni ALDE seisukoht.

Me ei tohiks aga eksportida piirkondadesse, kus valitseb pingeline olukord või käib sõda. Me peaksime endale piirid seadma. Ja kui meil puudub reaalne õiguslikult siduv relvaeksporti režiim, siis tähendab see seda, et Euroopa Liidu 27 liikmesriigil puuduvad võrdsed võimalused. Nad konkureerivad ja võitlevad tellimuste pärast ning tõelist konsultatsiooni ei toimu.

Ma arvan seega, et seda küsimust saab lahendada ainult siduva ühise režiimi abil, ning ühtlasi toetan ma ka kolleegi Elmar Brok äsjaöeldut.

Indrek Tarand, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – Austatud juhataja! Tegemist on tähtsa küsimusega ja ma tänan kolleegi, kes saavad aru, missugust muret minu piirkonnale on põhjustanud Prantsusmaa teatud otsus Mistrali aluste kohta.

ELi toimimisjuhend, mis on kehtinud alates 2008. aastast, on hea dokument, kuid nagu meie liberaalset kolleeg mainis: sellest ei piisa. Me peaksime jätkama tööd ülemaailmse relvakaubandusega, sest ELil lasub suur vastutus. Me vastutame ühe kolmandiku eest kogu relvakaubanduse mahust.

Kui väidetakse, et Venemaa on meie strateegiline partner ja me saame Venemaaga sõjalistes küsimustes koostööd teha, siis minu jaoks taandub küsimus loogikale. Miks vajab meie sõber ründerelvastust? Et osaleda Afganistanis hea juhtimise sisseseadmises? Ei, Moskval ei ole mingit kavatsust sellest operatsioonist osa võtta. Et kaitsta inim- ja vähemuste õigusi Kõrgõzstanis? Ei, ja ega kummalgi juhul polegi Mistralist kasu, sest sellega ei pääse neile sisemaariikidele ligi. See muudab aga olukorda Mustal merel – mitte paremuse, vaid halvemuse poole – ja avaldab samuti mõju kaheksale Euroopa Liidu Läänemere-äärsele liikmesriigile. Julgeolek nendes riikides – alates Poolast ja Saksamaast kuni Eesti, Läti ja Leeduni – muutub nõrgemaks.

Ma nõustun Roberto Gualtieriga, et koostöö meie strateegilise partneriga on hea asi, kuid uskuge mind, Venemaaga saab teha koostööd muudes valdkondades kui kõrgtehnoloogiline

relvastus. Mõelge autodele – see on valdkond, milles Venemaa tööstusel on samuti raskusi! Mõelge koostööle tuletõrjeüksuste vahel! Mõödunud suvel oli Vene tuletõrjujatel suuri probleeme, kui süttis Belgia-suurune metsaala.

Ceterum censeo. Mistrali müük tuleb tühistada.

Geoffrey Van Orden, *fraktsiooni ECR nimel.* – Austatud juhataja! Minu fraktsioonis peetakse väga tähtsaks meie suveräänsete riikide õigust otsustada, kas kooskõlas ELi ühises seisukohas kokkulepitud kriteeriumidega anda või mitte anda välja relvaekspordiluba. Ilmselgelt ei ole tegemist küsimusega, mille üle otsustab EL. Ühises seisukohas mõistagi soovitatakse tungivalt ekspordivatel liikmesriikidel muu hulgas arvesse võtta ka piirkonnas rahu, julgeoleku ja stabiilsuse säilitamist.

Selle juhtumi puhul, mis tundub olevat arutelu keskmes, peaksime olema teadlikud olukorra tundlikkusest nii Läänemere kui ka Musta mere piirkonnas. Mis puudutab Musta merd, peaksime meenutama hiljutist Gruusia konflikti ja asjaolu, et kuuest selle mere äärsest riigist kolm – Bulgaaria, Türgi ja Rumeenia – on NATO liikmed ja veel kaks – Gruusia ja Ukraina – on NATO partnerid ja soovivad organisatsiooni liikmeks astuda. Seega võiksime küsida, kui tark on müüa sõjategevuses kasutamiseks mõeldud amfiibaluseid kuuendale riigile: Venemaa Föderatsioonile.

Relvaekspordiga seotud küsimuste lahendamiseks on siiski paika pandud hästitoimivad mehhanismid. ELi kontekstis on selleks nõukogu tavarelvade ekspordi töökond (COARM), mis kohtub ametlikult Brüsselis iga kuue nädala tagant. Kuna tegemist on valitsustevahelise grupiga, siis on see sobiv foorum, kus relvaekspordi arutada. Strasbourgi istungjärk selleks ei sobi. Me peaksime laskma COARMil oma tööd edasi teha.

Sabine Lösing, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (DE) Austatud juhataja! 2000. aastal sedastas Euroopa Liit Lissaboni strateegias selgelt oma eesmärgi saada 2010. aastaks maailmas juhtivaks majandusjõuks. Paljudes valdkondades me seda eesmärki ei suutnud saavutada, kuid see ei kehti ELi relvaekspordi suhtes.

Perioodil 2005–2009 möödusid ELi liikmesriigid Ameerika Ühendriikidest, saades maailma juhtivateks relvaeksporditajateks. Minu arvates on see areng väga küsitav. Relvaekspordi toimimisejuhend, mis ei olnud kunagi juriidiliselt siduv ja mis sisaldas kitsendavat ekspordilubade andmise praktikat, koosnes vaieldamatult ainult tühjadest sõnadest. Mul oli seepärast väga hea meel, kui 2008. aasta detsembris töötati relvaekspordi toimimisejuhend ümber ühiseks seisukohaks.

Meil ei ole siiski tõhusat sanktsioonide mehhanismi. Saksamaa näiteks tunnistas juba tükk aega enne 2008. aastat toimimisejuhendi õiguslikku siduvust. Sellest hoolimata on riik praegu maailmas suuruselt kolmas relvaeksporditaja ja varustab relvadega selliseid kriisikoldeid nagu Saudi-Araabia ja Pakistan. Pealekauba ei ole liikmesriikide nõukogule esitatavad relvaekspordiaruanded ühtses vormis ja sageli ei ole need läbipaistvad. Seda valdkonda on kiiresti vaja standardida, et kõik asjakohased relvaeksporditehingud oleksid jälgitavad ning neid oleks võimalik kriitiliselt hinnata. Kahjuks ei ole aruannete standardimiseks peaaegu mitte midagi ära tehtud. Ma igal juhul kahtlen, kas eetikanormidele vastav relvaekspordisüsteem on võimalik. Üks aga on kindel, nimelt see, et hetkel on Euroopa Liit selle saavutamisest veel väga kaugel.

(Sõnavõtja nõustus vastama sinise kaardi küsimusele vastavalt kodukorra artikli 149 lõikele 8)

Geoffrey Van Orden (ECR). – (*sõnavõtu algust ei ole kuulda*) ... komisjoni, sest Sabine Lösing langes samasse lõksu, millest me parlamendis ja mujal sageli Euroopa Liidu relvaekspordi kohta kuulnud oleme.

Euroopa Liit ei ekspordi relvi. Euroopa Liidul ei ole kaitsetööstust. Euroopa Liidul ei ole relvajõudusid. Need kõik kuuluvad liidu liikmesriikidele, mistõttu ei tohiks me kasutada terminit „ELi relvaeksport”. Sellist asja ei ole olemas!

Sabine Lösing (GUE/NGL). – (*DE*) Austatud juhataja! Ma ütlesin Euroopa Liidu riigid!

David Campbell Bannerman, *fraktsiooni EFD nimel.* – Austatud juhataja! ELi huvi relvaekspordi vastu on ilmselgelt osa ELis pärast Lissaboni lepingut kasvavast militariseerumisest.

Tony Blair ise ütles vaid paari päeva eest ajakirjanikele, et ta tahab, et ELil kujuneks väljanna sõjaline olemus. Suure osa sellest moodustab see, kellelt EL oma relvad saab ja kellele ta neid relvi müüb.

Juba kõneletakse sellest, et ELi sõjaväele hangitud varustusel puudub koostalitlusvõime Ühendriikide varustusega. Hullumeelne idee, et britid jagavad oma lennukikandjaid Prantsusmaaga tähendaks seda, et britid kaotaksid üleöö juurdepääsu ameeriklaste salajasele tehnoloogiale.

See sulgeks ka Ühendkuningriigi turu USA impordile ja Ameerika Ühendriikide turu briti ekspordile, mis tähendaks töökohtade kaotamist nii siin- kui ka sealpool Atlandi ookeani.

Kaitseeksport on Ühendkuningriigi majandusele igal aastal väärt seitse miljardit inglise naela, mis võrdub meie igal aastal ELi tehtava sissemaksega. Me peaksime seisma vastu igasugustele sellelaadsetele üritustele.

Andrew Henry William Brons (NI). – Austatud juhataja! Kõik relvi tootvad riigid seisavad ühe relvaekspordi dilemma ees. Püsikulud on iseenesest mõistetavalt ja vältimatult kõrged, mistõttu enamiku – või isegi kõigi – riikide jaoks ei ole relvade tootmine vaid oma tarbeks majanduslikult tasuv. Mõnel relvi tootval riigil võib tekkida kiusatus kehtestada põhimõtte eksportida relvi mis tahes riiki, välja arvatud riikidesse, mille puhul on põhjust arvata, et need võivad teda või tema huvisid rünnata. Nii oleks relvi tootva riigi huvid maksimaalselt rahuldatud. Parimal juhul oleks see lihtsalt ebamoraalne poliitika, halvimal täiesti moraalilage.

Algses küsimuses mainitud kriteeriumid, mille alusel otsustada kas relvi eksportida või mitte, on erinevad ja neid on palju. Eri relvaliikide suhtes võivad kehtida eri kriteeriumid. Halva inimõiguste mainega riikidel, nagu Iraan – ning mis sellesse puutub, siis ka ELi riikidel, kes inimesi poliitiliste erimeelsuste ja n-ö ketserlike arvamuste avaldamise eest luku taha panevad, ehk siis pooltel ELi riikidel –, tuleb keelata väikerelvad, jälgimissüsteemid ja inimeste ohjeldamiseks mõeldud esemed, kuid neil ei tarvitseta keelata relvi, millega kaitsta end välisrünnaku vastu.

Riikidele, mis kalduvad agressiivseid sõdu pidama, kuid austavad oma kodanike õigusi, võidakse müüa väikerelvi ja inimeste ohjeldamiseks mõeldud mehhanisme, kuid mitte massihävitusrelvi. Eeskätt just Ameerika Ühendriikidel – väidetavalt on tegemist planeedi kõige agressiivsema riigiga, mis on pidanud loendamatu arvul destabiliseerivaid, agressiivseid ja ebaseaduslikke sõdu – tuleks keelata tehnoloogia, mida on võimalik kasutada massiliseks hävitamiseks.

Teisest küljest Iraan, mida me selle inimõigustega seotud halva maine pärast põlgame – mina kindlasti teen seda –, ei ole oma naabreid rünnanud. Iraani-Iraagi sõjas ei olnud näiteks Iraan kallaletungija, kuid see võib olla näiteks Ameerika Ühendriikide või Iisraeli kallaletungi või kavandatud rünnaku sihtmärk. Võimalik, et me ei taha, et Iraanil oleksid relvad, millega algatada rünnakut – ja mina kindlasti ei taha seda –, kuid me võime tahta, et tal oleks tuumakilp, et vältida tema ründamist.

Charles Tannock (ECR). – Austatud juhataja! Ma üldjuhul ei sega vahele, kõige vähem siis, kui arutus osaleb Briti Rahvuspartei kuuluva Euroopa Parlamendi liige, kuid süüdistada liikmesriike selles, et nad panevad inimesi nende poliitiliste vaadete ja arvamuste eest luku taha! Ma võin Euroopa Liidu suhtes kriitiline olla, kuid ma ei tea ühtegi Euroopa Liidu liikmesriiki, kes paneks inimesi nende poliitiliste vaadete eest luku taha, sest vastasel korral, jumal hoidku, ei lubataks neil siin istungisaalis vist viibida.

(Vahelehiüüded: „Ungari!”)

Täielik absurd! Kas te oskate nimetada ja häbiposti panna riike, kes inimesi poliitiliste veendumuste eest luku taha panevad?

(Parlamendiliikmete vahelehiüüded, sealhulgas Andrew Brons, kellele pakutakse võimalust sõna võtta)

Andrew Henry William Brons (NI). – Austatud juhataja! Ma olen väitnud, et Ungaris pandi eelmise režiimi ajal mitmeid inimesi luku taha pelgalt nende poliitiliste erimeelsuste pärast. ELis on palju riike, kes panevad inimesi ketserlike akadeemiliste arvamuste pärast luku taha. Kui ekslikud sellised akadeemilised arvamused ka poleks, ei ole siiski õige panna inimest luku taha arvamuse eest, mille puhul võib tegemist olla vaat et üleskutsega vägivallale.

Michael Gahler (PPE). – (DE) Austatud juhataja! Ma ei taha teha eelmisele sõnavõtjale seda au anda, et viitan tema sõnavõtule, kuid alguses ütles ta midagi, mis on õige. Ta väitis, et väiksema relvatööstusega riikide jaoks on relvade tootmine majanduslikult ebaotstarbekas. Loomulikult järeldan sellest midagi muud kui tema, järeldan nimelt, et Euroopa Liidus peaksime vajaliku sõjavarustuse tootmisega saama Euroopa Kaitseagentuuri ja ühiste hankekavade kaudu odavamalt hakkama.

Kõigepealt tahaksin tänada aga nõukogu eesistujat tema avalduse eest! Ma arvan, et poliitilises mõttes on väga oluline, et saame väita, et meil on maailmas kõige nüüdisaegsemad õiguslikult siduvad relvaekspordi kriteeriumid. Ma leian, et Euroopa Liit peaks selle üle uhke olema.

Selle taustal on mul nõukogu eesistujale üks küsimus. Te selgitasite, millal konsultatsioone peetakse ja ilmselt toimub see ainult siis, kui riigi esitatud identne taotlus on tagasi lükatud ja mõni teine riik kavatseb eksporditaotluse rahuldada. Kas selleteemalised arutelud on piirdunud nõukogu töökonnaga või – ja see on mu teine küsimus – on seda ministrite nõukogus juba poliitilisel tasandil arutatud? Selles kontekstis on see teine küsimus, mis mulle huvi pakub.

Justas Vincas Paleckis (S&D). – (LT) Mõned kaasparlamendiliikmed on juba maininud, et Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni küsimus varjab endas mõistatusi ja sõnamänge, mis päriselt ei selgita, miks ja kuidas see probleem tekkis. Küsimuse esitamisel oleks suuremast selgusest abi olnud. Teisest küljest peame tunnustama, et mõned Kesk- ja Ida-Euroopa riigid on eriti tundlikud ja tunnevad end Euroopa Liidu liikmesriikidega

võrreldes vähemkindlalt. Nõukogu 8. detsembri 2008. aasta ühises seisukohas anti relvaekspordi kohta teatavad suunised. Eksperdid tunnistavad, et riik, millest täna räägime – Prantsusmaa –, ei ületanud suunistes sätestatud piire, kuid see ei tähenda, et julgeoleku- ja kaitsepoliitikat ellu viies ei peaks me neid suuniseid ja eeskirju täiustama. Ma nõustun täielikult kaasparlamendiliikme Elmar Broki arvamusega, et peame relvade seisukohalt tegema rohkem koostööd. Mis puutub relvaeksporti, siis peame tagama, et usaldust oleks rohkem ja kahtlustamist vähem, mis mõnikord võib olla põhjendatud, teinekord mitte. Kahtlustuste tõttu vastanduvad ohtlikult suured ja väiksed riigid, ELi uued ja vanad liikmesriigid. Meil on vaja rohkem usaldust ja solidaarsust, kuid see ei teki isenesest. Me peame rohkem rääkima, pidama konstruktiivseid konsultatsioone, vältima tulipäist süüdistamist ja kunstlikku paralleelide tõmbamist 20. sajandi alguse või keskpaigaga, kui Euroopas domineeris kel-jõud-sel-õigus-põhimõte. Konkreetsete tulemuste saavutamiseks peame ELis parandama konsultatsioonimehhanismi. Siis on sellest arutelust ka mingit kasu.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) Siin räägitakse ilusaid sõnu koostööst ja usaldusest, kuid mulle on jäänud mulje, et relvade väljapoole liitu eksportimise poliitika otsustavad tegelikult vääramatult prantslased. Suurimad ja rikkaimad liikmesriigid teevad, mida tahavad, ning ei pööra tähelepanu standarditele ja eeskirjadele, millest siin täna nii palju räägitakse. Viimastelgi päevadelgi oleme jälle kuulnud sellest, et Prantsusmaa on Venemaale müünud Mistrali ründelaevu. Kui seda kokkulepet ei ole veel sõlmitud, siis vaid seetõttu, et Venemaa on välja kuulutanud erimenetlusega hanke, kuid me teame, et tehing nii või teisiti sõlmitakse. Hiljuti kommenteeris üks Vene admiral Venemaa kallaletungi Gruusiale ja ütles, et kui Venemaal olnuks olemas Mistrali ründelaevad, siis poleks sõda Gruusia vastu kestnud mitte neli-viis päeva, vaid kaks tundi. Kas ELi liikmesriigid tõepoolest peaksid sellist relvastust müüma, kui on teada, et ostja ei kasuta seda mitte kaitse eesmärgil, vaid ründamiseks? Gruusial ei ole aastaid olnud võimalik ELi liikmesriikidelt relvi osta, sest selliste relvade ostule kehtib spetsiaalne embargo. Tegemist on topeltstandarditega, mida tuleks vältida.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Austatud juhataja! Lugenud läbi ühise seisukoha ja kriteeriumid, mida relvi eksportivad riigid peavad täitma, kerkis silmade ette pilt Iisraelist. Iisrael on riik, kes ei austa rahvusvahelist õigust, kes tallab jalge alla inimõigused ja on vallutanud Gaza, ning ma tahaksin siinkohal öelda neile, kes küsimuse esitasid, et ma ei ole hiljutiste sündmuste järel kuulnud ühtegi üleskutset sõjalise varustuse ja relvade ekspordi keelamiseks ja muude sanktsioonide kehtestamiseks Iisraeli suhtes, kes ei täida neid kriteeriumeid; sanktsioone, mida nad teiste kohta on ühise seisukoha teemal on maininud.

Esimene sõnavõtja viitas Euroopa poliitilise solidaarsuse kontekstis näiteks Kreekale. Kas ma tohin teile meelde tuletada, et ehkki ühise seisukoha kriteeriumis nr 8 on sätestatud, et kui üks Euroopa Liidu liikmesriikidest tahab eksportida relvi teisele liikmesriigile, peab ta arvesse võtma selle riigi, kuhu ta relvi ekspordib, majandusolukorda. Kreeka juhtumi puhul avaldavad näiteks Prantsusmaa ja Saksamaa Kreekale survet, et ta ostaks vastutasuks poliitilise toetuse eest neilt relvi, ja nad teevad seda ajal, mil Kreeka on väga suurtes finantsraskustes, mil riik on allutatud eri kontrollidele, kui riigis kärbitakse pensioneid, palkasid jms.

See on silmakirjalik seisukoht ja näitab, et selles loogikas on esikohale seatud relvatööstuse kasumid, mitte rahu põhimõte, mis on see, millest Euroopa Liit peaks juhinduma.

Jaroslav Paška (EFD). – (SK) Paljudes Euroopa Liidu riikides asuvad kaitsevarustust tootvate suurettevõtete peakorterid ja rajatised. Paljud riigid maailmas on väga huvitatud nende ettevõtete konkreetsetest toodetest. Selliste materjalidega kauplemise kujul on tegemist erilise tegevusalaga, mis erineb kauplemisest muude toodetega, kuna äriüksuste ja konkreetsete ärimudelite hindamisel tuleb arvestada julgeoleku- ja välispoliitiliste piirangutega.

See äritegevus on lubatud ainult riikliku loa alusel. Selline luba võib olla sõjavarustusega kauplemise loa või sõjaliste materjalide impordi, ekspordi või ühendusesisese transpordi litsentsi kujul. Kogu protsess toimub kooskõlas väga täpsete eeskirjadega ning see on allutatud väga rangele riigikontrollile ja riigid on kohustatud tegutsema kooskõlas oma välispoliitiliste kohustustega. Arvestades iga reaalse tehingu eripära ja ainulaadsust, tuleks minu arvates seda tegevusvaldkonda koordineerida nõukogu tasandil üksikjuhtumite kaupa ning teha seda üldiselt ja rõhuasetusega võimalike välispoliitiliste tagajärgede hindamisele.

Arnaud Danjean (PPE). – (FR) Austatud juhataja! Mul on selle teema kohta kolm väikest märkust. Esiteks, kuna jutt on Prantsusmaa seisukohast seotud Mistrali müügiga, siis kas tohin teile meenutada, et kindlat kokkulepet ei ole sõlmitud, et Mistral on alus; see on laev, mis müüakse ilma relvastuseta – mis on tegelikult üks põhiküsimustest Venemaaga peetavatel kõnelustel –, ja et Venemaa ei pea seda tüüpi varustuse ostmiseks läbirääkimisi mitte ainult Prantsusmaaga. Nii et lubage mul asju reaalselt vaadata. Ma saan aru, et mõnedes riikides tekitab see emotsioone, kuid emotsioonid on üks asi, faktid aga hoopis midagi muud.

Teiseks, nagu minister viitas, on Euroopa Liidus olemas relvaekspordi toimimisyhend, millest hiljem, Prantsuse eesistumise ajal 2008. aastal sai ühine seisukoht. See juhend on maailmas üks kõige nõudlikumaid. Me oleme selles küsimuses rohkem kui eeskujulikud ja lisaks toimimisyhendile – nagu üks meie kaasparlamendiliikmetest meile meelde tuletas – on meil töökond, kes kohtub ühise välis- ja julgeolekupoliitika raamistikus regulaarselt, et arutada mitte ainult juhendi rakendamist, vaid ka liikmesriikide relvaekspordipoliitikat. Seega on täiesti olemas foorum, kus on võimalik Mistrali küsimust adekvaatselt käsitada.

Lubage mul lõpetuseks öelda, et kui me räägime Euroopa solidaarsusest relvaekspordi küsimuses ja kui me arutame vajadust ühise strateegia ning ühise kaitsepoliitika järele, siis peame vaatama relvade ja kaitsevarustuse kaubanduse tsüklit tervikuna. See hõlmab ka importi ja loomulikult kaitsetööstust. Kui lähtuda sellest vaatenurgast, siis usun, et paljudel riikidel on veel pikk tee käia, et tagada, et Euroopa suudaks säilitada oma sõjaliseks kohaolekuks vajalikud tehnoloogiad, tökohad, oskusteabe ja reaalse strateegilise võimekuse.

Zoran Thaler (S&D). – (SL) Prantsusmaa nüüdisaegsete sõjalaevade ekspordil Venemaale on nii Euroopa kui ka poliitiline mõõde. Sellega on seotud ka solidaarsus või selle puudumine, sest puudutab see ju meie Balti regiooni liikmesriike ja meie partnereid idapartnerluse riikidest: Gruusia, Aserbaidžaan, Ukraina jt.

Me teame, et Prantsusmaa sekkus Vene-Gruusia sõtta, mille järel Venemaa nõustus kindlate rahvusvaheliste kohustusega, millele ta alla kirjutas. Aga kuidas ta neid kohustusi on täitnud? Kas ta on näiteks lubanud sõltumatuid Euroopa Liidu vaatlejaid Lõuna-Osseetiasse ja Abhaasiasse? Ma kardan, et siiani ei ole ta seda teinud.

Me teame, et nõukogu 2008. aasta ühine seisukoht on väga täpne. Importiv riik peab järgima oma rahvusvahelisi kohustusi ja inimõigusi ning säilitama regioonis rahu, julgeoleku ja stabiilsuse. Kas Venemaa on aga midagi sellist teinud?

Minu viimane küsimus teile on: kas Prantsusmaa või õigemini president Sarkozy saab vastutasuna selle küsitava ründelaevade Venemaale müümise tehingu eest nõuda Venemaalt, et too tõepoolest hakkaks oma rahvusvahelisi kohustusi täitma?

Charles Tannock (ECR). – Austatud juhataja! Tavarelvatööstus annab olulise panuse mitmete liikmesriikide majandusse, sealhulgas ka minu kodumaa Ühendkuningriigi majandusse. Ebastabiilses ja ohtlikus maailmas peavad ELi liikmesriikidel olema vahendid, et kaitsta ennast, oma huvisid ja oma partnereid üle kogu maailma.

Euroopa Liit on nõukogus valitsuste vahel saavutatud ühehäälese kokkuleppe kohaselt viimastel aastatel teinud muljetavaldavaid pingutusi ning edusamme, et piirata teatud relvade tootmist ja jaotamist ning isegi keelustada relvatarned teatud repressiivsetele režiimidele. Me võime õigustatult tunda uhkust oma toetuse eest Ottawa lepingule, milles keelatakse kogu maailmas jalaväemiinid. Eelmisel kuul jõustunud kassettlahingumoona konventsioon on loodetavasti veel üks samm selle jälgi relvaliigi likvideerimise teel, kuigi täheldan, et vähemalt kuus ELi liikmesriiki ei ole seda veel ratifitseerinud.

Me teeme kooskõlas MPIga Euroopa Liidu naaberriikides tõsist tööd, et teostada järelevalvet relvatootmise üle ja hävitada tuumarelvareservid, ning see töö peaks jätkuma ja veelgi tõhustuma.

Me peame alati jääma valvsaks terroristide suhtes, kes üritavad hankida relvi riikidest, kus lõppkasutaja litsentsimiskorda ja relvaeksporti nii rangelt ei kontrollita ega jõustata.

Lõpetuseks peaks Euroopa Liit säilitama relvade Hiinale eksportimise keelu kahel põhjusel. Kõigepealt selle režiimi halva inimõiguste maine pärast oma kodanike kohtlemisel ning teiseks selleks, et näidata toetust meie demokraatlikule partnerile Taiwanile, mis on potentsiaalselt esimene riik Hiina tulejoonel.

Inese Vaidere (PPE). – (LV) Head parlamendiliikmed! Relvad ja sõjavarustus ei ole tavaline kaubavahetus. Tegemist on erilise sektoriga, mis avaldab vahetult mõju riigi julgeolekule. Relvade ja sõjavarustuse eksport kolmandatesse riikidesse, eelkõige riikidesse, kus demokraatia on küsitav, kus rikutakse inimõigusi, ja riikidesse, mis teevad koostööd riikidega, kus on märke terrorismist, võib olla tõsiseks ohuks mitte ainult Euroopa Liidule, vaid ka kolmandatele riikidele. Just seepärast tuleb seda pidada Euroopa Liidu ühise välis- ja julgeolekupoliitika tähtsaks haruks. Kuidas saame rääkida ühisest kaitsepoliitikast, nagu president Barroso seda eile tegi, kui iga riik võib iseseisvalt relvadega kaubelda? Prantsusmaa otsus Mistrali sõjalaevade müümiseks kujutab endast sõjatehnoloogia otsest siiret kolmandasse riiki, mis ei ole Euroopa Liidu sõjaliitlane. Me peame tunnistama, et tehnoloogiasiire ei tähenda iseenesest kindlasti seda, et asjaomane riik on Euroopa Liidu suhtes sõbralik või muutub sõbralikumaks, nagu tänases debatis on väitnud Prantsusmaa euroasjade minister Lellouche ja veel mõned lugupeetud parlamendiliikmed. Mitte ühtegi Euroopa Liidu strateegiat ei saada edu, kui ühiselt vastu võetud põhimõtteid eiratakse. See kehtib võrdselt Euroopa Liidu riikide omavahelise solidaarsuse suhtes kui ka ühiste huvide arvestamisel otsuste tegemisel. Solidaarsuse tähtsust rõhutatakse Euroopa Liidu asutamislepingus ja nõukogu ühises seisukohas, milles määratletakse ühised eeskirjad sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kontrollide kohta. Üksikute riikide lühiajalised majandushuvid ei tohi seista Euroopa Liidu ühiste prioriteetide ja eesmärkide teel. Otsused,

mis avaldavad mõju Euroopa Liidu välis- ja julgeolekupoliitikale, tuleb vastu võtta ühiselt konsultatsioonides kõigi ELi liikmesriikidega. Välja on vaja töötada piisav ja õiguslikult siduv mehhanism, mille abil analüüsitakse kooskõlas ühiselt koostatud kriteeriumidega kõiki võimalikke tagajärgi. Tänan teid!

Marietta Giannakou (PPE). – (EL) Austatud juhataja! Nõukogule täna esitatud küsimus avab võimaluse tõstatada veel üks oluline teema, mida paljud meist Euroopa konvendi ajal ja valitsustevahelise konverentsi raamistikus toetasid, milleks on Euroopa kaitse ja julgeoleku ning relvi tootva asutuse ja ühise kaitseagentuuri loomise üldine küsimus.

Ärgem unustagem, et Ameerika Ühendriikides valmivad tankid vaid ühel tootmisliinil, samal ajal kui Euroopas kasutatakse 16 eri tootmisliini! Järelikult oleks meil võimalus ulatuslikult säästa. Pidades aga silmas nõukogu 2008. aasta ühist seisukohta relvaekspordikontrolli kohta, peame mõnna, Olivier Chastel, et tegelikult mingit kontrolli ei ole. Ma ei räägi Prantsusmaast, ma räägin kõigist Euroopa riikidest. Samamoodi tegelikult ei kontrollita, kas riigid, kuhu me ekspordime, omakorda ei ekspordi relvi edasi kolmandatesse riikidesse. Teisisõnu, kas nad ei vahenda relvi riikidesse, kellele me ise iialgi relvi ei annaks.

Mulle on jäänud mulje, et ühise välis- ja julgeolekupoliitika raamistikus loodud töökonnal ei ole õigust liikmesriike kontrollida, et teha kindlaks, kuhu täpselt nad relvi ekspordivad. Kui me suudaksime ühist seisukohta rakendada ja panna paika konkreetset piirangud, siis oleme teinud edusamme. Relvaekspordi saame siiski tõeliselt edukalt kontrollida ainult juhul, kui suudame luua tõeliselt ühise kaitseagentuuri ja relvi tootva asutuse, mis võimaldaks meil kulusid vähendada ning samal ajal toetaks see meie relvade tootmise ja ekspordi põhimõtteid ning väärtusi ja demonstreeriks nende olemasolu praktikas.

Alf Svensson (PPE). – (SV) Austatud juhataja! Komisjoni president rõhutas oma eilses kõnes, et EL peab seisma ühise välis- ja julgeolekupoliitika eest. Me oleme seda korduvalt kuulnud. José Manuel Barroso rääkis ka ühisest kaitsest. Minu arust ei ole see poliitika siiski järjekindel, kui me ei lisa ka kaitsetööstust ja relvaekspordi. Nagu siin juba öeldi, sisaldab ELi asutamisleping – ja see on iseendastmõistetav – solidaarsuse põhimõtet ja liikmesriikide kohustust üksteisega nõukogus ja Euroopa Ülemkogus konsulteerida välis- ja julgeolekupoliitikaga seotud küsimustes. Enam selgemalt ei saa väljenduda!

Nõukogu 8. detsembri 2008. aasta ühises seisukohas on sätestatud sõjatehnoloogia ja -varustuse kontrolli ühised eeskirjad. Mis on ühistest seisukohtadest saanud? Kas Prantsusmaa ei tea neist? Võib-olla ei tea meiegi neid? ELi liikmesriigid Leedu, Eesti ja Poola ning samuti Gruusia väidavad, et Mistrali sõjalaevade Venemaale müümine vähendab nende julgeolekut. Vene sõjalaevastiku ülemjuhataja admiral Vladimir Vössotski on öelnud, et kui Venemaal oleks olnud Mistral-tüüpi alused Gruusia konflikti ajal, siis oleks Venemaa Musta mere laevastik operatsiooni toimunud 26 tunni asemel 40 minutit.

Suurtel liikmesriikidel ei tohi lasta tegutseda nende voli kohaselt. Me teame, et suurriigid tahaksid monopoli relvaekspordi üle, kuid loomulikult ei saa sellega nõus olla. See peaks olema eesistujariik Belgia ülesanne algatada ELis diskussioon eesmärgiga välja töötada selged ühised relvaekspordi käsitlevad eeskirjad.

Tunne Kelam (PPE). – Austatud juhataja! Selles arutus vastandub kahepoolsus ühisele poliitikale ja solidaarsusele. Tegelikult tunnevad mitmete liikmesriikide kodanikud tõsist muret peagi aset leidva nüüdisaegse sõjatehnoloogia kolmandatesse riikidesse ekspordi üle.

Kõigest aasta tagasi korraldas Venemaa Kirde-Euroopas sõjalise manöövri, mille stsenaariumi kohaselt olid Balti riigid sõjalise invasiooni sihtmärkideks. Me teame Vene laevastiku ülemjuhataja kuulsaks saanud lauset, et kui Venemaal oleks 2008 aasta augustis olnud Mistrali sõjalaevad, siis oleks operatsioon toimunud kolme tunniga, mitte kolme päevaga.

Mulle teeb rõõmu riigisekretär Chasteli avaldus, millesse ma suhtun kui väga positiivsesse vastusesse meie muredele, ning meie kolleegi Arnaud Danjeani teade, et sõjatehnikat ei kavatseta müüa. Venelased on siiski toonitanud – ja toonitavad jätkuvalt –, et kavatsevad osta just nimelt seda sõjatehnikat.

Ühele küsimusele ei ole veel vastust. Nimelt, miks ei toimu nõukogus konsultatsioone ja tavapäraseid arutelusid, kui üks liikmesriik tahab müüa sõjatehnikat kolmandale riigile? See on meie sõnum nõukogule. Me juhime tähelepanu vajadusele arutada rutiinselt Euroopa Ülemkogul sõjavarustuse kolmandatesse riikidesse eksportimist.

Krzysztof Lisek (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Relvade ja sõjatehnika tootmine ja eksport oli ja on paljude arutelude teema ning selle vastuolulise ja vaidlusi tekitava iseloomu tõttu on selleteemalised arutelud ka tulevikus keerulised. Alati on olnud kahtlusi – ja võib-olla need jäävadki –, et piirkonda võidakse destabiliseerida või ohutada selles konflikte. Ka järelevalve teostamine relvaekspordi üle on keeruline, mida rõhutasid ka varasemad sõnavõtjad. Ühest küljest on relvatööstus mitmetes Euroopa Liidu liikmesriikides oluline majandusharu. Relvade ekspordiga tegelevad Prantsusmaa, Suurbritannia, Saksamaa, Tšehhi Vabariik ja paljud teised liikmesriigid ning sellega tegelevad ka Ameerika Ühendriigid, Venemaa ja teised Euroopa Liidu välised riigid. Seepärast oleme väga kaugel olukorrast, kus relvade tootmisest ja ekspordist võib saada ELi poliitika subjekt. Praegu on liikmesriikidel selles valdkonnas suur autonoomia, kuid nad tõesti peavad oma õigusnormid kooskõlas nõukogu 2008. aasta ühise seisukohaga ühtlustama.

Kiire märkus Mistrali kohta – prantslastest kaasparlamendiliikmed peaksid mõistma Balti riikide ja Poola ärevust. Vene kindralid on öelnud, et alused võidakse paigutada Läänemerre. Läänemerd ümbritsevad lisaks Venemaale eranditult Euroopa Liitu kuuluvad riigid.

Andrzej Grzyb (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Arturs Kariņš'i küsimus on selgelt põhjendatud ja sama küsimus esitati korduvalt välisasjade komisjoni kohtumisel. Parlamendiliikmed ei saanud rahuldavat vastust. Nõukogu peab selles suhtes astuma konkreetseid samme, et anda rahuldav vastus küsimuse esitajatele eriti just seetõttu, et küsimus esitati kontekstis, mida siin korduvalt mainisid nii Tunne Kelam kui ka Ryszard Czarnecki. Ma räägin sellest, kuidas Vene sõjaväejuhid sedalaadi relvastusse suhtuvad ning eeskätt tõsiasjast, et Mistrali ründelaevad on pealetungirelvad. See paneb arvama, et asi ei ole ainult müügitehingus, vaid tuleks ka küsida, missugused on müügi tagajärjed. Me teame, et 2008. aasta direktiiv kehtib, kuid peame ka nõustuma, et mõnikord ei piisa reaalses elus vaid direktiivides sätestatust ja kehtivatest õigusnormidest. Gruusia konflikti kontrollimise küsimus, millest Euroopa Liit on huvitatud ja mis ei ole lahendust leidnud, näitab, et sedalaadi otsus on siinkohal vajalik.

Kyriakos Mavronikolas (S&D). – (EL) Austatud juhataja! Euroopa Liit on tõesti loomas ühist välis- ja kaitsepoliitikat ning kahtlemata peaksid olemas olema eeskirjad, mis reguleeriksid relvatööstuse suhteid kolmandate riikidega. Selle arutelu teemal tekkis mul küsimus ja ma tunnen, et pean selle täna siin istungjärgul esitama.

Kuidas saame põhjendada tõsiasja, et relvatööstused, eelkõige Ühendkuningriigis, on kehtestanud kaubandusembargo Euroopa Liitu kuuluva Küprose Vabariigi ja Küprosel asuvate relvajõudude suhtes, samal ajal kui me lubame Türgil okupeeritud Küprose territooriumil moderniseerida, ümber paigutada ja transportida sõja- ja muud varustust?

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE). – (ES) Ma olin mitu aastat siin parlamendis raportöör ja toona nõudis täiskogu peaaegu ühehäälselt, et 1998. aasta toimimisjuhend muudetakse siduvaks ühiseks seisukohaks, mis 2008. aastal võetigi vastu. Tookord rääkisime aga, et tegemist on edasiminekuaga, kuid mitte kindlasti lõpliku sammuga. Seda oli vaja teha, kuid sellest ei piisanud, ning see tõsiasi on tänasel arutelul selgeks saanud.

Ma tahaksin täiskogule samuti meenutada, et kõik Euroopa Liidu liikmesriigid toetavad ÜRO relvaekspordikontrolli rahvusvahelist lepingut ja et see on siin sõlmküsimus.

Relvaeksport ei ole sama, mis külmkappide väljavedu. Sellel on väga tõsised tagajärjed, sest relvi kasutatakse tapmiseks, nendega hävitatakse ja laostatakse ühiskondi. Just sellele aitab Euroopa Liit kaasa, kui ekspordib relvi Iisraelile, Colombiale, Afganistanile. Me peaksime tegutsema, lähtudes vastutustundest.

Ma usun järelikult, et selle teema käsitlemisel tuleks täiskogule meelde tuletada, et küsimus ei ole ainult siseturus, kaubanduses ega julgeolekus, vaid selgelt hoopis rahvusvahelises vastutuses, ning ma kardan, et praegu me selle kohaselt ei toimi.

Laima Liucija Andrikiene (PPE). – Austatud juhataja! Tänu Lissaboni lepingule oleme veelgi parandanud poliitika koordineerimist ja suurendanud solidaarsust mitmes valdkonnas, sealhulgas välis- ja julgeolekupoliitikas. Leping sisaldab ka vastastikuse abistamise klauslit, juhul kui mõnda liikmesriiki peaks sõjaga ähvardatama.

Selles valguses teeb väga ärevaks Prantsusmaa kava müüa Venemaale neli Mistrali sõjalaeva ning jagada nendega oma laevaehitustehnoloogiat. Enamgi veel, Mistrali sõjalaevade puhul on selgelt tegemist kallaletungimiseks mõeldud laevadega. Ma kordan: kallaletungimiseks, mitte kaitseks mõeldud laevadega.

Seega, enne kui reaalselt asuda Lissaboni lepingu sätestatud solidaarsussätteid kohaldama, peaksime kandma hoolt, et me ei vähendaks ELi kuuluvate liikmesriikide ega meie naabrite julgeolekut.

Ma palun tungivalt nõukogul teha kõik, mis tema võimuses, et algatada ELis laiapõhjaline arutelu ja töötada välja ühine määratlus ja ajakohastada kolmandatesse riikidesse relvamüügi käsitust.

Janusz Władysław Zemke (S&D). – (PL) Austatud juhataja! Ma tahaksin juhtida tähelepanu tõsiasjale, et relvaeksport on alati seotud ELi julgeolekupoliitikaga. Relvaeksport ei ole sõltumatu ega eraldiseisev valdkond. Need küsimused ei piirdu ainult militaar- ja finantssfääriga, sest ekspordi taga on osalejate kasum ning see on alati seotud poliitikaga. Ma tahaksin seega toetada neid, kes on teinud ettepaneku arutada nõukogu täisistungil liidu poliitikat ekspordi ja sõjalise koostöö valdkondades. Meil on näiteks arvukalt tähelepanekuid ja kahtlusi Mistrali ründelaevade Moskvale ekspordimisega, kuid asjale teisiti lähenedes ja mõeldes näiteks Euroopas raketikaitseüsteemi loomisele, siis on Venemaa kaasamine minu arvates meie huvides. Teisiti ja lühidalt öeldes: asjad ei pruugi olla nii ilmsed nagu tunduvad.

Katarína Neveďalová (S&D). – (SK) Ma ei ole üheski suhtes relvastuse või muu sarnase asjatundja, kuid kindlasti seisan ma täna siin patsifistina ning tahaksin sellele probleemile läheneda Euroopa Liidu tavakodaniku vaatevinklist. Arvestades, et Euroopa Liidus käib lakkamatu relvatootmine ja et lisaks loendamatu arvule piirkondlikele ja kohalikele konfliktidele käib maailmas praegu peaaegu 30 sõda, siis peaksime mõistma ka seda, et me toodame relvi, mis on otseselt mõeldud hävitamiseks ja tapmiseks.

Me peaksime võib-olla mõtlema selle üle, kas eelistaksime hoopis kulutada raha, mida me igal aastal relvade või sõjavägede relvastamiseks maksame riigi eelarvesse, hoopis haridusele, mis majanduskriisi ajal oleks relvadele kulutamisega võrreldes palju kasulikum. Mind ühtlasi huvitab väga, kuidas vastaksite küsimusele selle kohta, mitu liikmesriiki ja kui suures ulatuses on majanduskriisi ajal oma kaitse-eelarvet vähendanud. Võib-olla peaksime kõik sellele natuke mõtlema, sest mulle tundub, et me ei anna noorematele põlvkondadele just head eeskujut, kui usume, et näiteks laskmine – mis on tegelikult üks hävitamise vormidest – tuleks tõsta olümpiaspordi ausse.

Olivier Chastel, nõukogu eesistuja. – (FR) Austatud juhataja! See oli väga huvitav arutelu ja ma tahaksin tulla põhjalikumalt tagasi kahe mõtte juurde.

Kõigepealt tahaksin ümber sõnastada vastutuse kontseptsiooni. Ühise seisukoha artikli 4 lõikes 2 on sätestatud, et sõjatehnoloogia või -varustuse üleandmise lubamise või keelamise otsus tehakse iga liikmesriigi puhul riigisisese diskretsiooni alusel. Järelikult lasub vastutus kõigepealt liikmesriigil ning ühises seisukohas ei võeta seda vastutust liikmesriikidelt ära, vaid selles kehtestatakse eri nõuded, millega tagatakse liikmesriikidevaheline tõhus koordineerimine ja infovahetus.

Teine kontseptsioon, mille juurde ma tagasi tulla tahaksin, on läbipaistvuse idee. Ühise seisukohaga kohustatakse liikmesriike koostama igal aastal relvaekspordiaruande. Igal aastal avaldatakse liikmesriikide aruannete põhjal koostatud Euroopa Liidu aruanne, mis sisaldab teavet litsentside finantsväärtuse kohta sihtriikide ja sõjavarustuse liikide lõikes ning samuti teavet rahuldamata jäetud litsentsitaotluste arvu ja hiljem toimunud liikmesriikide konsultatsioonide kohta.

Lisaks Euroopa Liidu aastaaruandele nõutakse ühises seisukohas, et liikmesriigid avaldaksid oma riikliku aruande sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kohta. Seega kohaldatakse ühise seisukoha läbipaistvusnõuet nii Euroopa Liidu kui ka liikmesriikide tasandil, ehkki on tõsi, et Euroopa Liit peaks selles suhtes eeskujut olema.

Ma tahaksin lisada – ja mitmed teist on sellele viidanud –, et ühise seisukohana on toimumisjuhendiga võrreldes tegemist märkimisväärse edasiminekuga. Ühine seisukoht võeti vastu 2008. aasta detsembris, see tähendab vähem kui kaks aastat tagasi. Enne kui asuda selle värske süsteemi läbivaatamisele, oleks mõistlik lasta ühise seisukohaga kasutusele võetud sätetel mõjuda, kuigi – olles teid ära kuulanud ja tõesti teie räägitut mõistes – võib tunduda ahvatlev muuta see dokument piiravamaks või liita sellele sanktsioonide süsteem.

Lõpetuseks, et tuua selgust väga konkreetse küsimusesse, tahaksin öelda seda, et võite olla rahulikud: ühist seisukohta on palju kordi poliitilisel tasandil arutatud, eeskätt just nõukogus ja eelkõige Hiina relvaembargo kontekstis.

Frédérique Ries (ALDE). – (FR) Austatud juhataja! Mul ei ole käepärast ühtegi kodukorra artiklit, millele toetuda. Ma tahtsin lihtsalt teile edastada selle väga olulise uudise: Iraani välisminister teatas äsja, et ta on edasi lükanud Sakineh Mohammadi-Ashtianile mõistetud surmanuhtluse kividega surnuksloppimise teel.

Me kõik siin parlamendis oleme võidelnud ja demokraatlikud jõud maailmas võitlevad praegu selle nimel, et saavutada palju enam kui täitmise edasilükkamine või otsuse tühistamine. See on siiski algus ja me võitleme edasi! Palun vabandust, kuid ma arvan, et pidin seda teavet jagama.

Juhataja. – Tänan teid, Frédérique Ries! Täpselt sama ütlesin ma istungit avades, kui uudise teatavaks tegin, ja mul on hea meel, et te seda kinnitasite. Me jätkame võitlust selle eest, et see kohtuasi uuesti läbi vaadatakse, ning üldisemas plaanis selle eest, et inimõigusi austataks kogu maailmas.

12. Iisraeli valitsusväliste organisatsioonide käsitlev seaduseelnõu (arutelu)

Juhataja. - Järgmine päevakorrapunkt on arutelu suuliselt vastatava küsimuse üle Iisraeli valitsusväliste organisatsioonide käsitleva seaduseelnõu kohta, mille esitasid komisjonile fraktsiooni Verts/ALE nimel Franziska Katharina Brantner ja Nicole Kiil-Nielsen, fraktsiooni ALDE nimel Annemie Neyts-Uyttebroeck, Alexandra Thein, Ivo Vajgl, paruness Sarah Ludford ja Leonidas Donskis, fraktsiooni S&D nimel Véronique De Keyser ning fraktsiooni GUE/NGL nimel Marie-Christine Vergiat (O-0046/2010 – B7-0319/2010).

Franziska Katharina Brantner, autor. – Austatud juhataja! Ma seisan siin demokraatia sõbrana ja ühtlasi Iisraeli demokraatia sõbrana. Just seepärast, et me muretsime demokraatia pärast Iisraelis, esitasime enne suve algust küsimuse Iisraeli valitsusväliste organisatsioonide suhtes kohaldatava seaduse kohta, mis meenutas meile seadusi, mis on meile tuttavad maailma vähem demokraatlikust osast. Seaduse üks osa nägi ette, et valitsusvälised organisatsioonid tuleb kanda parteide registrisse ning kaotada nende maksuvabastus. Meile tekitas see tõsist muret.

Rõõmuga täheldasime, et on toimunud muutus ja see osa on välja jäetud, kuid kahjuks nähakse seaduses ikkagi ette seaduseelnõu, mille kohaselt tuleb parandada välismaiste poliitiliste üksuste rahalise toetuse läbipaistvust. Eraannetajate puhul seda ei nõuta, mis tekitab meis tõsist muret, ning seaduses nimetatakse konkreetselt Euroopa Liitu kui doonorit, rääkides inimestest, kes seda seadust toetavad.

EL on üks uue seaduse sihtmärkidest, sest paljud iisraellased, kellele ei pruugi meeldida ei demokraatia ega inimõigused, arvavad, et EL toetab valitsusväliste organisatsioonide projekte, mis on vastuolus Iisraeli huvidega, ehkki neid huvisid ei ole tegelikult defineeritud.

Me oleme väga mures ja tahaksime teada, mida see teie arvates võib tähendada ELi rahastamisele? Kuidas me peaksime sellele teie arvates reageerima? Ja kas me ei võiks vähemalt eeldada, et Iisraeli valitsusväliste organisatsioonide kõigi doonorite suhtes kohaldatakse ühesuguseid läbipaistvusnorme sõltumata sellest, kas annetaja on EList või kuskilt mujalt?

Annemie Neyts-Uyttebroeck, autor. – Austatud juhataja! Kuna ma olen üks neist, kes kirjutas alla komisjonile esitatud suuliselt vastatavale küsimusele uue Iisraeli valitsusväliste organisatsioonide läbipaistvuse eelnõu – nii nimetab seda Iisraeli valitsusväline organisatsioon, mis nimetab ennast valitsusväliste organisatsioonide järelevalvajaks – kohta, mida on oluliselt leevendatud, nagu Franziska Brantner just selgitas. Mina ja minu fraktsioon kiidame need muudatused heaks. Enam ei nõuta, et kõik, kes saavad Iisraelis poliitiliseks tegevuseks välismaalt rahalisi vahendeid, peavad ennast kandma parteide registrisse. Paistab, et enam ei ole ohtu, et organisatsioonid jäävad ilma maksuvabastusest; ja võimalikke seaduserikkumisi karistatakse trahviga.

Nagu ütlesin: need muudatused on kiiduväärt. Iisraeli ametiasutustele ja eri Iisraeli valitsusvälistele organisatsioonidele ei pruukinud meie reaktsioon esialgsele eelnõule meeldida, kuid nagu näha, on meie tegevusest kasu olnud.

Olles seda öelnud, tekitab praeguse eelnõu eesmärk siiski muret. Esiteks tundub see olevat suunatud ELi ja selle liikmesriikide heidutamisele. Selgitavast kirjast, mille saime valitsusväliselt organisatsioonilt, mida ma juba mainisin (Iisraeli valitsusväliste organisatsioonide järelevalvaja), lugesime me järgmist (ja ma tsiteerin): „EL ja liikmesriigid suunavad igal aastal kümneid miljoneid eurosid ülipolitiseeritud Iisraeli valitsusväliste organisatsioonide kitsale ringile, kasutades selleks läbipaistmatuid protsesse. Demokraatlike riikide vahelistes suhetes ei ole paralleeli sellele, kui suures ulatuses Euroopa riigid kasutavad valitsusväliste organisatsioonide rahastamist selleks, et mõjutada Iisraelis poliitilisi ja avalikke arutelusid. Seetõttu on välisriikide valitsuste rahastamise läbipaistvuse suurendamine keskne nii Iisraeli demokraatlikus protsessi jaoks kui ka üldsuse jaoks, kellel on õigus teada”.

Ei ole vist mõtet öeldagi, et mitmed neist väidetest ei vasta absoluutselt tõe, ehkki paljastavad nii mõndagi. Need paljastavad seda, kui suur umbusaldus valitseb Iisraeli arvamuskujundajate ja ELi vahel, ning peame selles suhtes midagi ette võtma. Need paljastavad ka, kui võitlusvalmid on Iisraelis tähtsad avaliku arvamuse kandjad – ka see teeb muret. Need kaks asjaolu muudavad rahumeelse lahenduse saavutamise Lähis-Idas veelgi keerulisemaks. Lugupeetud volinik, minu küsimus teile on: mida kavatsete olukorra parandamiseks teha?

Véronique De Keyser, autor. – (FR) Austatud juhataja! Goldstone'i raporti tulemus on ootamatu.

Sellega kavatseti seada jalule tõde 2008. aasta detsembris toimunud operatsiooni Cast Lead käigus toime pandud võimalike sõjakuritegude kohta ning tegelikult põhjustas raport Iisraelis pahameeletormi. Kohtunik Goldstone'i isiklikult rünnati ja valitsusvälised organisatsioonid, kes olid julgenud tunnustusi anda, muutusid sihtmärkideks. Peagi pärast seda meediatormi ilmus mitmeid eelnõusid, mille eesmärk oli suurendada kontrolli valitsusväliste organisatsioonide üle ning nõrgestada valitsuse poliitikale vastuseisjaid.

Nende seas oli valitsusväliseid organisatsioone käsitlev eelnõu, milles esialgu taheti need lugeda poliitilisteks organisatsioonideks, millele maksuvabastus ei laiene.

Teiseks ilmus eelnõu, milles kriminaliseeriti Iisraeli kaupade, isegi asundustest pärinevate kaupade boikoteerimine, sealhulgas boikotid, mille on üles kutsunud välisriigi valitsus, organisatsioon või kodanik. Lihtsamalt öeldes, kui näiteks keegi prantslane kutsub Internetis üles boikoteerima asundustest pärit kaupa, võidakse teda karistada, ning samasugune kohtlemine langeb boikotile kutsumise korral osaks Palestiina omavalitsusele.

Kolmandaks oli üldist jurisdiktsiooni käsitlev eelnõu, milles Iisraelile antakse pädevus otsustada selliste juhtumite üle.

Väljatöötamisel on veel mitu eri eelnõud, millega piiratakse sõna- või liikumisvabadust. Neid ei saa siin üles lugeda, kuid need järgivad kõik sama joont ja on murettekitavad. Neid võib pidada otseseks rünnakuks sõnavabaduse vastu, mis on võõrandamatu inimõigus ja demokraatiaks vajalik tingimus.

See on hea, et Knesset on valitsusväliseid organisatsioone käsitlevad seadust muutnud sellisel määral, et see on isegi valitsusvälistele organisatsioonidele vastuvõetav. Jääb loota,

et teisi eelnõusid ootab sama saatus, eeskätt boikotiseadust, mis 15. septembril esitatakse Knessetile esimeseks lugemiseks.

Ma tahan komisjoni tähelepanu juhtida järgmisele asjaolule: kui me ei tohi enam öelda, et Euroopas ei tohi osta kaupa, mis on meie lepingute järgi ebaseaduslikult sisse toodud, oleks see samaväärne sellega, kui keelaksime ära soovitud mitte osta näiteks võltsitud kaupa või turul müügiks pakutavaid varastatud kellasid. Parlament jälgib olukorda hoolikalt.

Ma tahaksin sellel teemal Euroopalt küsida: mida teeb Euroopa selles Iisraeli-Palestiina rahuprotsessis? Kus oli meie kõrge esindaja? Kus oleme meie selles nii tähtsas protsessis?

Marie-Christine Vergiat, autor. – (FR) Austatud juhataja! Selle aasta alguses võttis Iisraeli valitsus vastu seaduseelnõu, milles seatakse otseselt kahtluse alla Iisraeli valitsusväliste organisatsioonidele antavad Euroopa Liidu toetused.

Ma olen üks küsimusele allakirjutanutest ja mul on hea meel, et see annab meile võimaluse hinnata suurepäraselt tööd, mida on teinud Iisraeli valitsusvälised organisatsioonid, mis iga päev võitlevad rahu, demokraatia ja üldisemas plaanis inimõiguste eest Iisraeli riigi territooriumil. Need valitsusvälised organisatsioonid unustatakse Iisraeli-Palestiina konfliktis liiga sageli ära, ehkki nad teevad imetlusväärset tööd, nagu ma juba ütlesin, ja ehkki neid kiusatakse halastamatult taga.

Surve, eriti meiepoolse surve all on Iisraeli valitsus natuke taandunud, kuid ei ole oma poliitilist suunda muutnud. Iisraeli ametivõimud tahavad kohale sättida tõelise juriidilise arsenalid, et välistada oma poliitika igasugust kritiseerimist, sealhulgas välisriikidelt tulevat kriitikat.

Ka mina keskendun sätetele, mille eesmärk on keelata boikotid, ning veelgi murettekitavamale sätetele, millega seatakse kahtluse alla üldise jurisdiktsiooni põhimõte, mis on talletatud paljudesse rahvusvahelistesse lepingutesse, millele Iisrael ise on alla kirjutanud. Me teame, et kahjuks rakendab Iisraeli valitsus rahvusvahelise õiguse suhtes aeg-ajalt nõndanimetatud muutuva geomeetria lähenemisviisi. Me tegelikult teame, et need ettepanekud kujutavad endast Iisraeli valitsuse reaktsiooni Goldstone'i raportile.

Lugupeetud volinik! Liit on Iisraeliga sisse seadnud privilegeeritud partnerluse, mida mitte miski ei tundu kahtluse alla seadvat. Meile tundub siin täiskogul, et kõigel on siiski piir. Me peame tegema lõpu Iisraeli valitsuse poliitikat kritiseerivate valitsusväliste organisatsioonide tagakiusamisele Iisraeli valitsuse poolt ning nõudma, et Iisraeli valitsus võtaks tingimusteta tagasi need ettepanekud, mis ei ole end demokraatlikuks nimetava riigi väärilised.

Kas saate meile kinnitada, et isegi kui need õigusaktid vastu võetakse – ehkki ma loodan, et seda ei juhtu –, jätkab Euroopa Liit tingimusteta Iisraeli valitsusväliste organisatsioonide rahastamist? Kas oskate öelda, mida kavatseb komisjon teha, et veenda valitsust need meetmeid tagasi võtma ning kaitsma ühinemisvabadust, mis on demokraatia tugisammas? Kas te saate meile kinnitada, et Euroopa välisteenistuse loomise käigus nimetatakse Iisraelis ametisse inimõiguste eest vastutavad kontaktametnikud, et valitsusvälised organisatsioonid saaksid kohapeal läbirääkijaid kasutada?

Štefan Füle, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Kodanikuühiskonna organisatsioonid mängivad avatud ja demokraatlikus ühiskonnas üliolulist rolli. Kaheldamatult on Iisrael traditsiooniliselt vaba, avatud ja elav ühiskond, mis mängib paljudes sektorites kiiduväärt rolli, sealhulgas inimõiguste järelevalve seisukohalt nii Iisraelis kui ka okupeeritud Palestiina territooriumil, ning keskkonna- ja kultuuriküsimustes.

EL on Iisraeli valitsusväliste organisatsioonidega koostööd teinud paljude aastate jooksul ning on väga huvitatud selle viljaka koostöö jätkumisest, eriti seetõttu, et paljudel Iisraeli valitsusvälistel organisatsioonidel on suurepärase asjatundjate maine. Seepärast jälgisime murega Knessetis toimunud arutelusid välisriikidest pärinevate toetuste avalikustamise eelnõu üle. Me oleme Iisraeli ametivõimudele oma muredest korduvalt teada andnud.

Komisjoni Euroopa naabruspoliitika eduaruandes on selgelt öeldud, et eelmisest veebruarist pärit eelnõu esimene versioon sisaldas uusi nõudeid kodanikuühiskonna tegevusele – vastuvõtmisel oleks see hakanud oluliselt takistama valitsusväliste organisatsioonide tööd Iisraelis.

Knesseti ja valitsuse liikmed ning kodanikuühiskonna esindajad arutasid eelnõu uut ja oluliselt parandatud redaktsiooni suvel. Augustis võeti Knessetis esimesel lugemisel vastu uus eelnõu.

Värskeimast eelnõust on välja jäetud valitsusväliste organisatsioonide maksuvabastuse kaotanud sätted ja parteide registrisse kandmise nõuded. Need on kindlasti väga rõõmustavad muudatused.

Meie arvates on aga valitsusvälistele organisatsioonidele pandud aruandluskohustus ikkagi liiga karm eelkõige seetõttu, et valitsusvälistele organisatsioonidele kehtivad haldusnõuded tagavad juba praegu piisaval tasemel riikliku rahastamise läbipaistvuse. Pealegi laienevad uued läbipaistvuse kriteeriumid ainult välisriikidest lähtuvale riiklikule rahastamisele, kusjuures eraallikaid ei ole vaja avalikustada, millele on õigustatult tähelepanu juhitud. Sellise lähenemisviisiga diskrimineeritakse neid, kes töötavad välisriikide, seahulgas EList pärit riiklike vahendite toel.

Euroopa naabruspoliitika tegevuskavas leppisid Iisrael ja Euroopa Liit kokku korrapärasel dialoogis kodanikuühiskonna teemadel ning Iisraeli-ELi kodanikuühiskondade vaheliste sidemete tihendamiseks. ELi-Iisraeli inimõiguste töökond sai viimati kokku 2. septembril, kusjuures arutati põhjalikult ka valitsusväliste organisatsioonide rahastamise küsimust.

Lähikuudel läbib eelnõu Knessetis veel mitmed arutelud ja lugemised. Me jälgime endiselt toimuvat hoolikalt.

Hans-Gert Pöttering, *fraktsiooni PPE nimel.* – (DE) Austatud juhataja! Lugupeetud Štefan Füle! Head parlamendiliikmed! Ettepanek Iisraeli valitsusväliste organisatsioonide reguleerimise kohta on meile kõigile tõsist muret tekitanud. Me kartsimise, et Iisraeli valitsusväliste organisatsioonide tegevusvabadust piiratakse oluliselt.

Euroopa Parlamendi komisjonide esimeeste delegatsiooni, milles ma osalesin Lähis-Ida töökonna esimehena, visiidi ajal rääkisime Jeruusalemmas oma muredest Knesseti esindajatele, eeskätt tegime seda väga tegusal kohtumisel peaministri asetäitja Dan Meridoriga. Ma soovin, et Dan Meridori sugused arukad ja tasakaalukad inimesed mängiksid märksa suuremat avalikku rolli, võrreldes näiteks peaministriga, kelle seisukohtadega me üldse nõus ei olnud.

Nagu kõik sõnavõtjad on maininud, on eelnõud mõneti paremaks tehtud. Mul on Štefan Füle öeldu üle hea meel, kuid ikka on veel jäänud vastuseta küsimusi. Me peame oma hääle kuuldavaks tegema alati, kui piiratakse inimõigusorganisatsioonide ja teiste valitsusväliste organisatsioonide ülesandeid ja mõjusfääri. Õigusakte ei ole veel vastu võetud, kusjuures otsust võib oodata Knesseti oktoobri istungjärgule. Me jälgime olukorda väga hoolikalt ka edaspidi.

Iisraeli tõelise sõbrana tahaksin ma öelda, et Iisraeli valitsust ja Iisraeli parlamenti tuleb kohelda samamoodi nagu iga teist valitsust või parlamenti. Iisrael väidab õigustatult, et on demokraatlik riik. Seepärast peab ta ka taluma kriitikat, kui me tunneme, et see on vajalik.

Ma tahaksin lisada, et ma ei mõista, miks Iisraeli saatkond avaldas Brüsselis eile pressiteate, milles väitis, et me arutame täna olematut teemat, ning et Lähis-Ida rahuprotsessi tõttu ei tohiks see arutelu üldse aset leida.

Ma tahaksin pöörduda Iisraeli valitsuse poole ning väga selgelt öelda, et me oleme Iraani presidendi Iisraeli julgeolekut käsitlevate kõigi avalduste vastu, et me oleme igasuguse terrorismi vastu ning et me mõistame teravalt hukka iisraellaste tapmised Hebronis. Me peame Iisraelile aga ütlema ka seda, et pärast 26. septembrit ei tohi uuesti hakata asundusi ehitama. Selle asemel peab Iisrael looma aluse rahuprotsessi jätkumiseks. Iisraelil lasub selles valdkonnas suur vastutus ja me loodame väga, et saavutatakse stabiilne ja kestev rahu ning et nii Iisrael kui ka Palestiina saavad kindla riigipiiri. Tähtis on nii iisraellaste kui ka palestiinlaste väärikus.

(Aplaus)

Richard Howitt, *fraktsiooni S&D nimel*. – Austatud juhataja! Mul on äärmiselt kahju, et nädalal, mil rahuläbirääkimiste otsekõnelused uuesti algavad, ja päeval, millega tähistatakse juudi uue aasta algust – soovin kõigile juutidele Euroopas ja maailmas *shana tova* –, kavatsen Iisraeli Knesset ikkagi kehtestada koormavad ja vastuvõetamatud teavitamiskitsendused kõigile inimõigusorganisatsioonidele, mis saavad välistoetust, sealhulgas Euroopa Liidust.

Me oleme kuulnud mõjutatud valitsusvälistelt organisatsioonidelt nii meie Lähis-Ida töökonnas kui ka parlamendi inimõiguste allkomisjonis, et ehkki nad tegelevad heauskselt inimõigusvaldkonnas, on neid heidutatud ja taga kiusatud süüdistustega poliitilises kallutatuses.

Sellised piirangud valitsusvälistele inimõigusvaldkonnas olevatele organisatsioonidele antavale rahvusvahelisele abile on kehtestatud riikides nagu Birma, Tuneesia ja Rwanda. Sellelaadseid piiranguid ei tohiks kehtestada Iisraeli suguses riigis ning need on vastuolus Iisraeli kohustusega kooskõlas Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni konventsioonidega toetada ühinemisvabadust.

Lähis-Ida konflikti mõlemalt poolt on kuulda liiga vähe häält rahu ja inimõiguste poolt. Need, kus julgevad sõna võtta, lämmatatakse sageli nende poolt, kes eelistavad minna vägivalla teed.

Pluralistlikud ja demokraatlikud ühiskonnad, mis tegutsevad rahu ja stabiilsuse tingimustes, hindavad kõrgelt kodanikuühiskonda, isegi kui teinekord võib selle sõnumit olla raske saata. Ehk George Orwelli järgi: vabadus on õigus öelda inimestele seda, mida nad kuulda ei taha!

Chris Davies, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Austatud juhataja! Ma viitan Iisraeli suursaadiku Ran Curieli kirjale, mille ta saatis meie inimõiguste allkomisjoni esimehele.

Ma kavatsesin tunnustada ja tõepoolest toetada tema avaldust selle kohta, et me peaksime olema valmis toetama organisatsioonide rahastamisel läbipaistvuse põhimõtet. Me eeldame seda siin ja miks mitte siis ka Iisraelis.

Siis jäi mu pilk pidama lõigule kirja lõpuosas, milles ta väljendas pahameelt võrdluste üle, milles pluralistlikku Iisraeli kodanikuühiskonda on võrreldud teiste riikidega. Ta kirjutab

nii: „Nii väärale teele asumine võib viia selleni, et me kõik võime jääme pikalt mõtlema Euroopa enda volitustele, olgu siis praegu või minevikus”. Kui see ei ole vihje holokaustile, siis ma ei tea, mis on. Mõte on selge: teil, eurooplastel, ei ole teie mineviku tõttu õigust Iisraeli kritiseerida. Teie kätel on veri.

Mina ei vastuta natside tegude eest. Ma ei olnud veel sündinud, enamik meist ei olnud toona veel sündinud ja meie Euroopa Liit rajati selleks, et proovida tagada, et sellist kurjust enam kunagi juhtuda ei saa. Minus tekitab pahameelt mõte, et peame liiga sageli sulgema silmad Iisraeli kohutava käitumise ees: Gaza sektor, majandusblokaad, Palestiina territooriumi okupeerimine ja inimõiguste rikkumised.

Minus tekitab pahameelt mõte, et meid tahetakse sundida mitte esitama küsimust, miks rahvas, kellele möödunud sajanditel on langenud osaks nii palju kannatusi, põhjustab täna kannatusi Palestiina rahvale.

(Aplaus)

Nicole Kiil-Nielsen, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (FR) Austatud juhataja! Head parlamendiliikmed! Mõned väidavad, et tänane arutelu ei ole enam päevakajaline. Hoolimata sellest, et surverühmad on alates 2005. aastast rünnanud Iisraeli valitsusväliste organisatsioonide Euroopa-poolset rahastamist, on Iisraeli kodanikuühiskonnas töötingimused pidevalt halvenenud.

Goldstone'i raporti avaldamisest saadik on organisatsioonide esindajaid laimatud, hirmutatud ja vahistatud. Hetkel on arutamisel 14 eelnõud. Kõigi eesmärk on piirata ühenduste sõltumatust ja vabadust. Ma tahaksin meelde tuletada, et Iisraeli inimõiguste kaitsjatel ei ole ilma armee nõusolekuta enam lubatud okupeeritud territooriumidele siseneda.

Iisraeli demokraadid ja patsifistid, kellel on olnud võimalus saada demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi kaudu toetust, on mures, sest isegi muudetud kujul on eelnõus sihikule võetud rahvusvaheliste organisatsioonide antav finantsabi, samal ajal kui eratoetusi eelnõu ei mõjuta.

Me ei aktsepteeri enam seda, et vaikima tahetakse sundida inimesi, kellel on olnud julgust mõista hukka palestiinlaste päev-päevalt kannatatavad alandused, perekondade väljasaatmised, majade lammutamised, maade konfiskeerimine ja veepuudus.

Charles Tannock, *fraktsiooni ECR nimel.* – Austatud juhataja! Nagu kõigil suveräänsetel riikidel, on ka Iisraelil täielik õigus oma voli kohaselt kontrollida, jälgida ja reguleerida tema territooriumil tegutsevate riigiseste ja rahvusvaheliste valitsusväliste organisatsioonide tegevust, eriti kui tegemist on poliitiliste organisatsioonidega, mis võivad toetada terrorismi või mis on pärit riigist, mis toetab terrorismi.

Iisrael on parlamentaarse demokraatiaga riik, millele on iseloomulik energiline kodanikuühiskond, milles on avalikult esindatud ja arutamiseks lubatud mittevägivaldsete arvamuste kõik varjundid. Iisraelis tegutsevatel valitsusvälistel organisatsioonidel on vabadus, millele ei ole võrdset kusagil Lähis-Idas, mis on üldjuhul kodanikuühiskonna jaoks repressiivne keskkond. Vaatamata sellele, et Venemaa on Euroopa Liidu Nõukogu liige, on seal vastu võetud dragoonilised valitsusväliste organisatsioonide vastu suunatud seadused. Venemaa on suur, seal on naftat ja gaasi, aga Iisrael on väike ja loodusressurssideta, millega võib-olla saab selgitada, miks Venemaa tavaliselt põhjalikust uurimisest pääseb.

Tänane arutelu meenutab seega kahtlaselt järjekordset Iisraeli materdamist siin parlamendis, kus seda liigagi tihti ette tuleb – nende poolt, kellelt seda oodata võibki –, mis sest, et Knessetile esitatud eelnõud on oluliselt muudetud ja täiendatud. Nüüd, kus Iisraeli ja palestiinlaste läbirääkimised on uuesti alanud, riskime meie siin Euroopa Parlamendis selliseid kasutuid arutelusid pidades sellega, et määrame end tegelema väheoluliste teemadega.

Kyriacos Triantaphyllides, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (EL) Austatud juhataja! Eelnõu on kooskõlas laiemate strateegiaga muuta võitlus inimõiguste eest Iisraelis ebaseaduslikuks, milleks lämmitatakse eriarvamused, mida täiendavad muud heidutamiskatsed, nagu kunagi Gaza sõja vastu meelt avaldanute vahistamised.

Möödunud mais järeldas välissuhete peadirektoraat, et Iisraelis on valitsusväliste organisatsioonide tingimused halvenenud. Siiani ei ole aga Euroopa Liit kordagi avalikult hukka mõistnud seadusettepanekute kohta tehtud otsuseid, samuti pole avalikult Iisraelilt nõutud, et see austaks oma kodanike sõnavabadust. Euroopa Liit ei saa deklareerida õigusriigi põhimõttest kinnipidamist ja tunnustada valitsevaid ohte, kuid samal ajal sulgeda silmad, kui rikutakse inimõigusi. Liit peab võtma avalikult seisukoha ja nõudma, et Iisrael eelnõu tagasi võtaks.

Ajal mil Euroopa Liidu rahastatavad valitsusvälised organisatsioonid on sattunud rünnaku alla ning nende rahalist toetamist ühenduse poole üritatakse salaja kahjustada, ei saa Euroopa Liit jätkata sidemete tugevdamist Iisraeliga. Liit peab seadma oma tingimused kaubanduse jätkumiseks ning peatama assotsiatsioonilepingu kehtivuse seni, kuni Iisraeli riik hakkab austama sõna- ja partnerlusvabadust. Lisaks peab Iisrael täitma assotsiatsioonilepingu artiklis 2 sätestatud inimõigusi ning võtma seaduseelnõu tagasi.

ISTUNGI JUHATAJA: Stavros LAMBRINIDIS

asepresident

Bastiaan Belder, *fraktsiooni EFD nimel.* – (NL) Austatud juhataja! See arutelu on kummaline ja seda mitmel põhjusel! Ühe lausega öeldult: aktuaalsuse kaotanud parlamendi esitatud küsimuse alusel arutame Iisraeli õigusloomega seotud menetlust, mille eesmärk on tagada, et Iisraeli valitsusväliste organisatsioonide rahastamine oleks võimalikult läbipaistev. Ärge unustage, et vaidlusaluses eelnõus on hoolikalt võrreldud organisatsioonide õigust demokraatlikus riigis vabalt tegutseda Iisraeli kodanike õigusega teada, kes rahastab asjaomaste valitsusväliste organisatsioonide tegevust. Läbipaistvus on palju aastaid olnud Euroopa poliitiline juhtlause. Kas on olemas mõni põhjus seda nii sageli väljahüütud põhimõtet mitte kohaldada nagu kord ja kohus olukorrale, kus Euroopa Liit ja liikmesriigid annavad Iisraeli valitsusvälistele organisatsioonidele märkimisväärseid summasid? Kui täiskogu on selle vastu, siis minu arust on tegemist viletsa *show'*ga, nii siin parlamendis kui ka juudiriigis. Poliitiliselt niivõrd kahtlase suhtumisega peletate kindlasti eemale ausad Euroopa kodanikud, see tähendab maksumaksjad.

Diane Dodds (NI). – Austatud juhataja! Mind häirib tänasel arutelul tõsiselt mõnede sõnavõtude sisu ja toon. Nüüd kui otsekõnelused Iisraeli ja Palestiina omavalitsuse vahel on kõhklevalt alanud, palun ma täiskogu tungivalt olla oma märkustes ettevaatlikumad sellel Lähis-Ida jaoks nii tundlikul ajal.

Ma võin kinnitada oma kogemuste põhjal, mis mul on mu enda valimisringkonnast Põhja-Iirimaal, et sellised läbirääkimised on väga haprad. Välissekkumisega saavutatakse

sageli vastupidine tulemus ning häiritakse edasiminekut. Olukorra muudab veelgi teravamaks eelmisel nädal aset leidnud valimatu rünnak, milles hukkus neli Iisrael kodanikku. Ma olen kindel, et parlamendiliikmed ühinevad minuga rünnaku hukkamõistmisel ja kiidavad Iisraeli läbirääkimistega nõustumise eest.

Mis puutub kõnealusesse õigusakti, siis peaksime tunnistama, et Iisraeli valitsus on koos oma parlamendiga teinud tööd, et probleemid lahendada. Knessetile esitatavat eelnõud on oluliselt muudetud. Need muudatused seavad Iisraeli aktiivse demokraatia ja reageerimisvõime mõistlikule ning mõõdetud kriitikale teistele eeskujuks. Ülejäänud meetmetes keskendutakse avatuse, aruandekohustuslikkuse ja läbipaistvuse põhimõtete kohaldamisele valitsusväliste organisatsioonide sektori suhtes. Kogu maailmas kaitsevad valitsusvälised organisatsioonid neid põhimõtteid, mis on hädavajalikud demokraatlikus ühiskonna avaliku elu tervislikkuseks.

Pealegi on nõue, et avalikes reklaamikampaaniates ja veebilehtedel tuleb näidata rahalist abi andnud välisriigi valitsus, võrreldav ELis kehtiva nõudega, et toetuse saamisel tuleb tunnistada ja edendada ELi toetuse saamist. Minu arvates muudab see valitsusväliste organisatsioonide – ja mõnede selle parlamendi liikmete – vastuseisu kõnealustele ettepanekutele nii ebaloogiliseks kui ka silmakirjalikuks.

Selle arutelu kujul on tegemist väljaspool Euroopa Liitu asuva riigi siseasjadesse sekkumisega küsimuses, mille lahendamise jaoks juba tegeletakse. Iisraelis järelavad paljud inimesed, et selle taga on Iisraeli-vastased tunded, ja seda ajal, kui toimuvad rahuläbirääkimised, mida me peaksime julgustama.

Chris Davies (ALDE). – Austatud juhataja! Ma tänan Diane Doddsi! Kas austatud parlamendiliige nõustub, et ta on siin täiskogul uustulnuk? Mõned meist, kes on siin märgatavamalt kauem olnud, paistab, et on tegelikult üle elanud mitmeid Iisraeli-Palestiina rahuläbirääkimiste otsekõnelusi ning leiavad, et vaikimine ei aita sellel protsessil üldse kaasa.

Diane Dodds (NI). – Austatud juhataja! Olen loomulikult päri, et ma olen siin täiskogul suhteliselt uus, kuid ma eeldan, et lugupeetud parlamendiliige tunnustab, et konfliktiolukorrad ega terrorismiolukordade lahendamine minu valimisringkonnas Põhja-Iirimaa ei ole minu jaoks midagi uut.

Mul on tegelikult terrorismiga isiklikud kogemused ja olles osa võtnud läbirääkimistest, mis tõid minu rahvale Põhja-Iirimaa demokraatlikuma tuleviku, on minu kogemus selline, et väljastpoolt sekkumine, eriti kui see on vildakas, on nii vale kui ka kasutu.

Róza Gräfin von Thun und Hohenstein (PPE). – Austatud juhataja! Olles arutelu kuulanud, tahaksin teile rääkida loo sellest, kuidas ma olin palju aastaid ühe Poola valitsusvälise organisatsiooni peadirektor. See organisatsioon edendas Poola liitumist Euroopa Liiduga, toetas jah-sõna ütlemist referendumil ning korraldas eri programme poliitilise hariduse, demokraatia jms teemadel.

Meil oli sponsoreid nii Poolas kui ka välismaal. Nendeks olid eraisikud, ettevõtted ja poliitilised sihtasutused, samuti saime toetust eri Euroopa Liidu programmidest. Loomulikult pidime avalikustama oma rahaallikad ja summad, mis me saime. See kehtis ka kõigi rahaliste vahendite kohta, mis meile eraldati ELi eelarvest. Mul ei tulnud mõttessegi pidada seda diskrimineerimiseks või meie tegevust takistavaks.

Mis puudutab käimasolevat arutelu, on mul kahju, et me oleme eksinud debattidesse, mis põhinevad aegunud dokumentidel. Me oleme kaotamas silmist tervikut, kuid just seda on meil vaja. Jutt on standarditest, demokraatiast, mis on üles ehitatud aktiivsetele kodanikele, kes on sageli koondunud erksatesse ja energilistesse valitsusvälistesse organisatsioonidesse.

Läbipaistvus on demokraatias standard ning eelnõud või igasugust juriidilist dokumenti, milles nõutakse eraviisilise või riikliku rahastamise läbipaistvust, tuleks siin istungisaalis kiita ja mitte hukka mõista.

Võib-olla peaksime julgustama ka aruandlust eraannetajate kohta? Miks peaks läbipaistvus takistama tegevust, nõrgendama valitsusväliste organisatsioonide olukorda, olema diskrimineeriv? Miks me vajame läbipaistvust? Need on küsimused, mida peaksime endale esitama iga organisatsiooni kohta maailmas, mida me toetame.

Iisrael on demokraatlik riik. Knessetis toimus eelnõu üle elav arutelu ja selle tulemuseks valmis möödunud augustis uus eelnõu. Niisiis ma täna volinik Fület teabe eest, mis ta meile edastas, ja ma saan ainult soovida talle, komisjonile ja meile kõigile Euroopa Liidu ja Iisraeli hea koostöö jätkumist ning edasiarenemist.

Proinsias De Rossa (S&D). – Austatud juhataja! Lubatagu mul kõigepealt vastata ideele, et väline vahelesegamine kuidagi rahuprotsesse kahjustab. Kui seda loogikat järgida, tuleks Euroopa Liidul ja tõepoolest maailmal tervikuna pöörata selg viimsele kui ühele konfliktile maailmas ning teeselda, et neid need ei puuduta. See on ebaloogiline mõttekäik, Diane Dodds, ja soovitan teil tungivalt oma seisukoht selle kohta üle vaadata.

On täiesti õiguspärane, et parlament vaataks läbi võimalikud ohud sõna- ja ühinemisvabadusele riigis, millega meil on kaubandussuhted. Meie lepingud kohustavad meid tegelema kaubandusega eetilisel alusel. Iisraeli, millel on väga tihedad kaubandussuhted, ei saa taolisest kontrollist vabastada.

Pooldan muutusi, mis praeguseks on tehtud valitsusväliste organisatsioonide rahastamise eelnõusse Knesseti õigusloomekomisjonis, tingituna kahtlemata kasvanud rahvusvahelisest survest, ent see on ikkagi alles algusjärgus. See peab ikka veel tagasi komisjoni minema ning teise ja kolmanda järgu läbima. Me ei tea veel, milliseks lõppversioon kujuneb.

Praegusel kujul on eelnõu aga drakooniline, tasakaalustamata ja soosib eraannetusi. Sellest saavad kasu välismaised juriidilised isikud, kellel ei tule avalikustada taoliste annetuste allikat ega otstarvet. Tegemist on kas eelnõuga, mille sisuks on läbipaistvus või ei ole. Kui on, siis peab läbipaistvus olema täielik.

Olen lõpptulemuse suhtes skeptiline ja arvan, et parlament, komisjon ja nõukogu peavad säilitama valvsuse ning väljendama selgelt, et vastuvõtmise korral mõjutavad tasakaalustatud läbipaistvuse nõuetest kaugemale ulatuvad õigusaktid meie suhet.

Sooviksin kommenteerida lühidalt väljapakutud boikottide õigusakti, millega püütakse kriminaliseerida kõiki, kes toetavad ebaseaduslikes asundustes ebaseaduslikult kaupade müüki Euroopas. Loeksin selle poliitilise tegevuse õiguse rikkumiseks.

(Sõnavõtja nõustus vastama sinise kaardi küsimusele vastavalt kodukorra artikli 149 lõikele 8)

Bastiaan Belder (EFD). – (NL) Austatud juhataja! Vaid hetke eest ütles mu kaasparlamendiliige Proinsias De Rossa, et arutelu eelnõu üle, mis seatakse kahtluse alla, on juba toimunud ja et muudatused eelnõus on tehtud. Tohin ma toonitada, et arutelu alles käib? Iisraeli delegatsiooni esimehena teatati mulle sellest nädala alguses, kuid mind

on jahmatanud – ja just siinkohal on mul teie jaoks küsimus – just see, et ütlete, et need muudatused tulenesid välisest survest. Kas tahate öelda, et meie kolleegidel Knessetis ei ole õigust meelt muuta, nagu tegi seda selle komisjoni esimees, kui pakkus välja, et läbipaistvust käsitlev akt laieneks ka eraisikuist annetajaile? On ju selge, et see on välise surve vastand? Teisisõnu, kas arvate, et väline surve on ainus, mis suudab Iisraeli Knesseti liikmeid meelt muutma. Leian, et see arvamus on üsnagi kallutatud.

Proinsias De Rossa (S&D). – Austatud juhataja! Sooviksin esineda ebaloogilise avaldusega, et *ainult* väline surve saab ergutada parlamendiliikmeid meelt muutma, kuid on ilmne, et rahvusvaheline surve aitab meeli muuta. Tean, et see on nii lirimaal. Iirimaa rahuprotsessis aitas see muuta IRA ja Sinn Féini meelt. On ilmne, et ka Iirimaal oleme avaldanud neile sisemist survet, kuid rahvusvaheline surve on samuti oluline osa demokraatlikust protsessist. Oleme lõppude lõpuks üks maailm.

Frédérique Ries (ALDE). – (FR) Austatud juhataja! Vahel hämmastab mind mõne parlamendiliikme arutelude toon siin parlamendis, nagu ka täna.

Millest me räägime? Mis on päevakorras? Mitte Goldstone'i raport. Mitte asundused. Mitte operatsioon „Cast Lead”. Ei, arutelu pealkiri on „Iisraeli valitsusväliseid organisatsioone käsitleva seaduse eelnõu”; eelnõu, mis on alles arutelul Knessetis, mis selle üle veel hääletanud ei ole.

Seetõttu nõudis meie parlament juba aprillis arutelu küsimuse üle vahetult pärast selle tõstatamist Iisraeli valitsuses ja isegi enne, kui Iisraeli Parlamendi liikmed seda arutada jõudsid. Seda üleolevam see on – vabandust, kuid see on ainuke sõna selle kohta, arvestades, et eelnõud, ja seda on juba mainitud, on oluliselt muudetud. Arvamus, et meie suuline küsimus siin parlamendis muutis asju, solvab tõepoolest meie Knesseti kolleegide tööd. See näitab Iisraeli mõtteviisi ja demokraatliku protsesse, valitsusväliste organisatsioonide ning Iisraeli Parlamendi liikmete täielikku mittemõistmist.

Hans-Gert Pöttering mainis äsja sooritatud külaskäiku Iisraeli. Olen samuti Iisraelist naasnud, tulin laupäeval. Kohtusin valitud esindajatega Kadimast, Tööerakonnast ja mõnedega Likudist ning võin teile kinnitada, et nad on teinud küsimuses kuid tööd valitsusväliste organisatsioonidega. Nad ei ole meid oodanud. Seega ei mõista ma: kõik demokraatlikud riigid maailmas – ja sedagi on öeldud – liiguvad avalikus ametikohas suurema läbipaistvuse, eetilise käitumise ja aruandekohustuse poole. See käib valitsuste, erakondade – ilmselgelt – avaliku halduse, ka liikmesriikide, komisjoni ja meie parlamendi kohta. Nad kõik järgivad sama läbipaistvuse protsessi; protsessi, mis on seda vajalikum ja mõistetavam regiooni puhul, mis on niivõrd vaevatud seal aset leidvast traagilisest konfliktist – nagu praegusel juhul.

(Sõnavõtja nõustus vastama sinise kaardi küsimusele vastavalt kodukorra artikli 149 lõikele 8)

Nicole Kiil-Nielsen (Verts/ALE). – (FR) Austatud juhataja! Sooviksin lihtsalt paluda, et Frédérique Ries annaks seletuse kommünikee kohta Iisraeli saatkonnast, millest meil äsja juttu oli, ja seletuse teatud e-kirjade kohta, mis me viimasel paaril päeval saanud oleme, sest tema arvates ei ole olnud mõju Knessetile ega Iisraeli ametivõimudele.

Frédérique Ries (ALDE). – (FR) Austatud juhataja! Ma ei öelnud, et neid ei ole mõjutatud, kahtlemata enam kui Proinsias De Rossa arvas, et meie ja ainuüksi meie töö on muutnud sündmuste käiku selles riigis. Ütlen lihtsalt seda, olles äsja arutanud alles läinud nädalal selle riigi parlamendi liikmetega, et nad olid käivitanud seaduseelnõu arutelu ja muutmise protsessi tublisti enne meie sekkumist ning sellest sõltumatult. Arvan, et osa

tähelepanekutest, mida siin teeme, on iseäranis üleolevad, ja ma väga ei tahaks võtta sõna suursaadiku nimel, kes selle kommünikee eile saatis. Arvan, et minul ei ole kohane seda teha.

Heidi Hautala (Verts/ALE). – Austatud juhataja! Olen isiklikult pühendanud suure osa oma poliitilisest karjäärist läbipaistvuse edendamisele poliitiliste otsuste tegemisel, kuid minule on ka üsnagi selgelt näha, et see seaduseelnõu üritab luua läbipaistvust väga valikuliselt.

Tegelikult käisid juunis inimõiguste allkomisjonis meil külas valitsusorganisatsioonid Iisraelist ja me küsisime neilt selle seaduse kohta. Nad olid mures. Kuulsime samuti teisi seisukohti ja olin seaduseelnõu teemal isiklikult kirjavahetuses Iisraeli suursaadikuga Euroopa Liidus.

Niiis ütlesin, et töö, mida parlamendis selle suuliselt esitatava küsimusega allkomisjonis teinud oleme, on aidanud luua tingimused terveks avalikuks aruteluks, millel on mõju.

Eelkõige aga avaldas mulle sellel kuulamisel allkomisjonis muljet hea vaim, milles Iisraeli ja Palestiina valitsusvälised organisatsioonid teineteisega koostööd teevad. Arvan, et peaksime leidma uusi mooduseid, et toetada nende koostööd, sest see võib etendada rahuprotsessis väga olulist rolli.

Fiorello Provera (EFD). – (IT) Austatud juhataja! Head parlamendiliikmed! Arutelu kinnitab paljusid eelarvamusi Iisraeli kohta, mis jätkuvalt mõjutavad Euroopa Liidu lähis-ida poliitikat

Täna arutame Knesseti seaduseelnõud, mida tegelikult enam olemas ei ole, kuna seda on oluliselt muudetud. Uus seaduseelnõu nõuab välismaise rahastamise täielikku läbipaistvust Iisraelis tegutsevatele valitsusvälistele organisatsioonidele, millest mõned, tuleb tunnistada, tegelevad enam poliitika kui humanitaarabiga.

Mulle tundub, et üleskutse läbipaistvusele ei piira inimeste ühinemisevabadust, kuid täna arutleme, justkui see piiraks. Seega ei tohiks me üllatuda Iisraeli poliitikute kõhkluste üle Euroopa Liidu suhtes ja see võib seletada, miks me ei istu Iisraeli-Palestiina läbirääkimiste laua ääres, ehkki oleme regioonis peamine annetaja.

Selle asemel tuleks meil arutada, kuidas parandada läbipaistvust ja jälgitavust meie korras regioonis tegutsevate valitsusväliste organisatsioonide ja ÜRO ametite rahastamiseks. Seda tehes eemaldaksime kahtlused oma poliitiliste seisukohtade suhtes.

Lõpetan ettepanekuga: äkki korraldame selle seaduseelnõu arutamise asemel arutelu Euroopas kasvava antisemitismi üle, seda eriti pärast Karel De Guchti avaldusi?

Franz Obermayr (NI). – (DE) Austatud juhataja! 2010. aasta veebruaris võeti Knessetis vastu akt, millega kaotati ära maksuvabastus kõigilt organisatsioonidelt, mis teevad koostööd välismaiste gruppidega. Sellele järgnes aprillis seaduseelnõu, mille eesmärk on keelustada kõik valitsusvälised organisatsioonid, mis on kaasatud välismaal õigusmenetlustesse Iisraeli ametnike vastu. On ilmselge, et süsteemi kriitikud muutuvad varsti Iisraelis esimeseks rahvavaenlaseks. Uut Iisraeli rinnet süüdistatakse avalikult Iisraeli riigi aluste hävitamises lihtsalt sellepärast, et ta aitas koostada Goldstone'i raportit.

EL peab asuma selle kasvava sallimatuse suhtes selgele seisukohale. Iisraelis ja Palestiina riigis on valitsusvälised organisatsioonid oluline osa kodanike kaasatusest poliitikasse ja väärivad seetõttu demokraatliku süsteemi raames kaitset. Ootame, et selline riik nagu

Iisrael, mis tahab luua tihedamaid sidemeid ELiga, mängiks Euroopa reeglite järgi ja austaks Euroopa norme.

Ria Oomen-Ruijten (PPE). – (NL) Austatud juhataja! Oma hämmastuseks olen saanud teada, et Iisrael on üritanud küsimust Euroopa tegevuskavast eemal hoida. Rakendan alati põhimõtet, et kui usud oma õigusaktidesse, ei tohiks karta arutelu, ja arutelu võib luua kliima, kus valitsusvälised organisatsioonid, mis on siin kõnealune küsimus, võivad teha oma tööd Iisraelis takistusteta. Seetõttu saab arutelu täiskogus vaid aidata muresid hajutada.

Austatud juhataja! Mul on heameel märkida, et paljud on toimunud vahemikus Heidi Hautala suuliselt vastatava küsimuse esitamisest 27. aprillil kuni tänase aruteluni. Suursaadiku kirjast ja seaduseelnõu tõlkest saan aru, et tehtud on olulisi muudatusi. Mul on heameel, et see nii on. Muret teeb mulle aga see, kuidas uusi õigusakte rakendatakse, ja küsimus, kas seda rakendatakse valikuliselt. Minu arvates on valitsusväliste organisatsioonide läbipaistvus iga demokraatia lahutamatu osa, mistõttu ongi oluline, et Iisrael tagaks, et nende tegevust ei takistataks põhjendamatult. Esitan Štefan Fülele selle küsimuse: kas meil on tagatise, et valitsusväliseid organisatsioone Iisraelis koheldakse võrdselt ja et uued õigusaktid ei too kaasa kitsendavaid meetmeid valitsusvälistele organisatsioonidele, mida rahastatakse tervenisti või osaliselt välismaalt?

Minu kolmas tähelepanek puudutab läbipaistvust, mida kasutatakse argumendina – ja sellega ei ole midagi lahti, kuid ma ei saa aru, miks eraisikute annetused selle alla ei mahu. Minu seisukoht on, et tegemist on olulise lüngaga.

Austatud juhataja! Teistes punktides nõustun tähelepanekuga, mille mu kolleeg Hans-Gert Pöttering asunduspoliitika kohta tegi.

Monika Flašíková Beňová (S&D). – (SK) Pean ütlema, et arutelu toon üllatab mind. Peaksime täna arutama oma ettepanekuid ja seisukohti seaduseelnõu kohta, mida alles muudetakse ja mille puhul võiksime soovitada oma kolleegidele Iisraeli Knessetist, kes on samavõrra valitud kui meie Euroopa Parlamendis, mis oleks meie hea nõu või väärtuslikud kogemused seda liiki seaduse vastuvõtmisel.

Kahjuks on arutelu taandarenenud teatavat liiki võitluseks selle parlamendi ühe osa poolt Iisraeli vastu üldiselt. Me ei tohiks unustada, et Iisraelil on väga raske positsioon ja raske olukord, kus ta on ainuke demokraatlik riik regioonis, mis on silmitsi peaaegu kõikide naabrite rünnakutega. See on esimene asi ja selleks, et ei jääks mingeid kahtlusi, olin eelmisel valimisperioodil Euroopa Parlamendi Iisraeli suhete delegatsiooni aseesimees. Seetõttu on mul kogemusi – ja pean ütlema, et ka väga häid kogemusi – kolleegidega Iisraeli Knessetist ning mul ei olnud kunagi Iisraeli küllastades ja küsimuste tekkides tunnet, et olime neile võib-olla ebameeldivad, et nad ei tahtnud nendele küsimustele vastata. Lõpuks töötasid paljud teist, kes te siin sellel arutelul istute, koos minuga selles delegatsiooni või töötavad veel tänagi. Seega liikugem edasi, tulgem edasi heade ettepanekutega ja minu arvates kolleegid Knessetist võtavad need ettepanekud vastu ja on valmis seaduse sellisena vastu võtma.

Margrete Auken (Verts/ALE). – (DA) Austatud juhataja! Eelmine sõnavõtt meenutas e-kirja, mille saime mõni aeg tagasi Ameerika-Iisraeli sõprusorganisatsioonilt, kus öeldi, et nüüd on viimane aeg, et inimesed hakkaksid kohtlema Iisraeli kui demokraatlikku riiki. See meenutas mulle tuntud lugu Gandhist, kelle käest küsiti kord, mida ta arvab Lääne tsivilisatsioonist. Ta vastas: „See oleks hea mõte”. Arvan, et meil tuleks kohelda Iisraeli,

nagu see oleks demokraatlik riik, ja esitada nõudmisi, mida on vaja, et see oleks hea demokraatlik riik.

Täna on siin selgelt välja toodud, et me ei saa lihtsalt rahulduda avaliku rahastamise läbipaistvusega, kui meil ei ole seda rahastamises eraallikatest, isegi kui kõik teavad, kust suured eravahendid pärit on. Me ei saa võtta Iisraeli tõsiselt, kui nad nimetavad juutide tagakiusamist ja holokausti vabandusena teiste halvaks kohtlemiseks. Selline kergekäelisus juutide kannatuste suhtes on minu arvates häbiväärsemaid asju, mida arutelul kuulnud oleme. Neid toimepandud vägivallaakte ei tohi kasutada absurdse vabandusena demokraatia põhireeglite eiramisel. Peame esitama Iisraelile kohaseid nõudmisi ja mitte kohtlema riiki väetite laste laagrina või tegema sellele järeleandmisi, nagu tal oleks mõni puue.

Zuzana Roithová (PPE). –(CS) Küsimus komisjonile vasakpoolsetelt parlamendiliikmetelt on nii-öelda sõnumiväline ja seetõttu jabur. Asi ei ole ainult selles, et seaduseelnõu, mille üle Knessetis järgmine kuu hääletatakse, on hetkel teistsuguse kujuga. Arvan kindlalt, et demokraatlikult toimival riigil nagu Iisrael on õigus võtta vastu seadusi, kui need ei ole vastuolus rahvusvahelise õigusega, ja see ei olnud nii isegi valitsuse algupärase ettepaneku puhul. Sooviksin teile meenutada, et minu riigis on tavapärane praktika, et vabatahtlikud organisatsioonid nimetavad oma allikad, sealhulgas allikad välis- ja eraannetajailt.

Euroopa Liit kaasrahastab valitsusväliseid organisatsioone kogu maailmas ja me ei ole alati kindlad, milleks toetust tegelikult kasutatakse. Teisest küljest peaksime seega tunnustama asjaolu, et Iisraeli valitsus ja parlament püüavad saavutada suuremat selliste rahasummade läbipaistvust, mis voolavad poliitilistesse liikumistesse ja poliitiliselt aktiivsetesse valitsusvälistesse organisatsioonidesse välismaalt. Peaksime hoopis tundma muret, et mõned neist kasutavad ressursse välismaistelt terroristide organisatsioonidelt, et õõnestada rahupüüdlusi ja ohustada Iisraeli kodanike julgeolekut.

Mul on kahju, et mõnda vasakpoolset liiget vaevab mõte headest Iisraeli ja Euroopa Liidu suhetest. Meie prioriteet on aga rahulik kooseksisteerimine Iisraeli ja tulevase Palestiina riigi vahel, mitte aga eelarvamuste ja kuulujuttude levik. Mis aga häirib mind, on asjaolu, et komisjoni ei ole kutsutud valitsustevahelistele läbirääkimistele, ja minu küsimus komisjonile on: kas suudate olukorda muuta?

Pier Antonio Panzeri (S&D). –(IT) Austatud juhataja! Head parlamendiliikmed! Kellelgi võib olla kahtlemata vastuväiteid põhjustele, mis on ajendanud Euroopa Parlamenti arutama ja otsustama õigusakti üle, mida on võtmas vastu demokraatlikult valitud parlament Iisraeli Knesset.

Taolised vastuväited on mõistetavad, kuid on vähemalt kaks lihtsat põhjust, miks arutelu vajalik on. Esimene on Lähis-Ida olukorra ainulaadne iseloom, mis tuleneb konfliktist, mis on kestnud liiga kaua ja ei hõlma mitte ainult Iisraeli. Teine on oluline roll, mida etendavad selles vallas valitsusvälised organisatsioonid, nii humanitaarabi kui ka arengukoostöö poliitika seisukohalt. Lisaks peaks Iisraeli ametivõimud ise seda rolli hoolikalt hindama, sest ilma valitsusväliste organisatsioonide tehtava tööta oleks pinged regioonis suuremad ja palju tõsisemad.

Kui Knessetis kavatsetakse sel teemal õigusloomet, on täiesti loomulik soovitada, et seataks lisaks juba tehtud muutustele kaks selget eesmärki tagada läbipaistvus rahastamisel, mis kohalduks kallutamata kõikidele, sealhulgas sellistele organisatsioonidele nagu asunike valitsusvälised organisatsioonid; ja võimaldada praktiliselt kõikidel valitsusvälistel

organisatsioonidel töötada, kuna nende töö on oluline, seda mitte kõige vähem rahuläbirääkimiste tuleviku seisukohast.

Sari Essayah (PPE). – Austatud juhataja! Seaduseelnõu põhimõte on, et välisriikide valitsuste rahastamine valitsusväliste organisatsioonidele peaks olema täielikult läbipaistev.

Kas meil on probleemi läbipaistvusega? Loodetavasti mitte. Enamikus ELi liikmesriikides on meil õigusakte valitsusväliste organisatsioonide rahastamise ja selle läbipaistvuse ning lisaks ka erakondade rahastamise kohta. Soomes näiteks võtsime äsja vastu seaduse erakondade rahastamise kohta, millega soovisime keelata kõik välismaise rahastamise riigid, väljaarvatud Euroopa sõsarerakondadelt. Me ei soovi, et välismaistel jõududel oleks võimalik osta mõjuvõimu Soome poliitikas.

Kõik meist, poliitikutest oleks väga hämmeldunud, kui mõni teine Euroopa liikmesriik hakkaks rahastama poliitilisteks kampaaniateks meie riigisiseseid valitsusväliseid organisatsioone. Vähemalt sooviksime teada raha allikat ja võimalikke motiive.

Neliku esindaja Tony Blair juhtis eelmise nädal oma sõnavõttus Herzliyas tähelepanu topeltstandarditele, mille rakendamine on nii üldlevinud Euroopa hoiakutes Iisraeli. Ta ütles: ärge kohaldage Iisraeli valitsusele reegleid, mille kohaldamisest oma riigile te kunagi ei unistakski.

Seega tuleks Euroopa Parlamendil toetada Iisraeli seadusandjaid läbipaistvuse tagamisel, mitte rünnata valesüüdistustega, sekkudes demokraatlikku õigusloomeprotsessi.

Kas oleme eurooplastena täiesti teadlikud, et ELi rahastatud valitsusväliste organisatsioonide projektid ei edenda alati rahu, vaid pigem töötavad vastastiku mõistmise vastu ja tekitavad suuremat usaldamatust ja vaenu iisraellaste ning palestiinlaste vahel?

Seega on uus õigusakt oluline ka Euroopa maksumaksjate seisukohast, et teaksime, kuidas meie raha selles vallas kulutatakse.

Marek Siwiec (S&D). – (PL) Austatud juhataja! Öeldakse, et enne kui pangaga lepingu allkirjastad, tuleks lugeda alt peenikest kirja. Küsimuses, mida täna arutame, on oluline lugeda, mida öeldakse küsimuse päris lõpus. Küsimuse esitajad küsivad, kuidas see mõjutab ELi ja Iisraeli suhte tulevikku. Minu vastus on, et see avaldab väga soodsat mõju, sest ütleme täna, et meil on Lähis-Idas partner, mis on demokraatlik riik, ja et seal on inimesi, kes tahavad olla Euroopa rahaga hoolsad ning kes tahavad olla hoolsad ka sellega, kuidas seda raha kulutatakse. Tegemist on regiooni ainsa riigiga, kus ollakse Euroopa raha suhtes nii hoolsad. Sellest riigist mitte kaugel kaob jäljetult miljoneid eurosid ja me ei tea, kuidas seda raha kulutatakse. Kui täna on meil võimalik tunda rahuloluhetke, siis on see selle tõttu, et edendame Iisraelis demokraatiat. Ütleme, et tegemist on demokraatliku riigiga ja et seal rajatakse demokraatiat meie standarditele vastavalt. Euroopa Parlament on saavutanud arutelu vältel midagi erakordset. Oleme heas usus kaitsnud Iisraelis valitsusväliseid organisatsioone – organisatsioone, mis ei tunne, et nad oleksid ohus – ja kaitseme neid õigusaktide eest, mis ei ole veel jõustunud. Sooviksin, et seda nähtaks kui arutelult tulnud head sõnumit!

Zoran Thaler (S&D). – (SL) Kitsendavate õigusaktide trend Iisraelis osutab üha laienevale lõhele, mis eraldab Iisraeli ideaali, et see on Lähis-Ida ainuke päris demokraatlik riik, nagu meile uhkusega välja tuua meeldib, ja tegelikku olukorda, mis sellest vaieldamatult demokraatlikust riigist hoolimata kätkeb ka Palestiina naaberrahvastiku õiguspäraste enesemääramist, oma riigi ja vabaduse õiguste mahasurumist.

Kuna tegemist on Iisraeli valitsuse poliitikaga, siis kes iganes selle vastu on, olgu üksikisik või valitsusväline organisatsioon, muutub varem või hiljem tema diktatuuri vaenlaseks. Raske ja võimatu on olla demokraatlik riik kõrgete müüride taga, samal ajal teisi rõhudes. See on illusioon.

Just seepärast tuleb Iisraelil teha valik selle vahel, kas jääda demokraatlikuks riigiks ja areneda demokraatlikult – naaberrahvastiku, palestiinlaste, tunnustamise ja nende demokraatlike õiguste teostamise võimaldamise mõttes – või säilitada oma poliitika nende õiguste õõnestamise ja libisemisega aeg-ajalt ebademokraatlikku käitumisse, avatuse puudumisse, kitsarinnalisusesse, võõravaenulikkusesse ja kodanikuühiskonna allasurumisse. Kahjuks on taolise palestiinlastele suunatud poliitika vältimatu hind Iisraeli demokraatia hävitamine.

Ulrike Lunacek (Verts/ALE). – Austatud juhataja! Sooviksin tänada volinik Fület väga selgete sõnade eest Iisraeli kodanikuühiskonna kohta – mis, nagu kõik teame, on väga elujõuline –, kuid ka kriitika eest muudetud seaduse aadressil!

Üks, mis on minu jaoks olnud toimunud protsessis väga hea, on see, et mõned väga halbadest seaduse osadest on tegelikult muudetud. Ikka on veel aga küsimusi, mida võib-olla Knesseti liikmed hoolikamalt üle vaatama peaksid. Mainisite neist üht – asjaolu, et rahastamine eraallikatest ei ole osa seadusest, milles nõutakse läbipaistvust. Teame väga hästi – ka meie riikides –, et eraallikatest rahastamist esineb ja see peaks olema läbipaistev. Keegi teine ütles, et erakonnad peaksid olema avameelsed selle suhtes, millised eraisikud, ettevõtted jne neid rahastavad. Minu riigis on sellega probleeme.

See on küsimus, mida – kogu sõpruse juures Iisraeli ja Knessetiga – loodetavasti muudetakse, nii et kodanikuühiskond Iisraelis oleks sama läbipaistev kui enamik sellest niikuinii on. See peaks aga olema ka edaspidi rahu nimel regioonis aktiivne.

Ivo Vajgl (ALDE). – (SL) Ei ole kahtlust, et Iisrael on demokraatlik riik, kuid ükski demokraatlik riik ei ole vastuvõtmatu ebademokraatliku tegevuse või surve suhtes.

Sel juhul, mis puudutab Iisraelis valitsusväliste organisatsioonidele avaldatavat survet, on meil tegemist ebademokraatliku tegevusega ja tõepoolest meid hoiatati nende esinemise eest, kui delegatsioonina Iisraeli külastasime. Lisaks, olles nüüd rääkinud mitmete inimestega Brüsselis, usun kindlalt, et neid esines tõepoolest.

Täna arutame siin üht konkreetset seadust. Tegelikult aga on kolm seadust, mis igaüks omal moel seavad sisuliselt valitsusvälised organisatsioonid ja kõik, kes nendega töötavad, kahemõttelisse olukorda. See ei ole hea ühegi demokraatia jaoks. Kuna meie arutelul on mõju ka rahuläbirääkimistele, pean ütlema, et seni on olnud rahukõnelustele tekitatud suurim kahju Iisraeli välisministri Liebermani avaldus, et Iisrael jätkab asunduste ehitamist okupeeritud territooriumidel.

Alexandra Thein (ALDE). – (DE) Austatud juhataja! Kõigepealt sooviksin tänada Iisraeli, et see võttis tõsiselt paljude muresid kavandatava õigusakti üle ja leevendas vähemalt veidi sätteid.

Valitsusvälised organisatsioonid on aastaid pidanud avalikustama oma rahastamise allikad täiesti läbipaistvalt ja isegi avaldama seda teavet oma veebisaitidel. Kavandatav õigusakt on isegi leevendatud kujul suunatud lõppkokkuvõttes ainult konkreetsetele valitsusvälistele organisatsioonidele: esiteks inimõiguste organisatsioonidele ja teiseks nendele, mida rahastab avalik sektor. Siia kuulub näiteks avaliku sektori raha ÜRO-lt ja Euroopa Liidult.

Seevastu paremäärnuslikele rühmadele või valitsusvälistele organisatsioonidele, mida rahastatakse eraallikatest ja mis näiteks toetavad ebaseaduslike asunduste rajamist, ei kohaldu õiguslikud kitsendused ja nad ei pea avalikustama oma rahastamisallikaid. Kavandatava õigusakti puhul on probleem selles ebavõrdses kohtlemises.

Štefan Füle, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Täna arutelu on näidanud veel kord suurt olulisust, mis meie silmis Euroopa Liidus kodanikuühiskonnal on. Vaba ja aktiivne kodanikuühiskond toetab terve demokraatia arengut.

Olen võtnud teadmiseks arvukaid tähelepanekuid, mida te täna teinud olete, ning edastan need meie Iisraeli partneritele Leian samuti viisi, et teavitada kõrget esindajat ja asepresidenti meie arutelude teatud tahkudest, kuna ta on nelikus meie esindaja ja sisuliselt tagab, et Euroopa Liit etendaks jätkuvalt väga olulist rolli Lähis-Ida rahu protsessis.

Enne kui teen kokkuvõtte, lubage mul teha kaks väga olulist tähelepanekut. Esimene on, et jätkame rahastamise pakkumist valitsusvälistele organisatsioonidel abikõlbulikeks projektideks, mis vastavad meie eesmärkidele. Teiseks jätkame dialoogi Iisraeli ametivõimudega olemasoleva poliitilise korralduse raames. Dialoog peab jääma avatuks selle väga olulise partneriga kõikidel tasanditel ja kõikide kanalite kaudu.

Lubage mul teile kokkuvõtteks kinnitada, et komisjon jätkab küsimuse jälgimist ja toetab meie Iisraeli partnerite ees vajadust edendada ja veelgi võimaldada, mitte aga kitsendada aktiivse valitsusväliste organisatsioonide sektori tööd.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Olga Sehnalová (S&D), kirjalikult. – (CS) Vabatahtlikud organisatsioonid on normaalses demokraatlikus riigis kodanikuühiskonna õiguspärane ja oluline komponent. Võrdselt õiguspärane on aga nõuda läbipaistvust nendes rahaasjades nii avaliku kui ka erasektori allikate lõikes. Lahendamist vajav küsimus on seetõttu tasand ja konkreetsed õigusaktid selle läbipaistvuse saavutamiseks. Seetõttu oleks hea läheneda küsimusele kiretult, eelarvamuseeta ja mõningase usuga meie demokraatlikult valitud kolleegide töösse Iisraeli Knessetis.

13. Jordani jõe olukord, eelkõige alamjooksu piirkonnas (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on arutelu suuliselt vastatava küsimuse üle komisjonile Jordani jõe olukorra kohta, eelkõige alamjooksu piirkonnas. Esitajad: Paolo De Castro, Véronique De Keyser, Jo Leinen ja Adrian Severin, Sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsiooni nimel (O-0092/2010 – B7-0452/2010).

Paolo De Castro, autor. – (IT) Austatud juhataja! Head parlamendiliikmed! Jordani jõgi on oluline väärtus, millel on tähtsus Jordaania, Iisraeli ja Palestiina territooriumide jaoks mitte ainult keskkonnaga seotud põhjustel, vaid ka põllumajanduslikus ja majanduslikus mõttes, ning kahju, mida see kannatab, ei saa jätta meile muret tekitamata.

Oluline on tuua välja, et umbkaudu 98% 1,3 miljardist kuupmeetrist loomulikust mageveest jõe alamjooksul suunatakse iga aasta mujale ning pikki lõike jõest ohustab kuivaks jooksmine. See on katastroofiline mitte ainult bioloogilise mitmekesisuse seisukohalt, vaid eelkõige muudab see raskeks kohalike kogukondade juurdepääsu veallikatele. Mitu

rahvusvahelist osalist, sealhulgas Euroopa-Vahemere parlamentaarne assamblee ja USA senat, on võtnud sõna Jordani jõe sügava kahjustamise olukorra teemal.

Ka meie peame nõudma sekkumist, mitte ainult kohalikelt omavalitsustelt ja ametiasutustelt, vaid ka nõukogult, komisjonilt ning liikmesriikidelt, et osutada jõe rehabiliteerimisel tehnilist ja finantsabi. Nagu väljendati ühisresolutsioonis – mille allkirjastasid kõik fraktsioonid, keda tänan täieliku toe eest –, peame eelkõige paluma, et komisjon lülitaks sisse selge konkreetse viite sellele projektile Iisraeli, Jordaania ja Palestiina omavalitsuse naabruspoliitika tegevuskavadesse.

Esimene samm võiks olla Jordani jõe olukorra ühise uurimuse korraldamiseks. Oleme kõik teadlikud, et vesi on väärtuslik võõrandamatu vara, mistõttu sooviksin juhtida tähelepanu, et vee jaotamine õiglaselt tähendab võrdse tähelepanu pööramist kõikide kogukondade nõudmistele regioonis. Tegemist on ülimalt olulise asjaga, kui tahame saavutada Lähis-Idas kestvat rahu ja stabiilsust.

Oleme viimastel päevadel jälginud üsna lootusrikkalt rahuläbirääkimiste taaskäivitamist iisraellaste ja palestiinlaste vahel, kuna läbirääkimistel on määratud veeressursi haldus üheks oluliseks punktiks. Loodame, et valitsused, kohalikud kogukonnad ja kodanikuühiskonna organisatsioonid kaasatud riikides ja territooriumidel alustavad võimalikult varsti tulemuslikku koostööd Jordani alamjooksu päästmiseks. See on kohus mitte ainult jõe kõrge sümboolse väärtuse tõttu, vaid eelkõige kohalike kogukondade elutingimuste parandamiseks.

Štefan Füle, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Lugupeetud parlamendiliikmed! Sooviksin tänada teid võimaluse eest arutada vee kriitilist olukorda Lähis-Idas.

Euroopa Liit peab regioonis vett tõsiseks mureks ja jagan täiskogu austatud liikmete muresid, kuna regiooni iseloomustab veepuudus, veestress ja vee kvaliteedi halvenemine, mida tõenäoliselt ägestavad täiendavalt kliimamuutuse mõjud.

Oleme teadlikud, mis mõjusid see võib regioonis avaldada inimestele, keskkonnale ja regionaalsele julgeolekule. Euroopa Liit peab regioonis vett rahuprioriteediks ja see regionaalne probleem nõuab regionaalset lahendust.

Nagu olete täielikult teadlikud, on Euroopa Liit olnud kaasatud sammude julgustamisse üldise rahukokkuleppe suunas Iisraeli ja palestiinlaste vahel, kus vesi on üks lahendamist vajavaid lõpliku staatuse küsimused, ühes piiride, põgenike, Jeruusalemma ja julgeolekuga.

Euroopa Liit tunnustab Jordani jõe alamjooksu spetsiifilist olukorda ja tõhusama veemajanduse vajadust, sealhulgas harujõgedel. Seetõttu võtame kohustuseks mitmed tegevused riigisisel, allpiirkondlikul ja regionaalsel tasandil kõikide naaberpooltega. Toetame veereforme ja -poliitikat, mis ergutavad säästliku veemajanduse rakendamist.

Euroopa Liit toetab Euroopa naabruspoliitika ja teiste meetmete kaudu usaldust rajavaid meetmeid, edendab piiriülest koostööd ja viib kokku veeressursside kogukondi, kellel on ühised veemured.

Euroopa Liidu tegevused sihistavad eri veemetkondade ja -kasutajate suutlikkuse suurendamist, andmete kogumist ning jagamist, puhastatud reovee kättesaadavust, vee säästmise meetmeid, sealhulgas veevärke, ja tõhusaid niisutussüsteeme.

Euroopa Liidu jõupingutused on suunatud nii veevaldkonna nõudluse kui ka pakkumise poolele ning loovad tingimusi, mis võimaldavad veeressursside integreeritud haldust tulevikus.

Euroopa Liit ei ole oma jõupingutustes üksinda. Liikmesriigid ja teised annetajad on aktiivsed ning me kooskõlastame nendega hoolikalt oma tegevusi, et tagada vastastikune täiendavus.

Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, *fraktsiooni PPE nimel*. – (EL) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik! Head parlamendiliikmed! Euroopa Parlament astub väga hea sammu, tõstes esile katsumust, mida Jordani jõgi täna kujutab. Euroopa-Vahemere parlamentaarne assamblee on koostanud eriuurimuse Jordani jõe ja oru kohta ning kutsunud oma resolutsioonides üles nende kaitsele, sest Jordani jõgi on meie üleilmse pärandi mälestis, usu- ja kultuurisümbol miljonite inimeste jaoks maailmas ning piirkonna seisukohast ökoloogiline turismi- ja majandusfond.

Seetõttu on praegune eesmärk tõsta esile selle probleemid ja vajadus selle kaitseks tegutseda, et tõhustada Euroopa Liidu jõupingutusi – komisjon mainis neid ja oleme neid puudutanud muudel puhkudel ühise seisukohaga töötades – ning kutsuda üles regionaalsele koostööle õiglase juurdepääsu nimel Jordani jõe kallastel asuvate riikide rahvaste jaoks ja ühisele vastutusele selle kaitse eest.

Resolutsiooni ettepanek tõstab esile ka parima tava, nagu spetsiaalne üldkava, mille koostas Iisrael ja mis kutsub üles parima tava vahetusele ning asjatundlikkuse vahetusele, sest Jordani jõgi on piirkonna jaoks kollektiivne küsimus. Oluline on, et esile tõstetakse ka tegelikud ohud: mitte ainult veepuudus, mitte ainult reostus, vaid ka bioloogilise mitmekesisuse kadu ja kuivamise oht, kui midagi ei tehta.

Selle rahvusvahelise ja regionaalse koostöö esiletõstmiseks pakutakse ettepanekus välja luua Jordani oru erikomisjon, milles võivad osaleda Jordani jõest vahetult puudutatud riigid (Iisrael, Palestiina territooriumid, Jordaania) koos teiste riikidega piirkonnas, kus Jordani jõgi alguse saab, millel on samuti osa vastutusest nagu Liibanonil ja Süürial. Arvan, et resolutsioon pälvib täiskogu toetuse ja et sõnum, mille Euroopa Parlament välja saadab, kujuneb hästi kujundatud, sihistatud ja tugevaks sõnumiks.

Véronique De Keyser, *fraktsiooni S&D nimel*. – (FR) Austatud juhataja! Nagu öeldud, on Surnumerd ja Jordani jõge puudutav olukord äärmiselt murettekitav, kuna ennustatakse, et kui 2011. aastal midagi ei muutu, jookseb jõgi lihtsalt kuivaks.

Kui rahvusvahelisel ja regionaalsel tasandil ei rakendata meetmeid selle arengu peatamiseks, toob olukord kaasa erakordselt olulise kaotuse kultuuripärandi, bioloogilise mitmekesisuse – Rodi Kratsa-Tsagaropoulou mainis seda momenti – ja samuti regiooni julgeoleku ning majanduse seisukohast.

Sooviksin juhtida teie tähelepanu valitsusvälisele organisatsioonile, mis on teinud selles vallas minu arust täiesti erakordset tööd. Valitsusväline organisatsioon Friends of the Earth Middle East on otsustanud viia kokku Palestiina, Jordaania ja Iisraeli linnapead, kes jõe ääres elavad, et neid koondada ja ergutada mõtlema selle üle, mida saaksid nad teha asjade teatavaks parandamiseks.

Assotsiatsioon ja linnapead on teostanud huvitavaid uurimusi meetmete kohta, mida iga riik saaks rakendada, ning mõju kohta, mis nendel meetmetel oleks. Need ulatuvad kuivkäimlatest põllumajandusvõtete muutusteni, kasvatavate viljade muutusteni, sest ka need tarbivad liiga palju vett, ja nii edasi. On lai valik meetmeid, mida saab rakendada.

Seega ei ole tegemist poliitilise aruteluga, ehkki oleme täiesti teadlikud, et niipea, kui regioonis veest räägime, muutuvad asjad poliitiliseks.

Arvan, et kõik peaksid seda toetama, ja sooviksin, et Euroopa ning komisjon ammutaksid raporti väga selgetest järeldustest innustust, et parandada nende riikidega suhteid, iseäranis tegevuskavade kaudu.

Siiski on üks lühike lõik, mida hindan kõrgelt. See on lõik E, kus öeldakse, et Iisraeli asunikud ekspluateerivad vett üle. See on nii. Seda on kinnitanud Maailmapanga ja Amnesty Internationali raportid. See toob meid tagasi poliitika keskmesse, kuid tegemist on tõega, mida tuleb mõnikord rääkida. Me ei ole seadnud seda resolutsiooni keskmesse, kuid hindame seda kõrgelt.

Antonia Parvanova, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Austatud juhataja! Euromedi assamblee energia-, keskkonna- ja veekomisjoni asepresidendina oli mul võimalus näha oma silmaga eelmise aasta veebruari visiidi ajal Jordani jõe ala tegelikku ehmatavat ökoloogilist olukorda.

Eriraportis – mille raportöör ma olin – Jordani oru olukorra kohta rõhutatakse tõsiasja, et kõik asjaosalised – eelkõige Iisrael, Palestiina omavalitsus ja Jordaania, kuid ka Liibanon ja Süüria – peavad leidma ühise lahenduse kahele kõige pakilisemale probleemile: vee õiglane jaotamine, arvestades regiooni kõigi inimeste vajadusi, ning tulevaste põlvkondade tarbeks säilitatav tervislik ja kaitstud keskkond.

Esimene meie raportis väljatoodud samm on, et Iisrael ja Palestiina omavalitsused peavad kokku leppima ühised andmed kasutada oleva vee jaotamise ning demograafia kohta lähtekohana edasisteks läbirääkimisteks, kuna mõlemad pooled – ja lisaks ka sõltumatud raportid – on seni esitanud erinevaid arve.

Üks meie peamisi järeldusi oli, et veeprobleemi lahendamiseks koostöö abil on vaja rakendada kavu ühise halduse, võrdsetel alustel otsustamise ja piirkonna veeressursside ühise majandamise jaoks. Arvan, et meie raportis olevad soovitusel langevad kokku valdkondadega, kus Euroopa Liidul on tegelikku asjatundlikkust ja seda saaks kaasata aktiivse osalisena, sillutades teed asjaomaste poolte vahelisele edaspidisele partnerlussuhte.

Kokkuvõtteks sooviksin teile meenutada, et ehkki tehakse jõupingutusi arutelu taaskäivitamiseks üldise rahuleppe suunas, on meil vastutus mitte kasutada olukorda Jordani orus poliitilistel või ideoloogilistel otstarvetel.

Loodan, et meie tänane arutelu teenib kõigi regiooni poolte huve ja viib konkreetsete ning kallutamata järeldusteni Liidu aktiivseks kaasamiseks edaspidiste jätkusuutlike lahenduste suunas.

Margrete Auken, *fraktsiooni Verts/ALE Group nimel*. – (DA) Austatud juhataja! Ma nõustun täielikult kahe eelneva sõnavõtjaga, kuid tahaksin kasutada juhust ütlemaks, et tundub, et paljud inimesed siin ei saa aru, kui võimatu on nõuda palestiinlastelt, et nad peavad kandma oma osa vastutusest. Neil ei ole võimalik seda teha. Kui paljud siin on teadlikud, et 1967. aastast saadik on 50% Jordani kallastest läänekaldal okupeeritud Iisraeli asundustega? 50%! Sellele lisaks on 45% määratud sõjaväelise otstarbega piirkondadeks ja looduskaitsealadeks. Nad on lihtsalt välja tõrjutud. Palestiinlaste jaoks on kohutav – iseäranis Jordani orus –, et kuna me ei ole näinud neilt jõulist vastupanu, on nad lihtsalt unustatud. Kui ei ole sõjaväelist tegevust, kui ei juhtu midagi dramaatilist, siis nad lihtsalt unustatakse.

Muidugi on tegemist kohutava õppetunniga, mida oleme andmas iseäranis vaestele palestiinlastele, et nad peavad end häälekalt märgatavaks tegema. Probleem on tarvis

lahendada. Me ei tohi aga võimaluse korral – võimaluse korral! – unustada, et palestiinlaste kannatused selles piirkonnas on hullemad kui mujal läänekaldal ja et praeguse olukorra juures ei ole neil võimalustki olla vastutuse tasemel, mida nad kandma peaks. Seega on tarvis terviklikku lahendust ja seetõttu on meil tarvis arvestada ka poliitilist pilti. Asi ei ole ainult Iisraelis, ainult Süürias ega ainult Jordaania – ei! Palestiinlased aga ei saa mingit rolli etendada, kuniks neil puudub võimalus olla kaasatud.

Charles Tannock, *fraktsiooni ECR nimel*. – Austatud juhataja. Vesi on tõepoolest Lähis-Idas delikaatne ja potentsiaalselt plahvatusohtlik teema. Kõrgetasemelised delegatsioonid Iisraelist ja Palestiina omavalitsus arutavad hetkel veeõigusi üldise rahuraamistiku raames.

Neliku liikmena toetab EL regiooni rahu ja stabiilsuse lõpliku tagatisena kahe riigi lahendust. Seetõttu peame olema väga ettevaatlikud, et mitte kahjustada haavatavaid läbirääkimisi, mis hetkel Washingtonis käivad. Iisraeli asunike süüdistamine – mida iseäranis Véronique De Keyser näib tegevat – Jordani jõe vee ülekasutuses saadab meie demokraatliku liitlase Iisraeli rahale vale märgi ELi eeldatava positsiooni kohta ausa vahendajana.

Jordani jõe veelahkme kaitse on oluline regionaalne küsimus, mis ei piirdu mõistagi ainult Iisraeli ja palestiinlastega, kuid Iisraeli-vastased siin täiskogus ja mujal üritavad häbematult küsimust ära kasutada juudiriigi õõnestamise kampaania raames.

Sellele Iisraeli-vastasele tegevuskavale järele andes on meil oht, et iisraellased hindavad ELi rahupartneri privilegieeritud rolli mittevääriavaks.

Willy Meyer, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (ES) Austatud juhataja! Véronique De Keyseri hinnangud ei ole probleem – üldse mitte. Tõsiasi on see, et 1994. aastal Iisraeli ja Jordaania Kuningriigi vahel alla kirjutatud rahulepingu kohaselt nõustusid Iisrael ja Jordaania tegema koostööd Jordani jõe ökoloogilise taastamise nimel oma ühispiiridel ning kaitsma jõe veevarusid.

See oli leping, mida Iisrael lisaks teistele 1994. aastal sõlmitud lepingutele ei täida. See ongi probleem Iisraeliga: riik ei täida lepinguid, millele on ise alla kirjutanud.

Seepärast on äärmiselt tähtis, et Euroopa Liit annaks sisu ja toetaks president Chiraci 2008. aasta initsiatiivi, milles kutsuti üles Jordani jõe vesikonna algatusele.

Me usume, et on väga tähtis asutada Jordani jõe vesikonna komisjon, mida saaks kasutada kolmepoolse foorumina jõe taastamisega seotud koostöös ning vee kaitsmise ja taastamise meetmete väljatöötamisel ning rakendamisel. On tõsi, et 1994. aasta rahulepingu täitmatajätmise tulemusel on palestiinlased välja tõrjutud läänekaldale Jordani jõe alamjooksu äärde rajatud Iisraeli turvaalalt ning et asunikud on ebaseaduslikult hõivanud maa, mis neile ei kuulu. Kuna okupatsiooniga kaasneb vee reeglipäratu ja ebaseaduslik kasutamine, lisandub poliitilisele probleemile veel üks probleem – keskkonna jätkusuutlikkus.

Kuna 2011. aastal antakse eksploatatsiooni uued veepuhastusjaamad, siis loodan ma, et Euroopa Liit toetab, edendab ja julgustab Jordani jõe vesikonna komisjoni loomist.

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Tänane arutelu Jordani jõge ähvardavast olukorrast on äärmiselt oluline fraktsiooni jaoks, kuhu ma kuulun, ning kui tohib, siis tahaksin eriti toetada siin istungisaalis oma kolleegi, Euroopa Parlamendi asepresidendi kaasamist selle küsimuse lahendamisse.

Ma tahaksin ühtlasi rõhutada, et nagu te väga hästi teate, hoiatasid keskkonnakaitseorganisatsioonid juba ammu, et Jordani jõe ökoloogiline seisund on kriitiline. See on jõgi, mis tundub surevat millessegi, mis võrdub üldise ükskõiksusega.

Teisalt olen ma ajakirjandusest lugenud, et hoolimata äärmiselt kriitilisest olukorrast, jätkub Jordani jões kristlaste, eriti õigeusklike ristimine.

On aga oht, et jõgi kuivab 2011. aastaks ära, millel oleksid rängad tagajärjed regiooni juba niigi haprale ökosüsteemile, eeskätt Surnumerele. See tähendaks, et sadu tuhandeid palestiinlasi, jordanlasi ja iisraellasi tabab ökoloogiline katastroof.

Lisaks ökoloogilisele küljele – mida minu kaasparlamendiliikmed on siin istungisaalis samuti esile tõstnud –, millele tuleb kindlasti kiiresti ELi abiga lahendus leida, on Jordani jõe olukord eriti oluline ka kui tegur, millega saab edendada piirkondlikku koostööd.

Ma usun, et peaksime vältima olukorda, kus vett kasutatakse ühepoolset, eirates täielikult piirkonna veevarustuskindlust.

Seepärast on äärmiselt tähtis, et jõeäärsed riigid ja kohalikud kogukonnad taastaksid selle loodusvara, mis on majanduse arenguks elulise tähtsusega. Tugeva poliitilise tahte olemasolul võimaldaks see Jordanil taas muutuda koostöö ja kooseksisteerimise sümboliks, sealhulgas kultuuri vaatevinklist.

Lõpetuseks on Jordani olukord oluline ka Palestiina-Araabia otsekõneluste taasalgatamiseks, sest veevaru kontroll on üks seni lahendamata küsimustest.

Proinsias De Rossa (S&D). – Austatud juhataja! Kas ma tohiksin Charles Tannockile öelda, et ei ole mõtet eirata reaalsust, et asunikud valisid sihilikult hea veevarustusega asukohad ning et see omakorda on jätnud palestiinlased ilma veevarustusest. Nad ei ole ainus piirkonna veega seotud probleem, kuid kindlasti mängivad nad selles rollis.

Kahjuks on Jordan peaaegu 98% osas jäänud ilma oma voolust, sest teised riigid, sealhulgas Iisrael, on selle kõrvale suunanud. Tegemist on piiriveekoguga, mille ääres paikneb neli riiki, sealhulgas Palestiina läänekallas. Kui asju õigesti ajada ja tingimusel, et Euroopa mängib oma rolli piirkonnas õigesti, siis võib jõgi saada lepituse allikaks, kui edendatakse selle piirkonna tähtsa kultuurilise, usulise ja tõesti ka majandusliku ressursi ühist majandamist.

Kui järgida teie mõttejoont, Charles Tannock, et kõik, millega kaasneb vähimgi Iisraeli vastu suunatud kriitika, on rünnak Iisraeli vastu, siis tähendab see lihtsalt reaalsuse eiramist. On ka teisi, kes on vett kõrvale suunanud. Näiteks viitas organisatsioon Friends of the Earth minu, sotsialistide ja demokraatide fraktsiooni hiljuti korraldatud seminaril, et kunagi kandis Jordani jõgi keskmiselt 1,3 miljardit kuupmeetrit värsket vett Surnumere. Nüüdseks on see vähenenud 20–30 miljonile igal aastal. Kui me ei tegutse, siis võib jõgi järgmise aasta lõpuks surnud olla.

Alexandra Thein (ALDE). – (DE) Austatud juhataja! Kõigepealt tahan tagasi lükata arvukad väljastpoolt ja mõnel juhul ka parlamendist lähtunud süüdistused, mille kohaselt arutame seda teemat valel ajal, sest just on alanud rahukõnelused. Parlamendi küsimus, mille koostamisel ma abiks olin, esitati ajal, kui mitte keegi meist ei arvanud, et rahuläbirääkimiste otsekõnelused võiksid uuesti alata. Ma olen selle teemaga tegelenud alates 1990ndate aastate algusest ning seda on pikka aega parlamendis arutatud.

Küsimus on lõppkokkuvõttes selles, kuidas hoida ära Jordani jõe alamjooksu lõplik kuivaksjooksmine. Jõe alamjooksust pole juba praegu järel enam rohkem kui nire. See koosneb üksnes heitveest ja puhast vett ei ole seal üldse. Kõik teadlased on ühel nõul, et ühe-kahe aasta pärast on Jordani jõe alamjooks samahästi kui surnud.

Mind häirib, et resolutsioonis käsitletakse Iisraeli, Jordaaniat, Süüriat ja Palestiina omavalitsust ühtemoodi. Jordani jõe alamjooks asub täielikult C-tsoonis, mis tähendab, et Palestiina omavalitsusel puudub isegi alale juurdepääsuõigus, rääkimata haldusõigustest või mingisugusegi mõju omamisest selle üle. Siin juba öeldi, et Palestiina omavalitsus ei saa selles piirkonnas midagi teha. Seega tuleb resolutsioon suunata teistele riikidele.

Kui üks riik – antud juhul Iisrael – kasutab 75% Jordani jõe alamjooksul kättesaadavast veest, mis siis, et osa vett on teised riigid juba üle võtnud, ja ei jäta palestiinlastele peaaegu üldse eluks vajalikku vett, siis on tegemist poliitilise küsimusega. See probleem oleks pidanud lahenduse leidma Oslo II kokkuleppes, kuid me ei ole sellest saadik mingeid edusamme teinud.

Praegusel hetkel teeb olukorra konkreetset keeruliseks see, et palestiinlased üritavad pidevalt puurida kaevusid, mis siis kohe hävitatakse, ja ka see, et Iisraeli monopolist vee eest vastutav ametiasutus ei uuri kaevusid mitte palestiinlaste, vaid ebaseaduslike asunduste jaoks.

Nicole Kiil-Nielsen (Verts/ALE). – (FR) Austatud juhataja! Head parlamendiliikmed! Ma tahaksin alustuseks lihtsalt avaldada tunnustust iisraellasi, jordaaniasi ja palestiinlasi ühendavale ökoloogide koalitsioonile, keda me paar kuud tagasi Brüsselis tervitasime. Nad koostasid suurepäraseid raporteid regiooni olukorra, Jordani jõe seisundi ja selle kadumise ohu kohta.

Euroopa Liit eraldab märkimisväärseid summasid Lähis-Ida arendusprojektidele ning peaks mängima suuremat rolli jõe päästmise kava väljatöötamises ja rakendamises, kaasates selleks kõik asjaosalised selles regioonis. Sellised jõeäärsed riigid nagu Süüria, Jordaania ja Iisrael suunavad suurema osa jõest kõrvale, samal ajal kui palestiinlased – keegi siin just ütles seda – saavad sellest ressursist vaid ligi 5%.

Jordani orus tarbivad Iisraeli asunikud palestiinlastega võrreldes kuus korda rohkem vett, eeskätt intensiivse ja saastava põllumajandustegevuse tõttu, mille eesmärk on ekspordida Euroopasse põllumajandustooteid. Asunduste ja nende lopsaka taimkatte laienemine tuleb peatada, nagu tuleb peatada ka beduiinide laagrite ja nende veepaakide hävitamine, mida sellel suvel, mõni nädal tagasi jälle tehti. See on hullumeelsus!

Me peame esikohale seadma regioonis vee säilimise ja selle õiglase jaotamise.

Mário David (PPE). – (PT) Täna arutluse all olev keskkonnakatastroof puudutab kõiki eurooplasi, ehkki see toimub väljaspool Euroopa Liitu.

Jätkusuutliku arengu idee, millesse me usume, ei hõlma halduspiire ega usulisi tõekspidamisi. Selles kontseptsioonis nähakse planeeti tervikuna ja mitte selle osade summana. Seepärast on Jordani jõgi kogu inimkonna probleem ja mitte ainult nende inimeste ja kogukondade probleem, keda veepuudus või vee halb kvaliteet otseselt puudutab. Terve mõistus dikteerib meile: „Mõttele globaalselt, tegutse lokaalselt”. Seda me siin täna teemegi: mõtleme globaalselt.

Euroopa Liiduna peame kaasa aitama kohalike tegudega, et vähendada ja peatada Jordani jõe voolu ja kvaliteedi jätkuv halvenemine. ELil on juba paigas õiguslik ja institutsiooniline raamistik ning tal on olemas vahendid tegutsemiseks või tegutsemisele kaasa aitamiseks.

Ma räägin Vahemere Liidust, selle sekretariaadist ja Vahemere piirkonna investeerimis- ja partnerlusrahastust (FEMIP), mida juhib Euroopa Investeerimispank. Minu juhitud parlamendidelegatsioon jälgib kindlasti hoolikalt seda teemat meie suhetes Lähis-Ida riikidega.

On selge, et selle keskkonnatragöödiiale lahenduse leidmiseks peavad vajalikke meetmeid võtma esmajoonel riikide ja kohalikud ametiasutused, kelle inimesed sellest vahetult kasu saaksid. Seda arvesse võttes tahaksin rõhutada kahte mõtet, mis on resolutsioonis ära toodud. Esimene neist puudutab komisjoni loomist, mis juhiks kogu Jordani vesikonda ja millesse kuuluksid jõe vett kasutavate riikide või asutuste esindajad. Euroopa saab siin abiks olla näiteks rahvusvahelise Reini saastekaitse komisjoni kogemuste jagamisega. Teiseks saab parimat tava toetada ja levitada liidu ühisprojektidega, mis kaasavad inimesi Jordaaniast, Iisraelist ja Palestiinast, eeskätt projektidega, mida Lähis-Idas toetab keskkonnaorganisatsioon Friends of the Earth, mida kolleeg De Rossa juba täna kutsus üles aitama kaasa Jordani oru vesikonna veevarude tõhusale ja nõuetekohasele majandamisele.

Austatud juhataja! Lõpetuseks tahaksin veelgi avaramas kontekstis rõhutada koostöö ja rahuliku kooseksisteerimise eeskujut, mida see kava annab. Ajal, mil me tervitame ja julgustame uut dialoogi vahetult Iisraeli ja Palestiina omaavalitsuse vahel – ehkki avaldame kahetsust, et ELi selles protsessis ei osale – tunneme heameelt selle üle, et mõlemad pooled on vahetult kaasatud.

Olga Sehnalová (S&D). – (CS) Jordani jõe ärakuivamine on kahtlemata tõsine keskkonnaprobleem, mis mõjutab kogu piirkonna ökosüsteemi ja seal elavate inimeste elu ja tervist. Olukorra on peamiselt põhjustanud pikka aega kestnud ülemäärane veevõtt, saastumine ja põud, nagu ka suutmatuse tagada tõhusat veemajandust.

Nagu mõned parlamendiliikmed juba ütlesid, üle 90% jõe voolust kasutatakse joogiveega varustamiseks ning eriti just põllumajanduslikuks niisutamise ja tööstuse tarbeks. Jõevool on langenud tasemelt 1,3 miljardit kuupmeetrit aastas umbes 100 miljoni kuupmeetri aastas. Poliitiline konflikt kahtlemata muudab selle keskkonnaprobleemi lahendamise raskemaks.

Vesi ei pea olema aga konfliktiallikas. See võib olla ka regioonis hea ja praktilise koostöö näide ning võib mängida põhirolli vastastikuse usalduse loomisel. Ümarlauast paremini aitab lahenduse leida rahu, mille aluseks on igapäevakoostöö ja ühised väärtused.

Malika Benarab-Attou (Verts/ALE). – (FR) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik! Head parlamendiliikmed! Jordani jõe järkjärguline kuivamine on Palestiinlaste tragöödia otsene tagajärg. Vesi on ülimalt poliitiline küsimus. Ärgem seda unustagem!

Tuletame meelde mõned faktid: Maailmapank on teatanud, et kahe aasta jooksul on Gaza sektori poolteist miljonit elanikku olnud ilma kloorita, mis on vee desinfitseerimiseks hädavajalik; enne 2009. aasta jaanuari pommitamisi ei olnud 50% kodudes vett, nii et võite vaid ette kujutada, missugune on olukord praegu. *Médecins sans Frontières* väidab, et pärast Iisraeli armee rünnakuid infrastruktuurile ei ole 90% elanikele tarnitavast veest inimesele tarbimiseks kõlblik. Gaza sektori infrastruktuuride hävitamise tagajärjel suunatakse iga päev meie Vahemerre 80 miljonit liitrit reovett, mida ei saa puhastada.

On tõsi, et paruness Ashton on Gazat mitmel korral külastanud, kuid kus on poliitiline julgus rakendada Iisraeli suhtes samasuguseid standardeid, mis on meil Euroopas? Kas Iisraeli asunikud võivad monopoliseerida puhta vee, nagu nad on seda teinud maaga? Seega

peab Euroopa Liit peatama praeguse meie palvete suhtes kurdiks jääva Iisraeli valitsusega sõlmitud assotsiatsioonilepingu, kuni kestab okupatsioon ja püsivad asundused. Ilma õiglusest ei saa olla rahu.

Monika Flašíková Beňová (S&D). – (SK) Nagu me tänases arutelus oleme korduvalt kuulnud ja kindlasti kuuleme veel, on Jordani jõel ettekujutamatu kultuuriline, keskkondlik ja majanduslik tähendus ning loomulikult ka poliitiline ja strateegiline tähendus. Seetõttu on jõe kurnamine ja väärkasutamine lubamatu. 1964. aastast saadik on selle voogu suunatud Iisraelisse ja ka teistesse riikidesse: Jordaaniasse, Liibanoni ja Süüroasse ning teistesse siin mainitud riikidesse. Mitmed neist riikidest hävitavad ja saastavad jõge. Looduskaitsete sõnul on Jordani jõe väärkasutamise tõttu hävinud peaaegu kogu tema ökosüsteem. Olukorrast taastumine võtab aega aastakümneid.

Hinnangute kohaselt on Jordani jõgi keskkondlikust vaatevinklist maailma saja kõige suuremas ohus oleva koha seas. Loomulikult on üks selle põhjustest olukord, kus Iisrael ja ümbritsevad Araabia riigid ei suuda jõuda kokkuleppele jõe säilitamises, ning seetõttu olen ma veendunud, et Euroopa Liit peaks ja peab sellesse protsessi väga aktiivselt sekkuma, andes finantsabi projektide arendamiseks Lähis-Ida aladel, seades näiteks eeltingimuseks jõe alamjooksu taastamise.

Richard Howitt (S&D). – Austatud juhataja! Konkurents vee pärast võib teravdada – või siis süüdata – konflikti, olgu siis tegemist Jammu ja Kashmiri taanduvate jäämägedega, Araali mere kuivamisest põhjustatud pingetega Kesk-Aasia riikide vahel, Sudaanis ja Somaalias ühtede veekogude pärast rivaalitsevate hõimudega või, nagu antud juhul, aruteluga Jordani jõe alamjooksuga.

Jordani jõe taastamine ning selleks vajalik koostöö võivad parandada ka väljavaateid rahu saavutamiseks. Selle jõe on teinud surematuks judaismi, kristluse ja islami pühad raamatud, seda on seostatud selliste prohvetitega nagu Mooses ja Elias, ning see on koht, kuhu on maetud prohvet Muhamed. Jordani jõgi oli see, mille iisraellased Joosua juhtimisel läbisid ning seal leidis aset ka Jeesuse veelkõndimise ime.

Meil ei peaks olema vaja uut imet, et kaitsta selle vett piirkonnas täna elavate inimeste jaoks ega selleks, et tulevased põlvkonnad saaksid seal rahu ja õitsengus elada.

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Ma usun, et Jordani jõe olukorda käsitlev kallutatud resolutsioon või lähenemisviis on Iisraeli ja Palestiina omavalitsuse vahel taasalustatud rahuläbirääkimiste taustal ebakohane.

Veevarud on Lähis-Idas delikaatne teema ning seda tuleks arutada läbirääkimiste lõpu poole, et mitte kahjustada rahuprotsessi. EL peab hoidma ära selle küsimuse politiseerimise ning ergutama Jordani jõe taastamiseks piirkondliku lepingu allakirjutamist.

Kuna ma pean Jordani jõge piirkondlikuks küsimuseks, siis tunnustan ma Iisraeli ja Palestiina ametiasutuste jätkuvat koostööd vee majandamisel. Mõlema riigi panuse tulemusel on hiljuti heaks kiidetud sel eesmärgil esitatud 96 projektist 61. Sellegipoolest ei ole ebapiisava veevaru probleemi lahendatud.

Ioan Enciu (S&D). – (RO) Jordani jõe taastamine on mitmetahuline küsimus, kuna sellel jõel on üldine ajalooline ja religioosne tähendus. Omavahel on põimunud ökoloogilised, humanitaar- ja rahvusvahelise julgeoleku probleemid.

Ma arvan, et käimasolevas arutelus tuleb keskenduda sellele, kuidas jõge füüsiliselt päästa ja mitte ühe või teise asjaosalise kritiseerimisele. Kui päästeprojekti saadab edu, siis mõjutab see omakorda kõiki teisi tahke. Sel puhul arvan ma, et otsuse eelnõu lõige E ei ole otseselt teemaga seotud ja võib põhjustada soovimatut segadust.

Euroopa Liit saab ja peab andma olulise panuse, et ennetada negatiivseid mõjusid, kui see kuulus jõgi peaks täielikult hävinema ning viimaks üldse ära kaduma. Euroopa Liit peaks võtma märksa aktiivsema rolli asjaomaste poolte vahelistes läbirääkimistes, et aidata kaasa tasakaalu loomisele.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Austatud juhataja! Me teame, et oma asukohta tõttu eri riikide piiride ääres mängib Jordani jõgi Lähis-Ida poliitikas olulist rolli. Ehkki see jõgi on aidanud tuua rahu Iisraeli ja Jordaania vahel tänu lepingule, mille kohaselt võib Jordaania ammutada suuremaid veekoguseid, siis Süüria puhul on olukord vastupidine. On avalik saladus, et Iisraeli hirm, et Süüria võib sellelt riigilt vee ära võtta, on tegelik põhjus, miks Iisrael keeldub Golani kõrgustikku tagastamast.

Kui Jordani jõest on tõepoolest saanud pideva veeammutamise tõttu reoveest koosnev nire – ja see tõenäoliselt on hind, mida tuleb maksta kõrbe viljakandvaks muutmise eest –, siis kahtlemata lähitulevikus olukord Lähis-Idas halveneb, eriti kuna mõned Hamasi liidrid väidavad, et Vahemere ja Jordani jõe vahele jääva kogu piirkonna vabastamine on moraalne ja religioosne kohus.

Jordani jõe veepuudusel on aga ulatuslikumad tagajärjed, sest Jordani kuivades väheneb ka Surnumerre jõudva vee kogus. Seetõttu on olemas konflikti võimalus ning konfliktist haaratud ala võib suurened. Me peaksime seda oma Lähis-Ida strateegias arvesse võtma.

Véronique De Keyser (S&D). – (FR) Austatud juhataja! Tänan teid, et lubate mul selgitada ühte küsimust, mida mul ei ole siiani olnud võimalik veenvalt käsitleda!

Asunike vee kasutamise ja liigkasutamise küsimuses tahaksin juhtida kolleegide tähelepanu Euromedi parlamentaarse assamblee eriraportile Jordani oru olukorra kohta, milles tihti tsiteeritakse Maailmapanga aruannet „Assessment of Restrictions on Palestinian Water Sector Development” (ee hinnang Palestiina veesektori arengu piirangute kohta) ja Amnesty Internationali nn vaevavete raportit (ingl *Troubled Waters report*). Nendest aruannetest leiab täpsed arvandmed selle veekasutuse kohta, mis iisraellaste seas on neli kuni viis korda kõrgem. Minul on andmeid näitaja kohta ühest kuueni. Sellised on faktid. Ma palun vabandust, aga mina neid ei dokumenteeril!

Mariya Nedelcheva (PPE). – (BG) Euroopa Liit on vastutustundlik partner, kes jagab oma välispoliitika kaudu vastutust kogu maailmas toimuvate sündmuste eest. Euroopa Liit rahastab Lähis-Idas arendusprojekte ja osaleb aktiivselt Lähis-Ida rahuprotsessis ning Euroopa Liit ja eeskätt Parlament peavad töötama välja strateegia Jordani jõe taastamiseks ning võimalusel sellele kaasa aitamiseks eesmärgiga säilitada Jordani jõe tähtsus regiooni elu allikana.

Vaid mõni kuu tagasi hoiatas Lähis-Ida valitsusväline organisatsioon Friends of the Earth, et Jordani jõgi võib ühe aastaga ära kuivada, kui regiooni riigid midagi ette ei võta. Jõe veetaseme langus toob kaasa tagajärgi regiooni kliimale ja maastikule tervikuna. Selles olukorras on tekkinud reaalne oht, et ei suudeta tagada elatusvahendeid inimestele, kes elavad piirkonnas, kus niisutamine on keeruline. Lisaks nende probleemide puhtalt pragmaatilisele küljele ei tohi me unustada, et Jordani jõgi on võimas spirituaalne sümbol.

Euroopa Liidu üks peamistest tunnusoontest on väärtuste ja pragmatismi tasakaal. Pidagem seda meeles ja käitugem ka edaspidi vastutustundlike poliitikutena ning näitame Jordani jõe käekäigu üle muretsedes, missugune on meie ainulaadne Euroopa lähenemisviis.

Štefan Füle, komisjoni liige . – Austatud juhataja! Piiriüleste katsumuste puhul on vaja ühiseid jõupingutusi. Euroopa Parlament on õigustatult juhtinud tähelepanu vajadusele kasutada selle piirkonna puhul koostööl põhinevat lahendust. Euroopa Liit edendab koostöövaimu, mida on vaja Lähis-Ida tõsiste veevarustusprobleemide lahendamiseks, ning pooldab mujal avalduvate sümptomitega tegelemisele probleemide lahendamist kohapeal.

Lubage mul lõpetuseks kinnitada, et Euroopa Liit jätkab osalemist pingutustes selle regiooni veepuuduse leevendamiseks ning puhta vee varude tagamiseks keskkonda säilitaval viisil ning kaitstes selle piirkonna inimeste joogivett. Euroopa Liit toetab ka edaspidi meetmeid, mis aitavad kaasa Jordani jõe taastumisele ning vesikonnas tulevikus ühise ja tervikliku jõemajandussüsteemi loomisele, kui selle piirkonna riigid peaksid nii otsustama.

Euroopa Liit toetab jätkuvalt dialoogi ning edendab selle regiooni eri naabrite vahel piiriülest koostööd veega seotud küsimustes ning aitab kaasa usalduse kasvamisele. Naabrid ise peavad tegema tõsiseid jõupingutusi ja võtma poliitilisi kohustusi, et seada sisse olemasolevate ressursside ja nõudluse tasakaal. See ei hõlma ainult valitsusi, vaid ka kogu kodanikuühiskonda. Nagu Euroopaski peavad üksikisikud, ettevõtted ja kohalikud omavalitsused aitama kaasa veevarude jätkusuutlikule majandamisele. See on meile kõigile proovikivi!

Juhataja. – Olen saanud viis resolutsiooni ettepanekut ⁽¹⁾, mis esitati kodukorra artikli 115 lõike 5 kohaselt.

Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub 9. septembril 2010.

(Istung katkestati kell 17.55 ja jätkus kell 18.00 infotunniga)

ISTUNGI JUHATAJA: Diana WALLIS

asepresident

14. Infotund (küsimused nõukogule)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on infotund (B7-0454/2010).

Nõukogule esitati järgmised küsimused.

Küsimus nr 1, mille esitas **Vilija Blinkeviciute** (H-0355/10)

Teema: Puuetega inimesed ja Euroopa 2020. aasta strateegia.

Euroopa Ülemkogul vastu võetud majanduskasvu ja tööhõivet käsitlev Euroopa Liidu strateegia järgmiseks aastakümneks on mõeldud selleks, et aidata Euroopal taastuda kriisist ja tugevdada Euroopa rolli ELi ja rahvusvahelisel tasandil konkurentsivõime, tootlikkuse ja sotsiaalse ühtekuuluvuse edendamiseks. Samas on väga kahetsusväärne, et selles strateegias on unustatud puuetega inimesed, kelle praegune osakaal ELi elanikkonnas on

(1) Vt protokoll

üle 12%. Kuigi nõukogu on jätkuvalt nõudnud, et puute temaatika käsitlemisel pöörataks suuremat tähelepanu puuetega inimeste lõimimisele, ei ole Euroopa 2020. aasta strateegias välja toodud konkreetseid ülesandeid, eesmärke ega võetavaid kohustusi, mis võiksid olla aluseks rohkem kui 65 miljoni puudega eurooplase elujärje parandamisele. Ligikaudu 78% puuetega inimestest ei ole tööturule lõimitud ja nad on elatise teenimise võimaluseta. Enamus neist sõltub abirahadest, mida on majanduslanguse tõttu kahjuks samuti kärbitud.

Kuidas kavatseb nõukogu tagada puuetega inimeste tööhõive ja nende tööturul osalemise võrdsetel tingimustel? Kas nõukogu ei pea vajalikuks konkreetsete suuniste vastuvõtmist puuetega inimeste poliitika kohta järgmisel aastakümnel või selgelt määratletud eesmärkide ja kohustustega sihtotstarbelist strateegiat?

Olivier Chastel, nõukogu eesistuja. – (FR) Nõukogu on pühendunud töövõimaluste suurenemisele ning kõigi kodanike, sealhulgas puuetega inimeste tööturul osalemisele.

Mõned Euroopa Ülemkogul 17. juunil 2010 kinnitatud Euroopa 2020. aasta strateegia põhieesmärgid on konkreetset suunatud puuetega inimestele: nende eesmärk on soodustada tööhõivet, parandada hariduse omandamist ning edendada sotsiaalset kaasatust, milleks on vaja vähendada vaesust.

Euroopa 2020. aasta strateegias viidatakse konkreetset puuetega inimestele juhtivas algatuses „Euroopa platvorm vaesuse vastu”. Algatusel on komisjoni diskrimineerimise, sealhulgas puuetega inimeste diskrimineerimise vastu võitlemist käsitlevate ettepanekute ja kavade kujul mõju ELi tasandil ning samuti liikmesriikide tasandil. Liikmesriigid peavad määratlema ja rakendama konkreetsetele riskigruppidele, nagu puuetega inimesed, suunatud sihtmeetmed.

Liikmesriigid peavad kooskõlas Euroopa Ülemkogu 2010. aasta juuni järeldustega hakkama kohe tegutsema, et need prioriteedid riigisisel tasandil ellu viia. Kogu ühine poliitika peab samuti seda strateegiat toetama. Selle tervikliku käsituse eesmärk on vähendada puuetega inimeste sotsiaalset tõrjutust ning see on kirjas ka nõukogu juunis vastu võetud resolutsioonis uue Euroopa puuetega inimeste raamistiku kohta. Resolutsioonis kutsutakse liikmesriike ja komisjoni üles lisama puute küsimus lahutamatu osana kõigisse Euroopa 2020. aasta kohastesse juhtivatesse algatustes ning kasutama ära puuetega inimeste inimkapitali näiteks sobivate koolitus- ja tööhõivemeetmete kehtestamise teel.

Ühtlasi kutsus nõukogu oma resolutsioonis komisjoni üles esitama koostöös puuetega inimeste ja nende esindusorganitega uue Euroopa puuetega inimeste strateegia järgnevas kümneks aastaks, lähtudes Euroopa 2020. aasta strateegiast ja teistest põhidokumentidest.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D). – (LT) Lugupeetud minister! Ma tänan teid vastuse eest, kuid ma tahaksin sellegipoolest öelda, et Euroopa Liidu 65 miljoni puudega inimese häält ei ole ikka veel piisavalt kuulda. Seepärast on mul veel selline küsimus: kas me ei peaks kiirendama kõigis ELi liikmesriikides diskrimineerimise vastu võitlemise direktiivi vastuvõtmist, et tagada, et puudega inimesed saavad elada nagu täieõiguslikud kodanikud? Mu küsimus on niisiis selline: missuguses seisus on diskrimineerimise vastu võitlemise direktiiv?

Olivier Chastel, nõukogu eesistuja. – (FR) Nõukogu sotsiaalküsimuste töörühm analüüsib hetkel komisjoni ettepanekut võtta vastu uus direktiiv, et rakendada võrdse kohtlemise põhimõtet sõltumata inimese usutunnistusest või veendumustest, puuetest, vanusest või seksuaalsest sättumusest.

Direktiivi peavad ühehäälselt vastu võtma ka liikmesriigid. Mitu eesistujariik on selle ettepanekuga tõsist tööd teinud ning praeguses staadiumis ei oska presidentuur ennustada, kui kaua arutelud kestavad või mis on nende tulemus.

Janusz Władysław Zemke (S&D). – (PL) Ma tänan teid info eest, kuid kahjuks oli see väga üldine! Te rääkisite õiguslikust aspektist, kuid mul on konkreetne küsimus: kas on plaanis eraldada lisavahendeid puuetega inimeste koolitamiseks ning kui palju raha võidakse selleks anda? Neid inimesi on väga raske aidata, kui Euroopa tasandil ei eraldata lisavahendeid ega anta finantsabi.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Ma tahaksin teilt küsida ajakava kohta ja seda, mida nõukogu plaanib ette võtta bussiga reisivate isikutega. Ma viitan siinkohal eelkõige puuetega ja liikumispuudega inimestele.

Olivier Chastel, nõukogu eesistuja. – (FR) Finantseerimise seisukohalt toimub üldine eelarvearutelu, kus käsitletakse seda, kuidas edaspidi lisada Euroopa 2020. aasta strateegia kontekstis eelarvetesse eri juhtivad algatused ja õiguslik areng. Kuna strateegia toob kaasa mitu uut meetet puuetega inimeste kasuks, siis peame kaaluma, kuidas eelarveressursse jagada, et võtta arvesse selliseid uusi meetmeid.

Õigusliku arengu puhul peame kaaluma, kuidas komisjon saab kehtivate õigusaktide valguses oma panuse anda. Põhimõtteliselt on nõukogu eesmärk kooskõlas talle aluslepingutes antud pädevusega tagada puuetega inimestele aktiivne kaitse. Kümme aastat tagasi võttis nõukogu näiteks vastu direktiivi, milles keelati diskrimineerimine töökohal, sealhulgas puude alusel. Nõukogu kavatses kindlasti tööd selle küsimusega jätkata.

Juhataja. – Küsimus nr 2, mille esitas **Rodi Kratsa-Tsagaropoulou** (H-0358/10)

Teema: Eelarve kohandamine ja erasektori võlg.

Pingutused Euroopa tasandil majandusreformide teostamiseks on suunatud riigi rahanduse parandamisele ja liikmesriikide eelarvete tasakaalustamisele. Ühtlasi saneeritakse finantssektorit laiemalt ja eriti pangandussektorit, mis on otseselt seotud reaalmajandusega. Ühtlasi saneeritakse finantssektorit laiemalt ja eriti pangandussektorit, mis on otseselt seotud reaalmajandusega. Nende pingutuste raames tegeletakse siiski ainult riigivõlaga ja mitte erasektori võlga, mis on riigi koguvõla teine komponent. Millised tagajärjed on erasektori võlal iga liikmesriigi sotsiaalsetele oludele ja milline on erasektori võla seos riigivõlaga? Mida kavatses nõukogu teha juhul, kui a) erasektori võlg on suurem kui avaliku sektori võlg või kui b) erasektori võlg kasvab? Milliste meetoditega ta seda tendentsi pidurdab, võttes arvesse, et stabiilsuse ja kasvu paktis ei ole käsitletud erasektori võla vähendamist?

Olivier Chastel, nõukogu eesistuja. – (FR) Majanduspoliitika koordineerimise nurgakivid on asutamislepingu artiklites 121 ja 126 sätestatud makromajanduslikud ja eelarvekontrollimenetlused.

2010. aasta märtsis asutas Euroopa Ülemkogu töökonna, mida juhib nõukogu eesistuja ja millesse kuuluvad kõigi liikmesriikide, Euroopa Komisjoni ja Euroopa Keskpanga esindajad. Töökonna ülesanne oli analüüsida meetmeid, mis on vajalikud parema kriisiohje raamistiku loomiseks ja eelarvedistsipliini parandamiseks, milleks on vaja uurida kõiki võimalusi õigusraamistiku tõhustamiseks.

Juunis esitas töökond Euroopa Ülemkogule oma eduraporti. Raportis tõsteti esile vajadust tõhustada eelarvekontrolli, keskendudes rohkem kohustuste tasemele ja trendidele, kuid võttes arvesse ka kohustuste üldist jätkusuutlikkust stabiilsuse ja kasvu pakti valguses.

Töökond pooldas ka tõhusamate makromajanduslike kontrollimenetluste vastuvõtmist, et oleks võimalik kiiremini avastada makromajanduslikke tasakaaluprobleeme ning seejärel esitada soovitused olukorra halvenemise ja kaasnevate mõjude vältimiseks.

Viimaseks: me peame määratlema konkreetset näitajat, ehkki erasektori võlg jääb kahtlemata keskseks küsimuseks. Nõukogu 8. juuni ja Euroopa Ülemkogu 17. juuni kohtumisel kinnitati töökonna soovitused. Töökond peab oma lõpliku aruande ja järeldused esitama oktoobrikuusel Euroopa Ülemkogu kohtumisel. Siis on meil võimalik vajaduse korral algatada õigusloomega seotud uute ELi tekstide vastuvõtmine või muuta kehtivaid õigusakte. Presidentuur seab sellised algatused kindlasti esikohale.

Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (PPE). – (EL) Ma tänan ministrit, et üritasite mu küsimusele vastata, kuid kahjuks ei saanud ma aru ühest asjast, mida te mu küsimusele vastates ütlesite: kas uutes kavades arvestatakse erasektori võlga – lugupeetud minister, ma viitan kavadele, milles te oktoobris kokku leppisite – ja kas kavandatud majandusjuhtimise raamistikus on ruumi stabiilsuspakti, rakendusmeetmete ja erasektori võlgade tõlgendamiseks? Ma oleksin tänulik, kui te mu küsimusele vastaksite!

Olivier Chastel, nõukogu eesistuja. – (FR) Nagu ütlesin, on protsess käima lükatud, töökond on koos käinud ja istus tegelikult kaks päeva tagasi koos. Enne oktoobrikuus toimuvat nõukogu istungit on neil veel üks või kaks koosolekut ning praegu on liiga vara üksikasjalikult arutada seda, kuidas võlakriteeriumeid tulevikus koostoides kasvu- ja stabiilsuse paktiga võidakse rakendada. Kui me oleme saanud töökonna – mis esitab oma aruande nõukogu oktoobri istungil – järeldused majandusjuhtimise kohta, siis saame algatada protsessi Euroopa õigusaktide vastuvõtmiseks või muutmiseks ning sealhulgas võib olla vajalik käsitleda eraõiguslike kohustustega seotud küsimusi.

Juhataja. – Küsimus nr 3, mille esitas **Silvia-Adriana Țicău** (H-0361/10)

Teema: TEN-T võrgu läbivaatamine.

Euroopa Komisjon korraldas 7. ja 8. juunil 2010 Saragossas ministrite konverentsi, mille eesmärgiks oli algatada TEN-T võrgu läbivaatamine. Läbivaatamine toimub peamiselt käesoleva aasta teisel poolel ja järgmise aasta algul ja selle käigus kehtestatakse meetod, mille abil määrata kindlaks TEN-T põhivõrk ning selle ühendussõlmed ELi naaberriikide transpordi-infrastruktuuriga. Läbivaatamise lõppedes peaks iga transpordiliik andma suurema panuse üleeuroopalisse transpordivõrku, eri transpordiliikide ühenduvus peaks olema tagatud ning eelkõige peaksid olema paika pandud piisavad rahastamissüsteemid.

Võttes arvesse asjaolu, et kõnealune protsess langeb suuremas osas kokku Euroopa Ülemkogu Belgia eesistumisajaga, kas nõukogu võiks täpsustada, millise ajakava ja missugused meetmed on eesistujariik Belgia TEN-T võrgu läbivaatamiseks ette näinud?

Olivier Chastel, nõukogu eesistuja. – (FR) Nõukogu 2009. aasta juuni järeldustes tunnustati komisjoni roheline raamatu avaldamist TEN-T poliitika läbivaatamise kohta, et integreerida ühise transpordipoliitika huvides paremini üleeuroopalist transpordivõrku, ning kutsuti komisjoni üles esitama institutsioonidele oma ettepaneku TEN-T suuniste muutmiseks.

Ettepaneku peamiseks iseloomustavaks jooneks on kahekihiline planeerimine: alles jääb TEN-T baas, mis koosneb üsna tihedast raudteede, teede, siseveekogude, sadamate ja

lennujaamade võrgust, mis moodustab tervikliku võrgu ja millest enamik kuulub liikmesriikide võrkudesse, mis seejärel koondatakse keskseks võrguks. Selline keskne võrk teeb võimalikuks tõelise Euroopa planeerimise, kusjuures fookus on võrguressursside tõhususe pideval suurendamisel ja transpordiga seotud kasvuhoonegaaside olulisel vähendamisel.

Juunis arvestas nõukogu presidentuuri ja komisjoni esitatud teavet TEN-T päevade tulemuste kohta. TEN-T päevad on iga-aastane üleeuroopalise transpordivõrgu konverents ministrite tasandil, mis toimus 8. ja 9. juunil 2010 Saragossas. Aruteludes keskenduti peamiselt sellele, kuidas muuta tulevase TEN-T kavandamis- ja rakendamisraamistikku ning kuidas korraldada kiiresti ja tõhusalt rahastamist.

Praegu konsulteerib komisjon tulevase üleeuroopalise transpordipoliitika küsimuses üldsusega, et töötada välja kriteeriumid ja tingimused üldiseks ja tsentraalseks võrguplaneerimiseks. Konsultatsioonid lõpetatakse 15. septembriks ja tulemused esitatakse TEN-T rahanduskomisjonile 30. septembriks.

Eri planeerimisvõimalusi arutatakse seejärel nii kahepoolset – komisjoni ja asjaomase liikmesriigi vahel – kui ka mitmepoolset TEN-T suuniste läbivaatamiseks kokkukutsutavate komisjoni koosolekute vormis.

2011. aasta alguses laseb komisjon TEN-T suuniste läbivaatamise ettepaneku kohta teha mõjuhinnangu. TEN-T suuniste eelnõu peaks valmima 2011. aasta mais või juunis.

Kuna suuniste projekti ei ole veel esitatud ja konsultatsioonid üldsusega käivad ning mitme- ja kahepoolsed arutelud on kavandatud 2010. aasta lõppu, siis ei saa eesistujariik Belgia ilmselgel põhjustel kiirendada TEN-T läbivaatamist.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) TEN-T läbivaatamise üks eesmärkidest on lõimida üleeuroopaline transpordivõrk naaberriikide transpordinfrastruktuuri.

Ma arvan, et meie jaoks on oluline seda protsessi kiirendada, sest sel aastal ja järgmise aasta alguses tehakse vahekokkuvõtte ning meie jaoks on oluline, et saaksime oma finantsressursid eraldada ka 2013. aastaks ning loomulikult ka selleks, et me saaksime planeerida oma finantsperspektiivi.

Olivier Chastel, nõukogu eesistuja. – (FR) Teie osutatud probleem on ilmselgelt märkimisväärne ning kahtlemata saab see olema üks kaalutlustest, mille abil seotakse käimasolev läbivaatamine ning kavad, mida rakendatakse viisil, mille kohaselt võrkusid hakatakse ümber kujundama, kohandama ja projekteerima.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Austatud juhataja! Lugupeetud minister! Hiljuti avaldati Euroopa Parlamendi transpordi- ja turismikomisjoni esimene kiri, milles ta väidab, et Kreeka suhtes kooskõlas Rahvusvahelise Valuutafondi ja Euroopa Liidu vastastikuse mõistmise lepingule rakendatava kulude kärpimise raamistikus kavatakse Kreeka valitsus sulgeda mitu raudteeliini, mis moodustavad osa TENT-T võrgust mille moderniseerimiseks eraldati hiljuti raha struktuurifondidest.

Kuna selline otsus on korravastane keskkondlikel põhjustel, vastuolus maanteetranspordi vähendamise eesmärgiga ning sellega rikutakse ELi õigusakte, siis ma küsin nõukogult, kas ta kavatakse komisjoni esimehe esitatud kaebusi uurida, kui jah, siis kas ta kavatakse sellised otsused tühistada lasta.

Janusz Władysław Zemke (S&D). – (PL) Ma tahaksin viidata küsimusele, mis esitati hetk tagasi. TEN-T võrgu ehitamine on Euroopa integratsiooniks ülimalt tähtis. See on väga kallis. Seetõttu tuleb seda teha väga järjepidevalt.

Siit ka minu küsimus: kas perioodi 2014–2020 esialgsetes eelarvehinnangutes kavandatakse suurendada eraldi selleks eesmärgiks?

Olivier Chastel, nõukogu eesistuja. – (FR) Mis puutub esimesesse küsimusesse Kreeka investeerimismahtude vähenemise kohta, siis ühest küljest arvan ma, et komisjon on pädev seda teemat käsitlema, kuid me saame selle järele uurida. Teisest küljest ei ole mul konkreetset vastust sellele, kuidas Kreeka mahtude vähenemisele reageerida. Me võime võtta ühendust komisjoni talitustega, et sellele küsimusele konkreetsem vastus anda.

Mis puutub muresse ühtekuuluvus- ja finantsvahendite eraldiste üle, siis suunan ma teid perioodi 2014–2020 finantsraamistiku juurde ning esitan selle küsimuse edasi parlamendile. Teilt palutakse kooskõlas kaasotsustamis põhimõtte rakendamisega eelarveasjades esitada oma arvamus teema kohta ning ma loodan teie peale, et lisate päevakavasse eelarvearuatluse vahendite üle, mis aitaks meil saavutada selle paljuräägitud ühtekuuluvuse transpordiga seotud eesmärkidega.

Juhataja. – Küsimus nr 4, mille esitas **Georgios Papanikolaou** (H-0362/10)

Teema: Avatud koordineerimismeetodile hinnangu andmine

2000. aastal võttis nõukogu valdkondades, mis kuuluvad liikmesriikide pädevusse (tööhõive, sotsiaalkaitse, sotsiaalne integratsioon, haridus, noorteküsimused ja kutseõpe), kasutusele avatud koordineerimismeetodi, et toetada liikmesriikide vahelist koostööd ja kogemuste vahetamist heade tavadega seoses ning saavutada seeläbi riikide poliitiline lähenemisviis.

Kas nõukogu on arvamusel,

et see strateegia on olnud edukas? Kas nõukogu võiks tuua näiteid konkreetsete tulemuste kohta?

Kas eesistujariik peab vajalikuks vaadata avatud koordineerimismeetodi kontseptsioon uuesti läbi või seda kohandada?

Olivier Chastel, nõukogu eesistuja. – (FR) Oma 30. novembri 2009. aasta järeldustes mainis nõukogu asjaolu, et avatud koordineerimismeetod on aktiivselt kaasa aidanud tööturgude tõrgeteta toimimisele ning sotsiaalsele kaasatusele. Tööhõive parimate tavade vahetamine on osutunud kasulikuks ning sellest tõuseb iseäranis suur kasu tulevikus. Selleks on vaja teostada tõhusat järelevalvet peagi nõukogu – kooskõlas parlamendi nõuannetega, mida te täna veelgi täiendasite – vastuvõetavate tööhõivesuuniste üle. Tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimuste nõukogul (EPSCO) saab olema kandev roll uue majandusjuhtimise taustal, mille kohta peaks otsuse langetama Euroopa Ülemkogu, tehes seda eelkõige Euroopa semestri raamistikus.

Eelmisel aastal, kui nõukogu võttis vastu uue strateegilise raamistiku Euroopa koostöö kohta hariduses ja koolituses, tunnistasid uued liikmed, et raamistikus määratletud peamiste strateegiliste eesmärkide saavutamiseks on vaja tõhusalt kasutada avatud koordinatsioonimeetodit, mis näitab, et nad toetavad jätkuvalt seda eriti kasulikku meetodit valdkondades, mis jäävad liikmesriikide pädevusse.

Nõukogu ja komisjoni ühises 2010. aasta eduraportis tööprogrammi „Haridus ja koolitus 2010” rakendamise kohta tõstetakse esile märkimisväärsed edusamme, mida on saavutatud

avatud koordineerimise meetodi kasutamisel Euroopa haridus- ja koolitusprogrammide koordineerimisel.

Sarnaselt juhtis nõukogu oma 7. juuni 2010. aasta järeldustes tähelepanu huvile, mida käimasolevates Euroopa 2020. aasta strateegia üldistes aruteludes on näidatud üles selle vastu, et töötada täies ulatuses Euroopa tasandil tehtava tööga välja integreeritud lähenemisviisi, kasutades selleks sotsiaalkaitse ja sotsiaalse kaasatuse valdkonnas avatud koordineerimise meetodiga ettenähtud raamistikku kui mehhanismi, mis on näidanud oma märkimisväärset potentsiaali.

Seistes aga Euroopa 2020. aasta strateegia rakendamisel silmitsi uute katsumuste ja väljavaadetega, eriti mis puutub Euroopa Ülemkogu määratletud vaesuse vähendamise ja tööhõivesuuniste sotsiaalsete aspektidega seotud eesmärki, eriti 10. suunise täitmise järelevalvega, kutsus presidentuur 9. juuli sotsiaalministrite mitteametlikul kohtumisel liikmesriike üles mõtlema järele, kuidas avatud koordineerimise meetodit tõhustada.

Oma 2009. aasta novembri otsuses (millega kehtestatakse perioodiks 2010–2018 noorte valdkonnas Euroopa koostöö uuendatud raamistik) kehtestas nõukogu juba mitmed üldpõhimõtted, millest tuleb lähtuda kõigis noori puudutavates meetmetes ja tegevusteks raamistikus, mis hõlmab uuendatud ja integreeritumat koordineerimise meetodit. Presidentuur korraldab sellel eesmärgil 14. septembril konverentsi ning 21. oktoobril toimival EPSCO nõukogu kohtumisel peaks presidentuuri algatusel toimuma veel üks sellele teemal arutelu ning tööhõive ja sotsiaalse kaasatuse teemadel peaks jõutama ka järeldusteni.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Täna vastuse eest, kuid ma palun teil mulle selgitada järgmist: on tõsi, et avatud koordineerimise meetod elutähtsates sektorites – mis te ka üles lugesite: haridus, tööhõive, koolitus, noortega seotud küsimused – on meie käsutuses olev väga tähtis vahend subsidiaarsuse ja Euroopa Liidule antud volituste raamistikus.

Minu küsimus on: kas meil oleks võimalik saada aeg-ajalt aruandeid selle meetodi kohta, et saaksime vahetada arvamusi ning et ka meie oleksime poliitilisel tasandil informeeritud? Ja veel, kuidas saaks Euroopa Parlament selles menetluses aktiivsemalt osaleda, et saaksime seda paremini esile tõsta?

Olivier Chastel, nõukogu eesistuja. – (FR) Viitan oma vastuse lõpuosale. Nagu ütlesin, 21. oktoobril arutab EPSCO nõukogu presidentuuri algatusel seda küsimust veel kord ning peaks jõudma tööhõive ja sotsiaalse kaasatuse küsimuses järeldusteni, mis loomulikult teile edastatakse.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D). – (LT) Lugupeetud minister! Täna teid vastuse eest avatud koordineerimise meetodi tähtsuse kohta, kuid ma tahaksin juhtida tähelepanu sellele, et 2010. aasta on kuulutatud Euroopas vaesuse vastu võitlemise aastaks. Juhtumisi on nii, et ajal kui kogu Euroopa Liidus on meeletu tööpuudus ja sotsiaalne tõrjutus kasvab, siis peame võitlema vaesusega. Kui suur on teie arvates avatud koordineerimise meetodi mõju vaesuse vähendamisele ja kas piisab näiteks heade tavade vahetamisest ja sellest, kui veendume, kuidas Skandinaavia riigid pööravad suurt tähelepanu vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemisele? Kas sellega väheneb vaesus Balti riikides?

Olivier Chastel, nõukogu eesistuja. – (FR) TÕLGE PUUDU Te rõhutasite just ühte neist aspektidest sotsiaalsetes küsimustes ühtsete eesmärkide saavutamise seisukohalt. Üldises mõttes on õige, et kasvu, tööhõive ja vaesuse vastu võitlemise puhul, mis on 2010. aastal

esiplaanil, võib aktiivse kaasamise poliitika mitte üksnes vähendada vaesust, vaid suurendada tööjõu pakkumist. Pensionisüsteemide reformid võivad samuti tõsta tööhõive tasemeid ja säilitada riigi rahanduse jätkusuutlikkust. Sama kehtib ka tervishoiusüsteemide puhul.

Seetõttu ma usun, et vaesusele pühendatud 2010. aasta jooksul oleme suutelised rakendama seda vastastikust kooskõlastamist ja õppimist.

Juhataja. – Küsimus nr 5, mille esitas **Nikolaos Chountis** (H-0366/10)

Teema: Kreeka ning Euroopa Liidu ja Rahvusvahelise Valuutafondi vahel sõlmitud vastastikuse mõistmise memorandum ning hüppeliselt suurenenud inflatsioon

Vastastikuse mõistmise memorandumis, mille Kreeka on sõlminud Rahvusvahelise Valuutafondi ja Euroopa Liiduga, on eraldi kirjas, et Kreeka valitsuse üks kohustusi on viia inflatsioon allapoole euroala keskmist, et muuta oma majandus konkurentsivõimelisemaks. Maikuus oli aga Kreeka inflatsioonimäär 5,4 % (euroalas samal ajal 1,6 %), mis veelgi vähendas Kreeka palgasaajate kasutada olevat sissetulekut ning kahjustas oluliselt Kreeka majanduse konkurentsivõimet. Inflatsioonitaseme järsu tõusu põhjuseks on Euroopa Liidu ja Rahvusvahelise Valuutafondi poolt ettekirjutatud kõrgemad otsesed ja kaudsed maksud ning jätkuv kontrollimatu spekulatsioon. Kas nõukogu jagab seisukohta, et Euroopa Liidu ja Rahvusvahelise Valuutafondi määratud fiskaalmeetmed on inflatsioonikeerisele tugevasti kaasa aidanud ning kõrge inflatsioon on Kreeka majanduse konkurentsivõimet veelgi kahjustanud? Milliseid struktuurimeetmeid soovib nõukogu Kreeka valitsusel inflatsiooni ohjeldamiseks rakendada?

Olivier Chastel, nõukogu eesistuja. – (FR) Nõukogu on sageli rõhutanud Kreeka majanduse pikaajalisi struktuurseid probleeme eri mitmepoolsete kontrollimiste käigus. Koos ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlusega soovitas nõukogu 16. veebruaril 2010, et Kreeka rakendaks meetmete komplekti, et parandada kaubaturgude ja ärikeskkonna toimimist, aidata kaasa tootlikkuse ja tööhõive kasvule, parandada Euroopa Liidu struktuurifondide tõhusust ja ärakasutamise määra, parandada riigi ülemäärast eelarvepuudujääki ja tagada riigi rahanduse pikaajaline elujõulisus.

Esimese raporti nende meetmete rakendamise kohta esitas Kreeka 16. märtsil ja teise raporti mais. Juunis tegid komisjon ja Rahvusvaheline Valuutafond esialgse analüüsi rahanduse stabiliseerimismehhanismi raames, mille väärtus on 110 miljardit eurot ja mille euroala liikmesriigid ja IMF andsid ühiselt Kreekale. Analüüs lõpetati augustis, kuid komisjoni lõppraportit ei ole veel nõukogule ametlikult esitatud.

Komisjon on teavitanud euroala liikmesriike analüüsi esialgsetest tulemustest ja kui komisjoni hinnangul areneb majandus kooskõlas prognoosidega, mis moodustavad rahanduse stabiliseerimismehhanismi tagava kohanemisprogrammi aluse, siis avaldab inflatsioonimäära kasv negatiivset mõju kaubaturgudele. Seetõttu jälgib nõukogu seda olukorda hoolikalt ja jätkab asjakohaste meetmete rakendamist, et aidata Kreeka valitsustel ergutada majanduskasvu ja säilitada elujõuline eelarvepoliitika.

Kui komisjoni arvates on majanduse muudatused kooskõlas rahanduse stabiliseerimismehhanismi tagava kohanemisprogrammi aluseks olevate prognoosidega, siis nagu ma ütlesin, avaldab inflatsioonimäära tõus tõenäoliselt negatiivset mõju turgudele. Sama käib ka eelarve olukorra kohta, mida nõukogu jälgib hoolikalt.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Minister, ma kardan, et ei vastanud mu küsimusele. Vastastikuse mõistmise memorandumil Kreeka suhtes kehtestatud meetmed –

protseduur, mida te kirjeldasite Rahvusvahelise Valuutafondi ja Kreekaga sõlmitud vastastikuse mõistmise memorandumis – on vastuolulised. Ühelt poolt on riigieelarve loomiseks kehtestatud maksud, kuid neid ei ole võimalik sisse nõuda, sest töötajatel ega väikeettevõtetel ei ole muud tulu ja inflatsiooni vähendamise rääkides kavandavad nad uusi eelarve tulusid suurendavaid makse, suurendades käibemaksu luksускаupadelt ja kütteõlilt.

Küsimus, mida soovin teilt küsida, on see: minu andmete kohaselt julgustati Kreekat eilsel ECOFINi nõupidamisel võtma kasutusele uusi riigieelarve tulu suurendavaid makse ja need meetmed toovad kaasa kiirelt kasvava inflatsiooni. Mida ma teilt soovin seetõttu küsida, on see, et kas ECOFINi nõupidamine arutas lisaks eelarve tulusid suurendavatele maksudele ka parandusmeetmeid, kas Euroopa Liit tegi ettepanekuid selliste meetmete kohta, et vältida kiiresti kasvavat inflatsiooni Kreekas?

Olivier Chastel, *nõukogu eesistuja*. – (FR) Ma ei oska täpselt öelda, mis otsuseni Ecofin jõudis viimase paari tunni jooksul, kuid komisjon on tõepoolest korduvalt kritiseerinud Kreeka majanduse pikaajalisi struktuurseid probleeme eri mitmepoolsete kontrollimiste käigus. Oma soovitusel liikmesriikide esitatud laiaulatusliku majanduspoliitika suuniste rakendamise kohta 2009. aastal märkis nõukogu, et Kreeka peab intensiivistama oma jõupingutusi, et parandada makromajanduslikke tasakaalustamatusi ja heastada oma majanduse struktuurset nõrkust kooskõlas Lissaboni tööhõive ja kasvu strateegiaga.

Nõukogu soovib Kreekal suurendada oma konkurentsivõimet ametialaste teenuste sektoris, samuti investeeringuid uurimis- ja arendustegevusse, kasutada struktuurifonde tõhusamalt, reformida avalikku haldust ja rakendada tööturul mitmeid meetmeid ühtse turvalisuse ja paindlikkuse (*flexicurity*) strateegia raames.

Ma saan vaid öelda seda, et Kreeka ametiasutused on kinnitanud, et nad on prioriseerinud mitmeid kavandatud struktuurseid reforme mitmetes valdkondades ja nad mõistavad täielikult probleeme, mida sellega riigis luuakse.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Lugupeetud minister, minu austatud sõber kolleeg Chountis märgib oma küsimuses, et juulis oli inflatsioon 5,4% ja augustis 5,5% ning uute meetmete rakendamisega, nagu mu austatud sõber üsna õigesti varem ütles, mis on seotud luksускаupadega, on väga keeruline inflatsiooni vähendada. Samal ajal annate meile teada, et nõukogus räägitakse taas meetmetest ja uutest maksudest.

Minu küsimus on: meil on nii nõukogu kui ka Euroopa, aga ka Kreeka konkreetsemad meetmed kasvu ergutamiseks ja toetusmehhanism. Kas meil on konkreetne ajakava?

Olivier Chastel, *nõukogu eesistuja*. – (FR) Kuigi ma mõistan, et ohjeldamatu inflatsioon toob kaasa mitmeid probleeme ja selle inflatsiooni jätkudes on vaja kohandada mitmeid finantsmehhanisme, võin ma teile üksnes öelda, et kuna Kreeka on euroala liige, jagab see vastutust koos teiste liikmesriikidega euroala stabiilsuse tagamise eest, ning et Kreeka majanduspoliitika, nagu iga muu liikmesriigi majanduspoliitika, on üle-ELiline probleem. Kõik liikmesriigid peavad teostama elujõulist riigisisest poliitikat kooskõlas stabiilsuse ja kasvu pakti ning laiaulatusliku majanduspoliitika suunistega. Kreeka peaks seetõttu võtma vastutuse nende küsimuste tõhusa käsitlemise eest, et vähendada rahandus- ja majandusliidu nõuetekohase toimimise ohustamise riski.

Juhataja. – Küsimus nr 6, mille esitas **Laima Liucija Andrikiene** (H-0368/10)

Teema: Eesistujariigi Belgia prioriteedid ÜRO ja selle institutsioonide suhtes

Millised on eesistujariigi Belgia prioriteedid ÜRO suhtes üldiselt ja ÜRO Inimõiguste Nõukogu suhtes eelkõige? Kas Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni esindused Genfis on juba ühinenud või on see protsess alles käimas?

Olivier Chastel, nõukogu eesistuja. – (FR) ÜRO Peaassamblee 65. istungjärgu ettevalmistamisel võttis nõukogu oma 14. juulil 2010 toimunud nõupidamisel vastu Euroopa Liidu prioriteedid.

Ma soovin rõhutada, et pärast Lissaboni lepingu jõustumist esindab välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Euroopa Liitu ühtse välis- ja julgeolekupoliitikaga seotud küsimustes rahvusvahelistes organisatsioonides.

Nõukogu vastu võetud prioriteedid keskenduvad järgmistele teemadele.

Esiteks tugevama Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni edendamine – Euroopa Liit aitab kaasa tugevama mitmepoolse süsteemi loomisele, eelkõige parandades ÜRO esindamist, läbipaistvust, vastutust, tõhusust ja mõjusust.

Teine prioriteet on panustada rahvusvahelise rahu ja turvalisuse nimel. Euroopa Liit kavatses tõsta oma positsioonide ja panuste profiili kriisijuhtimisel vastavates ÜRO organites, eriti julgeolekunõukogus.

Kolmas prioriteet hõlmab keskkonda ja jätkusuutlikku arengut, eelkõige ÜRO aastatuhande arengueesmärkide saavutamist.

Neljas prioriteet puudutab inimõigusi. Alates loomisest on Euroopa Liit olnud alati üks tugevaimaid inimõiguste kaitsjatest ja üks väljapaistvamaid tegijaid ÜRO süsteemis selles valdkonnas. Euroopa Liit julgustab aktiivselt inimõiguste integreerimist ÜRO tegevuse kõikides aspektides, kinnitades, et inimõigused on lahutamatu seotud ÜRO muude julgeoleku ja arengu eesmärkidega.

Lõpetuseks: viies prioriteet on ÜRO süsteemi reformimine eesmärgiga parandada süsteemi toimimist, selle tõhusust, läbipaistvust ja esindamist. Rääkides inimõiguste nõukogu ülevaatest, osaleb Euroopa Liit ametlikus ja mitteametlikus konsultatsiooniprotsessis. Euroopa Liit jätkab toetamast kolmanda komitee tegutsemisutlikkust, mis on ainuke universaalne organ, millel on võim rakendada inimõiguste standardeid. See suutlikkus tuleb täielikult säilitada.

Diplomaatiliste esinduste küsimusest rääkides on alates 1. detsembrist 2009 kõik väljaspool ELi asuvad Euroopa Komisjoni delegatsioonid muutunud Euroopa Liidu delegatsioonideks. Genfi puhul on ELi delegatsioon ja Euroopa Liidu Nõukogu peasekretariaadi kontaktasutus võtnud kasutusele ajutised töötamismeetmed, oodates samal ajal Euroopa välisteenistuse loomist.

Laima Liucija Andrikiene (PPE). – Lubage mul alustuseks juhtida tähelepanu sellele, et jätkuv segadus selle üle, kuidas ELi Genfis ja New Yorgis esindatakse, võib kahjustada ELi võimet tõhusalt tegutseda ja koos partneritega viljakalt tööd teha!

Teiseks peavad eesistujariik Belgia ja kõrge esindaja nüüd, pärast ulatuslikke sisearutelusid prioriteetide üle inimõiguste nõukogu 2011. aasta läbivaatuse kohta tagama, et teiste ÜRO

liikmesriikidega teavitamiseks tagatakse piisavad vahendeid ja pööratakse poliitilist tähelepanu.

Vajame ka tugevat juhtimismeetodit mitmele tähtsale resolutsioonile, eeskätt surmanuhtlust käsitleva resolutsioon, ning tööle, mida on vaja teha, et pidada läbirääkimisi rahvusvahelise relvakaubanduslepe üle.

Ma kuulaksin hea meelega teie kommentaare selle kohta.

Olivier Chastel, nõukogu eesistuja. – (FR) Ma tahaksin teile lihtsalt öelda, et liidu praegune eesistujariik Belgia on inimõiguste nõukogu liige ning astub kindlasti samme, et teie mure kuuldavaks teha.

Paul Rübige (PPE). – (DE) Austatud juhataja! Täna on meil olnud suhteliselt intensiivne arutelu selle üle, kuidas saaksime toetada nõukogu tema pingutustes leida 2011. eelarves kokkuhoidmisvõimalusi, muu hulgas oleme detailselt analüüsinud ka värskelt ümberkorraldatud Euroopa välisteenistust.

Kas usute, et me peaksime enda ametikohti Ühinenud Rahvaste Organisatsioonis kuidagi tõhustama, nii et Euroopa Liit saaks seal ühel häälel rääkida ning saaksime hoida kokku vahendeid, mida saab väga edukalt kasutada teistes valdkondades? Kas eesistujariik Belgia on valmis esitama ettepanekuid selles valdkonnas säästmiseks, et tagada, et oleks võimalik saavutada Euroopa ühise esindatuse suurem tõhusus?

Olivier Chastel, nõukogu eesistuja. – (FR) Juba on leitud lisaressursid nii New Yorgi kui ka Genfi tarbeks. Ma saan teie küsimuse kaudu siiski ainult juhtida teie tähelepanu pakilisele vajadusele luua Euroopa välisteenistus ning sellele, et parlamendil oleks vähemalt ühine roll, eeskätt mis puudutab selle teenistuse loomisega kaasnevat finantskaalutlust.

Juhataja. – Küsimus nr 7, mille esitas **Liam Aylward** (H-0373/10)

Teema: Bioloogilise mitmekesisuse edendamine ELis

Võttes arvesse, et 2010. aasta on kuulutatud rahvusvaheliseks bioloogilise mitmekesisuse aastaks ning arvestades eelseisva bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste konverentsiga Nagoyas, palun nõukogul selgitada, mida ta peab bioloogilise mitmekesisuse kaitsmise ja soodustamise juures kõige tähtsamaks? Kuidas kulgeb ELi bioloogilise mitmekesisuse tegevuskava jõustamine ning millist osa kavandab nõukogu bioloogilisele mitmekesisusele ELi 2020. aasta strateegias?

Olivier Chastel, nõukogu eesistuja. – (FR) Nõukogu võttis 15. märtsil 2010 komisjoni teatise „Valikuvõimalused ELi visiooniks ja eesmärgiks bioloogilise mitmekesisuse valdkonnas pärast 2010. aastat” alusel vastu järeldused pealkirjaga „Biodiversity post-2010 – EU and global vision and targets and international access and burden sharing regime” (ee bioloogiline mitmekesisus pärast 2010. aastat – EL ja globaalne visioon, eesmärgid ning rahvusvahelise juurdepääsu ja ülesannete jagamise kord).

Oma järeldustes sedastas nõukogu, et talle teeb tõsist muret tõsiasi, et 2010. aastaks seatud bioloogilise mitmekesisuse eesmärgid ei ole saavutatud ei Euroopa Liidu tasandil ega kogu maailmas, et bioloogiline mitmekesisus väheneb vastuvõetamatu tempoga ning et sellel on väga tõsised tagajärjed keskkonnale, majandusele ja ühiskonnale. Nõukogu rõhutas siiski, et eesmärgid mängisid olulist rolli bioloogilise mitmekesisuse säilitamiseks kasulike meetmete väljatöötamisel.

Nõukogu kujundas pikaajalise visiooni, mille kohaselt on 2050. aastaks Euroopa Liidus bioloogiline mitmekesisus ning sellega seotud ökosüsteemi teenused ja looduslik kapital kaitstud, väärtustatud ja asjakohaselt taastatud, arvestades bioloogilise mitmekesisuse sisemist väärtust ja selle elutähtsat panust inimese heaolusse ja majandusõitsengusse, ning seda tehakse sellisel viisil, et oleks võimalik vältida katastroofilisi muutusi, mida bioloogilise mitmekesisuse kadumine põhjustab.

Lisaks seadis nõukogu esmase eesmärgi vähendada Euroopa Liidus 2020. aastaks bioloogilise mitmekesisuse kadumist ning ökosüsteemiteenuste halvenemist ning tagada nende taastamine niivõrd, kui see on võimalik, ning tõhustada samal ajal Euroopa Liidu panust bioloogilise mitmekesisuse kadumise ennetamisse globaalses ulatuses.

Nõukogu täheldas Euroopa Liidu prioriteetide kohta bioloogilise mitmekesisuse kaitsmisel ja tugevdamisel, et kõige suuremat survet bioloogilisele mitmekesisusele avaldab elupaikade hävimine, killunemine ja lagunemine. Nõukogu tõstis elupaikade sellise olukorra põhjusena esile maakasutuse muutumise negatiivset mõju, loodusressursside liigset ja ebasäästlikku kasutamist, sissetungivaid eksootilisi liike, ebaseaduslikku kauplemist väljasuremisohus liikidega, ookeanide hapestumist ning loomulikult saastust. Kliimamuutused võivad mõnda mõju veelgi suurendada, näiteks väljasuremisohus liikide arvukuse seisukohalt.

Euroopa 2020. aasta strateegia nimel kutsutakse nõukogu majanduspoliitilistes üldsuunistes liikmesriike ja liitu üles kehtestama meetmeid, pöörama keskkonnaprobleemid majanduskasvu võimalusteks ning kasutama loodusressursse tõhusamalt, aidates sellega kaasa bioloogilise mitmekesisuse tagamisele.

Bioloogilise mitmekesisuse rolli tõstis selgelt esile ka Euroopa Ülemkogu oma 2010. aasta märtsi järeldustes, sedastades, et bioloogilise mitmekesisuse kadumise ja ökosüsteemide halvenemise kestev trend tuleb kiiremas korras tagasi pöörata. Euroopa Ülemkogu toetab bioloogilise mitmekesisuse pikaajalist visiooni 2050. aastaks ning eespool osutatud nõukogu 15. märtsi 2010. aasta järeldustes 2020. aastaks kehtestatud eesmärki.

Liam Aylward (ALDE). – Pettumust tekitas kuulda ministri vastusest, et kehtestatud bioloogilise mitmekesisuse eesmärkide saavutamisel ei ole saavutatud edu.

Arvestades aga asjaolu, et maaelu arengu meetmete ja ühise põllumajanduspoliitikaga on võimalik oluliselt kaasa aidata bioloogilise mitmekesisuse suurendamisele, siis missuguseid meetmeid saaks nõukogu kehtestada, et toetada keskkonna suurimaid kaitsjaid – Euroopa põllumajandusettevõtjaid nende elutähtsas keskkonna ja bioloogilise mitmekesisuse kaitsja rollis?

Olivier Chastel, nõukogu eesistuja. – (FR) Ma usun, et parim meede, mida kvaliteetse põllumajandusootmise kaitseks saab võtta, on jätkata selle toetamist. Ma loodan selles kõigi kohalviibijate liikmete peale – ehkki neid ei ole palju –, et nad lubaksid eelarvedebatis finantstoetust ühisele põllumajanduspoliitikale otsustes, mida parlament võib langetada.

Juhataja. – Küsimus nr 8, mille esitas **Mairead McGuinness** (H-0375/10)

Teema: 2010. aasta septembris toimuv mitteametlik põllumajanduse nõukogu

Millised järeldused on eesistujariik Belgia teinud juulis Brüsselis toimunud kõrgetasemelisest ÜPP teemalisest konverentsist? Kas eesistujariik võib kommenteerida 19.–21. septembril toimuva mitteametliku põllumajanduse nõukogu teematikat? Milliseid ettepanekuid teeb eesistujariik nimetatud nõukogul liikmesriikidele seoses ÜPPga pärast 2013. aastat?

Olivier Chastel, nõukogu eesistuja. – (FR) Ma tahaksin kõigepealt õnnitleda komisjoni eduka avaliku konsultatsiooni eest seoses ühise põllumajanduspoliitikaga (ÜPP) pärast 2013. aastat. Komisjonile laekus üldsuselt, sidusrühmadelt, analüüsikeskustelt ja muudelt teadusasutustelt peaaegu 6000 ettepanekut. Konsultatsiooniga täideti kõik lubadused, mis olid antud.

Kokkuvõtte esitatud ettepanekutest näitab, et kogu meie ühiskond on huvitatud Euroopa põllumajanduse tulevikust. Kindlasti ei ole põllumajandustootjad ainsad, kes on ÜPPst huvitatud.

Nagu teate, järgnes avalikule konsultatsioonile konverents teemal „ÜPP pärast 2013. aastat”, mille komisjon korraldas 19. ja 20. juulil. Tervikuna aitavad kõik ettepanekud, ümarlauad ja konverentsi ajal peetud arutelud kaasa sellele, et arutelud muutuksid tuumakamateks.

Mis puutub nõukogusse, siis viimasel kahel aastal on põllumajandusministrid pidanud konsultatsioone, mida on juhtinud üksteisele järgnenud eesistujariigid: Prantsusmaa, Tšehhi Vabariik, Rootsi ja Hispaania. Nüüd, kus oleme lõpusirgele jõudnud, tahab eesistujariik meie aruteluga võimalikult palju edasi liikuda. On tõepoolest eluliselt tähtis, et tänase ÜPP realiteedid ja homse ÜPP eesmärged võetaks arvesse ühes teises olulises arutelus, nimelt arutusel ELi perioodi 2014–2020 eelarveraamistiku üle.

Nagu teate, on ÜPP tulevik päevakorra tähtsaim teema ELi põllumajandusministrite mitteametlikul kohtumisel, mis toimub 19.–21. septembril Belgias. Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni esimees De Castro on samuti sellele koosolekule kutsutud juhutama meie mitteametlikke arutelusid. Sel suvel on eesistujariik palju mõelnud juulikonverentsi tulemustele ning on koostanud selle kohta kokkuvõtte, mis valmib lõplikult paari päeva pärast.

Eesistujariigi koostatud raport, mida kavatsime saabuvatel aruteludel detailsemalt käsitleda, kinnitab ÜPPi Lissaboni lepingus määratletud eesmärkide asjakohasust: Euroopa kodanike varustamine ohutu ja kvaliteetse toiduga, kogu Euroopas jätkusuutliku põllumajanduse edendamine, keskkonna- ja maastikukaitse, ning see, mida me eelmise küsimusega seoses arutasime: maapiirkondade jätkusuutlikule arengule kaasa aitamine.

Lisaks kinnitab eesistujariigi raport ka ühise põllumajanduspoliitika reaalsel lisandväärtust Euroopa tasandil ja ÜPP tähtsust Euroopa 2020. aasta strateegia taustal.

Peatselt toimuvatele aruteludele järgneb oktoobris põllumajandusnõukogus lõplik poliitiline arutelu ÜPP tuleviku üle. Seega on nõukogu, nagu Euroopa Parlamentki, oluliselt konsultatsiooniprotsessile kaasa aidanud. Olen kindel, et ka komisjon tunnustab nõukogu ja Euroopa Parlamendi tõsist tööd ning usun, et komisjon teeb kõik endast oleneva, et esitada teatis, mida toetavad mõlemad meie institutsioonid. Pärast teatise esitamist alustab eesistujariik nõukogus arutelusid.

Mis puutub läbirääkimistesse Mercosuri riikidega vabakaubanduslepingu üle, siis tahaksin kõigepealt välja tuua selle, et kuigi Euroopa Parlamendi põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon ja põllumajandusministrid tunnistavad sellise lepingu elulist majanduslikku tähtsust, siis jagavad nad üldjoontes sama seisukohta selle lepinguga kaasnevate võimalike riskide kohta ELi põllumajanduse n-õ tundlikes sektorites. Teile teadmiseks, et mais tähendas nõukogu üles paljude liikmesriikide ühismemorandumis väljendatud mured.

Teiseks tahaksin osutada sellele, et komisjon peab kinni pidama läbirääkimismaandadist. Pealegi kinnitas volinik Ciolos mais nõukogule, et komisjon kannab hoolt selle eest, et läbirääkimised Mercosuriga oleksid kooskõlas ÜPP ja ELi põllumajanduse põhihuvidega.

Kokkuvõttes tahan rõhutada, et nõukogu jälgib ka edaspidi tähelepanelikult Mercosuriga peetavaid arutelusid, eeskätt neid, mis toimuvad kaubanduspoliitika komisjonis. Järgmine läbirääkimiste istung on kavandatud oktoobrisse ja ma kinnitan teile, et eesistujariik kannab hoolt selle eest, et läbirääkimismaandadist peetakse rangelt kinni.

Mairead McGuinness (PPE). – Vastus oli üksikasjalik, sest seda oli ka küsimus. Ma tänan teid selle eest ja eriti teie märkuste eest Mercosuri kohta! Ma loodan, et komisjon ja tõepoolest ka nõukogu märkisid meie sellekohasel arutelul üles parlamendile muret valmistavad küsimused.

Teie vastus kolleeg Aylwardile bioloogilise mitmekesisuse kohta ning teie märkused põllumajanduseelarve kohta panid mind teilt uurima nõukogu seisukohta. Ma saan aru, et nõukogu seitse liiget tahavad järgmise aasta eelarvet kärpida, mis ei ole heaks endeks põllumajanduse eelarve tulevikule pärast 2013. aastat. Mul oleks kommentaari üle hea meel!

Olivier Chastel, nõukogu eesistuja. – (FR) Mitmed liikmesriigid tahavad järgmise aasta eelarvet kärpida, kuid minu teada ei toeta nõukogu seda üldse. Te arvatavasti olete kuulnud eilsest Belgia eelarveministri ettekandest 2011. aasta eelarve kohta ja siis teate ka eelarveperspektiivi 2011. aastaks, sest parlamendiga käivad sellel teemal arutelud. Ma pean teile ütleva, et ma ei nõustu teie analüüsiga Euroopa eelarve muutuste kohta.

Paul Rübig (PPE). – (DE) Austatud juhataja! Me arutame praegu 2011. aasta eelarvet ning selle taustal on nõukogu ja komisjon teinud ühise ettepaneku, et konkurentsi ja uuendustegevuse raamprogrammi, info- ja sidetehnoloogia poliitika toetusprogrammi ning ettevõtluse ja uuendustegevuse programmi fondid koos seitsmenda raamprogrammi ja põllumajanduse toetamise fondidega tuleb suunata teadusprojektile, mis käsitleb termotuumasünteesi rajatist ITER. Missugune on eesistujariik Belgia esialgne seisukoht selles küsimuses?

Liam Aylward (ALDE). – Austatud juhataja! Arvestades komisjoni erakorralist otsust taasalustada läbirääkimisi Mercosuriga, siis kas minister oskab öelda, kas nõukogu on kaalunud või hinnanud, missugused on nende otsuste halvad mõjud meie Euroopa põllumajandusettevõtjatele ja konkreetselt minu kodumaa Iirimaa põllumajandusettevõtjatele, kes sõltuvad veiselihatoodete puhul 90% ulatuses ekspordist ja rakendavad tootmises kõige rangemaid komisjoni kehtestatud norme, mida Mercosuri riikides ei kohaldata?

Olivier Chastel, nõukogu eesistuja. – (FR) Esimeses küsimuses saan teile praegu anda ainult ülevaate eelarve kohta. Ma saan aru, et parlament mõtleb eri projektidele uuendustegevuse, konkurentsi ja tehnoloogia valdkondades. Arutelu on aga alles alanud ja teil on võimalus alates 1. detsembrist algusest lõpuni muuta järgmise aasta eelarveperspektiivi teatud aspekte. Ma suunan teid seega eelarvearutelu juurde, et te näeksite, mida parlamendiliikmed soovivad eelarves rõhutada ja esikohale seada.

Mis puutub teise küsimusse Mercosuri kohta, siis nagu ütlesin, on eesistujariik teadlik põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni väljendatud muredest otsuse pärast läbirääkimised uuesti avada.

Ma tahaksin lihtsalt osutada sellele, et läbirääkimistes on komisjon seotud oma mandaadiga ja et läbirääkimiste head tulemused peaksid tooma kasu ELi põllumajandustootmisele, näiteks seeläbi, et tagatakse Euroopa põllumajandustoodete edendamine ja kaitse ning seda eriti geograafiliste tähiste valdkonnas.

Juhataja. – Küsimus nr 9, mille esitas **Ryszard Czarnecki** (H-0379/10)

Teema: Balkani riikide väljavaated ühineda ELiga

Kuidas hindab nõukogu Kagu-Euroopa Balkani piirkonna riikide väljavaateid ühineda Euroopa Liiduga? Kas nõukogu arvates võiksid mõned neist riikidest ühineda ELiga järgmise finantsperspektiivi raames, st ajavahemikul 2014–2020?

Olivier Chastel, *nõukogu eesistuja*. – (FR) Meie Lääne-Balkanile suunatud poliitika eesmärk on aidata kaasa piirkonna stabiilsusele ja abistada regiooni riike rahu, demokraatia, stabiilsuse ja õitsengu pikas perspektiivis saavutamisele.

1999. aastal otsustas EL rakendada stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi – ühinemisprotsessi raamistikku, mis pädiks nende riikide võimaliku ühinemisega, et jaotada paremini nende ettevalmistusi ELi liikmestaatuseks. Ettevalmistused on jätkuvalt olulised regioonis stabiilsuse, leppimise ja tuleviku seisukohast. Need arenevad ja kujunevad vastavalt Thessaloniki arengukavale ning uuele üksmeelsusele laienemise suhtes, millega kehtestatakse õiglased ja ranged tingimused.

Nõukogu on seetõttu korduvalt kinnitanud Euroopa Liidu vankumatut pühendumust Lääne-Balkani riikide ettevalmistustele ELi liikmestaatuseks, sealhulgas hiljuti 2. juunil Sarajevos peetud kohtumisele järgnenud välisasjade nõukogus 14. juunil.

Aastate jooksul on EL allkirjastanud regiooni riikidega kuus stabiliseerimis- ja assotsiatsioonilepingut, millest neli on juba jõustunud. 2009. aasta oktoobris pakkus komisjon välja ühinemisläbirääkimiste alustamise endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigiga. Ühinemisläbirääkimised Horvaatiaga, mis käivad 2005. aasta oktoobrist saadik, on omakorda lõppjärgus. EL on jätkuvalt kaasatud poliitiliselt protsessi kõikide oma vahendite kaudu: kolm ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missiooni – kaks Bosnias ja Hertsegoviinas ning üks Kosovos – ja kolm eriesindajat Skopjes, Prištinas ja Sarajevos.

Finantsabi ületab 2010. aastal 900 miljonit eurot ja küündib 2013. aastal miljardi euron. Kokku on Euroopa Liit 1991. aastast saadik pakkunud regiooni riikidele finantsabi üle 13 miljardi euro.

Ühinemiskuupäevad olenevad täiesti Kopenhaageni kriteeriumide ning stabiliseerimis- ja assotsiatsiooniprotsessiga kehtestatud tingimuste täitmisest. Protsess kirjutab ette selgepiirilise menetluse: stabiliseerimis- ja assotsiatsioonileping, komisjoni seisukoht liikmestaatusele kandideerimise kohta, kandidaadistaatus, ühinemisläbirääkimised ja lõpuks ühinemine.

Nõukogu soovib liikuda edasi protsessi järgmiste järkude juurde, kuid on regiooni riikide valitsuste vastutus pidada kinni kehtestatud tingimustest, säilitada – või isegi tõhustada – vajalike reformide tempot ning tõusta oluliste ülesannete kõrgusele. Regiooni riigid peaks suurendama jõupingutusi korrupsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastaseks võitluseks, haldussuutlikkuse tõstmiseks ja lahendamata küsimuste lahendamiseks.

Stabiliseerimis- ja assotsiatsiooniprotsessi eesmärke ei saavutata, kui regiooni inimesed ja valitsused ei ilmuta aktiivse rolli etendamisel sihikindlust ning vastutustunnet. Regiooni

tulevik oleneb lõppkokkuvõttes selle inimestest ja valitsustest. Regionaalne koostöö ja heanaaberlikkuse poliitika on olulised tegurid leppimisel ja kahepoolsete vaidluste lahendamisel. Taoline poliitika on ülioluline ELi lähenemisel regioonile ja EL on seda propageerinud süstemaatiliselt 1995. aastast saadik. Selles kontekstis kutsus nõukogu 14. juunil asjaomaseid riike lahendama naaberriikidega lahendamata küsimusi.

Sooviksin võtta kokku, juhtides tähelepanu, et 2009. aasta novembris tegi nõukogu otsuse lubada regiooni kolme riigi kodanike viisavaba reisimist ja töötab hetkel samasuguse otsusega Albaania ning Bosnia ja Hertsegoviina kodanike tarvis. Loodan, et Euroopa Parlament ja nõukogu teevad see aasta ka selle otsuse.

Lõpuks ei ole nõukogul hetkel võimalik kommenteerida laienemise mõju ELi praegusele eelarvele ja eelarvele aastateks 2014–2020, kuna ootab alles komisjoni ettepanekut järgmise finantsperspektiivi kohta.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) Austatud juhataja! Täna teid väga meie töö niivõrd hea juhutamise eest. See on teistele eeskujuks. Olivier Chastel, ma ei ole kindel, kas peaksin pintsaku seljast võtma, nii et tunneksite end mugavamalt. Meie vahel on teatud tasakaalustamatus.

See, mille kohta te sõna võtsite, on istungisaalis hästi teada, ja ootasin konkreetsemat vastust. Milline riik on kõige lähemal ühinemisele Euroopa Liiduga: Serbia, mis on poliitiliselt väga oluline ja majanduslikult arenenud riik, Montenegro või hoopis Makedoonia? Palun, Olivier Chastel, andke meile konkreetne vastus!

Olivier Chastel, *nõukogu eesistuja.* – (FR) Teate, asjaolu, et ütlen teile, milline kolmest riigist on kõige lähemal, et tõstan ühe riigi esile – selle, mis on ettevõtmises suurimaid edusamme teinud, ei tähenda, et see riik järgmisena ELiga ühineb. Vaja on edasiminekut ja see võib toimuda väga erinevate kiirustega.

Juhataja. – Ajapuudusel vastamata jäänud küsimustele vastatakse kirjalikult (vt lisa).

Sellela on infotund lõppenud.

(Istung katkestati kell 19.00 ja jätkus kell 21.00)

ISTUNGI JUHATAJA: Alejo VIDAL-QUADRAS

asepresident

15. Töötajate vaba liikumine ning ajutised piirangud Rumeenia ja Bulgaaria kodanike suhtes Euroopa Liidu tööturul (arutelu)

Juhataja. - Järgmine päevakorrapunkt on arutelu komisjonile esitatud suuliselt vastatava küsimuse üle töötajate vaba liikumise – ajutiste piirangute kohta Rumeenia ja Bulgaaria kodanike suhtes Euroopa Liidu tööturul. Küsimuse esitajad: Rovana Plumb, Iliana Malinova Iotova, Pervenche Berès, Stephen Hughes, Alejandro Cercas, Gianni Pittella ja Jutta Steinruck Sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsioonist Euroopa Parlamendis (O-0096/2010 – B7-0455/2010).

Rovana Plumb (S&D). – (RO) Oma kõnes liidu olukorra kohta rõhutas komisjoni president José Manuel Barroso, et tööhõive taseme tõstmine kogu Euroopas on prioriteet.

Lisaks oleme kõik pühendunud Euroopa Liidu strateegia eesmärkide saavutamisele järgmisel kümnel aastal tööhõive taseme tõstmisel ja vaesuse vähendamisel. Täna võttis parlamendi täiskogu vastu tööhõivesuunised ja oleme palunud nõukogul neid arvesse võtta.

Kui tahame tõesti saavutada eesmärgid, mis kohustuseks oleme võtnud; kui tahame, et Euroopa näitaks teed konkurentsivõimelisuses; ja kui tõesti tahame, et aus Euroopa kindlustaks kodanike heaolu, tuleb austada töötajate vaba liikumise õigust.

Töötajate vaba liikumine on üks ELi põhivabadusi. Võimsa siseturu saab saavutada ainult tööturu täieliku avamisega.

Vastavalt komisjoni teatisele 2008. aasta novembrist on olnud liikuvusvoogudel oluline positiivne mõju majanduskasvule Euroopa Liidus. Tööjõu liikuvus Rumeeniast ja Bulgaariast on avaldanud soodsat mõju mitmete liikmesriikide majandusele, ilma et sellel oleks märkimisväärne mõju kohalike kodanike palkadele või töökohtadele.

Majanduskriisi ei saa kasutada enam vabandusena nende tööturupiirangute jõustamiseks ja säilitamiseks. Piirangute paika jätmine on meede, mis tõrjub töötajaid Rumeeniast ja Bulgaariast asjaomastest liikmesriikides tulusat tööd tegemast. Tegur sunnib töötajaid minema mööda tööloba hankimist reguleerivatest õigusnormidest, suurendades seeläbi ebaseadusliku töö esinemist. Ebaseadusliku töö vahetu tagajärg on tõkestada juurdepääs sotsiaalkindlustuskeemide koordineerimise Euroopa süsteemist tulenevatele õigustele.

Rumeenia ja Bulgaaria arvavad, et praeguses Euroopa majanduskliimas aitab kogu Euroopas tööliste vaba liikumist takistavate tõkete eemaldamine oluliselt tõsta Euroopa Liidu võimet reageerida uutele katsumustele.

Lugupeetud volinik! Soovin esitada järgmise küsimuse, sest tahan, et Euroopa Komisjon oleks meie liitlane ja pakuks täies ulatuses institutsionaalset abi: mis meetmeid rakendate, et ergutada liikmesriike, mis ikka veel kohaldavad piiranguid, avama täielikult oma tööturgu?

John Dalli, komisjoni liige . – Austatud juhataja! Töötajate vaba liikumine on ELis aluspõhimõte. Ühes kaupade, teenuste ja kapitali vaba liikumisega on see ühtse turu samm ning on aidanud kaasa Euroopa integratsiooni edukuse tagamisele.

Nagu olete teadlikud, ei saa Bulgaaria ja Rumeenia töötajad Bulgaaria ning Rumeenia ELi liikmestaatuse seitsme esimese aasta jooksul täit kasu töötajate vabast liikumisest. See on tingitud kehtivast üleminekukorrast, nagu on sätestatud ühinemislepingutes, mis lubavad teistel liikmesriikidel viivitada ELi vaba liikumise seaduste kohaldamist Bulgaaria ja Rumeenia töötajatele maksimaalselt seitse aastat.

Kui Bulgaaria ja Rumeenia 2007. aastal ELiga liitusid, otsustas 25 liikmesriigist juba kümme oma tööturud Bulgaaria ja Rumeenia töötajatele avada. Nüüd on see arv kasvanud 15ni ja ainult kümme liikmesriiki kohaldab jätkuvalt piiranguid. Väärub märkimist, et selle kümne liikmesriigi seas kohaldab mitu vähem rangeid tingimusi ning menetlusi võrreldes enne Bulgaaria ja Rumeenia ELiga liitumist kehtinutega.

On oluline silmas pidada, et otsus, kas kohaldada üleminekukorda ja piirata tööturule juurdepääsu, on asjaomase liikmesriigi ainuisikuline vastutus. Komisjon ei etenda piirangute lõpetamisel mingit formaalset rolli.

Komisjon on aga põhimõtteliselt töötajate vaba liikumise täieliku kohaldamise poolt. Lisaks on komisjon alati töötanud kindlustamaks, et piiranguid kohaldavad liikmesriigid teeksid seda kooskõlas ühinemislepingus sätestatud tingimustega.

Komisjon on korduvalt rõhutanud, et üleminekukord on oma määratluselt ajutine ja et liikmesriikidel tuleks järk-järgult avada oma tööturud, mitte viivitada töötajate vaba liikumise kohaldamisega seitsmeaastase perioodi lõpuni.

Komisjoni 2006. ja 2008. aasta raportid, mis käsitlevad üleminekukorra toimimist, näitavad, et tööjõu liikuvus pärast 2004. ja 2007. aasta laienemist on avaldanud majandusele head mõju ja aidanud rahuldada tööjõunõudlust. Need järeldused kehtivad jätkuvalt, isegi praeguses majanduskriisis. Komisjon jätkab liikmesriikide ergutamist oma seisukoha läbivaatamisel tööturule juurdepääsu kohta, sealhulgas raportite leidudele viidates.

Üksikasjalikud andmed puuduvad ELiga hiljuti liitunud liikmesriikidest tulnud ebaseaduslike töötajate arvu või nende sotsiaalse olukorra kohta. See on tingitud just asjaomastes liikmesriikides viibimise varjatud iseloomust.

2006. ja 2008. aasta raportites rõhutas komisjon, et töötajate vaba liikumise piirangute tulemus ei ole ilmingimata riigisisese tööturu kaitsmine ja need võivad viivitada tööturu kohanemist. Enamgi veel, üleminekukord võib muuta deklareerimata töö esinemist hullemaks. On näidatud, et laienemine on aidanud tuua päevavalgele pörandaaluse majanduse, mille moodustavad eelnevalt deklareerimata töötajad uutest liikmesriikidest.

On veenvaid tõendeid ka sellest, et uute liikmesriikide kodanikel on olnud deklareerimata töökohti piirangute tõttu, millega nad seisavad silmitsi juurdepääsul n-ö vanade liikmesriikide tööturule. See on kooskõlas leidudega, et liikuvusvooge ajendavad peamiselt pakkumise ja nõudluse tingimustega seonduvad tegurid ning et töötajate vaba liikumise piirangud viivitavad tööturu kohanemist.

Komisjon ei kavatse töötada välja konkreetset uurimust Bulgaariast ja Rumeeniast pärit ebaseadusliku tööjõu elu- või töötingimuste või mõju kohta, mis sellel riigisisestele tööturgudele on – seda teabe puudumise ja taoliste andmete kogumise raskuste tõttu. Bulgaariast ja Rumeeniast pärit n.ö ebaseaduslike töötajate küsimus kaetakse aga võimalikult ulatuslikult mis tahes analüüsis, mille komisjon töötab välja tulevikus Bulgaaria ja Rumeenia üleminekukorra toimimise kohta, kui, nagu üleminekukorras ettenähtud, üks kahest riigist seda soovib. Lisaks jätkab komisjon konkreetsete tegevuste soodustamist, et võidelda koostöös liikmesriikidega deklareerimata töö vastu.

Komisjon mõistab, et asjaolu, et Bulgaaria ja Rumeenia töötajad seisavad silmitsi piirangutega, on tajutav diskrimineerimisena.

Sooviksin rõhutada, et töötajate vaba liikumise valdkonnas kohaldati üleminekukorda enamikul eelmistest laienemistest. Lisaks kohaldub üleminekukord mitte ainult Bulgaaria ja Rumeenia töötajatele, vaid ka ELiga 2004. aastal liitunud kümnest liikmesriigist kaheksa riigi töötajatele.

Väärrib ka tõdemist, et praegune üleminekukord pakub suuremat paindlikkust liikmesriikidele, lubades neil otsustada, millal hakata kohaldama töötajate vaba liikumist käsitlevat ELi õigust seitsmeaastase perioodi jooksul lähtuvalt nende tööturu olukorrast (eelmised üleminekukorrad lihtsalt lükkasid töötajate vaba liikumist käsitlevate ELi õiguse kehtestamise edasi teatud arvu aastate võrra).

Siiski, diskrimineerimine, mida tajuvad Bulgaaria ja Rumeenia töötajad, kes ei saa vabalt töötada kümnes liikmesriigis, kes ikka veel kohaldavad piiranguid, ei kujuta diskrimineerimist termini juriidilises tähenduses. Ehkki Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 18 keelab diskrimineerimise kodakondsuse alusel, teeb see seda lähtuvalt ELi teistes

aluslepingutes sisalduvatest konkreetsetest sätetest. Ühinemislepingus sätestatud üleminekukord kujutab taolisi sätteid.

Tööturule juurdepääsu ajutine piiramine Bulgaaria ja Rumeenia töötajatele üleminekukorra alusel ei ole seetõttu ELi õigusega vastuolus.

Thomas Mann, *fraktsiooni PPE nimel.* – (DE) Austatud juhataja! Lähtuvalt 2+3+2-reeglist kasutavad Saksamaa ja Austria täielikult ära seitsmeaastast perioodi enne täielikku liikumisvabadust 2004. aastal liitunud liikmesriikidest pärit töötajatele. Bulgaaria ja Rumeenia puhul kasutab Saksamaa samuti täit ajamahtu, mida lubatakse teise järgu ajal aastatel 2009–2011.

John Dalli on öelnud, et on kümme liikmesriiki, millele ikka veel piirangud kehtivad. Selleks on õigustatud põhjus, kuna liikmesriikidel on olnud eri kogemused. Piirangud ei ole kunagi diskrimineerivad – olete selles suhtes õigesti viidanud artiklile 18 – ja on konkreetsete ajaliste piiridega. Võimalus harjuda muutusega järk-järgult on oluline ja põhimõtteline poliitiline valik. Meie kogemused näitavad, et vaba liikumise võimaldamine töötajatele liiga ruttu muudab tööturu haavatavaks olulistele riskidele. See puudutab eri sihtrühmi, nagu pikaajaliselt töötud ja madala kvalifikatsiooniga töötajad ja minu riigis näiteks Saksamaa idaregioonid. Peame jätkama töökohtadele juurdepääsu reguleerimist ELis erinevate kogemuste tõttu eri piirkondades, kuid muidugi viib see lähitulevikus muutusteni. Me ei ole aga veel nendeks muutusteks nõuetekohaselt valmis.

Kutsuda komisjoni üles teostama uurimust Bulgaariast ja Rumeeniast pärit ebaseaduslike töötajate niinimetatud hea mõju kohta on täielikult vale lähenemisviis. Kui ebaseaduslikud töötajad rikuvad seadust, ei saa seda näidata paremas valguses statistika abil, ükskõik kui hea see ei näiks. Pooldan jätkuvalt rangeid juhtimismeetmeid, mis võimaldavad meil võidelda ebaseadusliku töötamisega. Võlgname seda inimestele, kes töötavad seaduslikult.

On veel üks oluline ülesanne, millega peame koos töötama, ja see on vaadata põhjalikult liikumisvabadust pärast 2012. aastat. See kätkeb nii võimalusi kui ka ohte. Ainult siis, kui nendel vahet teeme ja kasutame fakte, ning ainult siis, kui meil on informeeritud üksikasjalik arutelu, saame teha lõpu tugitooli poliitika valgumist olukorda, ennetada tõrjumist ning kindlustada, et me ei tööta äkki üksteisele vastu, mitte üksteisega koos. See on Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni seisukoht.

Juba 2009. aasta detsembris küsisin komisjonilt, kas on olemas kasutuskõlblikke andmeid töötajate täieliku liikumisvabaduse mõjude kohta. Vastus oli, et töötajate vaba liikumine avaldab head mõju majandusele ning ei avalda halba kõrvalmõju tööturule. Vabandust, John Dalli, kuid sellest ei piisa. Te ei olnud tollal ametis, kuid seetõttu on seda olulisem, et teie osakond mõistaks inimeste kartusi ja panustaks ulatuslikult teadmus arutellu, mida meil on tarvis pidada muutuse teemal, ja argumentide sisukusse vanades ja uutest liikmesriikides.

Ivailo Kalfin, *fraktsiooni S&D nimel.* – (BG) Lugupeetud volinik! Sooviksin, et kasutaksime arutelu, et pöörduda liikmesriikide valitsuste poole, kus Bulgaaria ja Rumeenia kodanikud seisavad tööturul jätkuvalt silmitsi eri piirangutega, et need võimalikult pea kaotataks. Põhjused selleks pole seotud üksnes Euroopa Liidu põhimõtete, vaid isikute vaba liikumise põhimõttega.

Majanduslikust seisukohast kindlustab tööturu avamine rohkelt lisaväärtust. Ühest küljest tingib seda spetsialistide suurem pakkumine valdkondades, kus riigisisel turul ei ole piisavalt kandideerijaid. Võin teile näiteks tuua Bulgaaria arstid ja tervishoiutöötajad, kes

töötavad regioonides, kus liikmesriikidel lihtsalt ei ole oma personali, mida kasutada. See tingib probleemi Bulgaaria äärealadel, kuid lahendab probleeme näiteks Ühendkuningriigi ja Prantsusmaa regioonides. See tähendab maksumaksjate seisukohast madalamat kulu ja paremaid avalikke teenuseid. Majandussektoris on uutest liikmesriikidest töötajad tavaliselt kas kõrge kvalifikatsiooniga spetsialistid, keda soovitaks kasutada mis tahes majanduses, või töölised, kes täidavad puudujääke tööturul, tõstes konkurentsivõimet ja ennetades ettevõtete kolimist Euroopa Liidust välja.

Eeldus, et kodanikud Euroopa Liidu uutest liikmesriikidest tõrjuvad välja kohalikke madalapalgalisi töölisi, on täiesti alusetu ja populistlik. Bulgaaria kodanik, kes käbi tööl teises riigis, vajab raha eluaseme, pere ülalpidamise ja laste kooli saatmiseks. Ta püüab ka ühel päeval koju naasmise väljavaatega raha säästa. Sellele kõigele lisaks on keelebarjääriprobleem. Teated, kui madala palga eest see kodanik oleks nõus töötama, on linnalegend riigisiseseks tarbimiseks. Seda kinnitavad ka Euroopa Komisjoni andmed, mille kohaselt on Euroopa Liidu laienemise järel uutest liikmesriikidest võõrtöötajate osakaal tõusnud 0,2%lt 0,5%le vanade liikmesriikide elanikkonnast. Ilmselgelt pole mingit rändelainet. Teisest küljest on probleem, et liikmesriikidest tuleb palju vähem võõrtöötajaid kui kolmandatest riikidest.

Tööturupiiranguid ei saa objektiivsete argumentidega õigustada. Võrdne juurdepääs turgudele toob kaasa palju suurema läbipaistvuse, annab majanduslikku tulu ja avaldab soodsat mõju liikmesriikide sotsiaalsüsteemidele. Lugupeetud volinik! Ootame komisjonilt protsesside väga tähelepanelikku jälgimist ja liikmesriikide teavitamist turu avamise hüvedest.

Adina-Ioana Vălean, *fraktsiooni ALDE nimel.* – Austatud juhataja! Olen mõneti rahulolematu, et teisipäeval tegi José Manuel Barroso teatavaks, et ühtse turu süvendamine ei ole tema tegevuskava esiotsas. 24 aastat pärast ühtset Euroopa akti ja 18 aastat pärast seda, kui see valmima pidanuks, ei ole ühtne turg ikka veel täiemõõtmeline tegelikkus. Tsiteerin José Manuel Barrosot: „Ainult 8% Euroopa 20 miljonist VKEst tegeleb piiriülese kaubandusega”.

Monti raportis tuvastatakse ELi 150 tõket, mis takistavad isikute, kaupade, kapitali ja teenuste vaba liikumist. Niinimetatud ühtne turg näib mulle olevat rohkem nagu Prantsuse Gruyère!

José Manuel Barroso müüb meile nüüd ideed ühtse turu aktist ja kutsub üles taaskäivitama Jacques Delors'i Euroopa ideed. Lubage mul värskendada meie mälu Euroopa ajaloo kohta: kui tahame luua ühtset turgu, mis rajaneb tegelikult isikute, kaupade, kapitali ja teenuste vabal liikumisel, kui tahame vältida majanduslikku natsionalismi tagasilöögina majanduskriisile ja kui tahame olla kõige konkurentsivõimelisem majandus ning luua enam töökohti ja kasvu, siis meie esimene ja ülim prioriteet peaks olema Rumeeniale, Bulgaariale ja kümnele uuele liikmesriigile kehtestatud põhjendamatute tööliste vaba liikumise tõkete kaotamine, mis rajaneb irratsionaalsetel ja põhjendamatuks osutunud kartustel.

Komisjon peab olema väga range selliste liikmesriikidega, mis otsustavad ajutiste piirangute kasuks. Neid tuleb põhjendada usaldusväärsete majandusandmete alusel. Riigisiseste tööturgude väidetavat haavatavust või tõsiseid häireid tuleb tõestada ratsionaalsete näitajate alusel ja kontrollida statistika ning faktide alusel.

Kui José Manuel Barroso soovib ühtset turgu taaskäivitada, siis on aeg, et tegutseksime oma sõnadest lähtuvalt. On aeg lammutada need häbiväärsed majandusliku proteksionismi ja natsionalismi müürid.

Rui Tavares, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (PT) Sel nädalal oleme näinud parlamendis pikki arutelusid liikumisvabaduse teemal, iseäranis Rumeeniast ja Bulgaarias, mitte ainult tööliste küsimuse suhtes, vaid eile ka romade ehk mustlaste vähemuse asjus. Tihti eksime küsimuse õigusdetailidesse ja unustame, et seadus peaks olema vaid alusraamistik Euroopa Liidu mõttele, mille keskmes on liikumisvabadus.

Seadus on liikumisvabaduse künnis. Hetkel kasutavad eri liikmesriikide valitsused seadust kui moodust ELi asutamise mõtte vastu seismiseks. Ka meie parlamendis oleme takerdunud õigusanalüüsi, unustades, et oleme poliitiline koda, mitte õigusbüroo.

Peame oleme Euroopa visiooni kandjad ja rõhutama jõulisemalt, et liikumisvabadus on ELi eesmärk. Samal moel arvan, et komisjon on sellest ideaalist veel kaugel. Komisjoni roll on hiljuti muutunud. Volinik räägib meile, et liikmesriikidel on õigus kehtestada piiranguid ja et komisjonil ei ole sellega mingit pistmist. Aga on ju! Komisjon on asutamislepingute hoidja ja minu arvates tuleb tal olla liikumisvabaduse eest seismisel palju jõulisem ja kirglikum. Teame, et sellised suured regionaalsed üksused nagu USA ja Brasiilia või meie konkurendid, kes selle kahe riigi sarnased on, reageerivad palju paremini kriisidele, sest nende tööjõud saab otsida tööd sealt, kus seda on. Meil Euroopas on olnud algusest peale raske suuta kriisile kiiresti reageerida.

Tegutsedes selles valdkonnas oma riigi huvist lähtuvalt, unustavad liikmesriigid avaliku huvi. Kui nad niiviisi kapitalituruga käituvad, võtab komisjon jõuliselt sõna. Miks ei tee ta seda seega ka siis, kui seda juhtub tööliste vabadusega?

Gerard Batten, *fraktsiooni EFD nimel.* – Austatud juhataja! Küsimus algab avaldusega, et tööliste vaba liikumine on kasulik liikmesriikide majandusele ja ei avalda tõsiseid negatiivseid kõrvalmõjusid nende tööturgudele.

USA majandusteadlane professor George Borjas ei ole nõus. Ta ütleb, et rändest ei ole kasu, kui ränne ei vähenda kohalike palka. 2003. aastal seisis Madalmaade valitsuse avaldatud uurimuses, et SKT tõuseb, kuid tõus laekub palga kujul suuresti rändajatele. Ja, et üldine netokasu residentidele on tõenäoliselt väike või isegi võib-olla negatiivne. Lordide koja majanduskomisjoni raportis seisis 2008. aastal, et ehkki see on teoorias võimalik, ei leidnud me süstemaatilisi empiirilisi tõendeid, mis osutaks, et netoränne tekitab olulisi dünaamilisi hüvesid Ühendkuningriigi alalisele elanikkonnale.

Juhitamatu ja piiramatu ränne Ühendkuningriiki on tähendanud, et kohalike tööliste palgad on langenud, samal ajal kui elukallidus on tõusnud elamispinna täiendava nõudluse tõttu. Inimesed majandusastmestiku alumises otsas on seda vahetult kogenud.

Odava tööjõu massiränne võib olla kasulik laienevale ja arenevale majandusele riigis, millel on tohutud kasutuselevõtmata loodusvarade reservid, nagu Ameerikas 19. sajandil, kuid Suurbritannia taolisele arenenud postindustriaalsele riigile on selle mõju vastupidine – nagu on välja tulnud.

Valitsustel tuleks kõigepealt kaitsta oma kodanike huve ja seejärel aidata teistel riikidel oma majandusi arendada, võttes kasutusele mõistliku kaubanduspoliitika, nagu Suurbritannia tavatses teha, enne kui Euroopa Liiduga liitusime. Seetõttu ongi Suurbritannia

jaoks ainuke mõistlik poliitika Ühendkuningriigi Sõltumatuse Partei oma: Euroopa Liidust väljaastumine.

Traian Ungureanu (PPE). – Austatud juhataja! Praegune majanduskriis nõuab resoluutset tegutsemist siseturu tulemusliku lõpuni arendamise suunas. Kui me pole valmis oma turge, sealhulgas tööturg, kõikidele Euroopa kodanikele avama, on kahju kasust suurem. Euroopa Komisjonis ette võetud hiljutised uurimused on tõestanud, et tööturu avamine on kasulik ja et mured töökohtade kao üle on täiesti alusetud.

Seda liiki hirmu õhutamine on osutunud ikka ja jälle valeks. 2006. aastal prognoosisid Briti asjatundjad, et töökohtade otsingul koguneks Suurbritanniasse 300 000 rumeenlast. Nad ikka veel otsivad neid. Mitte midagi sellist ei juhtunud. Tõsi on, et ei ole ratsionaalset põhjust tööjõutõkke säilitamiseks Rumeenia ja Bulgaaria töölistele. Varasemad kogemused näitavad, et töölised idapoolsetest liikmesriikidest täidavad lünga tööturul ja võtavad töökohad, mida ei taheta või mida kohalik tööjõud ei kata täielikult.

Lisaks ei ole võimalik, et rumeenlased ja bulgaarlased saavad Lääne-Euroopasse kasutama ära selle heldet sotsiaalsüsteemi. Nii Rumeenias kui ka Bulgaarias on kesk- ja kõrghariduse omandajate arv kõrge. Mõlemas riigis on kõrge kvalifikatsiooniga kohanemisvõimeline tööjõud. Kui EL soovib kasutada oma ressursse täielikult kriisiaegadel ära, siis tuleks luua liikmesriikide vahele nõuetekohaselt poliitiline usaldus ja majanduslik vabadus. Tsiteerin president Barroso üleilset sõnavõttu siin täiskogus: „Me kas ujume koos või vajume eraldi põhja”. Teiste sõnadega me kas töötame koos või jääme eraldi töötuks.

Evgeni Kirilov (S&D). – Austatud juhataja! Komisjoni raportis tuuakse selgelt välja, et tööjõu pakkumine ja nõudlus määravad tööliste mahu ja suuna, mitte tööturupiirangud. Lisaks seisab selles, et täiendavad rändevood ELi Bulgaariast ja Rumeeniast on ebatõenäolised.

Piirangud ajendavad halva tava teket hõlpsasti ära kasutatavate ebaseaduslike tööliste haavatavuse tõttu. Nagu ütles volinik De Gucht, ei muutuks see inimeste voog, kui see muudetak ametlikuks, kuid tulemus oleks, et nad maksaks sotsiaalmaksu ja makse.

Laienemisjärgsed vood Bulgaariast ja Rumeeniast on samuti jäänud oluliselt alla hiljutisele ELi mittekodanike rändele. On ilmselge, et mittediskrimineerimine ja liikumisvabadus on iga ELi tööliste põhiõigused, ja on kahetsusväärne tõsiasi, et mõned ELi liikmesriigid, nagu raportis välja tuuakse, on otsustanud neid aluspõhimõtteid mitte täita.

Sooviksin rõhutada midagi üsna olulist: ELi teise klassi kodakondsuse sallimine seab kahtluse alla liidu terviklikkuse tervikuna.

Antonia Parvanova (ALDE). – (BG) Lugupeetud volinik! Head parlamendiliikmed! Kui räägime ühtsest Euroopa Liidust ja ühtsest Euroopa turust, ei saa me toetada piiranguid, mis on kehtestatud kunstlikult kõikidele Euroopa Liidu kodanikele, kes teostavad garanteeritud õigust töötada teises liikmesriigis, ilma et neid diskrimineeritaks kodakondsuse alusel, kuna tegemist oleks Bulgaaria ja Rumeenia kodanike vastase rameda rikkumisega tööturul. Peame Euroopa Liidu põhiõiguste harta vaimus takistama eraldi kategooria teket, nagu mainis ka Evgeni Kirilov, kuna me ei taha olla Euroopa Liidu teise klassi kodanikud. Selle saavutamiseks peame tühistama ajutised piirangud Bulgaaria ja Rumeenia tööliste vabale liikumisele.

Seda silmas pidades kutsun komisjoni üles pakkuma välja konkreetseid meetmeid, et võimaldada olulisi edusamme selle poole, et liikmesriigid tagaksid Bulgaaria ja Rumeenia

tavalistele töölistele suurema juurdepääsu tööturule, rikkumata kohalikku asjaomaste riikide kohalike tööõigusaktide sätteid.

Värskeimad sündmused Euroopa Liidus, mis on seotud romade vähemuse rändega meie mõlemast riigist, mis kasutavad liikumise vabaduse võimalust, et leida paremat tulevikku, tõstavad selgelt esile, et on aeg, et komisjon tegutseks. Pidades silmas liikuvuse tõendatud head mõju ELi laienemise järel ja kindlustamaks, et siseturg toimib tulemuslikumalt, kutsun komisjoni üles pakkuma välja tõsiseltvõetavate meetmete paketti, mille eesmärk oleks ergutada liikmesriike muutma tööturupoliitikat ning ajendada liikmesriikide valitsusi kohustuma mitte pikendada Bulgaaria ja Rumeenia kodanikele kehtestatud praegusi kitsendusi.

Tahaksin lõpetada rõhutades, et kõik alused diskrimineerimiseks töösuhetes tuleb kõrvaldada, et ei peatuks Euroopa integratsiooni võimsaim ajam – teisisõnu, Euroopa kodanikud.

Marie-Christine Vergiat (GUE/NGL). – (FR) Austatud juhataja! Prantsusmaa on kahjuks üks kümnest liikmesriigist, mis on kehtestanud piiranguid Rumeenia ja Bulgaaria tööliste vabale liikumisele. Kui mu andmed on õiged, siis just Prantsusmaa nõudiski, et kaheksa esimese Ida-Euroopa riigi liitumise ajal rakendatud meetmeid laiendataks Rumeeniale ja Bulgaariale. Peab ütlema, et tollane Prantsuse valitsus ei olnud väga erinev sellest, mis on võimul praegu, ja oli iseäranis umbusaldav nende kahe riigi kodanike suhtes. Tollal võeti vastu tohutus mahus õigusakte, et takistada nende kahe riigi kodanike sisenemist, sest Prantsuse ametivõimude arvates on rumeenlaste ja bulgaarlaste taga romad.

Nagu olete meile öelnud, lugupeetud volinik, on liikumisvabadus üks ELi aluspõhimõte. Siin istungisaalis räägime tihti oma ühistest väärtustes, oma pühendumusest inimõigustele. Miks siis, lugupeetud volinik, koheldakse mehi ja muidugi naisi kapitalist ning kaupadest vähem soosival?

Ütlete meile, et tööliste liikuvusel on hea mõju majandusele ja et see vastab tõele isegi praegustes majandusoludes. Miks siis, lugupeetud volinik, ei pühenda komisjon sama palju energiat riikide veenmisele, et piirangud tuleb eemaldada, kui ta pühendab teistes majandusvaldkondades?

Lõpuks, lugupeetud volinik, ütlete meile, et riigid neid töölisi ei diskrimineeri. Prantslannana ei saa ma teiega kuidagi nõustuda.

Iliana Ivanova (PPE). – (BG) Head parlamendiliikmed! Euroopa Parlament on alati oma töös rõhutanud oma rolli Euroopa kodanike huvide väljendajana. Ma usun, et enamik meist nõustub, et mis tahes alusel toimival diskrimineerimisel ei ole kohta sellises Euroopa Liidus, mida soovime näha ja kus tahame oma lapsi üles kasvatada. Piirangud Bulgaariast ja Rumeeniast pärit töötajate suhtes, isegi kui need on õiguslikult põhjendatud mõlema riigi ühinemislepingutega, on sisuliselt diskrimineerivad rahvuse alusel. Me ei saa rääkida romade ebaõiglasest kohtlemisest, pigistades samal ajal silma kinni kahest täisõiguslikust ELi liikmesriigist pärinevate töötajate suhtes üles näidatud teistsuguse kohtlemise puhul.

Ma toetan kaasparlamendiliikmete öeldut. Euroopa Komisjoni tehtud uurimistöö ja antud soovitusel tõendavad tõepoolest, et tööturgude laienemisel on olnud positiivne mõju ja see aitab kaasa ühtse Euroopa siseturu üldisele arengule. Tõsi on aga, et kümme liikmesriiki hoiavad jätkuvalt piiratud juurdepääsu oma tööturgudele kuni 2013. aastani.

Lugupeetud kaasparlamendiliikmed! Euroopa on ristmikul ja peame nüüd valima, mis suunas minna: rohkem või vähem integratsiooni suunas. Minu arvates on kahtlemata vaid üks suund: tugev ühendatud Euroopa. See tee eeldab aga, et me kõik näitame üles selget soovi austada Euroopa põhiväärtusi, mis tähendab isikute ja töötajate vaba liikumist. Ma siiralt loodan, et iga riigi sisese poliitika koostamisel ei valitse proteksionism, sest üheskoos oleme maailmale vastu astumiseks palju tugevamad kui eraldi. Ma soovin kutsuda üles Euroopa Komisjoni, loomulikult koos Euroopa Parlamendi toega, tegema reaalselt aktiivsemat ja otsustavamalt koostööd endiselt piiranguid kehtestavate riikidega, et neid piiranguid oleks võimalik varakult eemaldada! Ma usun, et see aitab ka Euroopa majandusel taastuda kiiremini surutisest, et me kõik saaksime vaadata oma kodanikele otsa puhta südametunnistusega ja öelda neile, et Euroopa Liidus ei ole 21. sajandil mingisugust diskrimineerimist.

Iliana Malinova Iotova (S&D). – (BG) Austatud juhataja! Head parlamendiliikmed! Bulgaaria ja Rumeenia on ilmselt süvendanud eurooplaste hirmusid töötajate tohutute voogude pärast, mis oleksid ähvardanud nende tööturgusid. Euroopa Komisjoni statistika näitab, et alla 1% bulgaarlaste otsib tööd vanades liikmesriikides. See trend ei muutunud ka tõsise finants- ja majanduskriisi taustal ning kiiresti kasvava tööpuuduse hirmu ees. Töötajad rändaksid kindlasti sinna, kus on tööjõu nõudlus, kuid näitajate kohaselt on neist kümnest riigis mõnes tööpuudus kõrgem kui Bulgaarias ja Rumeenias.

Piirangute säilitamine julgustab mitteametlikku majandust ja deklareerimata tööd. Ma ei tea, kas olete teadlik, et ainuüksi Hollandis on mustal turul töötavate bulgaarlaste ja rumeenlaste osakaal suurenenud 8%. Tööandjad ja hollandlased taluvad seda, sest see vähendab nende kulusid. Siin ei ole arvestatud hooajatöölisi, kes töötavad töölepinguta ja kellel puuduvad igasugused sotsiaalsed õigused. Piirangud ei lahenda tööpuuduse probleemi Euroopas.

Ma olen kindel, lugupeetud volinik, et Euroopa Liidul on olemas mehhanismid lobitöö tegemiseks kümnes liikmesriigis, et need vaataksid uuesti läbi Bulgaaria ja Rumeenia töötajate suhtes kehtivad piirangud. Te viitasite tõepoolest ühinemislepingutele, nagu on asjakohane. Ärgem unustagem aga, et ühinemislepingud sõlmiti erinevas olukorras. Praegu on uus olukord, mida saab iseloomustada sõnaga „majandussurutis”. Ülim aeg on pidada ka nõukogus selles küsimuses arutelu, mida te võiksite algatada. Me soovime, et te oleksite mitte üksnes meie liitlased, vaid esitaksite ka konkreetseid tegevusettepanekuid. Te olete ELi lepingute hooldaja ja te ei tohi lubada topeltstandardite kohaldamist Bulgaaria ja Rumeenia suhtes, olenemata mis kalduvused selleks ka ilmselt on ja mida on kuulda isegi selles istungisaalis.

Renate Weber (ALDE). – Austatud juhataja! Ma tunnistan, et mul oleks parem rääkida oma emakeeles, kuid kuulates voliniku vastust, otsustasin ma unustada oma ettevalmistatud märkused ja kõneleda inglise keeles. Seda esiteks seetõttu, et minu arvates soovime, et volinik mõistaks meid otse, mitte tõlkide vahendusel; ja teiseks seetõttu, et vastasel korral kuuleksime ilmselt peamiselt rumeenia ja bulgaaria keelt sellel hilisel arutelul selles istungisaalis täna õhtul.

Lugupeetud volinik, te mainisite, et mitmed uuringud on näidanud, et pärast Ida- ja Kesk-Euroopa riikide ühinemist ei olnud probleemid töötajaid vastuvõtnud riikides. Tegelikult oli asi üsna vastupidine: neil ilmselt hoopis positiivne mõju ja SKT suurenes, mistõttu ei ole karta töötajate sissevoolu neist riikidest. Meid ei lohuta üldse asjaolu, et te

mainisite ka teisi riike peale Rumeenia ja Bulgaaria. Tegelikult on asi üsna vastupidine: see näitab, et diskrimineerimine esineb ka teiste ELi kodanike suhtes.

Ma pean tunnistama, et ma olin üllatunud, kui te ütlesite, et see on liikmesriikide otsustada. Kui me ei saa rääkida ühtsest turust mainimata tööturgu ja kui me kõik peame tõdema, et see on põhiõigus, siis kuidas see saab olla liikmesriikide otsustada? Me teame, et põhiõiguste jõustamine kuulub Euroopa Liidu vastutusalasse, ja seega subsidiaarsuse põhimõte ei kohaldu.

Seetõttu arvan siiralt, et komisjon peaks tegema palju rohkem, et veenda liikmesriike eemaldama neid piiranguid, mis teevad Euroopa Liidule häbi.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Isikute vaba liikumine on üks ELi peamistest põhimõtetest. Siseturu saavutamine põhineb töötajate vabal liikumisel ja tööjõu mobiilsus on oluline eeltingimus tööpuuduse vähendamiseks ELis.

Majanduskriisi ei tohi kasutada ettekäändena selleks, et kehtestada jätkuvalt ajutisi meetmeid, millega piiratakse Rumeenia ja Bulgaaria töötajate vaba liikumist.

Ma sooviksin samuti rõhutada asjaolu, et liikmesriigid peavad eelistama ELi liikmesriigist pärit kodanikke väljaspool ELi tuleva tööjõu ees.

Praegused tõkked, mis takistavad Rumeenia ja Bulgaaria töötajate vaba liikumist, võivad tuua kaasa deklareerimata töö ja sotsiaalse dumpingu. Nende tõkete eemaldamine kaitseb ühtviisi nii võõrtöötajaid kui ka kohalikke töötajaid.

Arvestades, et riikides, kus need tõkked kehtivad, on äriühinnad esitanud taotlusi tööturu täielikuks avamiseks, mis viitab asjaolule, et tööandjad ja ametiühingud on mõistnud, et nende tõkete eemaldamine tähendab võrdset tulu võrdväärse töö ja võrdväärsete teadmiste eest. Eelkõige tähendab see, et iga töötaja mitte üksnes ei maksa kõiki makse, vaid teeb sisse makseid ka sotsiaalkindlustuse ja tervishoiu süsteemi.

Euroopa Liit tähendab peamiselt 500 miljonit Euroopa kodanikku ja nende õiguste austust. Ma kutsun komisjoni ja liikmesriike üles demonstreerima poliitilist tahet, mis on vajalik töötajate vaba liikumist takistavate tõkete eemaldamiseks.

Cătălin Sorin Ivan (S&D). – (RO) Täna õhtul arutame probleemi, lahendust ja komisjoni suhtumist, mida mul on raske mõista.

Tööjõu puudust Lääne-Euroopas ja vananevat elanikkonda, kui te lubate nii öelda, kompenseeritakse Ida-Euroopast pärineva tööjõuga. Need inimesed on Euroopa Liidu kodanikud, kes reisivad tuhandeid kilomeetreid, et tulla ja töötada lääneriikides, kasvõi lühiajaliselt.

On töid, mida Hispaania, Itaalia või Prantsuse kodanikud ei soovi teha ja mida teevad need töötajad. Praktilises mõttes lahendavad Ida-Euroopa riikidest pärit töötajad Lääne-Euroopa probleeme. Raske on aga mõista komisjoni suhtumist, sest need küsimused peaksid olema reguleeritud ja nende töötajate õigusi tuleb austada.

Hetkel ei ole kellelegi kuigi selge, kuidas on olukord näiteks Hispaanias või Itaalias töötanud isikute tehtud sotsiaalsete sisse maksetega pärast nende tagasipöördumist oma päritoluriiki.

Corina Crețu (S&D). – (RO) Nagu on juba selles istungisaalis mainitud, oleme peaaegu neli aastat pärast ühinemist Euroopa Liiduga tunnistajaks sellele lõhele, mis ei ole katsumus mitte üksnes integreerimisele, vaid ka reaalsusele, mis on kokkuvõtlikult esitatud

Euroopa Komisjoni soovitusel, kusjuures vaid kaks aastat tagasi rõhutas komisjon tööturu mobiilsuse head mõju Rumeenia ja Bulgaaria ühinemise järgselt.

Töötajate vaba liikumine on põhimõtte ja asjade praegune seis üksnes aitab tõendada, kui absurdne on rumeenlastele ja bulgaarlastele kehtestatud piirang. Euroopa majandus tunneb vananeva elanikkonna ja tööjõu puuduse mõju teatud piirkondades, mistõttu võõrtööjõud on vajalik lahendus.

Samal ajal oleme arutanud sel nädalal romade kriisi Prantsusmaal, mida oleks saanud vältida, kui nendel Euroopa kodanikel oleks olnud võimalik leida töökoht ja kui neid ei oleks hoitud ühiskonna äärealal, arvestades ka neid töötamisekeelde. Nende põhjuste käsitlemise asemel kujutavad kahjuks mõned inimesed ette, et nad saavad midagi lahendada, rakendades tagantjärele politseimeetmeid. See näitab realismi puudumist, mis on pettumust valmistavalt põimunud läbi topeltstandardite silmakirjalikkusega.

Prostitutsioon, kerjamine ja kuritegevus on samuti vaesuse tagajärjed, mida halvendab töötamisvõimaluste puudumine. Ainuke teostatav lahendus on kõikide Euroopa Liidu kodanike õiglane mittediskrimineeriv kohtlemine.

Miroslav Mikolášik (PPE). – (SK) Mitmed aruanded ja statistilised andmed näitavad, et töötajate vaba liikumine on kasulik majandusele ja ei oma tõsiseid kõrvalmõjusid tööturgudele. Isiklikult usun ma, et liikumisvabaduse võimalikult suurim määr, kaasa arvatud võimalus töötada teises liikmesriigis – mis kehtib kõikide Euroopa Liidu sisepiirides elavate inimeste suhtes –, on oluline eeltingimus siseturu optimaalseks ja homogeenseks toimimiseks.

Pidades silmas kõikide Euroopa Liidu kodanike võrdsust, toetan ma tööturgude avamist kõikidest liikmesriikidest pärit tööjõule ning seega ka Rumeeniast ja Bulgaariast pärit ELi kodanikele, ja ma kutsun komisjoni üles mitte lubama neid töötajaid puudutavate meetmete mittevajalikkude pikendamist. Selline samm ei oleks minu arvates kooskõlas Euroopa Liidu ja ELi toimimise lepingu vaimu ja eesmärkidega ega õiguslikult siduva Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga, mille artiklis 45 sätestatakse selgelt, et igal ELi kodanikul on õigus liikmesriikide territooriumil vabalt liikuda ja elada.

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Ma siiralt loodan, et ka pärast 2011. aastat ei ole alles jäetud piiranguid, mis takistavad Rumeenia ja Bulgaaria töötajatel omamast juurdepääsu Euroopa töturule.

Ma ei usu, et peaksime lubama ilma majandusliku ja sotsiaalse põhjendusega teatud hirmude kasutamist poliitiliselt ja lõpuks piirama töötajate vaba liikumist.

Tööjõu ränne uutest liikmesriikidest on ergutanud majanduskasvu ELis ning on avaldanud piiratud mõju palkadele ja tööpuudusele dereguleeritud turgudel. Lisaks said kriisi ajal mobiilsed töötajad isegi tugevama löögi osaliseks kui vastuvõtjariikidest pärit töötajad, sest nemad vallandati esimesena.

Lõpetuseks pean Prantsusmaa romade probleemi arutelude taustal vajalikuks teha uutest liikmesriikidest pärinevate võõrtöötajate integreerumistaseme analüüs. Jälgida tuleb ka nende töötajate kohanemist kohalike õigusnormidega, kui juurdepääs töturule on dereguleeritud.

Vasilica Viorica Dăncilă (S&D). – (RO) On absoluutselt hädavajalik, et Euroopa Liidu poliitika töötajate vaba liikumise kohta tunnistaks Euroopa kodanike ja hiljuti ELiga liitunute peamisi sotsiaalseid õigusi nii nende päritoluriikides kui ka vastuvõtjariikides.

Euroopa Liit peab viivitamata võtma vastu ühtse standardite raamistiku, mis reguleerib uutest liikmesriikidest pärinevate töötajate vastuvõtmist tööturgudele.

Seni kuni sotsiaalpoliitika ei paku neis valdkondades mitte mingeid garantiisid, on suurel arvul ELi kodanikel ja töötajatel raske aktsepteerida mis tahes õigusloomega seotud ettepanekut töötajate vaba liikumist Euroopas toetavate õiguslike kanalite edendamiseks.

Komisjon peab ühtsel viisil jõustama Euroopa Liidu kodanikuks olemise staatusest tulenevad õigused ja kohustused – nii vanadele kui ka uutele liikmesriikidele. Viitan praegu Rumeenia ja Bulgaaria töötajate liikumisvabaduse õigusele.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Prantsuse valitsus saatis hiljuti massiliselt riigist välja Rumeenia ja Bulgaaria kodanikke, mis osutab tõsistele tagajärgedele, mis tulenevad ajutistest piirangutest, mis mõjutavad uute liikmesriikide kodanikke Euroopa Liidus. Lisaks riigi tasemel toimuva rassismile ja ksenofoobiale, mis mõjutavad romadest või mustlastest kodanikke mitteaktsepteeritaval viisil, püüavad Prantsusmaa ja teiste ELi liikmesriikide valitsused varjata selliste meetmetega ka oma neoliberaalse poliitika nurjumist, mis toob kaasa tööpuuduse ja vaesuse.

Seega on siin põhiküsimus selle kindlakstegemine, kas Euroopa Komisjon, nõukogu ja liikmesriikide valitsused on valmis keskenduma poliitikale, millega luuakse töökohti koos õiguste ja sotsiaalse progressiga, mis saab tagada kõikide kodanike, kes kõik on eurooplased, heaolu ja nendevahelise diskrimineerimise lõpetamise. See on raske ülesanne, millega peame tegelema, lugupeetud volinik.

Seán Kelly (PPE). – Austatud juhataja! See on huvitav teema. Liikumisvabadus peaks olema põhiõigus kõikide eurooplaste jaoks. Paljud töötajad kogu Euroopa Liidu ulatuses on saanud kasu sellest vabadusest ja seega on paljud riigid saanud kasu.

Minu riigis saime Keldi tiigriaastatel tohutut kasu tööjõu sissevoolust, eelkõige Ida-Euroopa riikidest. Nad andsid suure panuse ja aitasid luua Keldi tiigrit, kuid nüüdseks on Keldi tiiger surnud ja Iirimaad nähakse negatiivse riigina. Paljud inimesed lahkuvad riigist ja eelkõige just paljud noored ei suuda leida tööd.

Sellele pikaajalisest perspektiivist vaadatuna oleksid ühtsed töötasu määrad ja ühtsed sotsiaalsed hüvitised kogu Euroopa Liidus ainuke viis garanteerida tõeline töötajate liikumisvabadus. Selleni on pikk tee minna ja sellest on peaaegu rumal rääkida, eelkõige praegusel surutise ajal. Lõppkokkuvõtteks on see ainuke viis selle olukorra garanteerimiseks ja meie igatsetud vabaduse tagamiseks.

Peter Jahr (PPE). – (DE) Austatud juhataja! On tõsi, et töötajate liikumisvabadus Euroopa Liidus on oluline ELi sisemise täiuslikkuse näitaja. On ka tõsi, et lähitulevikus on töötajate vaba liikumine midagi sellist, mida hakkame võtma iseenesest mõistetavana

Kuid seni, kuni on olulised erinevused tulutasemete ja eelkõige regulatiivsete süsteemide vahel liikmesriigiti, peame kehtestama asjakohased üleminekuperioodid. See kõik on inimestevahelise usalduse loomise nimel. Üleminekuperioodid on oluline vahend, et võimaldada inimestel liikuda üksteisele sõbralikul alusel lähemale. Üleminekuperioodid kestavad vaid piiratud aja. Me pooldame seda, kuid meil on ka vaja teadmistepõhist arutelu nende perioodide pikendamise kohta.

John Dalli, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Kokkuvõtteks ütlen, et üleminekusätted on selleks, et aidata liikmesriikidel vältida tööturu häireid pärast uute liikmesriikide

ühinemist, mitte selleks, et lihtsalt lükata edasi töötajate vaba liikumise kohaldamist nende kodanike suhtes kuni üleminekuperioodi lõpuni.

Nagu Antonyia Parvanova ütles, on meie suurim vara meie kodanikud ja me peame jätkama vaba liikumise nõudmist, et meil oleks võimalik saavutada tõhus ühtne turg tööjõusektoris.

Ivailo Kalfin mainis ka tervishoiutöötajaid töötajate liikumise näitena. Ma pean siinkohal ütleva, et me näeme, kuidas selliseid piiranguid alleshoidvad riigid meelitavad uutest liikmesriikidest pärit tervishoiutöötajaid, ja mõnikord on see uutele liikmesriikidele kahjulik. Seetõttu nõustun ma Ivailo Kalfiniga, et peaksime kutsuma liikmesriike üles neid piiranguid niipea kui võimalik eemaldama.

Komisjon mitte üksnes ei jätku järelevalvet liikmesriikide üle, et jälgida üleminekusätete rakendamist, vaid samuti jätkab konkreetsete meetmete edendamist, et võidelda koostöös liikmesriikidega deklareerimata töö vastu.

Mis veelgi olulisem, komisjon julgustab jätkuvalt liikmesriike vaatama oma tööturu olukorra valguses üle oma otsuseid, mis käsitlevad tööturule juurdepääsu piiramist Bulgaaria ja Rumeenia töötajate puhul.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Ioan Enciu (S&D), kirjalikult. – (RO) Komisjoni raport 2008. aasta novembrist viitab, et 2007. aastal toimunud ELi laienemise järgselt oli mobiilsuse voogudel üldiselt hea mõju. Hetkel peavad tööturupiirangud säilitanud liikmesriigid oma seisukoha üle vaatama. Kuigi Rumeenia ja Bulgaaria allkirjastatud ühinemislepingus toodud üleminekusätete kohaselt ei ole töötamise õiguse piiramine diskrimineerimisakt, siis nüüd, kui ühinemisest on möödunud nii palju aega, ei ole normaalne ja moraalne säilitada selliseid piiranguid vabaduse, julgeoleku ja õigusemõistmise valdkonnas. Komisjonil on aeg astuda samme, et veenda neid piiranguid endiselt säilitavaid liikmesriike neid eemaldama. Kuidas saame selgitada neile ELi Rumeenia ja Bulgaaria kodanikele, et meie, nende valitud esindajad, saame selles täiskogus pakkuda võrdseid töötamisõigusi kõikidele seaduslikele sisserändajatele, kuid ei saa teha mitte midagi nende jaoks? Komisjon ja liikmesriigid peavad tegutsema ELi vaimus ja rakendama praktikas oma töötajate vaba liikumist.

Jaromír Kohlíček (GUE/NGL), kirjalikult. – (CS) Töötajate vaba liikumine on alaline terav küsimus Euroopa Liidus. Miks peaks komisjon kaaluma meetmeid turu avamiseks konkreetselt Bulgaaria ja Rumeenia puhul? Praeguses majanduskriisis oleks kindlasti palju parem leida ettekäändeid, et n-ö õigustada tööturu avamist.

On hästi teada asjaolu, et kõik ELi uued liikmesriigid on asustatud teise klassi kodanikega. Komisjoni jaoks peaks küsimus olema pigem selline: mida te kavatsete selles suhtes teha? Muide, ELi institutsioonide juhtimise tehnilise külje eest hoolitsevate töötajate palkamisel nõutakse endiselt 11 keelest, mitte esialgselt 15 keelest, kahe keele valdamist. Või kas see eeskiri on nüüd muutunud? Kui me vaatame, head parlamendiliikmed, oma parlamendipassidesse, siis näeme me endiselt n-ö vanast 15st ainult 11 keelt – enam kui kuus aastat pärast ELi laienemist kuue Kesk-Euroopa riigi võrra. Kas see ei ole uute liikmesriikide diskrimineerimine? Ja kas see vastab Lissaboni lepingule ja ELi põhiõiguste hartale?

16. Kloonitud loomadest saadud tooted toiduahelas (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on komisjoni avaldus kloonitud loomadest saadud toodete kohta toiduahelas.

John Dalli, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Lugupeetud parlamendiliikmed! Mul on hea meel, et mulle pakuti võimalus anda teada, mis on komisjoni seisukoht tundliku küsimuse kohta, mis puudutab loomade kloonimist toiduainete tootmiseks.

Esiteks peaksin rõhutama, et puuduvad tõendusmaterjalid toiduohutuse probleemide kohta toiduainetega, mis on saadud kloonitud loomadest. On aga mõned loomade heaolu probleemid, mis vajavad edasist käsitlemist. Sellised probleemid siiski vähenevad aja jooksul, sest tehnika areneb ja paraneb. Sellel küsimusel, mille puhul peaksin ma lisama, et see jääb ELi õiguslikust pädevusest välja, on ka loomulikult eetiline mõõde. Muud kaalutlused seda küsimust puudutavas üldises arutelus on tarbijate õigused teada tootmisprotsesse ja selles valdkonnas meetmete rakendamisest tõenäoliselt tulenevad kaubanduslikud implikatsioonid.

Komisjoni jaoks on kõige olulisem küsimus hinnata kloonimistehnika ning kloonitud loomade ja toodete kasutamise reguleerimise võimalike meetmete vajadust, teostatavust ja proportsionaalsust. Loomulikult olen ma täielikult teadlik parlamendi seisukohast kloonimistehnoloogiate kasutamise kohta toiduainete tootmiseks Euroopas. Austatud parlamendiliikmed sooviksid näha keelu laiendamist kloonitud loomade järglastele.

Komisjoni seisukoht on, et kloonitud loomadest saadud toiduaineid ei tohi turule viia ilma eelneva loata, sest neid peetakse uuenduslikeks toiduaineteks ja praegu kehtib nende suhtes tõepoolest uuenduslike toiduainete määrus. Tasub mainida, et arvestades kloonitud loomade väärtust, on väga ebatõenäoline, et neid kasutataks otseselt toiduainete eesmärkidel.

Olukord kloonitud loomade järglastega on aga üsna erinev. Selliseid loomi ei saa eristada tavapärase põlvnevusega loomadest. Seda aspekti tuleb samuti võtta arvesse iga tegevusliini puhul, mille ettepaneku võib komisjon esitada.

Pöördudes praeguse seisukoha juurde, tunnistab komisjon, et uuenduslike toiduainete määrus ei ole sobiv õigusraamistik kloonimisküsimuse kõikide aspektide käsitlemiseks. Eelkõige ei saa muude toodete, mis ei ole toiduained – näiteks munarakkude, sperma või embrüote –, tootmist ja turustamist käsitleda uudsete toiduainete määramises, mis käsitleb üksnes toiduainete turueelset luba

Nagu austatud parlamendiliikmed teavad, koostame hetkel raportit, mis hõlmab toiduainete valmistamiseks kloonimise kasutamise kõiki aspekte. See raport avaldatakse novembris. See on kasulik alus edasisteks institutsioonidevahelisteks aruteludeks.

Ma ootan arutelude jätkamist nii parlamendi kui ka nõukoguga, et jõuda eduka kokkuleppeni.

Pilar Ayuso, fraktsiooni PPE nimel. – (ES) Austatud juhataja! Ma sooviksin tänada volinikku selgituse eest, mis puudutab loomade kloonimist toiduainetena kasutamiseks.

Nii parlament kui ka komisjon nõustuvad, et uuenduslike toiduainete määrus ei olnud tõepoolest sobiv raamistik selle küsimuse käsitlemiseks. Me nõustume sellega, mis selgitab, miks küsimus on eemaldatud selle määruse reguleerimisalast.

Me oleme kõik samuti teadlikud, vähemalt vastavalt kõikidele teaduskomisjonidele, et kloonitud loomade liha, nagu ka nende järglaste lihagi, vastab kõikidele toiduohutuse nõuetele. Just ainult siin näen ma probleemi. Nimelt on võimatu teha vahet, kas liha pärineb või ei pärine kloonitult loomalt või kloonitud looma järglaselt või loomalt, kes ei ole kloonitud. Seetõttu on vajadus, oluline vajadus, kasutada märgistust ja jälgitavust, et tarbija oleks teavitatud.

Tarbijad tahavad ja neil on õigus teada, kas liha, mida nad söövad, pärineb või ei pärine kloonitud loomalt, olenemata teadmisest, kas see on või ei ole tervislik, sest nad võivad keelduda söömast seda probleemide tõttu, mida selgitasite, näiteks loomade heaolu või eetilised põhjused.

Seda olukorda arvestades näib seetõttu tõenäoline, et kloonitud loomade tootmine ja tarbimine Euroopas keelustatakse, eelkõige nende tootmine. Seega keelame oma tootjatel kasutada uut tehnikat, mis on küll hea loomade paljunemiseks ja pealegi võib anda kasumit, ilmselt seetõttu, et loom kloonitakse väga eriliste tunnuste olemasolu tõttu, nagu seda on tehtud võitlushärgade puhul Hispaanias, kus on kloonitud kaks võitlushärga, nagu teate.

Nüüd me keelustame selle! Kas me võtame neilt võimaluse kasutada seda tehnikat? Sellisel juhul kaotaksid meie põllumajandustootjad, meie loomakasvatajad oma konkurentsivõime. See oleks tore juhul, kui me suudaksime Euroopas keelata kloonitud loomadelt ja nende järglastelt pärineva liha sissetoomise teistest riikidest. Kuid kas me teeme seda? Me ei saa seda teha. Maailma Kaubandusorganisatsioon ei aktsepteeri meie keeldu. Seega on meil absurdne olukord, kus meie loomakasvatajad ei saa kasutada uut tehnikat, mis võimaldab neil muutuda veelgi konkurentsivõimelisemaks, ning ühtlasi hakkame Euroopa Liidus sööma sellist toitu, mis kas on või ei ole märgistatud.

See teeb mulle muret ja minu arvates on vaja leida lahendus. Miks kavatseme selle keelustada? Miks kavatseme takistada oma loomakasvatajaid seda tehnikat kasutamast vaid selleks, et hiljem tuua see toit mujalt sisse, sest me ei saa keelustada selle importi?

Luis Manuel Capoulas Santos, *fraktsiooni S&D nimel.* – (PT) Austatud juhataja! parlamendiliikmed! Ka mina sooviksin väljendada oma tänu teabe eest, mida olete meile andnud. Head parlamendiliikmed! Kõik biotehnoloogia vormid tekitavad üldsuses hirmu, kuna kodanikud on selliste küsimuste suhtes eriti tundlikud. Loomade kloonimine ei ole erand. Meie kui poliitiliste otsuste tegijate ülesanne on edendada arutelu, mis on piisavalt teadmispõhine, et meil oleks võimalik teha selle küsimuse erapooletu analüüs. Oluline on siinkohal märkida, et ma räägin loomade kloonimisest toiduainete tootmiseks. Mis puudutab toiduohutust, siis see on kaetud olemasolevate õigusnormidega ja uute toiduainete ülevaatamine on olnud parlamendis laiaulatusliku arutelu teema.

Sellel suvel Ühendkuningriigis toimunud sündmused on muutnud küsimuse avalikuks ning toonud esile Euroopa õigusaktide ja nende riigisisese tasemel rakendamise ilmse vastuolu. Euroopa Toiduohutuse Ameti koostatud teaduslikes raportites viidatakse järeldustele, et ainuüksi veiste ja loomade puhul esineb kloonide väljaarendamise patoloogiaid, mis tõstavad küsimusi loomade heaolu kohta. Neid küsimusi peeti piisavalt tõsiseks, et eetika Euroopa tööriühm loeks loomade toiduainete tootmise eesmärgil õigustamatuks.

Nendes samades teaduslikes raportites tehti kokkuvõtte toiduohutuse kohta: tervetest kloonidest ja nende järglastelt saadud lehmapiima, veise- ja sealihaga ning tavalistest loomadest saadud samade toodete vahel ei olnud kontrollitavat erinevust. Nendes raportites aga

märgiti, et ainult piiratud andmed olid kättesaadavad ja ei ole olnud võimalik teha ulatuslikke uuringuid kloonide ja nende järglaste kogu eluea jooksul. Sellest johtub teatud ebakindlus juba saadud järelduste suhtes, mis tähendab, et on vajadus jätkata arutelu teaduslikul alusel, et anda vastuseid avalikkuse küsimustele ilma vastutustundetu vetoõiguse kasutamiseta teaduse võimaluste suhtes.

Seetõttu toetan voliniku kohalolekut ja ootan raportit, mille ta meile esitab määruse kohta, mida tuleb kohaldada kloonimistehnoloogia ning ka juba saadud toodete suhtes.

George Lyon, *fraktsiooni ALDE nimel.* – Austatud juhataja! Minu arvates on oluline – nagu teised on öelnud ja tõepoolest ka volinik on öelnud oma sõnavõtus –, et inimtervisele ei oleks mingisugust kloonitud loomade järglastelt pärit toiduainetelt tulenevat ohtu. Rõhutan sõna kloonitud loomade *järglaste*, mitte kloonitud loomade eneste konkreetset küsimust, sest tegemist on kahe eraldi küsimusega.

Soovin siin täna tõstatada teema – nagu teiegi eile, volinik, mitteametlikult kohtudes – olukorrast, kuhu sattus Innesite pere Šotimaal suve alguses. Nad on ammune põllumajandusettevõtjate pere Šotimaal, kes on väga dünaamilised hakkajad põllumajandusettevõtjad ja on alati püüdnud kasutada parimat tervest maailmast saadaolevat geneetikat. Nad ostsid USAs aretatud pulli, kelle eellaste seas ilmnes kloon. Seejärel esitasid nad kõik õiged küsimused looma kasutamise ja selle kohta, kas seda võib talus kasutada. Nad ei arvanud, et see on probleem, sest tegemist oli kloonitud looma järglase, mitte kloonitud looma enesega. Nüüd on neil talus sellest konkreetsest pullist aretatud 90 emast ja need on väärt umbkaudu 200 000 naela ringis.

Alles siis, kui nad hakkasid mõtlema loomade piima müümisele, kui need piima andmiseks piisavalt vanaks said, avastasid nad, et neil on probleem. Ühendkuningriigi tõlgendus praegustest õigusnormidest on, et mitte ainult kloonitud loomadest toiduaineid, vaid ka järglastest toiduaineid ei lubata Ühendkuningriigi toiduahelasse. See on tõlgendus, mille kehtestas toidustandardi amet. See tähendab, et need loomad on väärtusetud, muidugi välja arvatud siis, kui nad viiakse teise liikmesriiki, kus loomade suhtes on tõlgendus teistsugune ja kus loomade piima lubatakse toiduahelasse või kui nad tõepoolest müüakse tagasi USAsse.

Just see on probleem, mis meil on järjekindluse puudumisega liikmesriikide lõikes. Arvan, et on nii tarbijate kui ka põllumajandusettevõtjate huvides, et saavutaksime selle suhtes teatud kindluse. Parlamendi seisukoha kohta arvan, et oleme läinud liiga kaugele, öeldes, et kloonitud loomade järglaste piim ja tooted tuleks süsteemis keelustada. Arvan, et see on vale ja et vajame sellega edasiminekut. Mulle näib, et meil tuleb nõustuda, et kõik teaduslikud tõendid osutavad, et ei ole vahet järglastest loomadest ja muudel loomadest ning neid tuleks toiduahelasse lubada.

Loodan, et teatud leiame mingil hetkel järgmistel kuudel kompromissi ja loome kindluse, mis rahustab nii tarbijaid kui ka põllumajandustootjaid küsimuses, mis on väga tundlik ja emotsioone tekitav.

Bart Staes, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (NL) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik! Head parlamendiliikmed! Olete võib-olla andnud meile väga ammendava ja huvitava selgituse, kuid olen jahmunud, et te ei öelnud midagi vahejuhtumi kohta sel suvel, mis teatud määral annab edasi arutelu tausta. Räägin Šotimaal esinenud vahejuhtumist: mitmed USAst imporditud pulli- ja lehmaembrüod; teatud, et liha vähemalt ühelt pullidest on kindlasti toiduahelasse sattunud ja et osa sellest lihast on jõudnud minu valijateni Belgias.

Te ei ole öelnud midagi selle kohta ja sooviksin tõesti kuulda teie käest selle kohta mingit kommentaari, sest tegemist on lõppkokkuvõttes olulise vahejuhtumiga. Olete öelnud ise, et osa probleemist on see, et tarbijail on õigus teada, kust nende toit pärit on. Aga osa minu valijatest ei ole seda teavet saanud. Nad on söönud imporditud embrüotest Šotimaal sündinud pullide liha. Seetõttu sooviksin kuulda, mis teil selle kohta öelda on.

Teate, et kogu arutelu on seotud ka lepitusmenetlusega uuendtoiduainete määruse kohta, mida alustasime üleeile ja mille raportöör on Kartika Liotard. Teate, et oleme küsimuses nõukoguga vaenujalal. Ütleksin, et olete samuti teadlikud asjaolust, et kogu lepitusmenetluse – mis peaks lõppema mingil ajal novembris, võib-olla detsembri alguses, kuid igatahes mingil ajal aasta selles osas – lõpptulemuse otsustab komisjonis võetav seisukoht. Teatasite eelmisel arutelul juulis, et koostate raporti ja siinkohal tsiteerin seda, kuidas te ütlesite inglise keeles: „by November 2010” (ee 2010. aasta novembriks). Nüüd aga ütlete: „at some point in November” (ee mingil ajal novembris), mis tähendab lepitusmenetluse lõppu. Loodan, lugupeetud volinik, et olete enda personaliga küsimuses seisukoha võtmisel veidi dünaamilisem, sest meie läbirääkijatena vajame teie positsiooni, et nõukoguga kokkuleppele jõuda.

Lisaks ei ole te öelnud midagi, vähemalt eriti midagi, parlamendi seisukoha kohta, mis on moratooriumi poolt. On volinikke, teie kolleege, kes samal ajal kui meie sõna võtame, teevad meie kolleegide seas lobitööd, et nad ei läheks moratooriumiga kaasa, kuna see vallandaks tohutu kaubandussõja, võib-olla tohutumaski mastaabis kui banaanisõda, mida kaubanduse vallas teiste riikidega pidanud oleme. Kas kommenteeriksite seda, palun?

Lõpuks ütlen oma kaasparlamentidele, kes ütlevad, et see ei kujuta mingit ohtu rahvatervisele, et jah, ma tahaksin arvata, et see nii on, kuid lubage mul pidada veel mõni aeg kinni Euroopa Toiduohutusameti soovitusel, et ehkki ei pruugi olla põhjust kahelda, et see nii on, on teaduslikud tõendid selle kohta ikka veel vähesed. Mõõnan, et soovitus on pärit 2008. aastast. Peaksime varsti saama uued soovitused, kuid eelistaksin näha neid enne, kui sõandan lõpliku hinnangu anda.

Janusz Wojciechowski, *fraktsiooni ECR nimel.* – (PL) Austatud juhataja! Täna arvamusvahetus näitab, et arutelu loomade kloonimise õigusregulatsiooni üle kujuneb raskeks. Arvan, et nende uute toiduainete tootmise tehnoloogiatega oleme nii-öelda hüppamas basseini kontrollimata esmalt, kas selles ka vett on. See puudutab geenimuundamisi, geneetiliselt muundatud taimede viljelemist ja kloonimist. Teadus ei ole küsimuses viimast sõna öelnud. Teadus on avanud tohutuid võimalusi, kuid meil ei ole täit ettekujutust uute tehnoloogiate kasutamise kaugeleulatuvatest mõjudest – mis mõjusid see avaldab bioloogilisele mitmekesisusele, liikidevahelisele tasakaalule ja inimeste ning loomade tervisele. On märke, mis osutavad, et kloonimine ei ole asjaomaste loomade tervisele hea, et nad ei ole terved loomad ja et see kätkeb nende jaoks tihti kannatusi.

Olgem seetõttu nendes asjades ettevaatlikud! Me ei tea ikka veel küllalt, et taolist tohutut riski võtta. Pooldan seetõttu keelu säilitamist loomade kloonimisele liha tootmiseks Euroopa Liidus.

Kartika Tamara Liotard, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (NL) Austatud juhataja! Juba mais tegin ma avaliku avalduse selle kohta, et mul on hirm, et kloonitult loomadelt saadud liha jõuab Euroopa turule. Sel hetkel ei suhtunud komisjon sellesse tõsiselt. Kaks ja pool aastat ning taas 7. juulil on see parlament, mis on siin Euroopa kodanike esindamiseks toetanud ülekaaluka hääleenamusega minu nõudmist kloonitud liha keelustamiseks. Seega ei ole üldse nii, nagu komisjon on arvanud, et kodanikel on lihtne tunda ära kloonitud liha,

kui see leiab tee nende taldrikutele. Tõsiasjaks jääb siiski see, et kloonitud liha on nüüdseks sisenenud toiduahelasse. Ma ei kuulnud, et volinik oleks öelnud midagi selle kohta, kuidas ta kavatses ära hoida selle uuesti esinemist tulevikus. Ta on ainult öelnud seda, et meil tuleb taas oodata, seekord kuni umbes novembrini. Mul on täiesti kõrini sellest ootamisest!

Mul on ka küsimus teile, John Dalli. Te kindlasti ei kavatses lihtsalt niisama taluda seda, et volinik De Gucht hoidis avalikkuse eest saladuses, et parlamendi nõutud keeld kloonitud loomade toiduahelas kasutamise kohta tingiks kaubandussõja USA, Brasiilia ja Argentiinaga. Ma eelistaksin pigem kaubandussõda kui sõda mittevajaliku verevalamisega. Kloonimine on ebaeetiline ja loomade suhtes äärmiselt julm. Kloonimine tingib suurel hulgal surnult sünde või loomade hävitamise vajadust väärarengu tõttu. Seni, kuni komisjon on ootaval positsioonil, levib see praktika tingituna õigusaktide mitmemõttelisusest ka Euroopa Liitu. Komisjon peab viivitamata pakkuma parlamendi nõudmise kohaselt välja õigusaktid ning kehtestama moratooriumi kloonitud loomadelt ja nende järglastelt saadud toodete suhtes.

Lõpetuseks kutsuksin ma volinik De Gucht üles lõpetama USA ja selle biotehnoloogiatööstuse sülekoera mängimist! Jumala eest, volinik, teid on määratud esindama Euroopa Liidu ja selle kodanike üldisi huve ning komisjoni liikmena ei tohi te aktsepteerida ühegi valitsuse, institutsiooni, ega asutuse juhiseid. Siinkohal tsiteerin vaid Euroopa Liidu lepingut. Kas asjad on tõesti halvenenud punktini, kus Euroopa lubab oma poliitika mõjutamist kodanike kahjuks, sest neil on hirm Maailma Kaubandusorganisatsiooni vastukajade ees? Kui asjad ongi nii, siis on mul Euroopa Liidu seisukorra pärast häbi.

John Stuart Agnew, *fraktsiooni EFD nimel*. – Austatud juhataja! Teil on hea meel kuulda, et ma kavatsen kõneleda vaid minuti. Poleemika geneetiliselt muundatud põllumajanduskultuuride üle on tekitanud üsna sarnase olukorra. Iga juhtumi puhul on objektiivsed teaduslikud ohutuskatsed edukalt läbitud, kuid iga juhtumi puhul on olnud subjektiivset ja emotsionaalset vastureaktsiooni, mida üksi kvalitatiivne katse ei saa lahendada.

Geneetiliselt muundatud põllumajanduskultuuride puhul on komisjon nüüd lubanud otsuseid teha liikmesriikide valitud valitsustel, mis loomulikult peavadki kõiki otsuseid tegema. See areng on toimunud üksnes pärast aastatepikkust ummikseisu ja vastutuse üksteise kaela veeretamist eri ELi institutsioonide vahel. Ei ole üllatav, et ELi õigus on segaduses kloonitud loomade järglaste kaubandusliku kasutuse tõttu ja kindlasti ei ole selle täiskogu ülesanne suurendada seda segadust veelgi täiendava ELi regulatsiooniga.

Õige menetlus on lubada väga erineva kultuuriga liikmesriikidel otsustada ise, kas lubada või mitte lubada selliste toodete kaubanduslikku tootmist. Neil riikidel, mis otsustavad seda mitte lubada, peab olema täielik vabadus valida impordi märgistamise meetodit, ilma et EL sekkuks. Kindlustunnet andvate skeemide kasutamine sellistes riikides loob võimalusi nende põllumajandustootjatele.

Diane Dodds (NI). – Austatud juhataja! Kiidan heaks voliniku tänaõhtuse avalduse selle küsimuse kohta. Nagu George Lyon märkis, on Ühendkuningriigis hiljuti tulnud päevavalgele mitmeid küsimusi, mis puudutavad kloonitud loomade järglaste turustamist. Komisjoni juhiste ja Ühendkuningriigi Toidustandardite Agentuuri juhiste vahelise kooskõlastatuse puudumine on põhjustanud suurel määral segadust. Ma pean ütleva, et see ei ole komisjoni süü, kuid see on tekitanud probleeme protseduurides ja kindlasti avaldanud mõju usaldusele toiduohutuse vastu.

On jätkusuutmatu ja ebaloogiline, et Ühendkuningriigi Toidustandardite Agentuur käsitleb kloonitud loomade järglastest saadud tooteid uudsete toiduainetena Ühendkuningriigis, samal ajal kui teistes Euroopa riikides neid selleks ei peeta. Mul on hea meel teada saada, et komisjon ja Toidustandardite Agentuur on pidanud selles küsimuses arutelusid, et tuua selgust nii tootjate kui ka tarbijate jaoks.

Selgeks tuleb teha uudse toiduaine olemus kloonitud loomade ja kloonitud loomade järglaste kontekstis. Ühtne lähenemisviis küsimusse kõikjal Euroopas – ja see ei puuduta üksnes kolmandatest riikidest pärinevat importi – aitab kaotada meile seni Ühendkuningriigis pakutud vastuolulised nõuanded. Nagu me kõik teame: oluline on usaldus toiduallikate ja -ohutuse vastu. Mulle teeb heameelt, et komisjon püüab usaldust toiduallikate vastu hoida.

Horst Schnellhardt (PPE). – (DE) Austatud juhataja! Lugupeetud John Dalli! Enne suvevaheaga toimunud arutelul teie uudsete toiduainete määruse teemal otsustasime mitte lisada kloonitud liha küsimust sellesse määrusesse, kuid selle asemel kutsuda komisjoni üles võtma vastu täiendava määruse. Seetõttu kiidan ma asjaolu, et John Dalli esitab täna ettepanekuid selle kohta, mis suunas see määrus peaks liikuma. Ma näen tänast arutelu alusena sellele määrusele, mille komisjon esitab meile eeldatavasti novembris. Sel põhjusel on väga oluline, et peame siin seda arutelu.

Me teame väga hästi, et aeg surub peale ja seda on täna juba mitu korda mainitud. Näiteks USAs peetakse vähemalt 150 veist tõuaretuse eesmärkidel. Olid ka Ühendkuningriigi sündmused suvevaheajal. Keegi ei ole veel seni selgitanud, kas see oli vaid hapukurgihooaja lugu või on selles ka tegelikult mingi tõetera. Sooviksin siiski kõikidele meelde tuletada, miks nõudsimme spetsiaalset määrust.

Ütlesime, et ei ole lõplikult selge, kas kloonitud liha on täiesti ohutu. Seda toetab asjaolu, et seni on üksnes teostatud eri materjalide võrdlusi – teisisõnu kloonimata loomadelt saadud liha ja kloonitud loomadelt saadud liha võrdlusi. Seega ei ole meil veel piisavaid tõendusmaterjale, nagu on öelnud ka Euroopa Toiduohutusamet (EFSA). Me peame tegema veel katseid ja ootama tulemusi.

Mainisime aga ka selle küsimuse teist aspekti, mis puudutab eetilist mõõdet ja loomade heaolu. Ei ole korrektne öelda, et meil ei ole selles valdkonnas õigusi. Lissaboni lepingus käsitletakse loomade heaolu küsimust ja me võime tsiteerida seda lepingut seadusrikkumiste korral või juhul, kui loomasid pannakse pidevalt riski alla. Loomulikult peame seda selgitama ja hankima vastavaid tõendusmaterjale, kui me soovime kõneleda keelu poolt. Ma usun, et see on vajalik.

Kui lähete selvekauplusesse ja vaatate veiseliha, ei ole teil võimalik tõestada, et märgistusel öeldu on tõene. See tähendab, et on võimalik lisada märgistusele andmeid, mis viitavad sellele, et liha on kloonitud. Meil on olemas loomade register, mis võimaldab meil näha, kust loom pärineb, ilma et see oleks märgistatud. Me võime jälgida kõiki andmeid kuni looma eellasteni välja. Seetõttu on meil olemas vahendid, et selgeks teha, kas liha pärineb kloonitud loomalt või kloonimata loomalt. Nagu öeldakse, inimene võib kaduda, kuid loom mitte, sest kõik tema andmed on talletatud.

Meil on vahendid ja me peaksime neid kasutama, kui me otsustame lubada kloonitud liha müüki. On võimalik selgeks teha, kas liha on kloonitud või mitte, kuid me peame täiustama jälgitavust ja ranget märgistust tarbijate huvides. Lisaks ei tohi te unustada loomade heaolu küsimust. Meie arvates on see väga- väga oluline.

Linda McAvan (S&D). – Austatud juhataja! Ma sooviksin, et John Dalli selgitaks täpselt, mida meile novembris esitada kavatsed. Ta räägib raportist, kuid me oleme kuulnud hoopis seaduselüngast, kus põllumajandustootjad on pandud võimatusse olukorda, sest puudub selgus selle kohta, mida tegelikult olemasolevad õigusaktid praegu tähendavad. Me soovime enamat kui novembri arutelu ja raportit. Isegi kui komisjon esitab uusi ettepanekuid, võib kuluda 18 kuud, enne kui me saame uue seaduse.

Vahepeal, enne uut seadust ja uut selgust, soovitaksin ma tugevalt, et kehtestaksime moratooriumi kloonitud loomadest saadud toiduainetele. Ma soovin korrata kolleegi Schnellhardti just öeldut komisjoni väite kohta, et me ei saa õigusaktides käsitleda eetilisi küsimusi. See ei ole õigel Lissaboni lepingus on säte, milles märgitakse, et kogu ELi poliitika peab võtma arvesse loomade heaolu. Ma sooviksin teada, kas volinik on lugenud eetika Euroopa tööühma aruannet. Nende kolleegide jaoks, kes ei tea mis see on, ütlen: see on president Barroso loodud tööühm, mis käsitleb ELi poliitika eetilisi aspekte. Raportis märgitakse selgelt, et kloonimise ja toidu tõttu põhjustatud loomade kannatuste pärast tuntakse suurt muret. Selles märgitakse veel, et on vaja täiendavaid uuringuid kloonitud loomade ja nende järglaste pikaajalise heaolu kohta.

Bioloogiline mitmekesisus on veel üks probleem, mida volinik ei ole maininud. Kui on loomakarju, mis kõik pärinevad samast kloonimis perekonnast, võib see raporti kohaselt tekitada suuri probleeme ristamisega ja toiduvarustusahela suuremat haavatavust. Selles märgitakse ka probleemi, mis tekib seetõttu, et kloonitud liha põhjustab lihatarbimise suurenemist, millel on tõsised keskkonnatagajärjed. Eetikakomitee, s.o komisjoni enda eetikakomitee, järeldus on, et meil on vaja avalikumat arutelu, enne kui lubame kloonitud loomadest saadud toitu turule.

Lugupeetud volinik! Me vajame seda arutelu. Meil on vaja, et te lõpetaksite nüüd, ei paneks põllumajandustootjaid sellesse võimatusse olukorda ja muudaksite seaduse selgemaks. Me ei saa seda oodata kaks või kolm aastat. Te peate praegu moratooriumi kehtestamisega kiirustama ja seejärel korraldama arutelu vastavate õigusaktide kohta.

Martin Häusling (Verts/ALE). – (DE) Austatud juhataja! Lugupeetud John Dalli! Head parlamendiliikmed! Ma olin väga üllatunud selle üle, mida te ütlesite, kolleeg Dalli. Te käitusite, nagu poleks midagi juhtunud. Juulis võttis parlament väga selge seisukoha ja kutsus teid üles moratooriumi kehtestama. Alates sellest ajast ei ole mitte midagi tehtud. Me nõudsim e õigusaktide eelnõude koostamist ja ka seda ei ole juhtunud. Minu maikuus esitatud küsimus, milles me pärisime, mitu kloonitud looma ja kloonitud loomade järglast on süsteemis, tegi väga selgeks, et te olete täiesti abitu. Oma vastuses ütlesite, et me ei tea, me ei saa mitte midagi öelda selle kohta ja meil pole aimugi. Teisisõnu te ei tea, mis toimub, kuid käitute nii, nagu meil oleks võimalik oodata kuni novembrini, mil esitate oma raporti. See ei ole aga küllalt hea. Me oleme kutsunud teid üles tegutsema, kuid seni ei ole te mitte midagi teinud.

See, mida kolleeg Leinen ütles, ei ole tõsi. Parlament on väga selgelt pooldanud moratooriumi teise põlvkonna suhtes. Me ei saa seda lihtsalt eitada. Me peame tegema väga selgeks, et ka see on probleem, sest kõik uuringud näitavad, et seda tehnoloogiat ei ole piisavalt katsetatud. Pooleli ei ole ühtegi pikaajalist uurimust. Seni juhtunu valguses saab selgeks, et loomade kloonimisel rikutakse oluliselt loomade heaolu käsitlevaid õigusakte, sealhulgas ka Euroopa Liidu õigusakte. Asjaolu, et ainult 15% loomadest jäävad ellu ja on ellujäämisvõimelised, on ELi loomade heaolu direktiivi selge rikkumine. ELis

kehtib ettevaatuse põhimõtte ja me peame seda tõsiselt võtma. Seni, kuni on riske tervisele ja tehnoloogia ei ole täielikult välja arendatud, ei tohi me sellega eksperimenteerida.

Avalikkus on selgelt vastu kloonimisele toiduainete tootmiseks. Euroopa inimesed ei oota kloonitud liha tootmist, samuti ei oota seda põllumajandustootjad. Vastupidi – avalikkus suhtub sellesse väga kriitiliselt ja lõppude lõpuks ei tohi me panna tarbijate kriitilist teadlikkust riski alla. Avalikkus ootab meilt palju enam. Meilt oodatakse, et käsitleksime seda teemat väga hoolikalt ja mitte ei ütleks lihtsalt, et see on uus, uuenduslik tehnoloogia ning me jätkame ja kasutame seda. Me peame suhtuma uude tehnoloogiasse väga kriitiliselt, kuid ma kahtlustan, et komisjon ei ole seda valmis tegema. Nagu muudiski valdkondades, on komisjonil vankumatu usk progressi. Me peaksime aga küsima, kas me oleme õigel teel? Kas me tegutseme tarbijate ja põllumajandustootjate huvides? Minu arvates mitte! Seetõttu peaksite tegelema tõsiselt moratooriumi kehtestamisega ja mõnede õigusaktide projektide koostamisega, sest just seda me ootame. Šotimaal juhtunu heitis valgust komisjoni suutmatusele tegutseda ja tõendas, kui vähe ta tegelikult seda laadi juhtumite korral midagi ette võtab. Mitte midagi ei võetud ette.

Pöördudes kaubandusküsimuste juurde tagasi, me oleme Euroopa Liidus kõnelenud väga selgelt hormoonide kasutamise vastu. Me oleme jäänud oma seisukohale kindlaks ja me saame seda teha ka teiste küsimuste puhul. See ei tähenda, et me seaks end riski alla ja oleksime sunnitud aktsepteerima kaubanduspiiranguid.

Jaroslav Paška (EFD). – (SK) Euroopa Parlament arutas loomade kloonimist toiduallika kindlustamiseks juba 2008. aasta septembris. Sellel hääletusel nõudsid parlamendiliikmed toiduainete töötlemiseks määratud loomade kloonimise täielikku keelustamist ning lisaks ka keeldu kloonitud loomade impordile ja kloonitud loomadest toodetele ning võeti vastu resolutsioon.

Resolutsiooni vastu võetud tekstis arvestati paljude Euroopa spetsialistide muresid, iseäranis terviseohtude pärast, mis seonduvad kloonitud loomade kasutamisega toiduainetetööstuses. Kloonimine tekitab tõsiseid probleeme viletsa tervise esinemissageduse ja iseäranis kloonitud loomade suremuse tõttu varases eas.

Maailma Loomatervise Organisatsiooni teaduslikud ja tehnilised leiud viitavad, et ainult 6% kloonitud embrüotest saavad terved pika eluaega kloonid. See on tingitud peamiselt asjaolust, et kloonil on algusest peale lähteisendi geneetiline iga. Seetõttu, kui lähteisend on 7aastane lehm, on kloon vasikas, kelle geenid on algusest seitse aastat vanad. Kloonimine kahjustab ka indiviidi genoomi, mis siis teeb klooni haigustele ja parasiitidele vastuvõtlikumaks.

Kloonimise probleemid puudutavad mitte ainult muidugi loomade tervist ja korralike elamistingimusi, vaid ka tarbijate usaldust toidu vastu, mis taolistest allikatest pärit võib olla. Ehkki Ameerika Ühendriikide toidu ja ravimite amet (FDA) väidab, et kloonitud loomadest, sigadest, lammastest, kariloomadest ja nende järeltulijatest pärit liha- ja piimatooted on nende arvates sama usaldusväärsed kui praegusel moel kasvatatud loomadest toodetud tooted, ei peaks ma arukaks, lugupeetud volinik, et üksnes ärilistel põhjustel avataks üks taoliste toodetele ja ohustataks Euroopa üldsust põhjendamatult kloonitud loomadest ja nende järeltulijatest pärit toodete toiduahelasse sattumise tagajärgedega.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Austatud juhataja! On kaheldamatult tõestatud, et kloonitud loomadelt pärit liha toomine turule kätkeb iseäranis suurenenud ohte inimtervisele, kuna

kloonitud loomad ja nende järglased on vastuvõtlikumad paljudele haigustele. Seetõttu peab laiendama praegust kloonitud loomadest toodete keeldu nende järglastele. Võime ka esitada selleks eetilisi põhjuseid ja tuua mängu loomade heaolust tulenevaid argumente.

Lisaks sellele on oluline, et tagaksime võimalikult pea, et tarbijaile antaks kõikehõlmavat teavet nende ostetava liha päritolu kohta. Tarbijail peab olema võimalus valida mitte osta konkreetseid tooteid. Eelkõige peame veenduma, et inimesi seda liiki toodetega ei petetaks.

Nagu äsja kuulsime, on kloonitud loomade järglastest pärit tooted sattunud Ühendkuningriigis toiduahelasse. On võimalik, et Ühendkuningriigi juhtum ei ole aga ainulaadne. Kahjuks on tõenäoline, et Euroopa riikide kodanikud söövad kloonitud liha enda teadmata. See ei ole vastuvõetav!

Renate Sommer (PPE). – (DE) Austatud juhataja! Lugupeetud John Dalli! Olen vägagi rohelise tehnogeneetika poolt, kuid kloonimine on midagi hoopis muud. Neid kahte asja ei saa võrrelda. Kloonimine kätkeb loomade julma kohtlemist, nagu paljud kaasparlamendiliikmed juba öelnud on. Arutelul, mis meil enne suvevaheaega oli, selgitasin, et ainult murdosa loomakloonidest on ellujäämisvõimelised. Paljud neist, kes alguses ellu ei jää, surevad hiljem väga noorelt suurte piinadega. Neil on väärenenud jäsemed ja elundid. Neil on nõrgenenud immuunsussüsteem ja nad on haigustele vastuvõtlikud. See lõppeb valu, kannatuste ja piinarikka surmaga. Kas suudame selle eest vastutada? Kui tõesti oleme tegelikult loomade heaolu poolt, siis kas peaksime seda liiki meetodeid toetama? Ei, me ei peaks. Just seepärast otsustasime juulis, et me ei tahtnud kloonitud liha ega kloonitud loomadest tooteid. Tegemist on järjekindla lähenemisviisiga.

On tõsi, et teame, et kloonitud loomadest ja nende järglastest tooted ei tekita tõenäoliselt inimtervisele kahju. Mina isiklikult arvan, et need on inimtarbimiseks sobilikud, kuid tavameetoditel toodetud lihast puudust ei ole. Miks peaksime siis kloone kasutama? Loomade julm kohtlemine on täielikult tarbetu. Eurooplased ei soovi ei seda ega selliseid tooteid. Meil ei ole neid tarvis. Kloonitud liha kasutuselevõtuks Euroopa Liidus ei ole argumenti.

Just seepärast soovime selget eeskirja, mis kohalduks konkreetselt kloonitud loomadele ja nende järglastele. Soovin näha kloonimise ja kloonitud toodete keelustamist Euroopa Liidus ning usun, et suudame selle läbi lükata. Loomulikult peab see kohalduma imporditavaale. Soovin kindel olla, et mind salaja kloonitud lihaga ei peteta vaid seepärast, et see on märgistamata, nagu äsja Šotimaal juhtus. Arvan, et ei ole võimalik pidevalt jälgida, kust liha pärit on. See võib olla võimalik veiseliha puhul. Toodetud sealiha koguse tõttu ei ole ega võimalik määrata, kas konkreetse sea eellaste seas on kloonitud loom.

Tegemist on fundamentaalse eetilise küsimusega. Teised parlamendiliikmed on öelnud, et peame tegelema eetiliste küsimustega, sest meie vastutame nende eest. See on mõistagi loomade heaolu küsimus, kuid see puudutab ka teist küsimust. Kogemused näitavad, et – ja ma olen kariloomakasvataja, olen teemat uurinud – paljundusmeetodid, mis on osutunud toimivaks kariloomade kasvatamisel, leiavad lõpuks tee inimmeditsiini. Seetõttu peame endilt täna küsima, kas soovime ja tahame nõustuda inimeste kloonimisega võib-olla mitte nii kauges tulevikus. Ma ei taha ega suuda! Isegi siis, kui minust tehtaks tagavaraks kloon, mis saaks tulevikus mu enda tarbeks eluliselt olulise elundi doonor olla, ei tahaks ma seda. Minu arvates ei ole tegemist liialdatud õuduslooga. Arvan, et see oleks juba lähitulevikus võimalik, kui kloonimist lubaksime.

Seetõttu on kiiresti tarvis keeldu mitte ainult kloonimisele, vaid ka kloonitud loomadele ja nende järglastele terves ELis. Ma ei karda Maaailma Kaubandusorganisatsiooni. Suudame selle läbi suruda. Atlandi-ülesest suhtest hoolimata ei pea me kõike USA järgi tegema.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Lugupeetud volinik! Läänud aasta jooksul, teie volinikuks saamisest saadik, olen õppinud teid tundma inimesena, kes kaitseb Euroopa tarbijate tervist ja Euroopa kodanikke. Nii Linda McAvan kui ka Renate Sommer, kes võtsid sõna enne mind, ja lisaks kaasparlamendiliige Capoulas Santos tegid sellest juttu. Argumendid on esitatud. Oleme kuulnud tervishoiuargumente, et ehkki USAs on teostatud uuringuid, sooviksime objektiivseid Euroopa uuringuid, mida ei oleks mõjutanud Ameerika huvirühmad, mis tegelikult tõestaks, et need tooted ei ole tervistkahjustavad. Isegi aga, kui see nii on, ja nad ei ole tervistkahjustavad, saab teadusuuringutega jätkata. Olen aga kuulnud räägitavat, et uuringute jätkamiseks ei ole põhjust. Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni täisliikmena arvan, et mitte midagi Euroopa põllumajanduses ei õigusta poeriüleil kloonitud toiduaineid.

Väidetud on ka, et süsteemis on lünki, ja nõustun sellega täielikult. Meenub hiljutine näide, kui võtsin teiega ühendust Maroko puu- ja köögivilja asjus. See näitab, et meil on tarvis kaitsta oma turge ka impordi eest. Nii Linda McAvan kui teised on tõstatanud loomade heoluga seotud küsimusi ning nõustun täielikult eelmiste sõnavõtjatega, et teadust seisma panna ei saa. Peame kuskile piiri tõmbama ja kloonimist piirama, sest ei mina ega mu assistendid ei soovi oma klooni otsa sattuda. See on eetilisel õigustamatu ja kutsume komisjoni üles kuulutama välja moratooriumi.

Françoise Grossetête (PPE). – (FR) Austatud juhataja! Arutelu, mis meil täna õhtul on, näitab selgesti, kui delikaatne küsimus on. Arutasime seda hiljuti, arutame seda ikka veel täna õhtul ja arutame seda veel kord, kui küsimuses oma teatise esitate, lugupeetud volinik. Arvan aga, et rakendada tuleks väga jõulist lähenemist, kui käsil on niivõrd tundlik küsimus nagu kloonitud loomadest tooted toiduahelas.

Olen kuulnud paljugi öeldavat terviseohtude kohta. Sooviksin juhtida tähelepanu, et seisukoht rajaneb Euroopa Toiduohutusameti seisukohal, milles öeldakse, et hetkel ei ole mingit märki sellest, et kloonitud loomadest või nende järglastest tuletatud tooted kujutaksid uusi või täiendavaid tervise- või keskkonnaohte võrreldes traditsiooniliselt kasvatatavate loomadega.

Seetõttu peame olema pigem ettevaatlikud. Ärme poolda automaatselt üht või teist leeri, enne kui meile on esitatud tõesti kõik teaduslikud faktid. Me ei tohiks asuda tõrjuvale seisukohale või – veel hullem – jäigale seisukohale küsimuses, mis on niivõrd keerukas – nagu on selgelt näidanud meie arutelud – ja mis väärrib põhjalikku tutvumist, iseäranis mis puudutab rahvusvahelisi kaubanduseeskirju.

Lugupeetud volinik, teil oli tegelikult õigus, kui ütlesite, et Euroopas on oht piiratud. Meil on traditsiooniline kariloomamajandus, mis on kaheldamatult piisav. Mis juhtub aga, kui põllumajandusettevõtjad impordivad seemnevedelikku, mis võib olla pärit USAst või hangitud kloonitud loomadelt? Ka siin vajame igat võimalikku ettevaatusabinõu veendumaks, et Maaailma Kaubandusorganisatsiooni eeskirju täidetakse ja et ei ole võimalusi ebaausa konkurentsi tingimuste loomiseks. Meie põllumajandusettevõtjad ootavad taolisi vastuseid ja lõppkokkuvõttes on just neil praegu raske.

Nõustun kaasparlamendiliikmetega, kui nad meile räägivad, et tarbijad ei soovi kindlasti tarbida sellistelt loomadelt saadud liha. Mul ei ole aga kahtlustki, mis puutub John Dalli

soovi heita küsimusele valgust ja vastata arvukatele küsimustele, mis on täna jätkuvalt vastamata. Mul on juba täielik usaldus selle vastu, mida John Dalli meile öelda võib ja ootan ta raportit.

ELi tarbijad peavad teadma, mida nad söövad, ja jälgitavus on ülioluline. Kui aga soovime seda tagada, on meil tarvis ranget teaduslikku analüüsi, mis võimaldaks meil rakendada meetmeid informeeritult, nii et leiaksime sobiva lahenduse kloonitud loomadelt ja nende järglastelt pärit toidu toiduahelasse toomise küsimusele.

Just seepärast ootan John Dalli novembriks kavandatud teatist enne oma otsuse tegemist.

Daciana Octavia Sârbu (S&D). – (RO) Tundsin hiljuti muret uudiste üle, et Põhja-Ameerikast pärit kloonitud loomadest tooted on sattunud Euroopa toiduahelasse.

Euroopa Parlament on väljendanud enam kui ühel korral seisukohta, et need toiduained tuleks keelustada mitmetel põhjustel, mis tuginevad eetilistel ja keskkonnaga seotud kaalutlustel. Jätkame jõulise ühise seisukoha hoidmist asjas, ajal kui peetakse läbirääkimisi uuendtoiduainete õigusnormide teemal.

Euroopa Toiduohutusameti ja eetika Euroopa tööühma tõendid osutavad, et on tõsiseid tervisehäireid, mis puudutavad nii kloonitud loomi kui ka nende surrogaatemasid.

Keskkonna kaitsmise seisukohast võib samal ajal olla lihatarbimise tõusu mõju laastav ja kloonitud loomade arvukus mõjutaks looduslikku bioloogilist mitmekesisust, suurendades seeläbi loomade kaitsetust epideemiade ees ja ohustades toiduainete ohutust.

Oleme juba kuulnud kaubanduse ja Maailma Kaubandusorganisatsiooni õigusnormidega seonduvaid argumente. Meile öeldakse, et me ei saa keelustada nende toiduainete toomist Euroopa Liitu, rikkumata WTO kehtestatud kohustusi. Euroopa Liit on aga otsustanud peatada teatud toodete toomise turule, kui on esinenud kahtlusi tarbijatele kasulikkuses või muresid, et tarbijaid eksitatakse. Kaalume taolise keelu rakendamise kõiki juriidilisi võimalusi.

Lisaks, vaadates olukorda tervikuna, peaksime nõudma, et WTO õigusnormides võetaks arvesse sarnaseid eetilisi ja keskkonnakaitse kaalutlusi.

On tõsiseid argumente kloonitud loomadest tuletatud toiduainete vastu. Teisest küljest ei ole selget tõestust kasu kohta, mida nad pakuvad. On aeg, et komisjon pakuks probleemile välja konkreetse lahenduse, mis arvestaks ka meie, Euroopa kodanikke esindava foorumi seisukohta. Me ei saa lubada eksperimente, mis ohustavad kodanike tervist või keskkonda.

Anne Delvaux (PPE). – (FR) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik! Küsimus tekitab minus tõsiseid kahtlusi.

Ühest küljest propageerime meie – EL – toiduainete suuremat läbipaistvust tarbijate seisukohast, püüdes rajada süsteemi liha jälgimiseks põllumajandusettevõttest söögilauani ning kehtestada nõnda väga rangeid karjakasvatuse ja tapanõudmisi karjakasvatajatele ning teatud juhtimismehhanisme toidu päritolu ja kvaliteedi tagamiseks, kui see on võimalik. Teisest küljest saime aga sel suvel teada, et Briti tarbijad sõid teadmatult kloonitud loomaliha. Minu kodumaal Belgias on isegi võimalus, et tarbitud on kolmanda põlvkonna liha, mis ei olevat üldsegi kloonitud liha. Kas see ongi lõppkokkuvõttes see, mida mõtleme, rääkides nn jälgitavusest?

Lubage mul vaadata seda ka läbi väikese huumoriprisma: mis minusse puutub, siis mina ei taha oma taldrikule kloonitud Burgundia pada ega geneetiliselt muundatud porgandeid!

Ja seda eriti, kui ma ise ei ole otsustanud neid süüa. See näib olevat valdav arvamus terves ELis, kuna kõik loomade toiduks kloonimise küsimuses teostatud Eurobaromeetri küsitlused kinnitavad ikka ja jälle Euroopa kodanike väga selget vastuseisu.

Esimene argument, mida soovin esitada kloonitud loomadest toodete toiduahelasse lülitamise vastu, on see, et me ei saa ühest küljest nõuda, et tarbijaile antaks suuremat vastutust, ja tahta, et nad oleks paremini informeeritud sellest, mida söövad, ning teisalt eirata nende soovi mitte süüa kloonitud liha.

Mu teine argument on seotud tervisega. On tõsi, et mitte ükski teaduslik uurimus pole tõestanud võimalikku negatiivset mõju kloonitud liha, kloonitud looma järglaste liha või isegi kloonitud looma piima tarbimisel. Midagi ei ole tõestatud ja siia alla käib seda liiki tarbimise ohutus pikas perspektiivis. Seetõttu arvan, et rakendada tuleks ikkagi ettevaatuse põhimõtet.

Minu kolmas ja viimane argument on eetiline ja selle tõstatasite ise oma sõnavõtu alguses. EL soovib olla loomakaitse esirinnas. Täna pärastlõunal hääletas parlament uuesti loomadega eksperimenteerimise piiramise vastu, et viia loomadele tekitatud valu ja kannatused miinimumini. Ei saa aga salata tõsiasi, et kloonimine põhjustab loomadele kannatusi. Piisab vaid, kui meenutada Dollyt ja Euroopa Toiduohutusameti teaduslikku seisukohta 2008. aasta juulist, milles seisab, et paljude kloonitud loomade tervis ja heaolu on osutunud negatiivselt mõjutatuks, sageli tõsiselt ja fataalsete tagajärgedega.

Linda McAvan viitas samuti teaduse ja uute tehnoloogiate eetika Euroopa töörühma arvamusel, milles kaheldi, kas loomade kloonimine toiduks on eetiliselt põhjustatud, iseäranis kui seda ei ole võimalik põhjendada toidu mitmekesisustamisega. Hoopis vastupidi: on põhjust karta, et kloonitud loomadest toidu propageerimine mõjub kaudselt geneetilisele mitmekesisusele tingituna piiratud loomade ülemäärasest kasutamisest aretamiskavades. Just see on juhtunud teistes toiduainetesektorites: näiteks kadusid ära mitme tomatiliigid. 1900. aastal oli meil 7000 liiki; tänaseks on järel ainult 150, millest 70 on kaubastatavad, ja paljud neist on geneetiliselt muundatud.

Kas see on soovitud edasimine? Just seda peaksime endilt küsima!

Kriton Arsenis (S&D). – (EL) Lugupeetud volinik! Mulle tõesti ei meenu, et siin istungisaalis oleks mõne muu arutelu ajal taoline üksmeel olnud. Miks see nii on? Väga lihtsal põhjusel – Euroopa Liidu kodanike seas on täielik üksmeel, täielik üksmeel kloonitud toodete suhtes. Teie ja mu auväärt sõbrad kõnelesite Maailma Kaubandusorganisatsiooni ohust. Tegemist on argumendiga, mida oleme kuulnud istungisaalis üha uuesti – poliitilise argumendiga

Komisjon ja selle õigusnõunikud ei tohiks aga selliseid hirne esile tõstma, vaid peaksid uurima, kuidas saaksime saavutada täiskogu taotletavat moratooriumi ilma taoliste probleemideta. Peame tõesti otsustama, mis on olulisem: Maailma Kaubandusorganisatsioon või Lissaboni leping, kus võetakse kasutusele ettevaatuse põhimõte, kus sätestatakse keeld toote liikumisele Euroopa turul, kui teaduslikud andmed ei ole piisavalt selged, et tagada ohutu kauplemine. Ja me ei tea täpselt, mis kehtib kloonitud toodetele.

Seetõttu on meil seda moratooriumi tarvis, sest nagu kõik meist siin istungisaalis nõustuvad, ei saa me Euroopa kodanike tervisega eksperimenteerida.

Seán Kelly (PPE). – Austatud juhataja! Mina isiklikult ei ole üldse veendunud kloonitud loomade vajalikkuses, moraalsuses, ohutuses või jälgitavuses.

Mis puudutab vajadust, siis oleme aastaid püüdnud ergutada ulatuslikku, mitte intensiivset tootmist ja on piisavalt mooduseid, et tagada looduslik paljunemine, ning muid mooduseid, et tagada vajaduse korral loomade populatsiooni kasv. Mis puutub moraalsusse, nagu kolleeg Sommer ütles: kui on moraalselt vastuvõetav loomi kloonida, siis on vaid aja küsimus, kuni on moraalselt vastuvõetav kloonida inimesi. Meil on maailmas ilma kloonimatagi küllalt kiiksuga tegelasi!

Bart Staes mainis ohutust ja olen temaga nõus. Kuidas saame ühemõisteliselt nüüd öelda, et kloonitud loomade järglased on inimestele ohutud tarbida? Ma arvan, et ei saa. Nagu Anne Delvaux ütles, on jälgitavuse küsimuses üks meie suurtest saavutustest Euroopa Liidus see, et saame jälgida toitu tallist lauani. Mida me nüüd siis teeme? Tagame, et saame seda jälgida kloonist koduni? Minu arvates ei tohiks me seda teha. Meie eesmärk peaks olema kloonimise elimineerimine, mitte sellele kaasaaitamine.

Elisabeth Köstinger (PPE). – (DE) Austatud juhataja! Lugupeetud John Dalli! Esimene kloonitud liha juhtum, mis jõudis selvehallidesse, leidis aset Ühendkuningriigis. See pälvis meedias intensiivset kajastamist ja on põhjustanud ühest küljest tarbijate seas kindlustust ja teisest küljest põhjendamatuid süüdistusi. Kuna Ühendkuningriigi toidustandardi amet ei suutnud selgitust pakkuda, süüdistati selles kohe põllumajandusettevõtjate harjumusi andmete esitamisel.

John Dalli, viivituste tulemusi ELi õigusloome korras ei tohi panna süüks põllumajandusettevõtjatele. Senini on Euroopas luba vaja läinud ainult kloonitud loomadest, kuid mitte nende järglastest toodetele. Euroopa Parlament avaldas uuendtoidu määruses selgelt oma arvamust. Ettevaatuse põhimõtet peab iseäranis toidu puhul kohaldama.

Eetilistest kaalutlustest olenemata ei ole meil tarvis liha kloonitud loomadelt toiduainete tarne julgeoleku pärast. Kloonitud loomade käsitlemise kohta on ilmselt tõsiseid institutsioonidevahelisi arvamuste erinevusi. Seetõttu peame kutsuma komisjoni üles saavutama kiiresti kokkulepet tarbijate ja tootjate pärast ning rakendama vastavaid meetmeid.

Karin Kadenbach (S&D). – (DE) Austatud juhataja! Lugupeetud John Dalli! Teaduslikud andmed moodustavad poliitilise otsustamise aluse. Minu arvates aga vädiksime poliitilist vastutust, kui teaduslik järeldus, et midagi on teostatav, peaks tähendama, et peame seda tegema. Minu ülesanne ei ole teha seda, mis on tehniliselt teostatav, vaid esindada valijate huve. Nende valdav enamus, ja see kehtib terve ELi kohta, ei taha taldrikuile kloonitud raha.

Tegemist pole pelgalt küsimusega tõsiasja kohta, et inimtervisele kahju ei põhjustata. Linnukombinaatidest pärit munad ei kujuta ohtu inimtervisele, kuid sellest hoolimata on EL praegusel juhul tegutsenud kiiresti ja tulemuslikult. Eeldan sama liiki tegutsemist kloonitud, sealhulgas teise põlvkonna loomadelt pärit liha ja lihatoodete puhul.

Loomade heaolu ja eetilised kaalutlused osutavad mõlemad selgelt kloonitud liha vastu. Näeme, mida tervishoiuvaldkonna teadlastel tulevikus öelda on. Meil on tarvis moratooriumi, mis hõlmaks ka teise põlvkonna loomadelt pärit tooteid. Peame kloonitud loomadest toodetele ütleva selge ei.

Jarosław Kalinowski (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Võimalikult kõrgete toiduainete tootmise standardite hoidmine liidus tähendab, et suudame tagada toodete kvaliteedi ja täita tarbijate ootusi. Teadusuuringute tulemused, mis on täna olemas, näitavad, et kvaliteedi mõttes ei erine kloonitud loomade liha kuidagi traditsioonilist toodetud loomade lihast.

Sellest hoolimata on kloonimise küsimus ja taoliste tehnoloogiate kasutamine toiduainete tootmises väga tõsised probleemid. Arvestades, et meie käsutuses on nüüdisaegsed toiduainete tootmise võtted, siis kas meil on kloonimist appi vaja? Seetõttu on põllumajandustootjate, toiduainete tootjate ja tarbijate huvides, et neid asju reguleeritaks, mitte ainult selleks, et need ei kujutaks ohtu toidujulgeolekule, tarbijate tervisele või Euroopa põllumajanduse konkurentsivõimele. Eetilised ja moraalsed dilemmad, mis tekivad, kui ühinenud Euroopa kodanikud on silmitsi kloonitud loomadelt päritud lihast valmistatud toidukordadega, tuleks arvesse võtta.

Peter Jahr (PPE). – (DE) Austatud juhataja! Olen märkinud üles neli põhjust, miks olla kloonitud liha vastu, kuid kõiki neist me teaduslikult lahendada ei saa.

Esimene põhjus on, et Euroopa Liidu inimesed ei taha süüa kloonitud loomade liha. See kehtib ka kloonitud loomade järglastest toodetele. Teiseks ei ole veel jõutud järelduseni, kas kloonitud liha söömine kujutab ohtu inimestervisele. Kolmandaks on tõestatud, et loomade kloonimine kahjustab ka loomade tervist. Neljandaks tuleks olla vastu loomade kloonimisele toidu tootmiseks eetilistel põhjustel.

Seetõttu peame olema jõuliselt vastu toidu tootmise otstarbel loomade kloonimise ja kloonitud liha kasutamise praktikale. Peame nüüd panema võimalikult kiiresti paika kloonitud liha reguleerimise õigunormid. Just seda ootavad meilt eurooplased. Absoluutse miinimumina peab kloonitud liha selgelt märgistama.

João Ferreira (GUE/NGL). – (PT) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik! Kloonitud loomadest toodete loata, tuvastamata ja märkamatu sisenemine toiduahelasse ei saa jätta muret tekitamata. See on iseäranis murettekitav, arvestades, et tõsiasi köitis meie tähelepanu vaid mõned nädalad pärast parlamendi järjekordset hääletust nende toodete ELi turuletoomise keelustamise poolt. Hetkel näib see meile õige ja sobiv ettevaatusabinõu.

ELi meetmed selles vallas peaks juhinduma eelkõige soovist kaitsta üldsuse huvi, säilitada inimestervise kaitse kõrgel tasemel ja tagada toidu- ja keskkonna julgeolek loomade heaolu edendamise teel. Need väärtused tuleks seada teistest ettepoole. Kui nende toodete turundamist tulevikus lubatakse, on tarvis austada ka läbipaistvuse, teabe ja tarbijate valiku põhimõtteid. Kahjuks ei ole see täna nii, näiteks toidu puhul, mis koosneb osaliselt geneetiliselt muundatud organismidest või loomadest, kellele neid organisme on toidetud.

Anna Záborská (PPE). – (SK) Täna hommikul oli meil ulatuslik arutelu loomade kaitse teemal, mida kasutatakse teaduslikel otstarvetel eksperimentideks, mis võivad aidata inimesi vaevavate tõsiste haiguste ravi avastamisel. Parlamendiliikmete enamus, suur enamus, lükkas tagasi loomade kannatused, keda kasutatakse sellisteks otstarveteks. Samal ajal on selge, et kloonimine tekitab loomadele tõsiseid kannatusi. Üle 95% kloonimiskatsetest äpardub. Esineb tõsiseid haigusi ja füsioloogilisi puudeid ning need loomad surevad varakult. Enamik tarbijaist on toiduahelas oleva taolise liha vastu.

Nagu ütles kolleeg Sommer, on tegemist veel ühe tõsise probleemiga. Loomade kloonimise teel paljunemise areng avab ukse loomade paljunemisele kloonimise teel. Seda ei luba ei loomuõigus ega Lissaboni leping. Sooviksin küsida, kas keegi sooviks nüüd selles suhtes Lissaboni lepingut muuta. Lugupeetud volinik! Euroopa Komisjoni seisukoht peab olema selge.

John Dalli, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Mind ei üllata, et küsimus on tõmmanud endale nii palju tähelepanu ja arutelu ning tänan teid kõiki seisukohti avaldamist. Tõstatatud

momendid näitavad vajadust küsimuste sügava mõistmise järele, nii et saaksime teha informeeritud ja proportsionaalseid otsuseid.

Nagu ütlesin avasõnavõttus, plaanib komisjon võtta aasta lõpu poole vastu kõikehõlmava raporti, kus kirjeldatakse põhiküsimusi, mis kloonimisarutelu toidavad. Loodan, et see toob selgust sellesse keerukasse küsimusse ja osutub kasulikuks järgnevate institutsionaalsete arutelude alusena.

Rõhutan, et olukorra täiustamine on saavutatav ainult kõikide ELi institutsioonide vahelise konsensuse kaudu. See arutelu on toimunud alates 2008. aasta jaanuarist ja ootan huviga, kuidas teeme koos edusamme küsimuses, mille lõppeesmärk on leppida kokku, kuidas praktiliselt edasi liikuda nii, et see meid lähiaastail aitaks.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Elena Oana Antonescu (PPE), kirjalikult. – (RO) Oleme Euroopa Parlamendis juba maininud eetilisi, meditsiinilisi või majanduslikke argumente kloonitud loomadest tuletatud toidu söömise vastu ja need kehtivad sama palju kui kunagi. On veel üks argument, mis on vähemalt sama oluline: Euroopa kodanikud ei taha oma taldrikuile kloonitud tooteid. Nad on vastu mõttele anda lastele toitu, mis on pärit geneetilisest laborikatsetest. Küsimuse kohta 2008. aastal teostatud Eurobaromeetri küsitlus näitab, et enamik eurooplasi on loomade kloonimise vastu, eriti toiduainete tootmise otstarbel. 84% vastajatest on seisukohal, et meil ei ole toiduainete tootmises kloonitud loomade kasutamiseks piisavalt kogemusi, et teaksime, kuidas avaldaks see pikas perspektiivis tervisele ja toiduohutusele mõju. 75% protsenti arvab, et toidu kloonimine tarbimiseks on vastuvõetamatu eetilistel põhjustel. Tegemist on oluliste suhtarvudega, mis edastavad väga selget sõnumit. Inimesed ei taha süüa kloonimisega hangitud tooteid. Nad ei usalda seda ega nõustu selliste meetoditega. Peame täiendama ja täiustama ELi õigusakte nii, et kunagi ei oleks enam võimalust avaldada survet või hiilida mööda põhimõtetest või otsustest, millesse usume.

Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė (PPE), kirjalikult . – (LT) Uute tehnoloogiate kasutamise reguleerimine toiduainete tootmisel on teretulnud samm edasi. Uuendusi ergutades ei tohi me aga unustada ka ohte. Üks neist on kloonitud loomade, nende järglaste ja kloonitud loomadelt hangitud toodete turundamine. Seni on küsimus põhjustanud mitmesuguseid märkimisväärseid probleeme. Nende hulka kuuluvad loomade heaolu nõudmised, mis põhinevad Lissaboni lepingul, tarbijate õigusel olla teadlikud tarbitavate toodete päritolust ja eetilistel küsimustel. Seni on meil igas valdkonnas rohkem küsimusi kui vastuseid. Seega enne, kui Euroopa Liidu institutsioonide arutelud kloonitud loomade üle koguvad hoogu, peame vaatama hoolikalt nende loomade, järglaste ja toodete turundamist.

17. ELi kartulitärklise sektor pärast 2012. aastat (arutelu)

Juhataja. –Järgmine päevakorrapunkt on arutelu komisjonile esitatud suuliselt vastatava küsimuse üle ELi kartulitärklise sektori kohta pärast 2012. aastat. Esitajad: Esther de Lange ja Albert Deß, Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni nimel ning Thijs Berman ja Jo Leinen Sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsioonist Euroopa parlamendis (O-0097/2010 - B7-0456/2010).

Esther de Lange, autor. – (NL) Austatud juhataja! Kaks suurimat fraktsiooni siin täiskogus, Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) ja Sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsioon Euroopa Parlamendis, on võtnud ühiselt algatuse korraldada teie, Euroopa Komisjoniga, arutelu ELi kartulitärklise sektori tuleviku kohta. Finantskriis on seadnud sektori tuleviku sellisesse ohtu, et see võidaks mandri pinnalt täielikult minema pühkida. Ometigi võiks sektor etendada olulist rolli meie oma ELi 2020. aasta eesmärkide rakendamisel. Nagu olete teadlik, lugupeetud volinik, on maksed sektorisse tervislikkuse kontrolli raames osaliselt sidestatud ja osaliselt lahtisidestatud. Olukord lõppeb 2012. aastal täieliku lahtisidestamisega. Lubage mul selgelt väljenduda: tegemist on protsessiga, mida toetan, kuid praeguses olukorras on vaja sobivat lähenemist. Kui tahame, et see jääks ellu ja konkureeriks teiste tärklisesektoritega, on kartulitärklise sektoril pärast täit lahtisidestamist kasutusele võtta uusi turge ja selleks on tohtu potentsiaal, eriti biomajanduses, mis on kaheldamatult Euroopa Liidu 2020. aasta strateegia esirivis. Võtame näiteks plastid, mis põhinevad nafta asemel kartulitärklisel, või keemilised elemendid tööstuste jaoks. Finantskriis on seadnud ohtu ettevalmistused üleminekuks ja uute turgude kasutuselevõtuks, sest kahjuks pole olnud võimalikel investoritel ja novaatoritel muud valikut, kui eemale jääda. 2012. aastal oleme seetõttu silmitsi hädamaandumisega ja – kui see peaks juhtuma – küsitlused viitavad, et 40% Euroopa Liidu turust võib ära kaduda. Räägime 6000 vahetust töökohast, vähemalt sama paljudest kaudsetest töökohtadest ja ligikaudu 15 000 põllumajandusettevõtjast, kes on puudutatud vahetult, kuna tarnivad sektorile. Oleme selle tunnistajaks mitte ainult minu regioonis Põhja-Madalmaades, vaid ka sellistes riikides nagu Taani, Saksamaa, Poola ja Prantsusmaa. Just seepärast, lugupeetud volinik, löömegi täna õhtul häirekella ja palume volinikul tagada, et sektoril oleks pehme, mitte aga hädamaandumine.

Minu küsimused teile on: kas Euroopa Komisjon on valmis rakendama ajutisi meetmeid, näiteks kaheks aastaks, ilma et need mõjutaks eelarvet, kasutades ära kartulitärklise või põllumajandusraha? Kas Euroopa Komisjon on näiteks valmis rajama vabatahtlikku ümberstruktureerimisfondi, mis toetaks tootjaid, kes soovivad omast tahtest tootmist kärpida?

Lugupeetud volinik! Võtan kokku sellega, mis on mõistagi põhiküsimus terve selle arutelu taga: kas Euroopa Komisjon jagab meie seisukohta, et kartulitärklise sektor võiks etendada olulist rolli biomajanduses ja et seetõttu võiks see ära kuluda, aidates samal ajal sektoril siirduda?

Thijs Berman, autor. – (NL) Austatud juhataja! Kartulitärklise tööstust ähvardab ränk löök uuel perioodil, mis algab 2012. aastal, pärast aastakümneid sõltuvust subsiidiumidest, mis on olnud iseenesest ebaterved. Ainuüksi Põhja-Madalmaades, majanduslikult haavatavas piirkonnas ilma muude suurte tööandjateta, on juba kaalul tuhandeid töökohti. Kõik need inimesed Groningenis ja mujal tahavad aga edaspidigi oma regioonis elada ja töötada. Töökohtade tasakaalustatud jaotus on oluline kõikides Euroopa regioonides ja selle alla kuulub jõukas Põhja-Euroopa. Seetõttu on meil tarvis üleminekueeskirju. Just EL peab tagama, et need oleksid paigas. See ei pea tähendama lisakulutusi. Meil on sektoris varuvahendeid eelmistest aastatest, sest nendel aastatel valmistasid saagid pettumuse. Lisaks on võimalik põllumajanduseelarvet reguleerida. Mõistagi peavad kartulitärklise subsiidiumid 2012. aastal lõppema. Keegi ei kahtle selles ja sektor ise on tõsiasjaga leppinud. Olles seda öelnud, on sellel majandusharul tõesti vaja tulevikku, sest tegemist on majandusharuga maakogukondade südames, mis pakub õlitootjaile uusi alternatiive ja muutub seetõttu varsti asendamatuks.

John Dalli, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Head parlamendiliikmed! Täna küsimuste eest kartulitärklise tuleviku kohta! Komisjonil on hea meel pakkuda oma seisukohta sektori kohta.

Kartulitärklise sektori reform oli osa nn tervislikkuse kontrollist ja just sektori palvel otsustas nõukogu, et kõikide abiliikide lahtisidestamisega peab langema kokku kvoodisüsteemi lõpuga. Tegelikult pakkus komisjon välja järkjärgulisema lähenemisviisi, kus lahtisidestamine rakendub kahes järgus. Sektori põhiargument oli, et täiendav viivitamine enne abiallikate lahtisidestamist lubaks kartulitärklise tootjail valmistuda kvootide ja siirdeabivahenditeta turuks.

Palvet restruktureerida selline fond nagu suhkrumajanduses, on raske kartulitärklise sektorile eraldatud eelarve raames rahuldada. Isegi kui praegused kasusaajad, sealhulgas tärklisekartuli kasvatajad, nõustuvad loobuma sidestatud abivahenditest, et rajada ümberstruktureerimise fondi, et rahastada kartulitärklise tehaste lammutamist, ei pakuks kasutada olev eelarve tõenäoliselt piisavalt tugevat motivaatorit.

Ümberstruktureerimisfondi rajamine praeguses õigusraamistikus nõuab määrust, mis jõustuks kõige varem 1. juulil 2011, jättes ainult aastapikkuse ümberstruktureerimisperioodi väga piiratud eelarvega, mis ei oleks piisav ülevõimsuse lahendamiseks, mis sektori esindajate andmeil võib küündida 40%ni tootmise koguvõimsusest.

Nagu enne mainisin, ei ole tervislikkuse kontrolli raames tehtud otsustest loobumine võimalik. Arutame hetkel ühise põllumajanduspoliitika tulevikku pärast 2013. aastat. Põllumajandussektorile tervikuna soovime ühist põllumajanduspoliitikat, mis on tugev, tõhus ja tasakaalustatud. Kartulitärklise sektor, nagu kõik teised sektorid, saab arutus osaleda.

Peter Jahr, fraktsiooni PPE nimel . – (DE) Austatud juhataja! Head parlamendiliikmed! Nõukogu määrus (EÜ) nr 73/2009, millega kehtestatakse ühised eeskirjad põllumajandustootjate otsetoetussüsteemidele, on muutunud ELi eeskirju ühtse toetuse süsteemide kohta ja täiendavalt lahtisidestatud finantstoetust, mis varem oli seotud tootmisega.

Kartulitärklise sektoris on kaks lisatasu, mis on hetkel ikka veel tootmisega seotud: tootmisabi tärklisekartuli kasvatajaile, teisisõnu maksed põllumajandusettevõtjaile; ja lisatasu kartulitärklisele, teisisõnu maksed ettevõtetele ja vabrikutele. Pärast muutust ELi õiguses sidestatakse mõlemad lisatasud tootmisest lahti ja lisatakse ühtse toetuse süsteemi reguleerivate eeskirjade alla. See juhtub hiljemalt 2012. aastaks. Tootmisabi kasvatajaile võiks lahti sidestada alates 2010. aastast, olenevalt liikmesriikides tehtud otsustest. See tähendab, et hetkel toetab kartulitärklise sektorit tootmisega seotud üldine ELi turukorraldussüsteem, kuid tulenevalt tervislikkuse kontrolli käsitlevatest resolutsioonidest lõpetatakse nende turujuhtimisvahendite kasutamine hiljemalt 2012. aastaks.

Otsustatud meetmed kujutavad sektori seisukohast olulist tagasilööki. Ainult tulevik näitab, kas tärklisekartuli viljelemine suudab jääda uute eeskirjadega konkurentsivõimeliseks. Isegi kui ei ole alternatiivi suuremale turufookusele ja riigi väiksemale sekkumisele, on meil tarvis kaaluda sobivaid siirdeperioode, et võimaldada organiseeritud üleminekut. Lisaks peaksime aitama põllumajandusettevõtjail, kes soovivad jätkata tärklisekartulit, suurendada oma konkurentsivõimet ja leida uusi turge ning müügi võimalusi. Peaksime aga pakkuma tuge ka põllumajandusettevõtjaile, kes otsustavad alternatiivide väljaselgitamisel selle põllukultuuri kasvatamise lõpetada.

Olulisim asi komisjoni jaoks on teha kiire otsus ja väljastada probleemi käsitlev selge teatis. Ärimaailmas on hea otsus alati hea ja kehv otsus on proovikivi, kuid halvim on, kui otsust ei tehti. Mitteamustamine tähendab seisakut ja äri jaoks võib paigaltammumine saatuslikuks saada. Seetõttu sooviksin paluda, et komisjon veel kord kaaluks olukorda ja leiaks sobivad vahendid ning võimalused, mis on meie põllumajandusettevõtjate huvides.

Jan Mulder, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (NL) Austatud juhataja! Ideaalses maailmas toimiks asjad täpselt nii, nagu tervisekontrolli ajal ennustasime. Kahjuks ei ole see kartulitärklise sektori puhul nii olnud. Kui meil tuleks praegu teostada kavu olukorras, millega hetkel silmitsi oleme, siis läheks meil terve hulk ettevõtteid pankrotti, sest hinnad on liiga madalad. Tähtis küsimus on see: kas see on hind, mis on maksmist väärt? Minu arvates mitte. Minu arvates on Euroopa kartulitärklise sektor eriline. Oleme teinud tohutuid edusamme biokeemia vallas, kus arendamisel on kõikvõimalikke uusi tooteid, ja minu arvates ei tohiks me seda protsessi katkestada.

Komisjoni vastused ei anna mulle põhjust eriliselt rõõmustada. Sooviksin paluda, et komisjon vaataks veel kord olukorra läbi, et alata sektoriga intensiivne dialoog. Ühinen teist paljudega, nõudes pehmet maandumist, ja peame tööpooldest kindlustama, et tagatakse pehme maandumine, sest minu arvates tuleb kartulitärklise sektoril ellu jääda, kuna see on eriline. Et see teoks saaks, tuleb komisjonil rakendada erilisi meetmeid.

Janusz Wojciechowski, *fraktsiooni ECR nimel.* – (PL) Parlamendi eelmisel ametiajal olin kaks korda tärklisekvootide suurust kehtestava määruse raportöör. Tõllal oli mul sektori esindajatega palju kohtumisi ning püüdsin võtta arvesse riikide soove, mis olid rahulolematud kvootidega, mis olid liiga madalad. Pöörasime tähelepanu asjaolule, et sektor oli vägagi rütmist väljas ja et me ei saa seda häirida, sest muudu olnuks tervel majandusharul tohutuid probleeme. Täna kuuleme, et sektor on ohus ja võib isegi täielikult ära kaduda, ning kardan väga, et see võib juhtuda. Vaatan kurbusega probleeme, millega mitmed teised suured sektorid on silmitsi seisnud: probleemid piimatööstuses, tubakatootmistööstuse peaaegu täielik likvideerimine ja enne seda suhkru reform, mis samuti lõppes põllumajandusettevõtjate seisukohast katastroofiliste tagajärgedega. Nüüd on nendest probleemidest puudutatud kartulitärklise sektor. Arvan, et on viimane aeg kaaluda suunamuutust Euroopa Liidu põllumajanduspoliitikas; trendis, mis kehtestati tingimustes, mis olid veidi erinevad tänastest. Mul on kahtlusi, kas seni järeltegevusel rakendatud põhimõte veel oluline on.

Jarosław Kalinowski (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Oleme tootnud kartulitärklise minu talus aastaid ja – nagu teisedki kümned tuhanded põllumajandusettevõtjad terves Euroopa Liidus – kardan, et tärklise tootmiskvootide lõpetamine ja selle tootmise toetamise eemaldamine nii tootjailt kui ka töötajailt põhjustab 2013. aastal nende majandusolukorra järsu halvenemise. Pooldan sel puhul kartulitärklise tootmiskvootide süsteemi säilitamist ja garanteeritud miinimumhinda ning lisamakseid põllumajandusettevõtjatele. Kui need vahendid tärklisesektorist kaotatakse, tuleb see ühendada meetmetega, mis kindlustaks ümberstruktureerimiseks sobiva finantstoe. John Dalli viide suhkru reformile on kahetsusväärne, sest see osutus katastroofiliselt Euroopa seisukohast ja tegelikult aitas vaid Lõuna-Ameerika suuri maaomanikke. Niiviisi ei saa, volinik! Kaineiks mõistuseks on veel aega.

Elisabeth Köstinger (PPE). – (DE) Austatud juhataja! Kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamine 20%, taastuvenergia osakaal 20%, kusjuures 10% kütustest tuleks

taastuvallikaist – need on proovikiviks osutuvad eesmärgid, mis Euroopa Liit seadis kliimamuutusega võitlemiseks ja energiavarude sõltumatus saavutamiseks.

Küsimus, kuidas neid eesmärke saavutada saame, on alles lahtine. Iseäranis on see nii, kui sellesse panustavatel sektoritel lubatakse kärbuda. Põllumajandus saab panustada ja panustab oluliselt 2020. aasta eesmärkidesse. Põllumajanduse konkreetsetes valdkondades aga liigub poliitika turu juhtimises üha eemale. Tervislikkuse kontroll toob kartulitärklise sektorisse muutusi, mis põhjustavad tootmise massiivse languse. Kvoodisüsteemi ja miinimumhinna järkjärguline kaotamine on seadnud sektori tohutu surve alla. Peame veenduma, et pehme maandumine oleks võimalik.

Peame kutsuma komisjoni üles selgitama välja meetmeid, et muuta kartulitärklise tootmine turvaliseks, iseäranis regioonides, kus alternatiive ei ole. Kartulitärklise tööstuse tooted on tulevikus väga olulised.

Seán Kelly (PPE). – Austatud juhataja! Varane lind saab ussi kätte ja hiline lind saab silma kätte, seega tänan teid, et mul sõna võtta lubate.

Olen pärit Iirimaalt, kus kartul on inimestele väga südamelähedane, kuna enne suurt näljahäda toitis see elanikkonda. 1847. aastast kimbutanud kartulimädaniku tõttu suri kaheksast miljonist inimesest neli miljonit. Sellest ajast saadik ei ole üheltki söögikorralt puudunud kartul ehk *spud*, nagu seda Iirimaal kutsume. Seega kõik, mis ohustab kartulikasvatavate tulevikku, saadaks iirlastel mööda selga judina alla.

Üksikud isikud siin on võtnud sõna – ja jagan nende muresid – kartulitööstuse tuleviku teemal ning, nagu volinik välja tõi, tuleks vastrahastatud ühises põllumajanduspoliitikas pärast 2013. aastat kartulisektor väga põhjalikult läbi vaadata. See on täiesti õige.

Austatud juhataja! Lõpuks tahan tänada teid istungi juhatamise eest täna õhtul! Kui ma ei oleks kloonimise vastu, arvaksin, et olete ise kloonimist väärt!

John Dalli, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Sooviksin väga täiskogu huvitava arutelu eest tänada! Jagan arvamust, et kartulitärklise tööstus saab etendada edaspidi olulist rolli bioplastide ja teiste roheliste keemiatoodete arendamises. Mõistan samuti väljendatud kartusi, et lahtisidestatud toe ja kvoodisüsteemi lõppemine võib põhjustada kartulitärklise tootjaile kohanemisprobleeme. Peame aga võtma nõuetekohaselt arvesse eelarveraamistikku, milles töötame, antud õigusraamistikku ja ajakava.

Põllumajanduse peadirektoraat saab varsti hindamisuuringu kartuli- ja teraviljatärklise sektori kohta ELis ja arutelud ühise põllumajanduspoliitika tuleviku üle pärast 2013. aastat jätkuvad. Olen veendunud, et selles raamistikus leidub parem, tõhusam ja säästlikum lahendus kui mis tahes eriotstarbelised meetmed suudaks raamistikust lähtuvalt saavutada.

Esther de Lange, autor . – (NL) Austatud juhataja! Mul on kolm tähelepanekut. Esimese tähelepaneku adresseerin Seán Kellyle ja tema härdale pöördumisele kartuli nimel. Siin on meil juttu kartulist, mis on marginaalselt erinev lauale toodavast, nimelt tärklisekartulist. Need probleemid on aga seotud, sest samal ajal, kui tärklisekartuli tööstus on kokku varisemas, on söögikartuli tööstus kasvamas, ja see põhjustab turul probleeme.

Minu teine tähelepanek puudutab volinikku, kes lihtsalt ei lakka ütlemast: see ei toimi, kuid kartulitärklise tööstus on tulnud välja ettepanekutega, kuidas võiksime jõuda lahenduseni. Väljasaadetav sõnum on: palun kohelge neid ettepanekuid mingigi erapooletusega, sest ehkki arutelu on 2013. aastale järgneva perioodi üle, ei aita pidev viitamine 2013. aastale järgnevale perioodile. Just seda ongi volinik teinud. Siis on liiga

hilja. Sektoril on oht 2012. aastal kokku kukkuda. Meil on tarvis üleminekurežiimi 2012. ja 2013. aastal, nii et sektori saaks uuesti lisada tavalisse põllumajanduspoliitikasse, mille jõustumine on kavandatud 2014. aastasse.

See on minu härdameelne hüüe volinikule.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

18. Rakendusmeetmed (kodukorra artikkel 88) (vt protokoll)

19. Järgmise istungi päevakord (vt protokoll)

20. Istungi lõpp

(Istung lõppes kell 23.20)